

జ్యోలాద్విషం

నర్కుదానది తీరాన గల ధవళగిరి రాజ్యాన్ని తారకే శ్వరుడనే రాజు పరిపాలిస్తూండేవాడు. అయినకు ఇద్దరు కుమారులు. పెద్ద కుమారుడి పేరు శూర సేనుడు; అతడికి పాతికేళ్ళ వయసు. చిన్నవాడు పద్మనిమిదేళ్ళవాడు; పేరు చిత్ర సేనుడు.

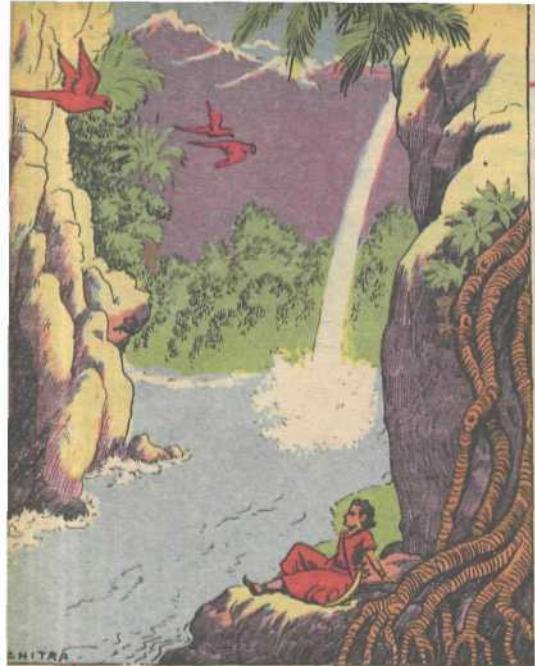
ఈ ఇద్దరు రాజకుమారులూ ఒకనాటి ఉదయం పరివార్ని వెంటబెట్టుకుని, ఏనేడార్థం వెట్కె అడవికి వెళ్ళారు. అడవిలో కొంతదూరం పొయిన తరవాత,

వాళ్ళకు ఒక లేళ్ళమంద కనిపించింది. రాజకుమారు లిద్దరూ తమతమ గుర్రాలను అదిలించి, అ లేళ్ళ గుంపుపై బాణాలు ప్రయోగిస్తూ, క్రమంగా తమ

పరివారాన్నించి వేరుపడి అడవిలో చాలా దూరం వెళ్ళపోయారు.

హతాత్తుగా వారికి ఒక పొద చాటు నుంచి సింహం గర్జించిన భ్యాని ఏన బడింది. రాజకుమారు లిద్దరూ, ఆ భ్యాని వచ్చిన వైపుకు తలలు తెప్పి, బాణాలు ఎక్కుపెట్టే లోపలే, రెండు సింహాలు గర్జించుతూ వారికేసి దూకినే. సింహాలను చూస్తూనే రాజకుమారులు ఎక్కువున్న గుర్రాలు బెదిరి వెనుదిరిగి వేగంగా పారిపోశాగినై.

రాజకుమారులలో చిన్నవాడైన చిత్ర సేనుడు ఎక్కువున్న గుర్రం, యజమాని ఎంత బలంగా కళ్ళం లాగినా ఆగక, చెట్ట సందు నుంచి బాణంలా దూసుకు

పొతూ, కొంతసేపటికి బాణిక కొండ ప్రాంతాన్ని చేరి, నురగలు కక్కుతూ కింద పడిపోయి ప్రాణాలు విడిచింది.

అసరికి చిత్రసేనుడు ఖాగా అలసి పోయి వున్నారు. అతడు తన అన్నకోసం నలు మూలరా పరికించి చూశాడు. ఎక్కుడా అతడిజాడ కనిపించలేదు. తను పరివారాన్ని వదిలి ఆడవిలో చాలాదూరం వచ్చినట్టు అతడికి తేచింది. ఆ ప్రాంత మంతా ఆకాశాన్నంటుతున్న పెద్దపెద్ద మానులతో, చీకటిమయంగా వున్నది. చెట్ల కొమ్మలో కొతులూ, రకరకాల పట్లలూ, ఈదల్లా వేలాయితున్న పెద్ద పరాపులూ అతడికి కనిపించినే.

ఈ పరిసరాలను చూసి చిత్రసేనుడు చాలా భయపడ్డాడు. తను పరివారాన్నంచే కాక, మానవ నివాసాలుండే ప్రాంతాల కుక్కడా దూరమైపోయినట్టు అతడు గ్రహించాడు. తను ధవళగిరి నగరాన్ని చేరాలంపే కాలినడకనే వెళ్లాలి. అనగరం ఏ దిక్కుగా వున్నదే కూడా అష్టలంలో అతడికి తెలియదు.

చిత్రసేనుడు తన విషాద పరిస్థితికి వగుస్తూ, ఉన్నవేటు నుంచి కదిలి, అడవిలో కొద్ది దూరం నడిచేసరికి, చిన్న చిన్న తుప్పలతో, పాదలతే నిండి వున్న ఒక కొండ అతడికి ఎదురుగా కనిపించింది. ఆ కొండ పాదంలో చిన్న వాగికటి ప్రపహిస్తున్నది. వాగులోని నీటని చూశగానే, చిత్రసేనుడికి దాహంతో తన నాలుక పిదచకట్టుకుపోయి వుండటం తెలిసి వచ్చింది. అతడు వాగులో దిగి దాహంతిర్పుకున్నాడు.

దాహం తిర్పుకోగానే చిత్రసేనుడు కొంత సేద దేరాడు. అతడు వాగు ఒద్దునే కూర్చుని ముండు కర్తవ్యం గురించి ఆలోచించసాగాడు. బహుళ తన అన్న కూరసేనుడు కూడా తనలాగే, సింహాల వాతపడకుండా తప్పించుకుని వుంటాడు. దెదిరి పరిగతిన అతడి గుర్రం కూడా, అతట్లీ ఈ ప్రాంతాలకే తప్పి వుండ

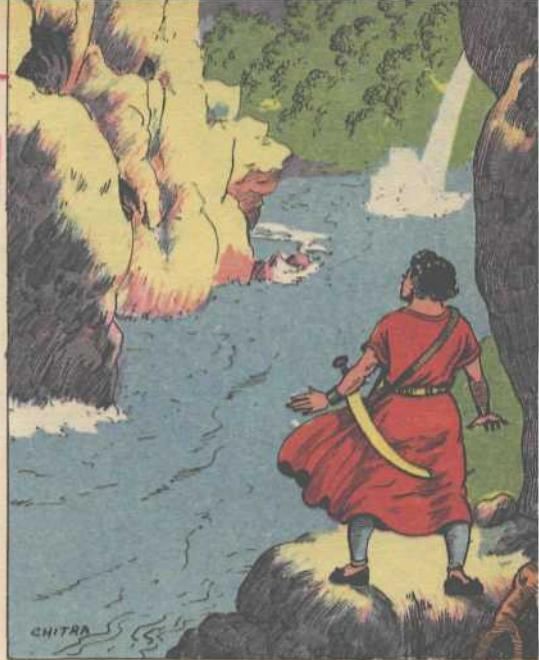
వచ్చున్న అనుమానం చిత్రసేనుడికి
కలిగింది.

ఆ వెంటనే అతడు వాగు ఒడ్డున లేచి
నిలబడి, ఎలుగెత్తి పెద్దగా, “అన్న,
శూరసేనా!” అని కేక పెట్టాడు.

చిత్రసేనుడికి చెట్లలో, కొండగుహల్లో
మార్గేగిన మరుక్షణాన, వాగు అవతల
పున్న ఒక గుహలో నుంచి, “ఎవరూ?
ఈ ప్రాంతాల మానవ కంత స్వరం
పలికిందా! ఎంత అదృష్టవంతుడివిరా
నాయనా, ఒకసారి నా దగ్గరకు రా!”
అన్న పిలుపు చిత్రసేనుడికి వినిపించింది.

గుహలో నుంచి వచ్చిన ఆ పిలుపు
వింటూనే చిత్రసేనుడు తుల్లిపడి, అంత
లోనే కైర్యం తెచ్చుకుని, ఖంగుమనే
కంత స్వరంతో, “ఎవరు సీపు? రాక్షసు
దివా? లేక నరమాంన భక్తకుడివైన
కిరాతుడివా? గుహ నుంచి బయటికి రా,
నా కత్తికి ఎర చేస్తాను,” అన్నాడు.

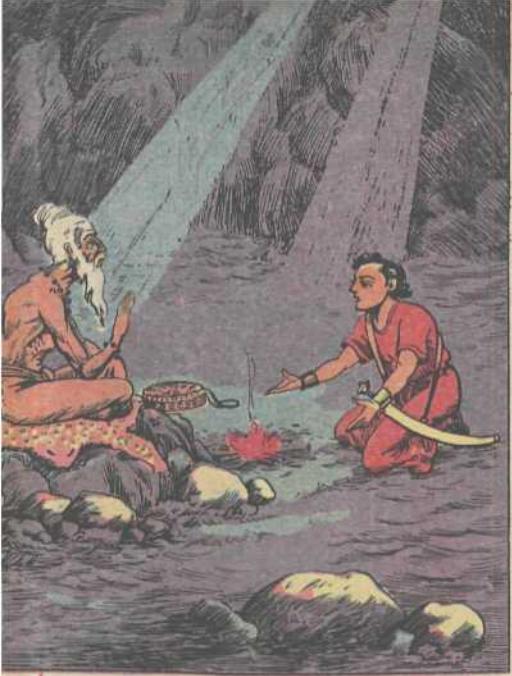
చిత్రసేనుడు మాటలు ముగించక
ముందే, గుహలో నుంచి చిత్రమైన
సహ్య, ఆ వెంటనే, “ఎంత సాహసి
విరా, వత్సా! నీ వంటి కైర్యకాలి కోసమే
నేను ఎదురు చూస్తున్నాను. నేను మనిషి
మాంసం తినే కిరాతుల్లి కాదు, రాక్ష
సుల్లి కాదు, ఒకానెక సిద్ధుల్లి. నేను
జంత కాలంగా క్రమల కోర్చి సంపాదిం

చిన ఒక అమూల్య వస్తువును ఇప్పుడు
నీ కివ్వచోతున్నాను,” అన్న మాటలూ
వినిపించినై.

చిత్రసేనుడు చిట్టకల మీద ఓ నిర్ణ
యానికి వచ్చాడు. ఆ గుహలో ఉన్నది
రాక్షసుడే అయితే, తను ఇక్కణ్ణించి
ప్రాణాలతో ఎలానూ తప్పించుకుపోలేదు;
కనక, రాక్షసుడితో పోరాదుతూ ప్రాణాలు
వదల టమే క్షత్రియ ధర్మం అను
కున్నాడు. ఒకవేళ గుహలో ఉన్నది
నిజంగా సిద్ధుడే అయితే, తనకు కలగ
చోయే కిడు ఏమీ వుండదు.

ఈ నిశ్చయానికి రాగానే చిత్రసేనుడు
బర నుంచి కత్తి దూసి, మోకాబి లోతున్న

వాగు సిటిలో దిగి, అవతలి ఒడ్డుకు చేరాడు. అక్కడ కొండలో చాలా గుహలున్నావి. అందువల్ల తనను పిలిచిన వ్యక్తి ఏ గుహలో పున్నది చిత్రసేనుడికి తెలియాలేదు. అతడు ఒక్కొక్క గుహదగ్గిరకు వెళ్లి లోపలికి తొంగి చూడసాగాడు. అంతలో అతడికి దాపుల నున్న ఒక గుహ నుంచి, “నాయనా, భయ పడకు. ఇటు రా!” అన్న మాటలు విని పించినై.

చిత్రసేనుడు క్తిని మరింత గృటిగా గుప్పెట బిగించి, ఆ పిలుపు వచ్చిన గుహ నుండుకు వెళ్లి లోపలికి తొంగి చూశాడు. గుహలో అతడికి ఒక సిద్ధుడు

కనిపించాడు. అతడి తలా గడ్డమూ తెల్లగా నెరిసి పున్నవి. అతడు గుహ మధ్య ఒక ఎత్తయిన వేదిక మీద కూర్చుని పున్నాడు. గుహ పై భాగాన పున్న కంతల నుంచి మార్యకాంత లోపల పదుతూండడంవల్ల.. గుహ లోపలి భాగం వెలుతురుగా పున్నది.

ముసలి సిద్ధుణ్ణి చూస్తూనే చిత్ర సేనుడు తను అంతకు ముందు పరు షంగా మాట్లాడినందుకు నేచ్చుకున్నాడు. అతడు క్తిని ఒరలో పెట్టి, సిద్ధుణ్ణి సమిపించి చేతులెత్తి నమస్కరిస్తూ, “మహాత్మ, నన్ను కమించవలసిందిగా వేడు తున్నాను,” అన్నాడు ఎంతే వినయంగా.

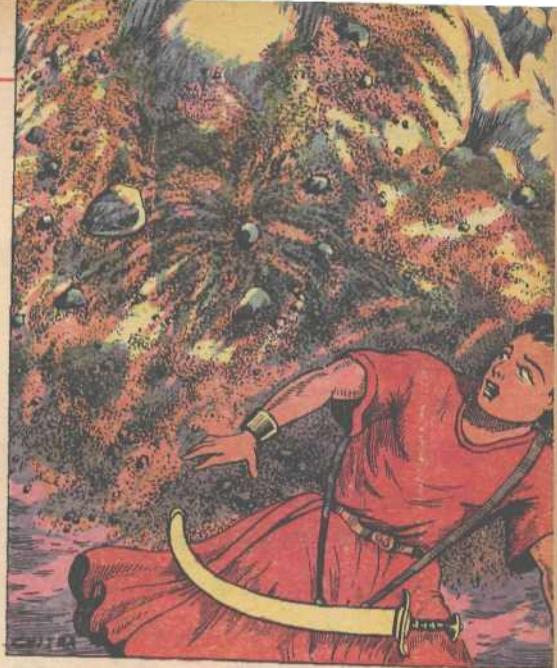
చిత్రసేనుడి మాటలకు సిద్ధుడు చిరు నప్పు నవ్వి. “నాయనా, నుప్పు నుక్కత్తి యుడివిలా కనబడుతున్నావు. అరవై సంవత్సరాల నా తపశ్చక్తినంతా ధార పోసి ఒక అహార్య పస్తువును సాధించాను. కాని, దాన్ని అనుభవించే యోగ్యత నాకు లేదు. నేను దాన్ని సాధించే ప్రయత్నంలో ముసలివాళ్లయిపోయాను. నాకి రాత్రి అష్టమి చంద్రుడు అస్తమించే సమయాన మరణం సిద్ధించనున్నది. నేను ఇన్ని శ్రమల కోర్చి సాధించిన ఆ అహార్య వస్తువును యోగ్యుడైన వాడికెవడికైనా ఇచ్చి పోదామని చాలా రోజులుగా

చూస్తున్నాను. నా తుది ఘడియల్లో నీ అదృష్టం నిన్ను నా దగ్గిరకు లాక్కు వచ్చింది. ఆదుగో, అ ఆహార్వ పత్తువు!" అంటూ పక్కనే పున్న ఒక వెదురు బుట్టను చిత్రసేనుడికి ఇచ్చాడు.

చిత్రసేనుడు సిద్ధుడి నుంచి బుట్ట అందుకుని ఆత్రంగా దాని మూతను తెరవ బోయేంతలో, సిద్ధుడు తన దండంతే బుట్ట మూతను గట్టిగా అదిమి, "నాయనా, తొందరపడి బుట్ట మూతను ఇక్కడ తెరవకు. నీవు ఏ ప్రాంతాల అయితే, నివసించటానికి మక్కువ పడతావే, ఆ ప్రాంతాన దాన్ని తెరిచి చూడటం నీకు కైమ కారణం అపుతుంది," అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు సిద్ధుడు చెప్పిన దానికి అంగికార నూచకంగా తలా డించి, "మహాత్మా, మీ దయకు కృతజ్ఞాణై. నా నుంచి మీరు ఎలాంటి సేవ శుభ్రాపలు కోరినా, చేయటానికి సిద్ధంగా పున్నాను," అన్నాడు.

ఈ మాటలకు సిద్ధుడు నవ్య, "నాయనా, నీ నమ్రతా, భక్తి చూసి నాకు చాలా అనందం కలుగుతున్నది. ఇక కొద్ది ఘడియల్లోనే నేను మరణించ బోతున్నాను. అలాంటి నాకు నీవు చేయ గల సేవ ఏమీ లేదు. కానీ, నీకు ఒక్క చిన్న పని మాత్రం చెపుతున్నాను. నీవు

గుహ నుంచి బయటికి వెళ్లిన తరవాత, గుహకు తూర్పు వైపున కోణాక్షతిలో పున్న రాతిని కిందకు లాగు. అదే నీవు చేయగల ప్రత్యుహకారం," అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు సిద్ధుడికి నమస్కరించి గుహ నుంచి బయటికి వచ్చి, అతడు చెప్పిన రాతిని రెండు చేతుల తో నూబలంగా పట్టి కిందకు లాగాడు. వెంటనే కొండ దధరిల్లెలా పెద్ద చప్పుడయింది, గుహ ముందు భాగాన్ని, పై నుంచి జారి పడిన ఒక బల్లపరుపు రాయి గుర్తు తెలియని విధంగా కప్పేసింది.

చిత్రసేనుడు అక్కడ కొద్దిసేపు నిలబడి తరవాత నెమ్మడిగా వాగు దాటి

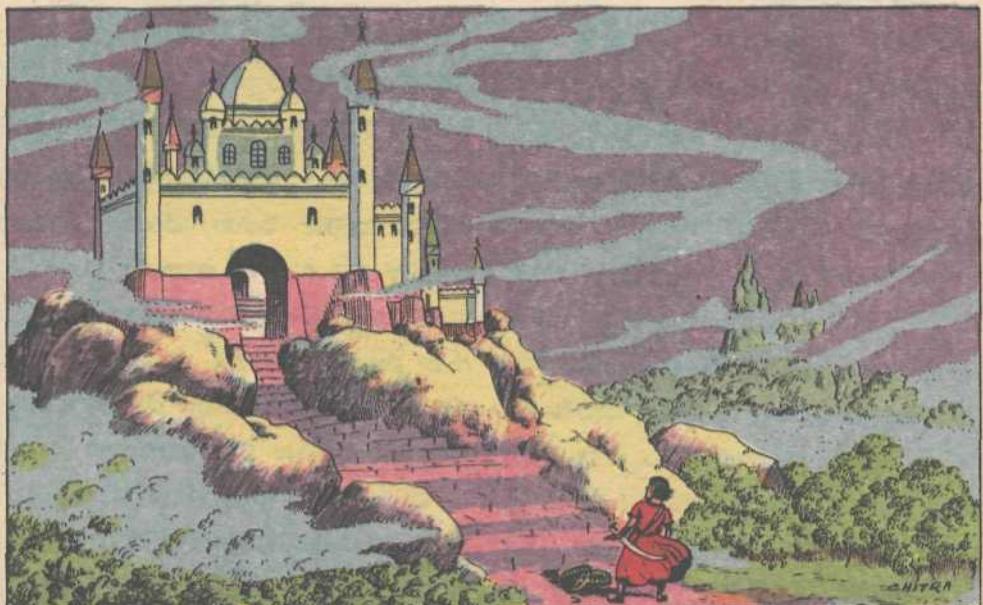
అరణ్యంలో ప్రవేశించాడు. తను నగరం చేరాలంటే ఏ దిక్కుగా పొవాలో కూడా అతడికి తెలియదు. ఆ కారణంగా అతడు చెట్లలో నునాయాసంగా నడవటానికి అనువైన మార్గాలగుండా నడవసాగాడు. ఇలా కొంతసేపు నడిచేనరికి అతడికి సూర్యుడు పడమటి దిక్కుకు వాలటం కనిపించింది. క్రమంగా అతణ్ణి ఆకలి దహించ సాగింది.

ఆయాసపదుతూ చిత్రసేనుడు అడవిలో మరి కొంత దూరం నడిచి, అంతగా చెట్లు లెని ఒక ఎత్తయిన ప్రదేశాన్ని చేరాడు. ఆక్రూడ కొంచెం సేపు విశ్రాంతి తీసుకున్న తరవాత, హాత్తుగా అతడి దృష్టి ఖుజాన వేలాదుతున్న బుట్ట మిదికి

ప్రసరించింది. అందులో పున్నదని సిద్ధుడు చెప్పిన అహార్య వస్తువేమితో చూడాలన్న కోర్కె అతడికి కలిగింది. ఆ కణాన చిత్రసేనుడికి సిద్ధుడు చేసిన పౌచ్చరిక గుర్తుకు రాలేదు.

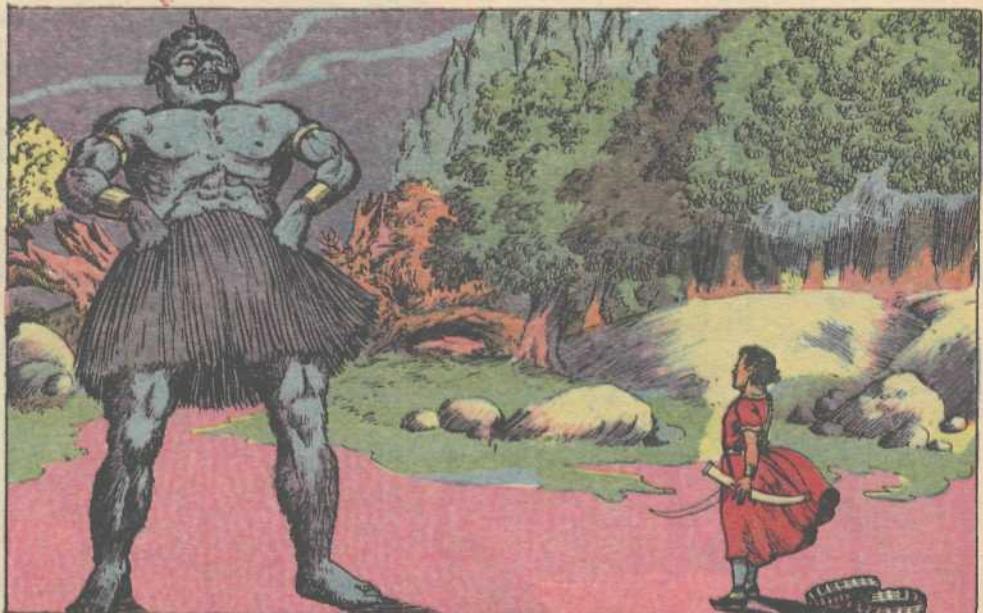
అతడు ఖుజాస్వుంచి బుట్టను కిందికి దించి, దాని మూతను పైకెక్కి అత్రంగా లోపలికి చూశాడు. వెంటనే అతడి కళ్ళలో మెరుపు మెరిసినట్టయింది. చిత్ర సేనుడు కళ్ళు మూసి తిరిగి తెరిచేనరికి, ఎదురుగా చెట్లలో ఆకాశాన్వంటు తున్ఱున్న పెద్ద భవనం ఒకటి కనిపించింది.

ఈ అధ్యాత దృష్టం చూసి చిత్ర సేనుడు కిలాప్రతిమలా అయిపోయాడు.

ఆ మరుక్కణం అతడికి సిద్ధుడు చేసిన పడదేస్తా, ఒక రాక్షసుడు అతడికేసి పెచ్చరిక గుర్తుకొచ్చింది. "అయ్యా, రావటం కనిపించింది. చిత్రసేనుడు లెచి నే నెంత మూర్ఖుడై! ఈ మహారఘ్యం నిలబడి క్తి దూకాదు.
మధ్య ఈ దివ్యభవనం నాకెందుకు పనికి వస్తుంది? ఇదే ధవళగిరి నగరంలో పున్సుట్టయితే ఎంతగా రాణించేది! నా బుద్ధిహినతవల్ల, సిద్ధుడు చేసిన ఇంత మేలూ అరణ్యంపాలు చేశానే!" అంటూ దుఃఖపడసాగాడు.

అస్తితలో పున్సు చిత్రసేనుడికి అరణ్యం మధ్యనుంచి పెడబులు వినిపించినై. చూస్తూండగానే చెట్లు పెనుగాలి తగిలినట్టు శూగసాగినై. చిత్రసేనుడు ఆశ్చర్య పడుతూ చుట్టూ చూసేంతలో. అట్టం వచ్చిన పెద్ద పెద్ద చెట్లను చేతులతో "అప్పను," అన్నాడు చిత్రసేనుడు తొకుండా.

ఆ ప్రత్యుత్తరం వింటూనే ఉగ్రాక్షుడు.
 'అఘ్�ాఘ్ా' అంటూ చెట్ల అక్కలు రాలి
 పడేలా నవ్యి. "ఈ అదివిని, సీ ముత్తాత
 నాటి సీళ్లు పోసి పెంచాడనా నువ్వునుకు
 నేది? జాగర్త. ఇది ఉగ్రాక్షుడి అడవి!
 నా అనుమతి లేకుండా దీని మధ్య ఇల్లు
 కట్టావు గనక, నిన్నా ఆ ఇంటినీ కట్టకట్టి
 ఆ కొండ అవతలిక విసిరేశాను," అంటూ
 పంగి చిత్రసేనుణ్ణి పట్టుకోబోయాడు.

చిత్రసేనుడు రాక్షసుడికి అందకుండా
 తప్పుకుని, "తెందరపడకు, ఉగ్రాక్ష! నే నిక్కిద ఇల్లు కట్టినందువల్ల నికిచ్చిన
 నష్టమేమిటి? కావాలంటే, ఆ ఇల్లు నీకు
 పదిలి, నా దారిన నేను పోతాను,"
 అన్నాడు.

"అదెం కుదరదు. నా అదివిలో నన్ను
 ధిక్కరించి ఇల్లు కట్టావు. నీవు ప్రాణాలతో
 బయటపడాలంటే, నే నడిగేదానికి ఒప్పు
 కోవాలి," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"ఏమిటది?" అని ప్రశ్నించాడు
 చిత్రసేనుడు.

"నువ్వు ఇంట్లోనే నుఖంగా బతుకు,
 నా అభ్యంతరం లేదు. నీకు పుట్టబోయే
 పిల్లల్లో పెద్దవాళ్లి పడ్డెనిమిదో ఏదు రాగానే,
 నా పరం చెయ్యి," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.
 రాక్షసుడి కోర్కె చిత్రసేనుడికి చాలా
 వింతగా కనిపించింది. తన కంకా పెళ్ళే
 కాలేదు! అలాంటప్పుడు రాక్షసుడు
 అడిగినదానికి సరేనంటే పోయేదేమిటి?
 తను కనిసం ప్రాణాలతోన్నా, ఇక్కణ్ణించి
 బయటపడవచ్చు.

చిత్రసేనుడు ఇలా ఆ లోచించి,
 "ఉగ్రాక్ష, నీ వడిగినదానికి ఒప్పు
 కుంటున్నాను. నా పెద్దకోడుకుగై
 పడ్డెనిమిదో ఏదు రాగానే నువ్వేచ్చి వాళ్లి
 నిర భ్యంత రంగా తిసుకుపోవచ్చు,"
 అన్నాడు.

రాక్షసుడు ఈ ప్రత్యుత్తరం విని ఎంతే
 పొంగిపోతూ, "అయితే, నిన్ను ప్రాణాలతో
 పదులుతున్నాను. నువు మాత్రం నాకు
 ఇచ్చిన మాటనిలుపుకి," అంటూ వెళ్ళి
 పోయాడు. —(జంకావుంది)

2

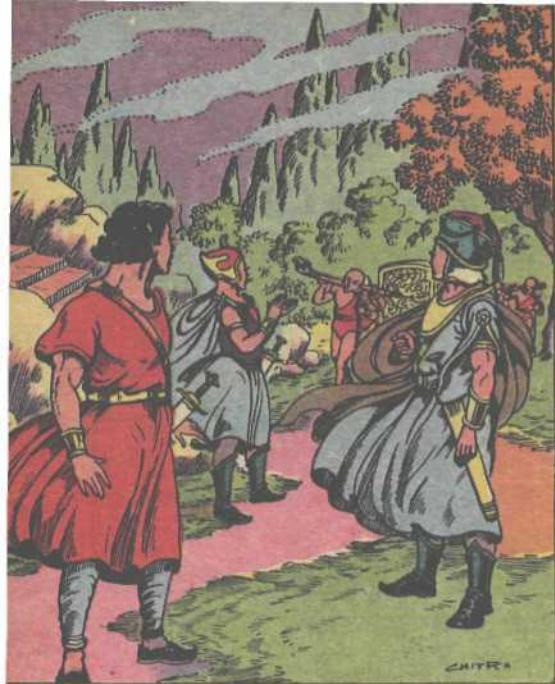
[భవళగిరి రాజకుమారుడైన చిత్రసేనుడు, వెటు వెళ్లి, కొండ గుహలో నిద్రుణ్ణి చూశాడు. స్నిగ్ధుడు అతడికి ఒక పెదురుబ్బు ఇచ్చాడు. అతడు అ బ్బు మూత తియగానే, ఒక భవనం కనిపించింది. ఉగ్రాకు దనే రాష్ట్రసుడు అక్కడి వచ్చాడు. చిత్రసేనుడు, తనకు మొదటగా పుట్టచోయే కొడుతును, ఆ రాష్ట్రసుడివరం చేయటానికి ఒప్పుకున్నాడు. తరవాత—]

ఉగ్రాకుడు అడవిచెట్లి చాటున కనిపించ కుండా పోగానే, చిత్రసేనుడు బతుకు జీవుడా అనుకుంటూ ఒక పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు. ఏదో విధంగా తను ప్రాణా పాయం నుంచి బయటపడ్డాడు. ఇక తను ఈ కీకారణ్య ప్రాంతం వదిలి, ఏదో విధంగా భవళగిరి నగరం చేరాలి.

చిత్రసేనుడు ఇలా అలోచిస్తూ లేచి నిలబడి పడమటి దిక్కుకేసి చూశాడు.

సూర్యుడు అస్త్రమించటానికి మరంతే కాలం లేదు. తన ఎదురుగా, ఆకాశాన్నింటుతున్నట్టున్న పెద్ద భవనం బురుజాల మీద, సూర్యకిరణాలు ఎవ్రని కాంతులతో ప్రసరిస్తున్నవి. ఆ వెలుగులో ఎత్తయిన భవనం బురుజాలు మిలమిలాడుతున్నవి.

“ఎంత అందవైన భవనం! ఇందులో అడవిమృగాలూ, గుడ్లగూబలూ, గవ్వి

లాలూ నివసించవలసిందే గదా !” అను కుంటూ చిత్రసేనుడు తన దృష్టిని మరొక వైపుకు తిప్పి, నిరుత్సాహంగా బయలు దేరాడు.

ఆతడు ఆ విధంగా నాలుగైదయగులు వేళాడే లేదే, అంతలో హరాత్తుగా వెనక మంచి “మహారాజ !” అన్న పిలుపు వినబడింది. “మహారాజేవరు ? ఈ నట్టదవిలో ఈ మానవ కంత స్వరం ఎక్కడిది ?” అనుకుంటూ చిత్రసేనుడు అశ్వర్ఘపడి వెనుదిరిగి చూశాడు. ఆతడి కంటికి విలువైన దుస్తులు ధరించి పున్న ముగ్గురు వ్యక్తులూ, వారికి కొంచెం వెన కగా కొండరు భటులూ కనిపించారు. ఈ

వింత చూసి చిత్రసేనుడు ఏమో అన బోయేంతలో, విలువైన దుస్తులు ధరించి పున్నవారిలో నుంచి ఒకడు వేరుపడి ముందుకు వచ్చి అతడికి నమస్కరిస్తూ, “మహారాజ ! మీరు ఎంతకూ రాజు భవనానికి రాకపోయేసరికి, మీకోసం ఆదవి అంతా గాలిస్తూ, చివరికి మిమ్ములను ఇక్కడ కలుసుకున్నాం,” అన్నాడు.

“నేనా మహారాజును !” అంటూ చిత్రసేనుడు విష్టుపోయాడు.

చిత్రసేను డిలా అనగానే, ముందుకు వచ్చి అతట్టి మహారాజు అని పంబో ధించిన వ్యక్తి చటుకుడైన వెనుదిరిగి, “సేనాని, మహారాజుగారు చాలా ప్రేమ పడినట్లున్నారు. బోయాలెక్కడ ?” అన్నాడు అద్దుర్మాగా.

“మంత్రిగారు, వాళ్ళను చెట్లుచాటున ఆగి తమ ఆజ్ఞకోసం వేచి పుండుమన్నారు గదా !” అంటూ సేనాని అక్కడినుంచి కదిలి, కొంతదూరం వెళ్ళి గట్టిగా చప్పట్లు చరిచాడు. ఆ వెంటనే “అయ్యా, వస్తున్నాం !” అన్న జవాబు వినబడింది. మరుషణంలో పల్లకి ఎత్తుకుని బలిష్టులైన నలుగురు బోయాలు చిత్రసేనుడి దగ్గిరకు వచ్చారు.

సేనానాయకుడిచేత మంత్రి అని పిలవబడిన వ్యక్తి, ఎంతో గారవ పురస్క

రంగ చిత్రసేనుడిని సమీపించి వంగి
ప్రణామం చేస్తూ, “మహారాజా! పల్లకీ
తెప్పించాను అధిష్టించండి. మీకేమాత్రం
ఆయాసం కలగకుండా బోయాలు, ఈ
పల్లకీలో తమను భవనంలోని తమ పదక
గదికి చేరుస్తారు.” అన్నాడు.

మంత్రి అన్న ఈ మాటలు వింటూంటే,
చిత్రసేనుడికి నిజంగానే తను అధిక
శ్రమ చేసి వున్నందున అడుగు తీసి
అడుగు వేయలేననిపించింది. ఆ కార
ణంగా అతను మారు మాటాడకుండా
పల్లకి ఎకిక్క కూచున్నాడు. ‘ఊ’ అంటూ
మంత్రి బోయాలను పోచ్చరించి, అంతలో
తన దగ్గిరకు వచ్చి చెవిలో ఏమో చెప్పిన
వ్యక్తితో, “కోథి కారిగారు క్షమించాలి.
మహారాజాగారికి విక్రాంతి అవసరం గనక,
ఈ విషయం నీలువెంట వారితో సంప్ర
తించవచ్చును. ఇది సమయం కాదు.”
అన్నాడు.

పల్లకీలో ఎకిక్క కూచున్న చిత్రసేనుడు
ఈ సంభాషణ వింటూనే, “ఓపో,
నాకు రాజభవనమే కాకుండా, మంత్రి,
సేనానాయకుడూ, కోథి కారి కూడా
పున్నారన్న మాట!” అనుకున్నాడు ఎంతో
అశ్చర్యపడుతూ.

క్షోధిసేపటి తరవాత బోయాలు చిత్ర
సేనుడై భవనం పై అంతన్నలోని ఒక

వికాలమైన గది దగ్గిర దించారు. అతడు
పల్లకీ దిగి గదిలో ప్రవేశిస్తానే, అక్కడి
ఎత్తయిన హంసతూలికా తల్పం. చక్కని
మెత్తలు, కింద పరిచి వున్న విలువైన
రత్నకంబళులు చూసి అతడు మరింత
అశ్చర్యపడ్డాడు. ఇది కలా, లేక
వాస్తవమా అన్న అనుమానం కూడా ఈ
తృప్తికాలం అతట్టి బొధించింది.

ఇదంతా సిద్ధుడి మహిమ అనుకున్నాడు
చిత్రసేనుడు. ఇంత చిన్న వెదురుబుట్టలో
అకాకాన్నంటే మహాభవనాన్ని దాచిపెట్ట
గలిగిన ఆ మహా సిద్ధుడికి, ఆ భవనంలో
రాబోచితమైన ఇన్ని సాకర్యలూ, మంత్ర
సేనానాయకుల్ని, నౌకర్లనూ ఏర్పాటు

చేయటం పెద్ద సమస్య కాదనుకున్న
దతడు.

తనకు ఇంత మేలు చేసిన స్థుల్లి
గురించి ఎంతో కృతజ్ఞతా భావంతో చిత్ర
సేనుడు తలపోస్తూ వుండగా, అతడికి
పంచభక్త్య పరమాన్నలతో భోజనం
పచ్చింది. మధ్యహన్నం నుంచి ఆకలితో
నకనక లాడుతున్న అతడు తృప్తిగా
భోజనం చేశాడు. తరవాత హంసతూలికా
తల్పం మీద మేసు వాల్పి. భావి కార్య
క్రమాన్ని గురించి అలోచించసాగాడు.

ఇలాంటి అలోచనల్లోనే చిత్రసేనుడికి
నిద్రపట్టింది. అతడికి మొలుకువ వచ్చే
సరికి గది గవాకం నుంచి లేత సూర్య
చిత్రసేనుడికి ఏమీ తెలియదు. ధవళ
కిరణాలు లోపలికి ప్రసరిస్తున్నవి. తను

బక రాత్రి ఆ అపూర్వభవనంలో గడిపా
నని, సూర్యోదయం అయిందనీ అతడు
గ్రహించాడు. వెంటనే తల్పం మీది
నుంచి లేచి, కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని,
గది నుంచి బయటికి రాబోయేంతలో
మంత్రి వాకిటి దగ్గర తారపడ్డాడు.

“మహారాజుగారు రాత్రి నుఖానిద్ర
పోయారనుకుంటాను. అనుమతి అయితే,
రాజ్యానికి సంబంధించిన ముఖ్య విష
యాలు నివేదించగలను,” అన్నాడు
మంత్రి.

రాజ్యం గురించి తాని, దానికి సంబం
ధించిన వ్యవహారకాండ గురించి తాని
చిత్రసేనుడికి ఏమీ తెలియదు. ధవళ
కిరణాలు లోపలికి ప్రసరిస్తున్నవి. తను గిరిని తండ్రి పాలిస్తున్నాడు. ఆయన

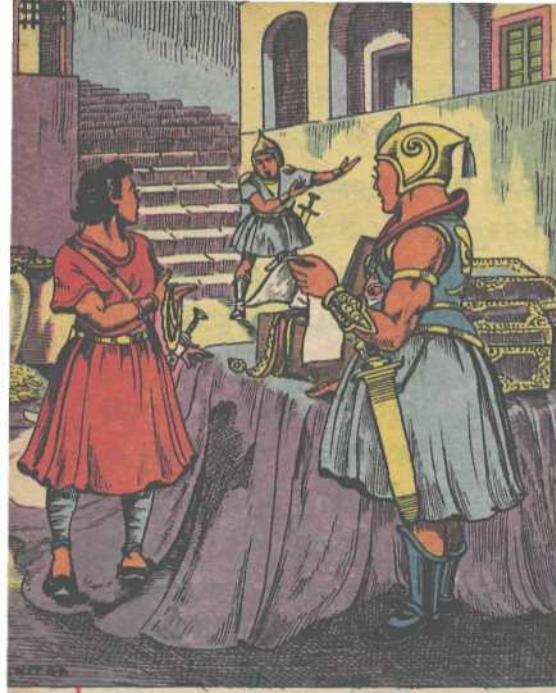

తరవాత సింహసనాన్ని అధిష్టించవలసిన వాడు అన్న శారసేనుడు. ఆ కారణాల పద్మ చిత్రసేనుడు ఏనాడూ పరిపాలనకు సంబంధించిన వ్యవహారాల జోలికి పోవటం గాని, వాటిలో అన్కి కనబర చటుం గాని చేయలేదు. కాని మంత్రి వారి ప్రసక్తి తెగానే, అతడికి చప్పున తన తలదండ్రుల సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. తన అన్న శారసేనుడు ఏ ప్రమాదానికి లోసుకాకుండా ధవళగిరి నగరాన్ని చేరి వుంటే, తన కైమాన్ని గురించి తలదండ్రులు చాలా అందేళన చెందుతూ వుంటారు. కనుక ముందుగా తన కైమ సమాచారాల సంగతి వారికి ఎరుకపరచటం మంచిది.

చిత్రసేనుడు ఇలా అనుకుని మంత్రితో, “మీకు ధవళగిరి నగరం గురించి తెలిసే వుంటుంది. దానికి రాజైన శారకేశ్వరుడికి, నేనికట్టు కైమంగా పున్నట్టు వార్త పంపండి. తతిమాఘ విషయాలు వీలువెంట మాట్లాడదాం,” అన్నాడు.

“చిత్రం, మహారాజా! అలాగే కబురు పంపుతాను. కోశాధికారి, మన కోశగా రంలో ప్రస్తుతం పున్న ధనం గురించి, ఇతర విలువైన పస్తువుల గురించి లెక్క కట్టి ఒక జాబితా తయారు చేశాడు. ఆ జాబితా తీసుకుని ఆయనను ఇప్పుడు ఇక్కడికి రమ్మని సెలవా?” అని అడిగాడు మంత్రి విసయంగా.

"అయిన ఇక్కడికి రానవసరం లేదు. ఆ జాబితా ఏదో పంపమనండి, చాలు." అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

కొన్ని నిమిషాల తరవాత, వైకరు ఒకడు జాబితా తెచ్చి చిత్రసేనుడికి ఇచ్చాడు. ఖజానాలో నిలవ పున్న ధనం, విలువైన రత్నాలూ, బంగారు సగలూ గురించి వివరాలతో పున్న ఆ జాబితా చూస్తానే చిత్రసేనుడు చెప్పినంతగా అద్భుతపడ్డాడు. ఇంత ధనం తన తండ్రి పద్ధ కూడా పుండి పుండదని అతడు భావించాడు.

ఆనాట సాయంత్రం అతడు కోశాధి కారితో కలిసి, ధనాగారంలో పున్న

అమూల్యమైన వస్తువులనూ, వెల లేని రత్నాలనూ పరికిష్టూ పుండగా తన తండ్రి తారకేశ్వరుడు సపరివారంగా పచ్చినట్టు నౌకరికడు వార్త తెచ్చాడు. వెంటనే చిత్రసేనుడు బయలుదేరి భవనం ముందుకు వచ్చాడు.

కుమారుణ్ణి చూస్తానే రాజు తారకేశ్వరుడు ఎక్కుడలేని సంతేషంతో అతణ్ణి కొగలించుకున్నాడు. "నాయనా, మీ అన్న చెప్పినదాన్నిబట్టి నువ్వు ఏ అడవి మృగా నికో ఆహారం అయిపోయావనుకున్నాను. కాని, నిన్ను ఇంత గొప్ప శ్రీమంతుడుగా చూసి నేను చాలా అనందపడుతున్నాను. ఇక్కుడ నాకు తటస్తుపడిన కొండరు ఉద్యోగులు చెప్పినట్టు, నువ్వు నిజంగానే ఈ పరగణాకు రాజువా? ఈ అద్భుత భవనం సిదేనా?" అని అడిగాడు అమితానందంగా నప్పుతూ.

తండ్రి అడిగినవాటికి చిత్రసేనుడు అపునస్తుట్టు తల హాశాడు.

"అయితే ఇంత గొప్ప పదవి, యింత సునాయానంగా సీకెలా లభించింది? పూర్వం ఈ రాజప్రాసాదంలో పుంటూండే రాజు ఏమయాడు?" అన్నాడు తారకేశ్వరుడు ఆశ్చర్యంగా.

"అ సంగతులన్నీ ఏకాంతంగా పున్న ప్యాడు చెపుతాను. నా కొలుపులో పున్న

ఉద్యోగులు వినగూడని రహస్యాలు చాలా వున్నవి." అన్నాడు చిత్ర సేనుడు రహస్యంగా.

ఆ రాత్రి ధవళగిరి రాజు తారకేశ్వరుడిని గౌరవించేందుకు, చాలా పెద్ద ఎత్తున విందులూ, వినేదాలూ ఏర్పాటయినై. వాటిల్లో రాజు ద్యోగులూ, అ అడవిలో నివసించే వివిధ అటవిక జూతుల నాయకులూ పూల్లొన్నారు. తమ రాజు, ధవళగిరి రాజపుత్రుడని తెలిసినప్పుడు వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ ఎంతో అనంద పడ్డారు.

విందులూ, వినేదాలూ ముగిసిన తరవాత చిత్రసేనుడు తన తండ్రికి ఏకాంతంగా అన్ని విషయాలూ చెప్పాడు. సింహాలను, చూసి తన గుర్రం బెదిరి కొండ ప్రాంతాలకు వెళ్లుటం దగ్గిర నుంచి, ఉగ్రాఖుడికి తను చేసిన వాగ్దానం సంగతి కూడా అతడికి తెలియపరిచాడు.

"ఈ రాక్షసుడికి నువ్వు చేసిన వాగ్దానం నిలు పుకోవటం ఎలా? కృతియుడు,

అందులో రాజు అయినవాడెవడూ తన ప్రథమ సంతానాన్ని ఈ విధంగా రాక్షసుల పాలు చేయటం, ఏమాత్రం ధర్మసమ్మతం కాదు," అన్నాడు తారకేశ్వరుడు.

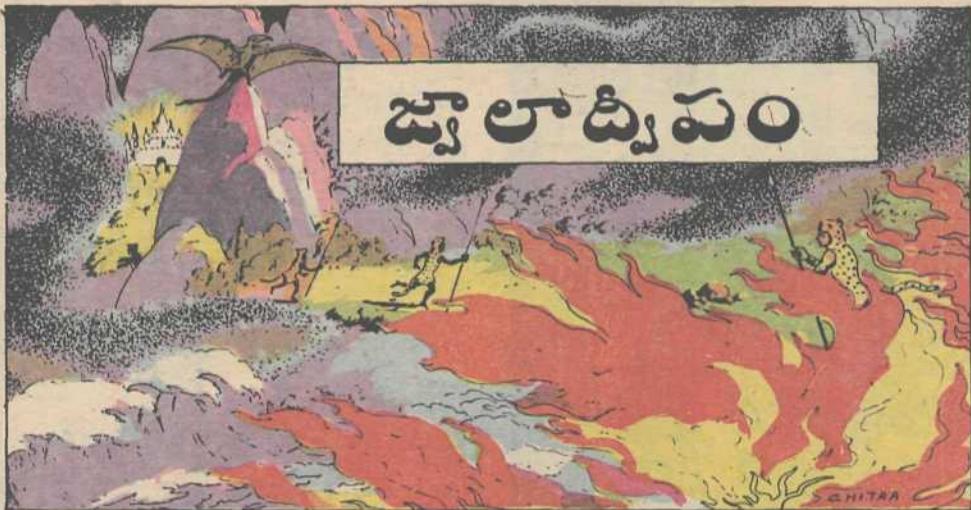
"నా కింకా వివాహమే కాలేదుగదా! వివాహమై, అందులోనూ మొదటిసారిగా మగపిల్లవాళ్లి కన్నప్పుడూ, వాడు బతిక పెద్దవాడై. పద్మనిమిదెళ్లు వాడైనప్పుడూ, ఈ సమస్యలు ఈ త్వన్నమువుతవి. అప్పటిక ఎదో ఒక తంత్రం చేసి, ఈ ప్రమాదం నుంచి బయటపడవచ్చు." అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

తారకేశ్వరుడికి కొడుకు మాటలే మీ అంతగా రుచించలేదు. ఆట్లని ఉగ్రాఖుళ్లి నాకనం చేయటం సాధ్యమయే పని కాదు. ఇవన్నీ ఆలోచించి చివరకు, తారకేశ్వరుడు, "నీ రాజ్యం, ధవళగిరి రాజ్యపు ఎల్లలను ఆనుకునే వుంది. ఏ పరిస్థితుల్లో అయినా, సహాయం తావలిసివుసే, అ విషయం వెంటనే నాకు తెలియచేయో," అన్నాడు.

—(ఇంకాపుంది)

ష్వాలాద్యపం

3

[చిత్రసేనుణ్ణి విచిత్రతపదం నుంచి వచ్చిన మంత్రి, సైనానాయకుడూ భవనంలోకి తిసుకు పోయారు. అ భవనంలో రాజేచితమైన అన్ని సౌకర్యాలూ పున్నవి. మర్మాదు చిత్రసేనుడి తండ్రి శారకేశ్వర మహారాజు వచ్చి, కొడుకుసుచూసి నంతెషించి, ఆవసరం అనుకుంటే తన నుంచి ఎలాంటి సహాయమైనా పొందపచ్చనని, అతడితో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. తరవాత —]

మర్మాటి ఉదయం చిత్రసేనుడు, తండ్రిని సాగనంచి, మంత్రులతో కలిసి, తిఱిగి తన భవనం చేరేసరికి, అక్కడ గుంపుగా కూడిన చాలామంది పొరులు కనిపించారు. వాళ్ళు గొంతులెత్తి, “మహారాజు, మమ్మల్ని కాపాడాలి. ఈ అదవిలో పున్న ఉగ్రాక్షుడూ, వాడి సేవకులూ లోగడ మా పశుపుల్ని మాత్రమే ఎత్తుకు పున్న ఉగ్రాక్షుడూ. ఈ మధ్య మనుషుల్ని కూడా

ఎత్తుకుపోవటం ప్రారంభించారు,” అంటూ ఏట్టుసాగారు.

ఉగ్రాక్షుడి పేరు వింటూనే చిత్రసేనుడు నిలువెల్లా కంపించిపోయాడు. కానీ, అంతలోనే అతడికి ఎక్కడ లేని పొరుషం వచ్చింది. జప్పుడు తన్న నిస్సహాయుడు కాదు. రాజ్యం, పరివారం, పైన్యం గల రాజు. తన రాజ్యంలోనే పుంటూ ప్రజలను నానా పొంసలపాలు

చేసేవాడిని ఎవడినైనాసరే, హతమార్పి వలసిన బాధ్యత తన మీద వుంది. అలాంబివాయ ఉగ్రాక్షుడైనా, తను ఏన్న కుండెందుకు విలుపెదు.

“మీ పశుపుల్ని, మనుష్యుల్ని ఎత్తుకు పోతున్నది, ఉగ్రాక్షుడే అని మీకెలా తెలుసు ?” అని అడిగాయ చిత్రసేనుడు.

ఈ ప్రశ్న వింటూనే అక్కడ గుమి కూడిన పొరుల్లో సంచలనం బయలు దేరింది. కొంతసేపటికి నలుగురు పొర నాయకులు ముందుకు వచ్చి, “మహారాజ ! ఉగ్రాక్షుడు గాని, అతడి సేవకులు గాని పశుపుల్ని ఎత్తుకు పోతూ పుండగా చూసినవారు చాలామంది వున్నారు. కాని,

మనుష్యుల్ని అపహరించటం కళ్చారచూసినవారు మాత్రం లేదు. నరమాంస భక్తికులైన రాక్షసులకు తప్ప, ఇతర్లకు మానవ మాత్రుల్ని అపహరించవలసిన అవసరం ఎందుకు కలుగుతుంది !” అన్నారు.

పారనాయకు లిచ్చిన ఈ “జవాబు చిత్రసేనుడికి కొంత ఆశ్చర్యం కలిగించింది. పశుపుల్ని ఎత్తుకుపోయే రాక్షసులు ఉగ్రాక్షుడి సేవకులే అయినా, మనుష్యుల్ని మాయం చేసేవాళ్ళు మాత్రం, వారై వుండరనుకున్నాడు.

“సరే, మీరు నిశ్చింతగా మీ గూడెలకు వెళ్ళండి. ఒకటి రెండు రోజుల్లో ఆ ఉగ్రాక్షుల్లో, అతడి అనుచరుల్ని అదుపులో పెట్టే పని నేను చూస్తాను,” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

చిత్రసేనుడిలా అనగానే మంత్రి అతణ్ణి సమిపించి రఘుస్యంగా, “మహారాజా, ఉగ్రాక్షు గురించి దూతల ద్వారా విన్నాను. వాడు మహాభయంకరుడు,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు అక్కడి నుంచి భవనం లోకి వెళ్ళేందుకు మెల్లెకుప్పుతూ, “వాడు భయంకరుడే కావేచ్చు, అలా అని ఆ రాక్షసుడు మన ప్రజల ధన ప్రాణాలకు నష్టం కలిగిస్తూంటే చూస్తూ వూరుకుం

టామూ ? సేనానాయకు డెక్కుడ ?" అని అడిగాదు.

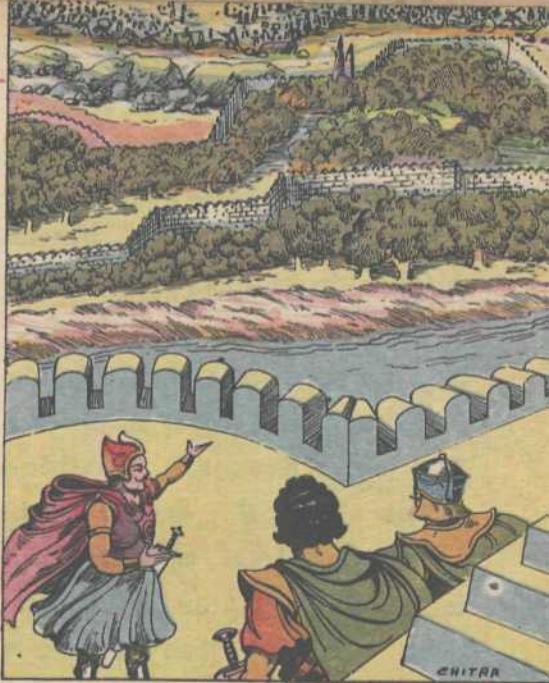
ఆ ప్రశ్న వింటూనే వెనకగా వస్తున్న సేనానాయకుడు, "మహారాజా!" అంటూ ముందుకోచ్చాడు.

"మన సైనికు లెక్కుడ ? వాళ్ళు సుఖికితులూ, ధైర్యసాహసాలు కల వాళ్ళేవా ?" అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

సేనానాయకుడు కొంచెం ఆశ్చర్యం కనబుర్చు, "వాళ్ళు ఇక్కణ, ధైర్యసాహసాల మాటా, మహారాజా ? కావాలంకే వాళ్ళు కొండల్ని పిండి కొట్టగలరు !" అన్నాడు.

"ఓఁ, ఆ కొండల్ని పిండికొట్టటం, బలం వున్న ఏ కూలివాడైనా చేయగలదు. నేనడిగేది అది కాదు. అవసరం అయితే, ఉగ్రాక్షిడికి ఎదురునిలిచి పొరాడే గుండె నిఱ్పిరం మన సైనికులకున్నదా అని నేను తెలుసుకోదలిచాను," అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

సేనానాయకుడు నిలువెల్లూ కంపించి పొయాదు. తరవాత తడబడే గొంతుతో, "మహారాజా ! ఆ రాక్షసుడు...." అంటూ అతను ఏమో చెప్పబోయేంతలో, అతడి తత్తరపాటు గ్రహించిన చిత్రసేనుడు నవ్వి. "సేనానీ, నువ్వే ఆ రాక్షసుడి పేరు ఏని యింతగా వణికిపోతూంటే,

ఇక సైనికుల మాట చెప్పనవసరం లేదు. ఇంతకూ వాళ్ళు నివసించే గుడారాలెక్కుడ ?" అని అడిగాదు.

సేనానాయకుడు ముందుండి పడమటి వైపునున్న బురుజా మీదికి దారి తీకాదు. చిత్రసేనుడు అక్కడికి చేరగానే, సేనానాయకుడు బాణం వేటు దూరంలో ఉన్న చిన్న కొండలూ, పొదల కేసి చేయి చూపుతూ, "మహారాజా ! మన సైనికులు గుడారాలు నిర్మించేందుకు ఆ కొండ ప్రాంతాన్ని చదును చేస్తున్నారు," అన్నాడు.

చిత్రసేనుడి దృష్టికి కొన్ని వేలమంది సైనికులు కనిపించారు. వాళ్ళలో ప్రతి

ఒక్కడూ పలుగూ, పారా పుచ్చుకుని
ఎగుడు దిగుడుగా వున్న కొండప్రాంతాన్ని
తవ్వి, హూడ్చి దాన్ని నమతలంగా చేసేం
దుకు ఎంతో కష్టించి పని చేస్తున్నారు.
వాళ్ళను చూస్తూనే చిత్రసేనుడు తను
అర్థబలమే గాక, చాలా అంగబలం కూడా
పున్న రాజునని తెలుసుకుని గర్వపడ్డాడు.
అతడు మనసులో తనకు ఇంత మేలు
చేసిన సిద్ధుణ్ణి తలుచుకుని చెప్పలేనంత
కృతజ్ఞతా భావంతో తల వంచాడు.

“మహారాజా ! ఆ రాక్షసమూక మీద
మన సైన్యాన్ని ఉపయోగించే ముందు,
మనం ముందు వెనుకలు బాగా
అలోచించవలసి వుంటుంది,” అన్నాడు
మంత్రి.

“మన సైన్యాన్ని ఆ రాక్షసగణం మీద
యుద్ధానికి పంపాలని నాకు లేదు. సేనే
స్వయంగా ఆ ఉగ్రాక్షుడితో మాట్లాడి
చూస్తాను,” అంటూ చిత్రసేనుడు సేనా
నాయకుడి కేసి తిరిగి, “అతడుండేచోటు
నీకు తెలుసా ?” అని ప్రశ్నించాడు.

“మన చారుల ద్వారా వాడుండే కోటు
ప్రాంతం తెలుసుకున్నాను, మహా రాజా !
కాని, తమరు ఒంటరిగా....వాడితో....”
అంటూ సీళ్ళు నమెలాడు సేనాని.

“సేను ఒంటరిగా అతడి కోటుకు వెళ్ళ
బోవటం లేదు. అక్కడికి దారి చూపేం
దుకు నా వెంట కొద్దిమంది సైనికులు
పుంటారు. రాదలిస్తే నుహ్వా రావేచ్చును,”
అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

"మహారాజా, ఎంత మాట ! మీకోసం నేనె కాక, ప్రతి ఒక పైనికుడూ ప్రాణాలైనా ఒద్దుబానికి స్వదంగా ఉన్నాం." అన్నాడు సేనానాయకుడు.

ఆ తరవాత కొంతసేపటికి చిత్రసేనుడు కొద్దిమంది పైనికులనూ, సేనానాయకులైస్తే వెంటబెట్టుకుని, ఉగ్రాక్షది నివాసస్తోనానికి బయలుదేరాడు. ఆ రాక్షసుడుంటున్న చోటు ఎరిగివున్న చారులు కొందరు ముందు దారి చూపుతూ నడిచారు. సరిగా మిట్టమధ్యహ్నం వేళకు అందరూ అడవిలో చాలా దూరం నడిచి, ఉగ్రాక్ష దుండే కొండ సమిపించారు.

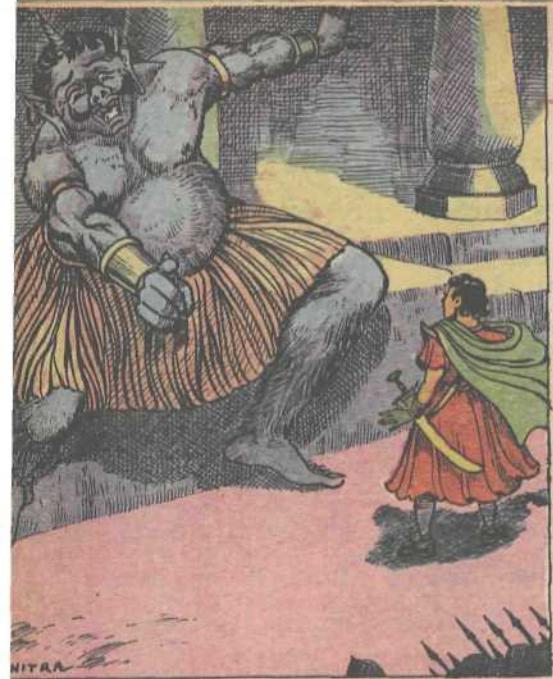
కొండ దిగువ నున్న అడవిలో ఉగ్రాక్షది సేవకులైన కొందరు రాక్షసులు చిత్ర

సేనులైస్తే, అతడి వెంట పున్న పరివారాన్ని చూసి, పట్టరాని ఆనందంతో పాట్లు చెక్కులయేలా నశ్వర్తూ, "అహా, ఈ నరమానవులు ఎంత బ్యాటిమంతులు ! మనకూ, మన యజమానికి ఆహారం అయ్యిందుకు, పని కట్టుకుని ఇంతదూరం నడిచి వచ్చారు !" అన్నాడు.

"మీ నాయకుడిక, నేను వస్తున్నట్టు చెప్పండి. నా పేరు చిత్రసేనుడు !" అని చిత్రసేనుడు ఆ రాక్షసులకు చెప్పాడు.

ఈ మాటలు వింటూనే రాక్షసులు మరింత బిగ్గరగా నవ్వారు. "నరమాంసం అంతా ఒకే రకం రుచి, నీ మాంసం ఎక్కువే మొటి ? నీ దుస్తులూ అవీచూస్తాంటే, చాలా విలువైనవిలా కనబిడు

తున్నవి. నువ్వు కొంపదిని రాజువా, ఏం ?” అని అడిగారు వాళ్ళు.

“అతను, రాజునే, చిత్రసేన మహారాజును, ఇంకా అధిక ప్రసంగం చేస్తే తాట బలుస్తాను, ఇక్కడికి నాలుగై దామడల దూరంలో అడవి మధ్య వున్న మహాభవనం సంగతి మీకు తెలుసా ?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు కోపంగా.

ఆ భవనం పేరు వింటూనే రాక్షసులు తత్తరబిత్తర పడుతూ, “ప్రభో, మన్మించండి ! మా నాయకుడు మెమ్ముల్ని గురించి చెప్పాడు. మాకు ముందు ముందు శాఖాయే మహానాయకుణ్ణి మీరే పంసుతారట. రండి, దయచెయ్యండి, మా

నాయకుడు కోటలోనే వున్నాడు,” అంటూ చిత్రసేనుడికి, అతడి పరివారానికి అడుగులకు మధుగులొత్తుతూ ఉగ్రాక్షిడి కోటకేసి దారితీశారు.

ఉగ్రాక్షిడు నివసించే కోట చాలా విచిత్రమైనది. అతడు అడవి మధ్య వున్న ఒక చిన్న కొండను తెలిపించి, అందులోనే గదులూ, ద్వారాలూ, బురుజులూ —అన్ని ఏర్పాటు చేయించుకున్నాడు. కోట చుట్టూ వున్న ఎత్తయిన గోడా, దాని మీద నాలుగు దిక్కులా వున్న పెద్ద బురుజులూ, దాని ముఖద్వారం—అంతా ఒక రాతిలో మలచబడింది. యుద్ధం చేసి రాక్షసుడి కోటను పట్టిదలచిన మానవ మాత్రుడెవడైనా వుంటే—ఆది సాధ్య మయే పని కాదు. మరో రాక్షసుడైనా దాన్ని ఆక్రమించుకోవటం దుస్సాధ్యం.

చిత్రసేనుడు ఈ వింత కోటను ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, ముఖద్వారం దాటి లోపల ప్రహవే కించగానే, ఉగ్రాక్షిడి వికటాట్పాసం వినబడింది. అతడు తన గృహం ముందున్న ఒక ఎత్తయిన రాతి ఆసనం మీద కూచుని వున్నాడు.

“ఈ చిత్రసేనా, ఏది నువ్వు వాగ్గానం చేసిన నీ జ్యోష్ట్మాత్రుడు, ఎక్కడ ?” అంటూ ఉగ్రాక్షిడు అందర్నీ కలయిచూకాడు.

“ఉగ్రాకు, నీకేమైనా మతి చంచల్యం కలిగిందా? నిన్న తాక మొన్నునేగదా నెను నీకు వాగ్గానం చేసింది! అప్పుడే పద్మనిమిదేళ్ళు గదిచినై అని ఎలా అనుకున్నావ?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

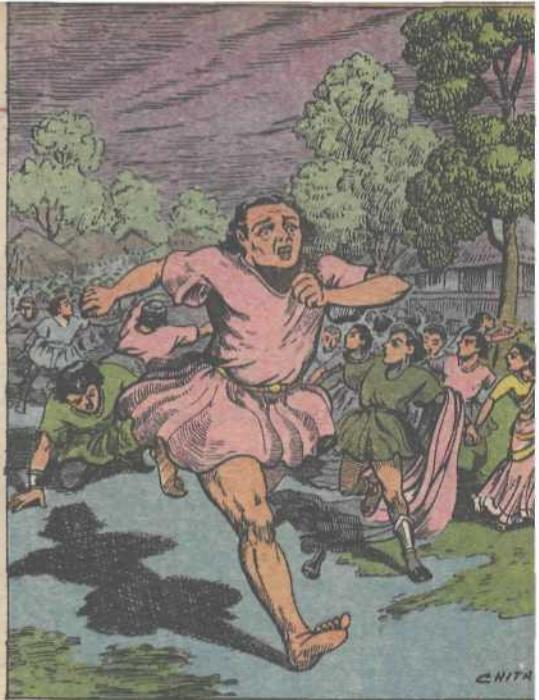
చిత్రసేనుడి మాటలకు ఉగ్రాక్షుడు మరింత విగ్గరగా నవ్వాడు.

“రాక్షసుడు మతి మతిలో పున్నప్పుడే, మానవజాతికి మహా భ యింక రు దు. అలాంటప్పుడు మతి చెడి పిచ్చే యెత్తుటం జరిగితే, మానవజాతే నశించిపోతుంది,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

“మానవజాతి సంగతేమో నాకు తెలియదు గాని, ముఖ్యంగా నా రాజ్యంలోని మానవులు మాత్రం నశించిపోతున్నారు.” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“నీ రాజ్యమా?” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు ఆశ్చర్యపడి, అంత లోనే చిరునవ్య నవ్వుతూ. “అవును, ఈ ఉగ్రాక్షుడి అడవి అంతా నీ రాజ్యమే! నర్కుడానది తీరాన పున్న ధవళగిరి రాజ్యం వైపు తప్ప. తతిమ్మా అన్ని దిక్కులా, ఈ ఉగ్రాక్షుడి అడవి ఎటు చూసినా నూరు అమరలు!” అన్నాడు.

“ఈ అడవి మధ్య పున్న గ్రామాల్లో, గూడల్లో పున్న ప్రజలను నీ అనుచరులు అపహరిస్తున్నారు, పశువులను ఎత్తుకు నా అనుచరులు కాదు,” అన్నాడు.

"నువ్వుగాని, నీ అనుచరులు గాని, మనుషుల జోలికి వెళ్లటం లేదని నువ్వు నన్నునమ్మించచూస్తున్నావా, ఉగ్రాకా?" అన్నాడు చిత్రసేనుడు కోపంగా.

"నా అనుచరులు అనలు మనువుల్ని తాకటం లేదని నేను చెప్పటం లేదు. ఏదో పండగకి పబ్బానికి ఒకట్టి ఆరా ఎత్తుకుపోయి భక్తించి వుండవచ్చు. కాని, గ్రామాల మీద పది మనుషుల్ని ఎత్తుకు పోతున్న వాళ్లు మరొకరు. వాళ్లు రాక్షసులకన్నా క్రూరులు, భయం కరులు!" అంటూ ఉగ్రాక్షిడు అగి, సాలోచనగా చిత్రసేనుడి కేసి చూస్తూ, "జ్యోతిర్ద్విపం పేరు ఎప్పుడైనా విన్నావా, చిత్రసేనా?" అని అడిగాడు.

"అలాంటి పేరు గల ద్విపం ఒకటి తున్నదనే సంగతి నాకు తెలయదే!" అన్నాడు చిత్రసేనుడు ఆశ్చర్యంగా.

"అయితే, ఈ రాత్రికి నువ్వు. నీ అనుచరులూ ఇక్కడ వుండేటియతే, అ దీపాన్నించి రాత్రివేళల ఈ అయితిల తల పూపాడు.

ప్రాంకాలకు వచ్చి పోయే ఆ క్రూరుల్ని నీకు చూపేడతాను. వాళ్లు బలంలో మా రాక్షసులకు తీసికట్టే. కాని, వాళ్లు ఎక్కివచ్చే భికరమైన వింత మృగాలు— వాటిక రెక్కలు వుండి, ఆకాశంలో ఎగురుతుంచి గనక పట్టలందాం.... వాటి ధాటికి తట్టుకునే శక్తి మాలో ఎవరికి లేదు. అప్పటికి, ఆ జ్యోతిర్ద్విపం నుంచి వింతపకి మీద సహారై వచ్చిన ఒకట్టి ప్రాణాలతో పట్టుకున్నాం. కాని వాడు ఏ కారణం పల్లనే మర్మాలికల్లా చచ్చి పోయాడు. వాడి కంకాలాన్ని చూడ దలిస్తే, నా వెంట రా." అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు.

"చచ్చినవాడి కంకాలాన్ని కాదు.... నువ్వు చెప్పే మాటే నిజమయితే, ప్రాణాలతో తున్న ఆ దుర్మాగ్యంల్ని, వాళ్లు ఎక్కివచ్చే భయంకరపథుల్ని నాకు చూడాలని పుంది." అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

ఇందుకు సరేనన్నట్టు ఉగ్రాక్షిడు — (జంకాపుంది)

జ్యోలాద్విషం

4

[శారులు చిత్రసేనుడితే ఉగ్రాక్షుడు తమ పశువులనూ, మనుషులనూ ఎత్తుకుపొతున్నట్టు చెప్పారు. చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షుడి కోటుకు వెళ్లాడు. రాజ్యంలో పశువులనూ, మనుషులనూ ఎత్తుకుపొతున్నది జ్యోలాద్విషం నుంచి వచ్చున్న భయంకర మానవులని ఉగ్రాక్షుడు అన్నాడు. వాళ్ళను చూపుతానని అతడు చిత్రసేనుడికి మాట ఇచ్చాడు. తరవాత—]

ఉగ్రాక్షుడు చిత్రసేనుడ్చీ. అతడి వెంట వచ్చిన పరివారాన్ని. భట్టులనూ వెంట పెట్టుకుని వారికి తన కోటలోని వెలలేని రత్నరాసులనూ, వెండి బంగారాలనూ చూపించాడు. ప్రపంచం పుట్టినప్పటి నుంచి, అనాటివరకూ రాక్షసులు వాడిన వివిధ రకాల ఆయుధాలూ, విచిత్రమైన శిరస్త్రాణాలూ చూసి, చిత్రసేనుడు చాలా అబ్బిరఘ్యాడు. కానీ, అతట్టి అన్నిటి

కన్న ఆశ్చర్యపరిచింది రాక్షసుడి కోటలో పున్న ధనరాసులు. “ఉగ్రాక్ష ! రాక్షసు లైన మీకు, ఈ ధన కనకాలతే ఏం పని?” అని అడిగాడు చిత్రసేనుడు.

ఈ ప్రశ్న ఎంటూనే ఉగ్రాక్షుడు పెద్దగా నవ్య. “ఏనాటికైనా, మా రాక్షస జాతి నాగరికులై. మీలాగా వర్తక వ్యాపారాలూ, వ్యవసాయపునులూ చేయదంటే, ఏటని ఉపయోగించుకుంటారు.

‘చందుమా’

అద్దీక్కుట్టే కాక, మరో పద్మనిమిదేళ్ళకు సంభవించనున్న ఒకానెక ముఖ్య సంఘటనను మనసులో పుంచుకుని కూడా, ఈ ధన కనకాలను కోటలో భద్రపరిచాను," అన్నాడు.

పద్మనిమిదేళ్ళ తరవాతి ముఖ్య సంఘటన అంటూ ఉగ్రాక్షుడు మాట్లాడగానే, చిత్రసేనుడికి, ఇందులో ఏదో మోసం వున్నదన్న అనుమానం కలిగింది. అయినా, తన అనుమానాన్ని రాక్షసుడు పసికట్టేలా ప్రపరించటం మంచిది కాదు. తను పద్మనిమిదేళ్ళ తర్వాతే ఎప్పుడే, నిజంగా తన కొడుకును అతడి పరం చేస్తానని, వాడు నమ్మితే నమ్మనీ అనుకున్నాడతడు.

చిత్రసేనుడు రాక్షసుడి కోటలోని అధ్యశాలస్త్రీ చూసేలోపల నూర్చుస్త మయమయింది. ఉగ్రాక్షుడు, తన అతిథికి, అతడి అనుచరులకూ గాప్పి విందు చేశాడు. ఎందు మధ్యలో ఉగ్రాక్షుడి సేవకుడెకడు, యజమాని దగ్గిరకు వచ్చి. "ప్రభో! జ్యోలా ద్వీపవానులు ఎకిక్క వచ్చే భయంకర పక్షి ఒకటి కుంభికుపు ప్రాంతంలో కనిపించింది. అక్కుడ కాపలావాళ్ళు మంటలు వేసి, ఆ సంగతి తెలియపరిచారు," అన్నాడు.

సేవకుడి మాటలు వింటూ నే ఉగ్రాక్షుడు అదిరిపడి, "చిత్రసేనా! మనం త్వరగా బయలుదేరటం మంచిది. నీ రాజ్యంలో ప్రజలను ఎత్తుకుపోయే.

మహా క్రూరుల్ని నికు చూపేడతాను," అన్నాడు.

ఆందరూ కీణాలమీద భోజనాలు చేసి ఉంగ్రాఫుడి వెంట బయలుదేరారు. ఉంగ్రాఫుడు, తన వెంట చిత్రసేనుష్టే, కొద్ది మంది ఆయుధారులైన తన సేవకుల్ని తమిమ్మావారిని, తన అసుచరుల వెంట మరో దిక్కుగా పంపాడు.

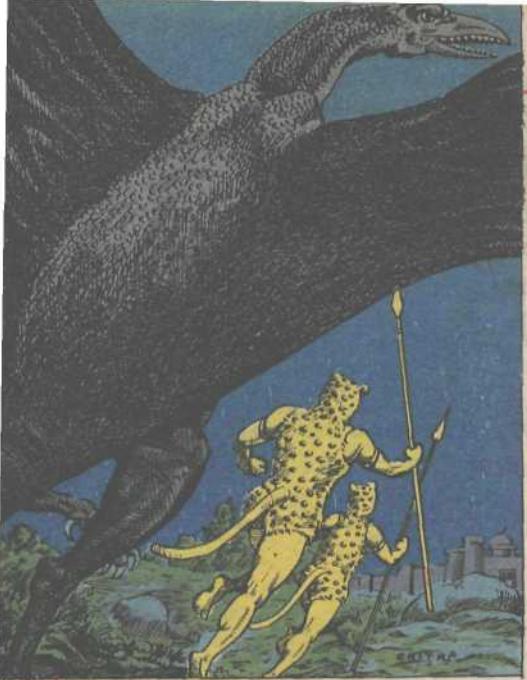
ఉంగ్రాఫుడు, చిత్రసేనుడూ కోటు వదిలి తూర్పు దిక్కుగా కొంతదూరం అడవిలో నడిచేసరిక, హతాత్తుగా కోటు వైపు నుంచి పెద్ద రెక్కల చప్పుడూ, కీచుమనే వికృత ధ్వనులూ వినిపించాయి. అందరూ చెట్లమధ్య ఆగి కోటుకేసి

చూశారు. కోటమీద వలయాకారంగా రెక్కలు చాచిన కొన్ని వింత ఆకారాలు ఎగురుతున్నవి. కోటు రక్కలైన రాక్షసులు పొడుగాటి దివిటిలు గాలిలోకి ఎత్తి, కేకలుపెదుతూ అవి కిందికి దిగుకుండా భయపెదుతున్నారు.

"ఉంగ్రాఫ ! ఈ వికృతాకారాలు భయాత్మాతం కలిగించేలా తున్నవే! అవి నీ కోటమీద దిగి, దాన్ని ఆక్రమించుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నవా?" అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

"జ్యోలాద్వీప వాసులు, అలాంటి ప్రయత్నం లోగడ ఒకటి రెండుసాల్లు చేశారు. కానీ, నా సేవకులు పెద్దపెద్ద కాగడాలూ, ఈపెలూ ఉపయోగించి,

ఆ భయంకర పట్లలపై స్వారీ చేస్తున్న ఒకట్టి కింద పడగట్టారు. వాణి గానుగకు కట్టి నాలుగైదు చుట్టు తిప్పేసరికి, తను ఎక్కుడినుంచి వచ్చిందీ చెప్పాడు. కానీ, తతిమ్మా వివరాలు తెలుసుకునే లోపలే వాడు చావటం జరిగింది. ఇప్పుడు, వాడి అనుచరులు నామీద పగ తీర్చుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అంతే. వాళ్ళు సాహసించి కోటలో దిగరని నా నమ్మకం.” అన్నాడు ఉగ్రాక్షరు.

ఉగ్రాక్షరు మాటలు ముగించి ముగించకముందే, ఆ చుట్టుపట్ల గల చెట్లు చేమలు గాలికి హృగిపోయిన్నారు. ఆ వెంటనే గుండెలవిసేలాంటి భీకర ధ్వను

లతే రెండు పక్కలు, అల్లంత ఎడంలో కిందికి దిగిన్నారు. వాటి వీపులమీదినుంచి, పులి చర్యలు ధరించిన నలుగురు మనుషులు దిగారు.

వెంటనే ఉగ్రాక్షరు, చిత్రసేనుట్టి తన ఆనుచరులనూ వెత్తుగా పున్న చెట్ల మాటుకు తీసుకుపోయాడు. వింత పట్లల నుంచి దిగిన మనుషులు నేలబారున పడుకుని చుట్టూ చెట్లలోకి కొద్దిసేపు జాగ్రత్తగా పరిక్షించి చూసి, తరవాత లేచి ఏమో సంప్రతించుకుని, ముందుకు నడిచారు. వారి వెసకగా రెక్కులల్లాడిస్తూ పక్కలు బయలుదేరిన్నారు.

నిజానికి రెక్కులున్నా వాటిని పక్కలనేందుకు వీల్చేదు. వాటి ముక్కులు దాదాపు మూడుగుల పొడ పున్నవి. ముక్కులు తెరిచినప్పుడల్లా, వాటి నేళ్ళలో పులికోరల్లాంటి పళ్ళున్నవి. శరీరం మీద ఎక్కడా ఈకలు లేపు. జంతుపులకున్నట్టు వాటికి చిన్న తీక ఒకటి పున్నది. అవి పట్లలలాగే రెండు కాళ్ళు మీద కొంచెం ముందుకు వంగి నడుస్తున్నవి. వాటి ఎత్తు ఏడెనిమిది అడుగు లుంటుంది.

“నిజమైన ప్రమాదం ఆ పులిచర్చుం గాళ్ళు నుంచి కాదు. ఈ వింత పట్లల నుంచి. అవి వాళ్ళకు వాహనాలుగానూ,

రక్తకులుగానూ పని చేస్తవి. ఎవరైనా ఆ క్రాయల్ని ఎదురొచ్చించు, ముందుగా వచ్చి మీద పడేవి ఈ పక్కలు. రకరకాల ఈలలతో వాటిని తమ శత్రువుల మీదికి ఆ పులిరాయుళ్ళు ఉసికొల్పుతారు. నా సేవకుల్లో కొండర్చి ఈ పక్కలు తమ ముక్కుల్లో, కాలిగోళ్ళతో చీచి ముక్కులు ముక్కులుగా చేసినే,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు.

ఉగ్రాక్షిడుజలామాట్లాడుతున్నంతలో, వింతపక్కల మీద నుంచి దిగినవాళ్ళు మెల్లగా ఈలలు వేస్తూ, చెట్లలోకి నడవ సాగారు. పక్కలు రెండూ ఒక సారి ముక్కులు పైకెత్తి రెక్కలాడించి వాళ్ళు వెనకగా కదిలినే.

“అదుగ్గ, ఆ కొండ పాదంలో పున్న గూడంకేసే వీళ్ళ ప్రయాణం. మరి కొండరు నీ పొరులు మాయమవబోతున్నారు,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు.

“అయితే, మనం చూస్తూ పూరుకోవలసిందేనా?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“అఁ, అంతకన్న చేసేదేముంది? వాళ్ళు వెంట ఆ భయంకర పక్కలుండగా, మనం చెయ్యగలిగిందిమీ లేదు. ఆ ద్వీప వాసులు ఒంటరిగా దొరికితే, నా బొటన వేలుతో నెకిటి చూర్చం చూర్చం చేయు గలను,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు కోపంగా.

ఇంతలో ఉగ్రాక్షిడు, చిత్రసేనుడూ నిలబడి పున్న చెట్టు మీద నుంచి వెవులు గింగుర్రెత్తెలా గుడ్లగూబ ఒకటి అరిచింది. ఆ ఆరుపు వింటూనే. పులిరాయుళ్ళు చప్పున వెనుదిరిగారు. వాళ్ళు చేతుల్లోని బరిసెలు చీకట్లు తలతల మెరిసినే. భయంకర పక్కలు కూడా పెద్దగా ముక్కులు తెరిచి, వికృతంగా కూతపెట్టినే.

“ఇక్కడెవరో పున్నట్టు వాళ్ళు భసి గట్టారు!” అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు. ఆ వెంటనే తన సేవకుల్ని దగ్గిరకు ఏలచి, రహస్యంగా ఏమో చెప్పాడు. వాళ్ళు రెండు ముతాలుగా ఉంటిపోయారు. మరుక్కణం భయంకర పక్కలు ముక్కులు

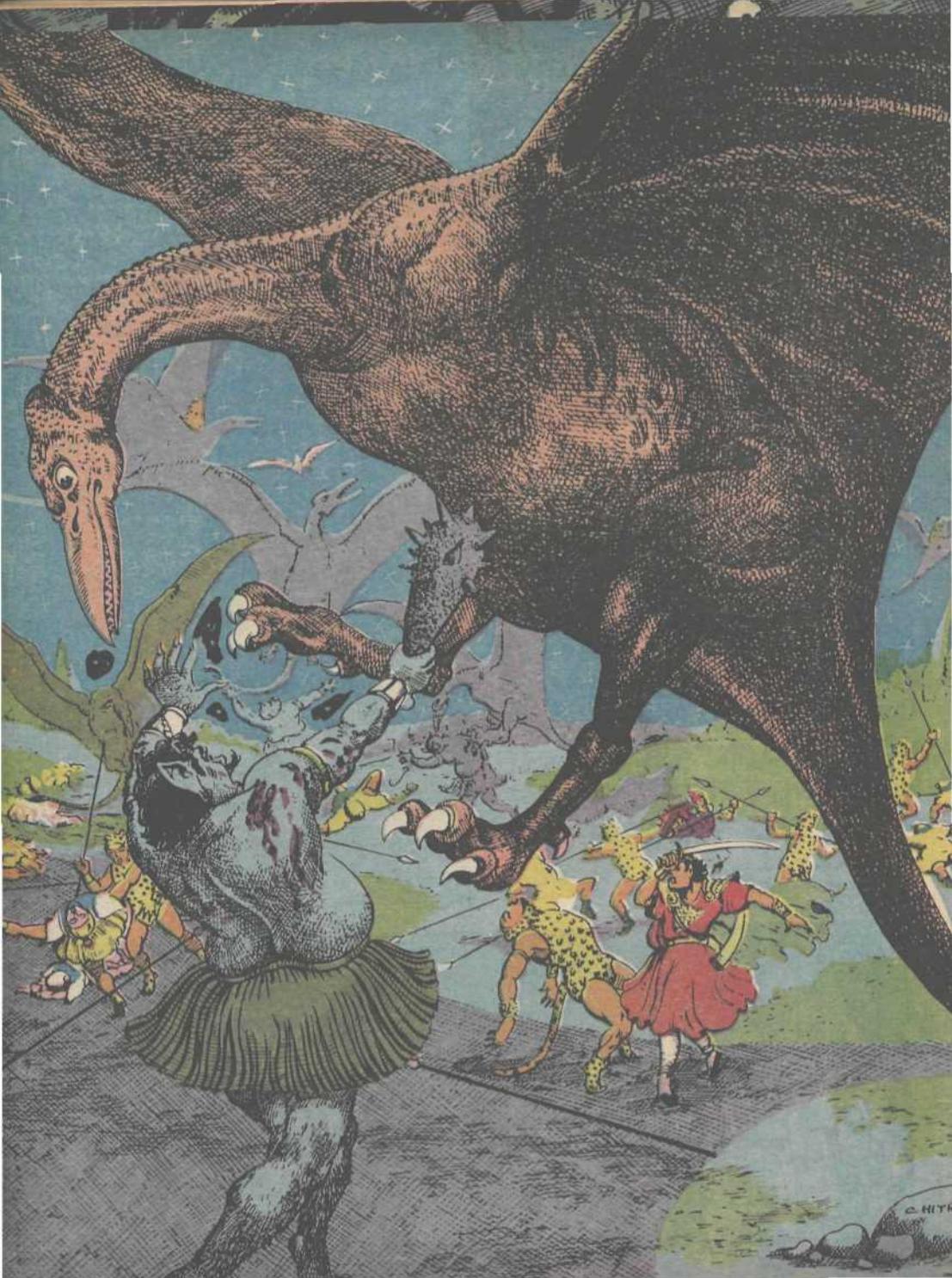
సాచి, ఉగ్రాక్షిదూ, చిత్రసేనుడూ వున్న చోటుకు పరిగెత్తి రాశాగానై. వాటి వెనకగా పులి చర్చం ధరించినవాళ్ళు బరిసెలు తొప్పతూ ముందుకు దూకుతున్నారు.

చిత్రసేనుడు కత్తి దూకాదు. ఉగ్రాక్షిదు దిక్కులు పెక్కటిల్లేలా రంకెవేసి తన చేత గల రాతిగద రుథిపిస్తూ, కుప్పించి ముందుకు దూకాదు. అతడు రాతిగదతో తల మీద బలంగా కొట్టేసరికి, ఒక భయంకర పక్కి పక్క కు పడి పొయింది. కానీ, రెండేది అతడి కుడి భుజాన్ని కాళ్ళతో గట్టిగా తన్నతూ, ముక్కుతో బలంగా తల మీద పొడిచింది. అదే కణాన ఉగ్రాక్షిది సేవకులైన రాక్

సులు, గుండె లదిరేలా అరుస్తూ, వెనక నుంచి రెండు ముతాలుగా వచ్చి, పులి చర్చలు ధరించిన వాళ్ళు మీద పడ్డారు. ఇదే అదనుగా చిత్రసేనుడు కూడా ముందుకు లంఘించి, తన కత్తితో ఒక శత్రువును అడ్డంగా నరికాదు.

ఆ తరవాత క్రూరాతిక్రూరమైన పోరు ప్రారంభమైంది. ఉగ్రాక్షిదు తనకు తగిలిన గాయాలను సరకు చేయక, భీక రంగా రంకెలు వేస్తూ, తన చేత గల రాతిగదతో భయంకర పక్కలను మోద సాగాదు. అవి అతడి దెబ్బలను తప్పు కుంటూ, పక్కకు ఎగిరి అంతలోనే వచ్చి అతడి మీద కలబడుసాగినై. వాటి ముక్కు పోట్టకూ, కాలి గోళ్ళు దెబ్బలకూ, ఒక పక్క ఉగ్రాక్షిదే కాక, అతడి సేవకులు కూడా గురి అయారు.

చిత్రసేనుడు తన కత్తి దెబ్బకు ఒక శత్రువు కింద పడగానే, తతిమ్మావాళ్ళు మీదికి ఉరికాదు. వాళ్ళు తమ బరిసెలతో అతడి కత్తి నుంచి రక్షణ చేసుకుంటూ, విచిత్రమైన ఈలలు వేస్తూ వెనక్కు తగి సాగారు. వాళ్ళను చుట్టు ముట్టాలన్న ప్రయత్నం, పక్కలు అడ్డు రాపటింతో, చిత్రసేనుడికి, ఉగ్రాక్షిది అనుచరులకూ సాధ్యం కాలేదు. అవి తమ రెక్కలతో, ముక్కులతో, కాళ్ళతో వారిని చితక

బాధుతూ, తమ యజమాను లతోపాటు వెనక్కు వెళ్లసాగినై.

ఇది చూసిన ఉగ్రాక్షుడు భయం కరంగా ఘూర్ణిలుతూ, రాతి గదను రెండు చేతులతో రివ్వురిప్పుమని తిప్పుతూ, ముందుకురికాడు. అసరికి చావగా మిగిలిన శత్రువులు ముగ్గురూ, పథుల రెక్కల మీదికి ఎగబాకారు. వాళ్లు కిము మంటూ పెద్దగా ఈల వేయగానే పథులు గాలిలోకి తెచినై. ఉగ్రాక్షుడు రాతి గదను గాలిలో గిర్మన తిప్పి, వాటికేసి విసిరాదు. ఆ ఉపకు అతడు వెల్లకిలా పడిపోయాడు. బాణంలా మీదికి పసున్న గదను ఒక భయంకర పక్కి ముక్కుతో గట్టిగా పొడిచింది. ఆ వెంటనే రాతి గద దభి మంటూ కింద పడిపోయింది.

గాయాలపల్ల రక్తం వరదలై పారుతూ కిందపడివున్న ఉగ్రాక్షుషీ, చిత్రసేనుడు సమీపించి, “ఉగ్రాక్ష ! ప్రాణాపాయ కరమైన దబ్బలేమీ తగలలేదుగదా ?” అని అడిగాడు.

“ ప్రాణాపాయ మా ! ” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు బాధతో మూలిగి, “ ప్రాణాపాయం ఏమీ లేదు. బహుళా, పదిరోజుల పాటు మంచం పట్టపలసివన్నుంది. నా సేవకులెంతమంది చచ్చారు ? ” అని అడిగాడు.

“ ఇద్దరిని భయంకర పథులు ముక్కులతో చిల్పివేసినై. నలుగురు గాయాల బాధతో మూలుగుతున్నారు,” అంటూ సమీపానికి పసున్న రాక్షసులకేసి తరిగి, “ శత్రువుల్లో ఒక క్రుదే గదా, చచ్చింది ? ” అని అడిగాడు చిత్రసేనుడు.

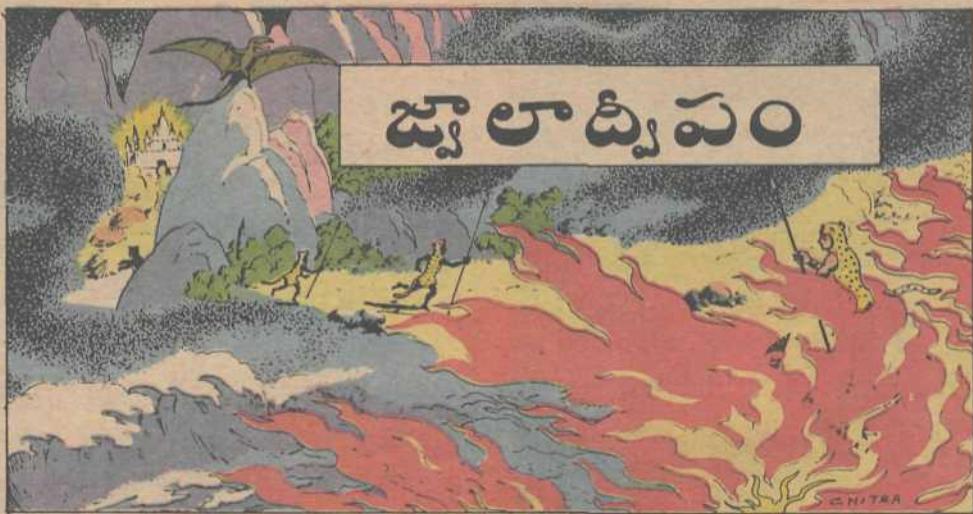
“ అపును, రాజు ! ” అన్నారు వాళ్లు.

“ చీ, పెరికపండల్లారా ! ఇంతమంది రాక్షసపిరులం వుండగా, ఎక్కుడినుంచో వచ్చిన మానవమాత్రులు మనల్ని చాపచితకొట్టటమా ? చీ ! ” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు లేవబోయాడు. అంతలో, అతడ సేవకులు దగ్గిరకు వచ్చి, అతణ్ణి నడుమూ, ఖుజాలూ పట్టుకుని లేవనెత్తి, నిలబెట్టారు.

—(ఇంకాపుంది)

జ్యోలాద్విషం

5

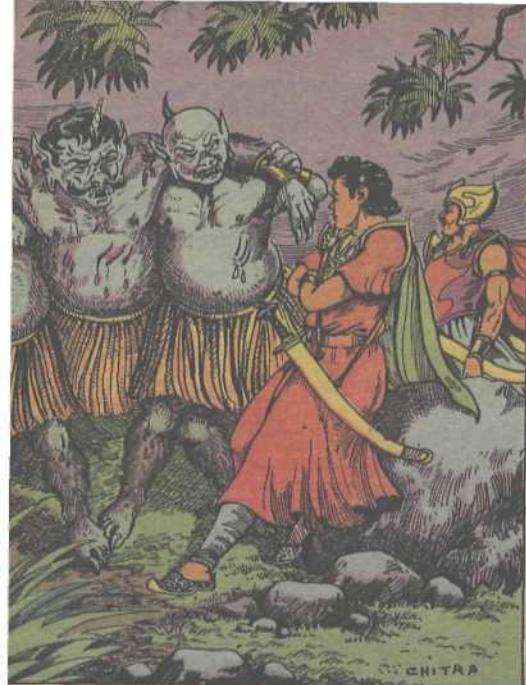
[చిత్రసేనుడికి, అతడి పరివారానికి ఉగ్రాక్షుడు ఏందు చేశాడు. అనమయంలో, జ్యోలాద్విషం నుంచి భయంకర పక్షిలాపై వచ్చినవాళ్ళను గురించిన వర్తమానం అందింది. ఉగ్రాక్షుడూ, చిత్రసేనుడూ అదవిలోకి వెళ్ళారు. అక్కడ జ్యోలాద్విష వాసులతో జరిగిన పొరాటంలో కొండరు రాక్షసులు చచ్చారు. ఉగ్రాక్షుడు బాగా గాలుపడ్డాడు. తరవాత—]

ఉగ్రాక్షుడు తన సేవకుల భుజాలు ఆసరాగా పట్టుకుని నిలబడి, గాయాల బాధతో గట్టిగా ఉసారి మూలిగి, “చిత్ర సేనా ! ఎంతవాడికి ఎంత పతనం తటస్తేం

చింది. ఆన్ని వైపులా కనుచూపు ఆనినంత పరకూ వున్న ఈ మహారణ్యానికి నేను ఏకైక ప్రభువును. అంతే కాక, రాక్షస జాతిలో ఎంతే కిరీ ప్రతిష్ఠలున్న గొప్ప వంశంలో పుట్టినవాళ్లి. అలాంటి నేను,

నా ఆరణ్యం మధ్యనే పరదేశాల నుంచి వచ్చిన కుద్ర మానవులవల్ల చాపు దెబ్బలు తినవలసి వచ్చింది !” అంటూ వాపోయాడు.

చిత్రసేనుడు రాక్ష సుళ్లి ఉదార్పే ధేరణిలో, “ఉగ్రాక్ష, విచారించి లాభం లేదు. నుహ్య, నేనూ కూడా ఉటమి పొందింది జ్యోలాద్విషపాస్నుంచి వచ్చిన మానవులవల్ల కాదు, వాళ్లు ఎక్కువచ్చిన

పోవటం చూసి, చిత్రసేనుడికి ఎంతో
జాలి కలిగింది.

“జ్యోలాద్యీపవాసులు మన రాజ్యం
అక్రమించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని
నీ అనుమానమా, ఉగ్రాక్ష !” అని ఆడి
గాడు చిత్రసేనుడు.

“కాకపోతే, ఈ దాడులన్నీ ఎందు
కోసం ?” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

“ఆడే నాకూ అంతుబట్టటం లేదు.
కేవలం మన పట్లల్లో నుంచి అక్కడెకణ్ణీ
ఇక్కడెకణ్ణీ ఎత్తుకుపోయేందుకే వాళ్ళు
వస్తున్నారని నెనూ నమ్మును,” అన్నాడు
చిత్రసేనుడు.

“ఆ క్రూరుల్లో మరొక్కడు ప్రాణాలతో
డెరికెతే నిజం బయట పెట్టిద్దును. డెరికిన
బక్కగానెక్క వెధవా, రహస్యం బయట
పెట్టుకుండానే చచ్చి శూరుకున్నాడు.”
అంటూ ఉగ్రాక్షుడు పథ్యుకోరికాడు.

“ఏదే ఒక నాడు ఆ దుర్మార్గుల్లో
కొందరు మనకు దెరక్కపోరు. అలా
డెరికిననాడు, వాళ్ళము చిత్ర హింసకు
గురిచేసే అఱునా, అసలు రహస్యం
బయటపెట్టించి తీరుతాం. అసలు ఈ
జ్యోలాద్యీపం ఎక్కడ ? ఈ భయంకర
పక్షులు వాళ్ళ స్వాధీనంలోకి ఎలా వచ్చివై?
వాటి మీద సవారీ చేస్తా, వీళ్ళు మన
రాజ్యంలో మనుమల్ని అపహరించటంలో

భయంకర పక్షులు మనను దెబ్బి తీసివై.
వాటిని ప్రస్తుతం మన దగ్గిరున్న ఆయుధా
లతే ఎదురో ప్రపటం పల్ల, ప్రయోజనం
లేదు. వాటిని చంపించుకు మరేదైనా
జతర మార్గం ఆలోచించాలి,” అన్నాడు.

“అప్పును, ఆ మార్గం ఏదో మనం
తెలు నుకునే లోపలే, ఆ క్రూరులు
మనల్ని హతం చేస్తారు. నీ అహార్య
భపనం, నా కోటా, ఈ అడవి రాజ్యం—
అంతా వాళ్ళ హస్తగతం అప్పుతుంది,”
అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు నిరాశగా.

అంత భయంకర రూపుడూ, బలశాలీ
తయిన రాక్షసుడు, పిరికి పాలక్కువ
పున్న మామూలు మనస్సిలా జూవకారి

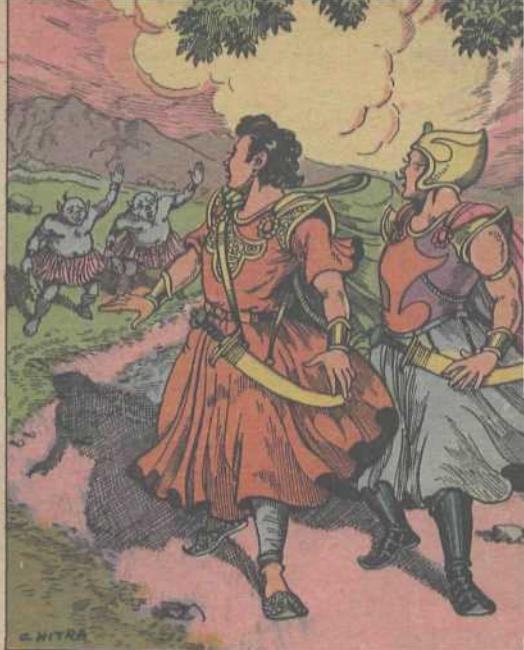
పున్న రహస్యం ఏమిటి? ఇవన్నీ ముందు మనం తెలుసుకోవాలి. సరే, నేను వెళతాను. గాయాలు మానెవరకూ చిత్రాంతిత్తసుకో. కొటు రక్షణలు మరికొంత బలపరచటం మంచిది. నేనూ తగుజాగ్రత్తలో పుంచాను," అంటూ చిత్రసేనుడు తన అనుచరులతో బయలుదేరాడు.

"చిత్రసేనా, నేనింత దీనావఘ లో పున్నానని, మరచరితేనూ అనకు. నీ పొరుల దృష్టిలో నేను మనమికంటే కూడా హీనుష్ణియిపోతాను," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు వెనక నుంచి పెద్దగా కేక పెట్టాడు.

ఉగ్రాక్షుడి మాటలు చిత్రసేనుడికి సత్యు తెప్పించినె. అంతలో సేసానాయ కుడు, "మహరాజా!" అంటూ ముందుకు వచ్చాడు.

"ఏ ద్విపవాసుల్ని ఎదురోచ్చవటానికి మనకు తోడుగా, ఈ ఉగ్రాక్షుడి అనుచరులు కూడా పుండటం బాపుంటుంది. ఏనాడు వాళ్ళు పెద్ద బలగంతే మన నగరం మీద దాడి చేస్తారో!" అన్నాడు సేనాని.

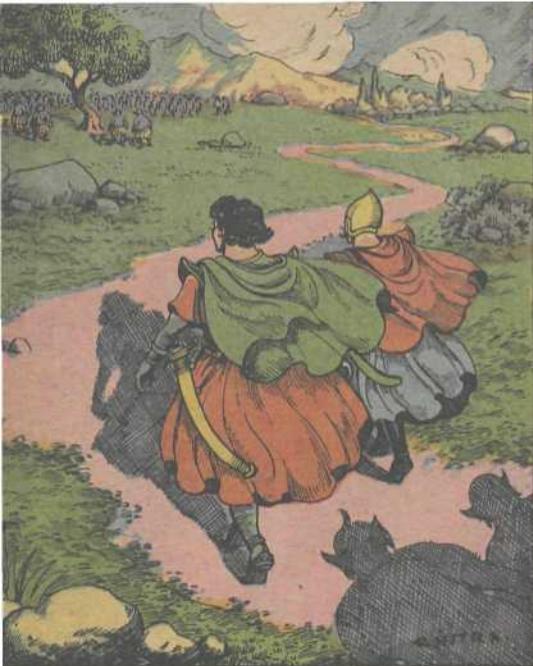
సేనాని మాటలు చిత్రసేనుడికి కోపం తెప్పించినె. అయినా అతడు దాన్ని

బయలుకి కనబదనీయకుండా, "మన నగర రక్షణకు, ఈ రాక్షసి మూకను తేడు తెచ్చుకుండా మనేనా నీ వనేది? అదెన్నటికి కుదరదు. నా భవనాన్ని, నగరాన్ని నా శక్తితో రక్షించుకోలేక, రాక్షసుల్ని కాపుంచుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చిననాడు, నేను రాజ్యశాఖగమే చేస్తాను," అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

ఈ జవాబుతో సేనాని కుక్కిన పేనులా అయిపోయాడు.

చిత్రసేనుడూ, పరివారమూ అడవిలో మరికొంత దూరం వెళ్ళిసరిక, హాత్తుగా వెనక నుంచి కేకలు వినిపించినె. చిత్రసేనుడు ఆశ్చర్యపడుతూ వెనుదిరిగి

న్నాడు. అయిన కుంభికు ప్పుదగ్గిర పున్నాడు," అన్నారు.

"అంత అవసరం ఆయిన పనేమిటి?" అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

"భయంకర పక్కల మీద ఎక్కు వచ్చేవాడెకరు దొరికాడు. అందుకని, మా నాయకుడు మిమ్మల్ని పిలుచుకు రమ్మన్నాడు," అన్నారు రాక్షసులు.

"అ మాత్రానికి మీరు గుండెలు బద్దలు కొట్టుకుంటూ పరిగెత్తు కు రావాలా? దొరికినవాడు ఎక్కుడికి పోతాడు!" అంటూ చిత్రసేనుడు రాక్షసులతో బయలుదేరాడు.

"వాడు చెట్టు దిగి రానంటున్నాడు, రాజు! మీరు వస్తేగాని పని సానుకూలం కాదు," అన్నాడిక రాక్షసుడు.

ఈ రాక్షస భటు లిద్దరూ ఏదో మర్యం తాగిన తిక్కలో పున్నారని చిత్రసేనుడు భావించాడు. శత్రువు ఒకసారి ఒంటరిగా చికిత్తం తరవాత, చెట్టు దిగి రావటం, దిగి రాకపోవటం వాడి చెతుల్లో పున్నారని తాడు.

అరగంట తరవాత చిత్రసేనుడు తన అనుచరులతో కుంభికు ప్పు గ్రామాన్ని సమీపించేసరిక, ఉండి బయట ఒక మహా వృక్షం చుట్టూ కొండరు రాక్షసులూ, గ్రామవాసులూ కనిపించారు. వారందరి మధ్య ఉగ్రాక్షమ నిలబడి పున్నాడు.

చూశాడు. విక్కతమైన ఆయుధాలు చెబూనిన ఇద్దరు రాక్షసులు గుండె లవిశేలా పథుగత్తి పస్తూ, "రాజు, రాజు, ఆగు!" అంటూ కేకలు పెడుతున్నారు.

చిత్రసేనుడు ఆగాడు. సేనాని, "మహా రాజు! ఆ జ్యూలాద్వీపవాసులు మళ్ళీ దాడికి రాలేదుగదా?" అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు తూర్పు దిక్కు కేసి చూస్తూ, "సూర్యోదయం కాబోతున్నది. పగటివేళల్లో వాళ్ళు ఇంతవరకూ ఎవరి కంటా పదులేదు," అన్నాడు. ఇంతలో రాక్షస భటులిద్దరూ రొప్పుతూ అతణ్ణి సమీపించి, "రాజు, ఉగ్రాక్షనాయకుడు మిమ్మల్ని పున్నపళంగా తీసుకు రమ్మ

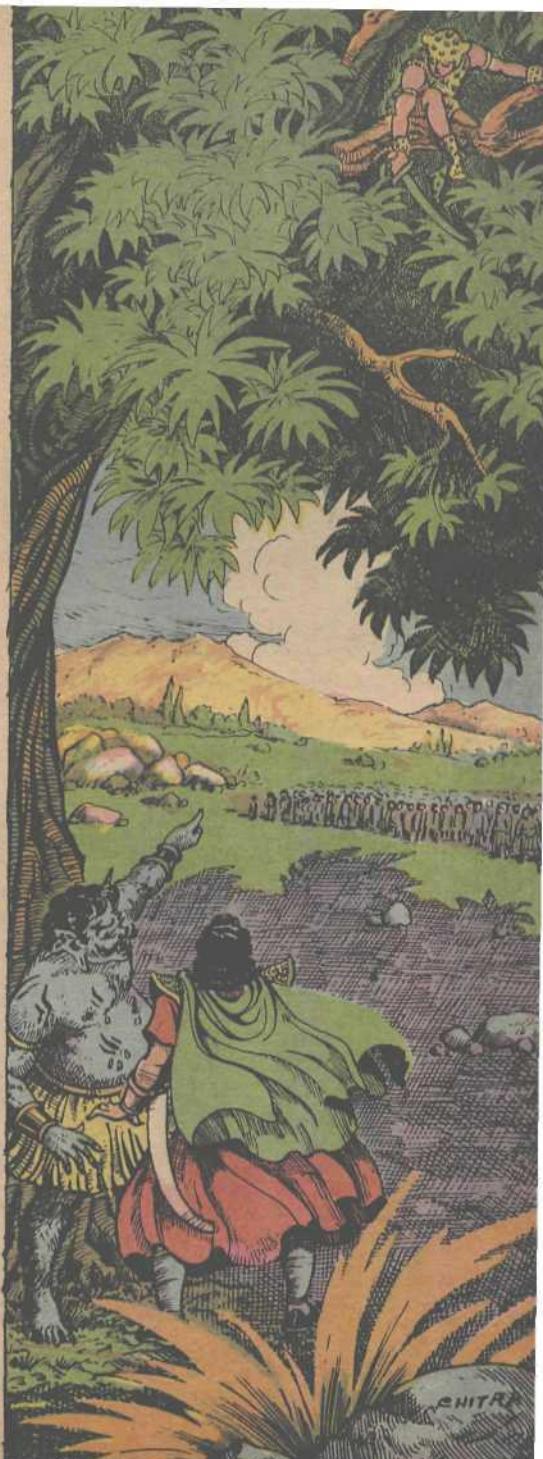
అందరి దృష్టి చెట్టు మీదనే లగ్గుమయి వుంది. ఆ చెట్టు చితారుకోమ్మల్ని పుడి చర్చం ధరించి పున్న ఒకడు కత్తి రుళి పిన్నా గావుకేకలు పెదుతున్నాడు.

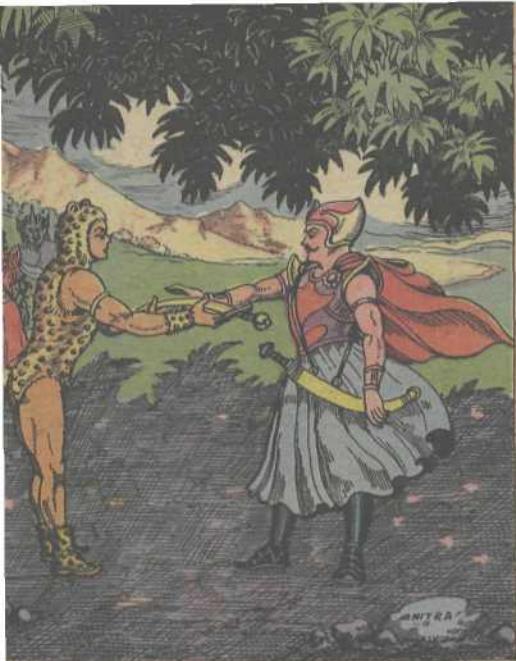
“నేను రాను, దిగి రాను. కోరి మీ రాక్షసులకి ఘలహం నే నెందుకపుతాను? ఎవడైనా చెట్టుక్కి వచ్చాడే. వాళ్లి కత్తితో పాడిచి, నేను పొడుచుకు చస్తాను!” అంటున్నాడు వాడు.

చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షుణి సమిపించి, “ఏమిటీ గత్తరంతా?” అని అడిగాడు.

ఉగ్రాక్షుడు ఆ ప్రశ్న వింటూనే అదిరిపడి, “చిత్రసేనా, వచ్చావా, వచ్చావా! అదుగో ఆ చెట్టు మీద పున్నవాడు, జ్యాల దీపం నుంచి వచ్చిన దుర్భాగ్యరుడు. రాత్రి ఇక్కడ జరిగిన పోరాటంలో వెనకబడి పోయి మనకు దీరికాడు. ప్రాణాలతో వాళ్లి పట్టుకోవటం సాధ్యం అయ్యేలా లేదు. వీటించి మనం చాలా రహస్యాలు తెలుసుకోవచ్చు. మేము కాల్చుకు తింపా మని వాడు భయపడుతున్నాడు. నువ్వు అభయహస్తం యిచ్చి, వాళ్లి ఏదో విధంగా చెట్టు నుంచి దింపాలి,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు దృష్టిని చెట్టు చితారుకిమ్మలకేసి సారించి, “ఖరీ, నీ ప్రాణానికి వచ్చిన భయం ఏమి లేదు. నువ్వు చెట్టు దిగి రా!” అని కేక పెట్టాడు.

"జంతమంది దిగుమంటే దిగలేదు, నీ ఎక్కువేమటి ? నువ్వెమైనా మహారాజువా ?" అంటూ పులిచర్చుం థరించిన వాడు వినురుగా మాట్లాడాడు.

"అప్పును, నేను మహారాజునే. ఈ అడవి, ఇందులో పున్న పట్లెలూ పట్టుణులూ నా పరిపాలనలోనే పున్నావి. నీకు ప్రాణభయం వుండడని అభయం ఇస్తున్నాను, నా మాట ఏని చెట్టు దిగి, రా;" అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

చిత్రసేనుడు ఇలా అనగానే ఆక్కడ గుమిగూడిన ప్రజల్లో నుంచి, "మహారాజుకూ, జై!" అన్న కేకలు మిన్ను ముత్తునై.

ఆ జయఃయ ధ్వనాలు వింటూనే చెట్లు మీద పున్నవాడు అశ్వర్యంగా చిత్రసేనుడి కేసి చూసి, "అయితే, ఈ రాజు సుల మాటేమిటి ? వాళ్ళు నన్ను చెయ్యకి చెయ్యా, కాలు కాక్కలూ విరు చుకుతింటే ?" అన్నాడు.

"వాళ్ళు నుంచి నీకిలాంటి ప్రమాదమూ వుండడు. వాళ్ళు నా ఆజ్ఞకు లోబది వుండేవాళ్ళే," అంటూ చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షది కేసి తల తిప్పాడు. ఉగ్రాక్షథుతన సేవకుల కేసి గుట్టురిమాడు. ఆ వెంటనే, "చిత్రసేన మహానాయకుడికి, జై!" అంటూ రాజుసులంతా తలలు వంచారు. ఉగ్రాక్షదు కూడా చిత్రసేనుడికి తల వంచి ప్రణామం చేస్తూ మెల్లిగా.

"ఈ మహారాజుసుడికి ఎలా అంటి ఖర్చు పర్చింది !" అంటూ కోరలు కరకర మనిషించాడు.

"మహారాజా ! మీరు అభయమిచ్చారు గనక చెట్లు దిగుతున్నాను," అంటూ పులిచర్చుంవాడు చరచర చెట్లు దిగి వచ్చాడు.

"సికం భయం లేదు. ఆ కత్తినా సేనాని పరం చెయ్య," అన్నాడు చిత్రసేనుడు. పులిచర్చుం థరించినవాడు మారు మాటాడకుండా తన కత్తిని సేనానాయకుడికి అందించాడు.

"చిత్రసేనా, గానుగలో వేసి ఆడించ వలసిన అవసరం కలక్కుండా నే, వీణంచి నువ్వు రహస్యాలు బయట పెట్టించగల వనుకుంటాను," అన్నాడు ఉగ్రాక్షి.

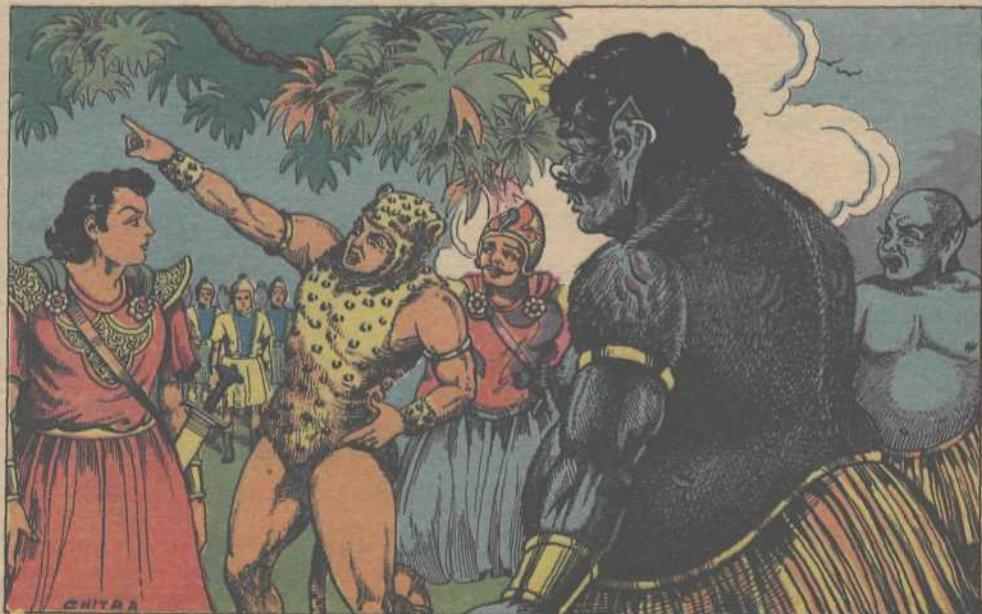
"ఒక, నాకు తెలిసిన రహస్యాలన్నీ మీకు చెప్పేస్తాను. మనం అందరం స్నేహితులం అంటూ మంచి మాటలతో తీసుకువచ్చి, ప్రమాదం వచ్చేట్లు కనబడ గానే నన్ను ఈ అడవిలో వదిలి ఆదుర్మార్గులు పక్కల మీద సవారై పారిపోయారు. వాళ్లు ఈ సరంకి అక్కడక్కడే తూర్పు సముద్రంలో తున్న జ్యోలాద్విషాన్ని చేరి వుంటారని నా అనుమానం," అన్నాడు పులిచర్చుంవాడు.

"నువ్వు ఆ ద్వీపం వాడివి కావా?" అని అడిగాడు చిత్రసేనుడు ఆశ్చర్యంగా.

"ఆ ద్వీపం వాళ్లాయితే, మీకు ప్రాణాలతో దొరికేవాళ్లా? నేను ఆ ద్వీపవాను లకు సహాయం చేస్తున్న కపిలపురం రాజు వాగవర్క సైన్యంలో వాళ్లి. నా పేరు అమరపాలుడు," అన్నాడు వాడు.

వాగవర్క పేరు చింటూనే ఉగ్రాక్షిడు అదిరిపడి, "సేనానా యకుడుగా తున్న ఈ నాగవర్క కపిలపురానికి రాజేప్పాడయ్యాడు? రాజు ఏరసింహుడు ఏమయి నట్టు?" అని అడిగాడు.

"ఏరసింహమహారాజు బహుకాజ్యాలా ద్వీపంలో బందీగా వుండి వుంటాడు. ఆయన రాజ్యాన్ని అపహరించటమే గాక,

ఆయన ఏకైక ప్రతిక కాంతిమతిని కూడా బలవంతాన వివాహమాడాలని ఈ నాగ వర్ష ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అంతే కాక, దుండగులైన జ్యోలాద్వీపవాసుల సహా యంతే, తన ఈ చుట్టుపక్కల వున్న రాజ్యాలను జయించి చక్రవర్తి కావాలని కూడా అతను ఆశపదు తున్నాడు, " అన్నాడు అమరపాలుడు.

చిత్రసేనుడిక తన రాజ్యపు ఎలల్లో వున్న రాజులను గురించిన భోగట్టా ఏమీ తెలియదు. అమరపాలుడు చెపుతున్న దాన్నిబట్టి, ఈ సరికే తన సరిహద్దుల్లో వున్న ఒకానేక దుర్మాగ్రుడితో జ్యోలాద్వీపవాసులు స్నేహం కట్టారు. ఇంతకూ అమరపాలుడు చెప్పేదంతా నిజమా? లేక ఇందులో ఏమైనా మోసం వున్నదా?

చిత్రసేనుడు ఇలా ఆలోచిస్తున్నంతలో, దూరంగా గుర్రాలు పరిగెత్తి వస్తున్న చప్పుళుయింది. చూస్తూండగానే ఆతడి ఘంత్రి, నలుగురు సైనికులూ అక్కడికి వచ్చి గుర్రాలు దిగారు. మంత్రి సరాసరి

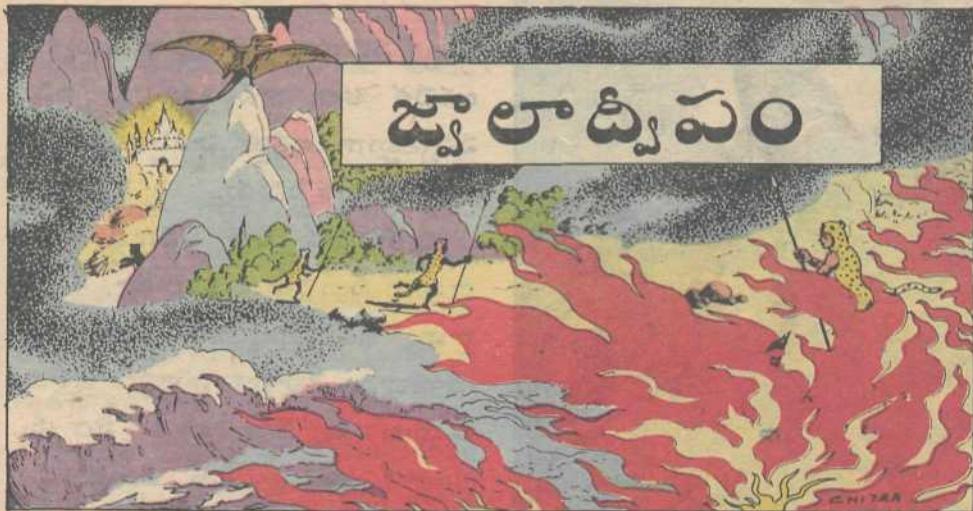
చిత్రసేనుడి దగ్గరకు వస్తూ, "మహారాజా! ధవళగిరి నుంచి మీ తండ్రిగారు వర్తమానం పంపారు. నాగవర్ష అనే ఒక రాజుడోహ సైన్యంతో ధవళగిరి మీదికి దాడి వెడలాడట. మీ నుంచి వెంటనే కొంత సైనిక సహాయం కావాలన్నారు." అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు, తన సేవాని కేసి తిరిగి, "సేవాని, నువ్వు మన సైనికుల్లో సగం మందిని వెంటబెట్టుకుని ధవళగిరికి బయలుదేరి వెళ్ళు. ఇక్కడ రక్షణ భారం నేను చూసుకుంటాను," అన్నాడు.

"చిత్రం, మహారాజా!" అంటూ సేవాని ఆక్రూడ నుంచి కదిలాడు.

"ఈ నాగవర్ష సైన్యాల వెంట భయం కరపకులెక్కిన జ్యోలాద్వీపవాసులెవరైనా వున్నారేమా!" అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు అమరపాలుడితో. అమరపాలుడు ఏదో జవాబు చెప్పబోయినవాడల్లా ఆగి, అందరి కేసీ ఓమారు అనుమానంగా చూసి, అకాశం కేసి తల ఎత్తాడు. —(ఇంకావుంది)

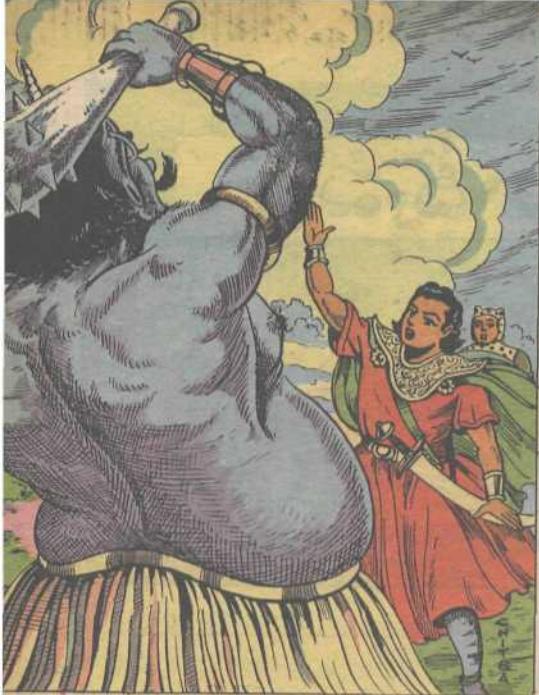
జ్యోలాద్విషం

6

[చిత్రసేనుడు తన అనుచరులతో కోటకు వెళుతూండగా, ఉగ్రాక్షులు పంపగా వచ్చిన రాక్షసులు, ఆతమ్భై తరిగి తమ నాయకుడి పద్మకు పిలుచుకుపోయారు. అక్కడ చిత్ర సేనుడికి అమరపాలు ఉన్నెవాడు కనిపించాడు. వారు జ్యోలాద్విషపవాసులను గుర్ఱిచిన కన్ని రహస్యాలు చెప్పి, హరాత్తుగా మూగిలా ఆశంకేసి తల ఎత్తాడు. తరవాత—]

అమరపాలుడి ఈ విచిత్ర ప్రవర్తన చిత్ర సేనుడికి చాలా అశ్చర్యం కలిగించింది. ఉగ్రాక్షులు కోపంతో నిలువెల్లా కంపించి పోతూ, చేత గల రాతిగదను పైకెత్తి రుపు ఇప్పటి పోతూ, “ఏమిరా, నీకే మైనా హరాత్తుగా బుద్రతిరుగుడు వ్యాధి పుట్టు కొచ్చిందా? ఈ గదతో ఒక్కటి మోది, ఇప్పుడే దాన్ని సరిచెయ్యమంటావా?” అంటూ గర్జించాడు.

అమరపాలుడు భయపడలేదు. ఆతడు చిరునవ్యతో ఉగ్రాక్షుడి కేసి చూస్తూ, “నా చావు తరవాత, నీ చావుకు ఎంతో కాలం పట్టదు. కపిలపురాన్ని ఆక్రమించుకున్న నాగవర్మ సంగతి నీకు తెలుసుగదా? ఆతడికి సహాయం చేస్తున్న జ్యోలాద్విషపవాసులూ, భయంకరపక్కలూ, నీ దేహం మీద పదిలిపోయిన గుర్తుల విషయం మరిచిపోకు,” అన్నాడు.

అమరపాలుడు తన గాయాలకు కట్టి
వన్న కట్టి విషయమై హేళన చేస్తున్నాడని
ఉగ్రాక్షుడు గ్రహించి, భయంకరంగా
హంంకరిస్తూ, రాతిగదతో అతడి తల
పగలగొట్టెందుకు ముందుకు అడుగు
వేశాడు. కానీ, అంతలో చిత్రసేనుడు
రాక్షసుడికి, అమరపాలుడికి మధ్యగా వెళ్లి
నిలబడి, “అగు, ఉగ్రాఖ !” అన్నాడు
ఆజ్ఞాపిస్తున్నట్టు.

“వీడు....వీడు, ఈ మానవాధముడు
నన్ను ఇంత హేళనగా మాట్లాడతాడా !”
అంటూ ఉగ్రాక్షుడు కోరలు చాచాడు.

“మానవులంటే అంత చులకనగా
ఎప్పుడూ మాట్లాడకు. ఇతడు మనకు

తప్పక సహయం చేస్తాడని నా నమ్మకం.
ఒకవేళ అలా కానప్పుడు, నీ ఇష్టం
వచ్చినట్టుగా ఇతణ్ణి హంసించవచ్చు.”
అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

చిత్రసేనుడు ఇలా అనగానే అమర
పాలుడు నిలువెల్లా వటికిపోతూ, “మహా
రాజు, ఇది అన్యాయం. మీరు నాకు
ప్రాణదానం చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు.
ఆ మాట నమ్మి నేను చెట్టు దిగి వచ్చాను.
లేకపోతే ఈ రాక్షసుల చేతుల్లో పడ
కుండా, అక్కడే ఆతృహత్య చేసుకుని
వుండేవాళ్లి !” అన్నాడు.

“నీకు ప్రాణపాయం కలగదని, నేను
వాగ్దానం చేసిన మాట నిజమే. కానీ,
నువ్వు అది అవకాశంగా తీసుకుని, నా
ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరం ఇవ్వకుండా,
అకాశంకేసి గుడ్లు మీటకరించే వెప్రి
మొరి వేషాలు వేస్తున్నావు. ఇలాంటి
పరిస్థితుల్లో, నా వాగ్దానం నిలుపుకోవలసిన
అవసరం లేదు,” అన్నాడు చిత్రసేనుడు
కంఠినంగా.

“క్షమించండి, మహారాజు ! నేను ఈ
కణం నుంచి మీ సేవకుడ్డి. రాజద్రోహి
అయిన నాగవర్గ మీద నా కెలాంటి
గౌరవం లేదు. కృష్ణమృగాల్లాంటి జ్యులా
దీవ్యపవాసులంటే నాకు మొదటి నుంచి
ద్వేషమే. కానీ, నాగవర్గకు వెరిచి, నేను

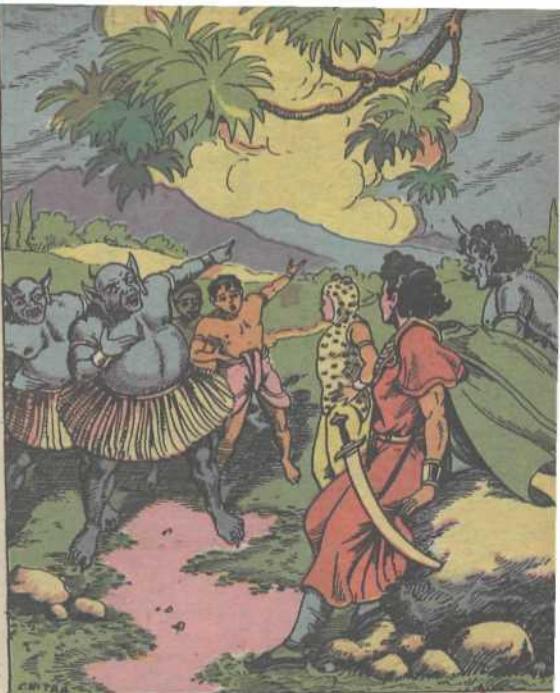
వాళ్లలో చేరాను," అన్నాడు అమర పాలుడు దీనంగా.

"అలా అయితే, దాచకుండా నీకు తెలిసినదంతా చెప్పు. ధవళగిరి మీద దాడికి వెళ్లిన నాగవర్ష సైన్యాలవెంట భయంకర పక్కలకిగ్న జ్యోతిస్యపవాను లెవరైనా వున్నారా?" అని అడిగాడు చిత్రసేనుడు.

"ఉండినా వుండిచ్చు. కపిలపుర్రానికి ఆనుకుని వున్న అడవిలో దాదాపు నూరు భయంకరపక్కలు రౌతులతోపాటు స్తావరాలు ఏర్పరుచుకున్నవి. జ్యోతిస్యపవానులకు బానిసలుగా నాగవర్ష తన ప్రజల్లో కొందరిని జచ్చాడు. దానిగ్గాను వాళ్లు అతడికి, ఈ సహాయం చేస్తు న్నారు," అన్నాడు అమరపాలుడు.

"ఈ భయంకర పక్కల్లి చంపేందుకు సులువైన మార్గం ఏమైనా వుందా?" అని అడిగాడు, ఉగ్రాక్షిడు తన గాయాలకు కట్టిపున్న కట్టను సర్దుకుంటూ.

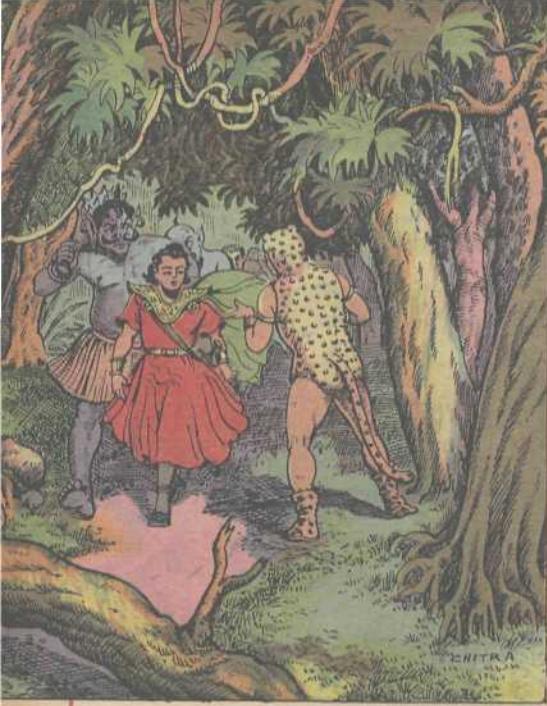
"లేకేం, వున్నది. వాటి ముక్కులకూ, గోళ్లకూ చిక్కుకుండా తప్పుకోగలిగితే, వాటి మెడను ఒక చెన్న కత్తివేటుతో తునాతునియలుగా నరికి వెయ్యవచ్చును. మెద విషయంలో వాటికి ఇతర పక్కలకూ తేడా ఏమీ లేదు," అన్నాడు అమర పాలుడు.

"హాహా!" అంటూ ఉగ్రాక్షిడు పెద్దగా నవ్వి, "ఈసారి ఆ దుర్మార్గాలు తటపు పడితే, నా ప్రతాపం చూపుతాను!" అంటూ జబ్బలు చరచసాగాడు. అంతలో కొందరు రాక్షసులూ, ప్రజలూ గగ్గోలు పెడుతూ, "మహానాయకా! మహారాజా!" అంటూ అక్కడికి పరిగెత్తి రాశాగారు.

ప్రాణభీతితో పంపుకారాలు చేస్తూ, తమను సమీపిస్తున్న ప్రజలనూ, రాక్షసులనూ చూస్తూనే, చిత్రసేనుడు మరేడో పెద్ద ప్రమాదం ముంచుకుపచ్చించని ఉపాంచాడు.

"మహారాజా! జడలమప్రి దగ్గిర పశువుల్లి మేఘకుంటున్న మా మీద,

భయంకర పక్కలూ, పులి రాయు భూషణ వచ్చిపడ్డారు. వాళ్ళు పశుపత్రి, మను మత్తి ఎత్తుకుపోతున్నారు. మేము కొద్ది మందిమి మాత్రం పారిపోయి వచ్చాం,” అంటూ గగ్గెలుగా అరిచారు ప్రజలు.

ఉగ్రాక్షిడి దగ్గిరకు పరిగెత్తిపోయిన రాక్షసులు కూడా, తమ నాయకుడితో ఇలాగే మొర పెట్టుకున్నారు. కానీ, వాళ్ళు పశుపత్రి మేపేందుకు వెళ్ళిన రాక్షసులు కాదు. దొంగతనంగా వాటిని ఎత్తుకుపోయేందుకు వెళ్ళినవాళ్ళు. పులి రాయుల్లు అదే సమయానికి అక్కుడికి రావటంతో, వాళ్ళు చేతుల్లో ఏట్లు వావు దెబ్బలు తిన్నారు.

“చిత్రసేనా! మనం పశుపత్రకాపర్లకు రక్షణగా వెళ్లదామంటావా?” అని అడిగాడు ఉగ్రాక్షిడు నిరుత్సాహంగా.

“వెళ్ళుక చేసేదెమిటి? ప్రజలను ఆదుర్మాగ్గులు హింసిస్తూ వుంటే, చూస్తూ పూరుకుంటామా?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

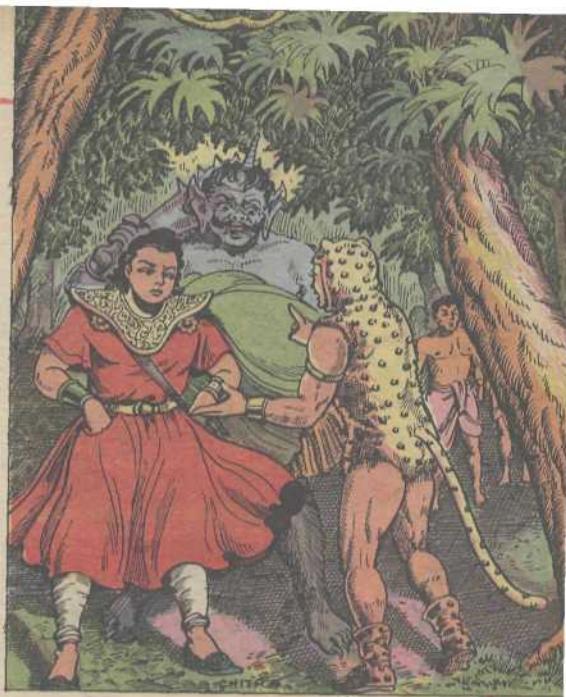
ఆ వెంటనే చిత్రసేనుడు జడలమప్రిప్రాంతానికి బయలుదేరాడు. ఉగ్రాక్షిడు ముఖంలో లెని గాంభీర్యాన్ని కనబరుస్తూ, “ఊఁ పదండి! ఆ క్రూరుల్ని చిత్రవథ చేస్తాను,” అంటూ అతడి వెనకగా స్థాపించాడు.

అందరూ కొంతదూరం చెట్లలో నడిచిన తరవాత, అమరపాలుడు ముందుకు వచ్చి, చిత్రసేనుడితో, “మహారాజా, నాడోక మనవి! ఈసరికే పులిరాయుల్లు తమ పని ముగించుకుని వెళ్ళిపోయి వుంటారు. ఆలా కాక, వాళ్ళింకా అక్కుడ వున్నప్పటికి, మనం వాళ్ళను ఏమీ చేయలేం. ఆ భయంకరపక్కలు వెంట వుండగా. వాళ్ళను ఎదురొక్కునటం ఆత్మహత్యతో సమం ఆవుతుంది,” అన్నాడు.

ఉగ్రాక్షిడు ఇందుకు అవునన్నట్టుతల ఈపుతూ, “చిత్రసేనా, ఈ అమరపాలుడు చెప్పేదాంట్లో నిజం వున్నది. మనం తొందరపడకూడదు. రాత్రి జరిగిన అనుభవం గుర్తుంది కదా!” అన్నాడు.

వాళ్లిద్దరూ అలా చెప్పిన తరవాత చిత్ర సేనుడి కూడూ, తను చేయబడున్నది కేవలం దుస్సహస్రమన్న అనుమానం కలిగింది. అనువసురంగా తన అనుచరులూ, కొందరు రాక్షసులూ ప్రాణాలు వదలటం తప్ప, జ్యోతిస్థితవాసులతో పొరుపెట్టుకుని తను చేయగలిగిందేమీ లెదని ఆతడు గ్రహించాడు. అయితే; తను రాజయిష్టండి, తన పొరులకు రష్ణ కలిగించలేని నిస్సపోయ సైతిలో ఇంకెంత కాలం రాజ్యపరిపాలన చేయ్యి గలడు? తన తండ్రిగారి రాజ్యం మీద దాడి వెదలిన నాగవర్గా, అక్కడ విజయం సాధించగానే. తన నగరం మీద వచ్చి పడకుండా పూరుకుంటాడా?

ఇలాంటి సంశయాలతో, భయాలతో చిత్ర సేనుడు సత్తమతమవుతూండగా, అమరపాలుడు, “మహారాజా! నేను మీకు నమ్మిన సేవకుడై. దూకమంటే అగ్నిలో అయినా దూకుతాను. కనుక, నా మాట నమ్మిండి. మనం ముందుగా కపిలపురం ఆడవిలో స్థావరాలు ఏర్పరుచు కున్న భయంకర పత్రల్ని కపటోపాయం ప్రయోగించి సర్వనాశనం చేయాలి. అప్పుడు, ఈ పులిరాయిళ్నను హత మార్చటం ఏమంత కష్టం కాదు,” అన్నాడు.

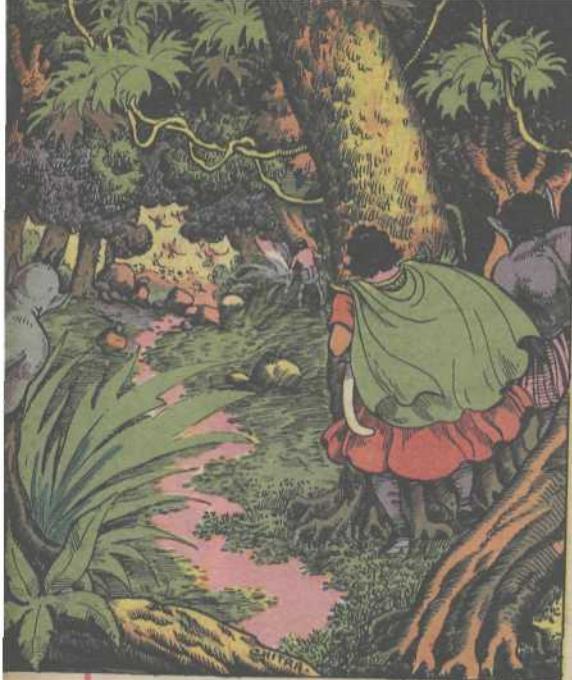

“అక్కడ దాదాపు నూరు భయంకర పత్రలున్న వంటున్నావ! వాటిని మనం ఎలా చంపగలం?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“ఆ పత్రల్ని చంపేందుకు ఒక సులు వైన ఉపాయం పుండి మహారాజా!” అన్నాడు అమరపాలుడు.

“ఏమిటది?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు. ఈ సంభాషణ శ్రద్ధగా అలకిస్తున్న ఉగ్రాక్షరి కూడూ, ఆ ఉపాయం ఏమిటో వినాలన్న కుతూహలం కలిగి, “ఏమిటా ఉపాయం అమరపాలా?” అన్నాడు ఎంతో ఆతృతగా.

అమరపాలుడు కోపంగా ఉగ్రాక్షరి కేసి చూసి, చిత్రసేనుడితో, “మహారాజా!

కపిలపురం దగ్గిర వున్న అడవిలో, భయం కరపులు కొన్ని వున్నవని చెప్పానుగదా. అవి పెద్ద పెద్ద కొట్టాలలో, కాళ్ళకు బల మైన గొలుసులతో బంధించబడి, కట్టు కొయ్యులకు కట్టివేయబడి వుంటవి. వాటిని నవారీక ఉపయోగించే రోతులు ఆదగ్గిరలో వున్న గుదిసెలలో వుంటారు. ఆ పక్కలను కొట్టాలలో వుండగా నే మనం చంపి వేయాలి,” అన్నాడు.

“బాగానే వుంది. కానీ, చంపటం ఎలా అన్వయి సమస్య !” అన్నాడు చిత్రసేనుడు నిర్మాపంగా.

“మహారాజా! ఇందుకు ఒక ఉపాయం నేను అలోచించి వుంచాను. వాటిని....”

అంటూ అమరపాలుడు చిత్రసేనుడితో మెల్లిగా ఏమో చెప్పబోయేంతలో, ఎదురుగా వున్న చెట్ల చాటు నుంచి పెద్ద కోలాహలం వినబడింది. చిత్రసేనుడూ, ఉగ్రాక్షుడు—వాళ్ళ అనుచరులూ అటుకేసి పరిగెత్తారు. వాళ్ళ చెట్ల గుంపును చెరి, ముందుకు చూసేపరికి, ఒకానేక బీథత్తు దృశ్యం వాళ్ళ కంటబడింది.

కొన్ని భయంకర పక్కలు, గోర్రెలనూ, అపులనూ గోళ్తో పట్టుకుని, కోడిపిల్లలను తన్నుకుపోయే గద్దలలాగా ఆకాశం లోకి లేస్తున్నవి. పులిచర్చాలు ధరించిన వాళ్ళు వాటి రెక్కుల మీద వుండి పెద్దగా కేకలు పెడుతూ, పారిపోతున్న పశుల కాపరుల మీదికి శూలాలను విసిరివేస్తున్నారు. ఒక్కుక్క పులిచర్చంగాడి దగ్గిరా ఒక మోపెదు శూలాలు వున్నవి. పశుల కాపర్లలో తెగించినవాళ్ళు కొండరు నిలబడి, వదిసెలలతో వాళ్ళ మీదికి రాళ్ళు విసురుతున్నారు. పశువులు అన్ని వైపులకూ చెల్లాచెదరుగా పారిపోతున్నవి.

ఈ భయంకర దృశ్యం చూసి చిత్రసేనుడు నిలువెల్లా కంపించిపోయాడు. ఉగ్రాక్షుడు క్రోధంతో ఒక్కసారి ఒళ్ళు విదిలించుకుని, రాతి గదను బలంగా భూమిక తాటించి, గర్జించబోయేంతలో, చిత్రసేనుడు అతణ్ణి వారిపూ, “అంతా

ఆయిపోయిన తరవాత, ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆ కూరులు మన మీద వచ్చివచ్చేలా నువ్వు అరిచి లాభం లేదు. మనం ఇప్పుడు చేయగలిగిందల్లా, గాయపడిన పశుల కాపర్లకు కట్టుకట్టి ఇళ్ళకు చెర్చుటమే,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు ఇలా అనగానే. అతడి అనుచరులూ, కొందరు రాక్షసులూ ముందుకు వెళ్ళబోయారు. కానీ, చిత్రసేనుడు వాళ్ళను ఆపి, “ముందు ఆ దుర్మాగ్నిల్ని ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళపోనీ యంది,” అన్నాడు.

చూస్తాండగానే జ్యోలాద్విప వాసులు తమ వాహనాల మీద ఆకాశంలోకి ఎగిరి పోయారు. వాళ్ళు దూరంగా కనబడ కుండా పోయినంతవరకూ ఆగి, తరవాత రాక్షసులూ, చిత్రసేనుడి అనుచరులూ గాయపడ్డవాళ్ళకు కట్టు కట్టుసాగారు. ఉగ్రాతిరు సీరసంగా ఒక చెట్టు బోదకు చెరగిలపడి, “చిత్రసేనా! నాకు ఏనాడూ లేనిది ఎందుకనే కాస్త భీతి కలుగు

తున్నది. మన రాజ్యానికి ఈ మహామార్గి గాళ్ళ పీడ విరగడ అయ్యే మాగ్దమేదో ఆలోచించాలి,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు, అమరపాలు డి కేసి తిరిగి, “అమరపాలా! జ్యోలాద్విప వాసుల్ని, వాళ్ల భయంకరపక్కల్ని నాశనం చేసేందుకు ఏదో ఉపాయం వున్నదన్నావు. ఏమిటది?” అని అడిగాడు.

“ఆ భయంకర పక్కల్ని, అవి కట్టి వేయబడి వుండే కొట్టాలోనే నాశనం చేయాలి. అందుకు ఒకటే మాగ్దం, అవి వుండే కొట్టాలకు నిప్పు పెట్టటమే,” అన్నాడు అమరపాలుడు.

“అది సాధ్యం అయ్యే పనేనా?” అని అడిగాడు చిత్రసేనుడు.

“ఎందుకు సాధ్యం కాదు మహారాజా! నా వెంట నలుగురైదుగురు సైనికుల్ని పంపండి. నేను కపిలపురం ఆడవుల్లోకి వెళ్ళి, కావలిగాళ్ళను హతమార్చి, ఆ పక్కల్ని సిలుపునా దహించేస్తాను. అన్నాడు. అమరపాలుడు. —(జంకాపుంది)

జ్యోలూద్రిష్టం

7

[ఉగ్రాక్షి దీర్ఘిహియున అమరపాలుడు, చిత్రసేనుడితే జ్యోలూద్రిష్ట వాసులను గురించిన కొన్ని రఘస్వాలు చెప్పాడు. రాజుదీహి నాగవర్ణను గురించి కూడా కొన్ని రఘస్వాలు చిత్ర సేనుడికి తెలిసినే. ఆ దీహికి నహయం చెప్పున్న పులిరాయుభ్యసు, వాళ్ళ భయంకర పథక్కు కొట్టాలట నిప్పుపెట్టి నర్వనాశసం చేస్తానని అమరపాలుడు అన్నాడు. తరవాత—]

అమరపాలుడి మాటలు వింటూనే చిత్ర సేనుడు ఉగ్రాక్షి ది కేసి చూశాడు. ఉగ్రాక్షి దికి అమరపాలుడి మాటల్లో పూర్తి విశ్వాసం కలిగింది. అతడు ఉత్సాహంగా లేచి నిలబడి, “నా సేవకులైన రాక్షసుల్లో జిద్దరు ముగ్గుర్లు తోడుగా పంపుతాను. ఈ పని సానుకూలం అయితే, అమర పాలుట్టి గాప్పగా బహుకరించగలను,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు ఈ క్షణకాలం ఆలోచించి, “పనిలో పనిగా, ఆ కపిలపురాన్ని కూడా ఆక్రమించుకోవటం ఖాతుంటుంది గదా? రాజును చెరపట్టిన సేనాని నాగవర్ణ, నాతండ్రిగారి రాజ్యమైన ధవళగిరి మీదికి దాడి వెళ్ళాడు. ఇప్పుడు కపిలపురానికి రక్షణగా పెద్ద సైన్యం పుండి పుండదు. మనం హతాత్తుగా దాడిచేస్తే కపిలపురం కోటును ఆక్రమించుకోవచ్చు,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడి మాటలు ఏంటూనే ఉగ్రా
కుదు ఎగిరి గంతేసి, “మహా పసందైన
ఆలోచన, చిత్రసేనా! మనం కపిల
పురాన్ని ఆక్రమించుకోవటమే గాదు, వీర
సింహ మహారాజు కుమారై కాంతిమతిని
కూడా, నాగవర్ష పాలుకాకుండా కాపా
డదాం. ముఖ్య యువకుడివి. బ్రహ్మ
చారివి. ఒక్క వేటుతో నీ రాజ్యం రెండిం
తలు కావటమే గాక, గొప్ప సూందర్యవతి
అయిన రాజకుమారై కూడా నికు భార్య
అవుతుంది,” అన్నాడు.

ఉగ్రాకుడి మాటలు చిత్రసేనుడికి
ఏవగింపు కలిగించినే. కపిలపురం రాజైన
వీరసంహారు బతికి వుండగానే, అతడి

రాజ్యాన్ని తన రాజ్యంలో కలుపుకోవటం
గాని, అతని కుమారైను తండ్రి అనుమతి
లేకుండా వివాహం అయటం గాని న్యాయం
అనిపించుకోదు. పైగా ఆ కాంతిమతి
శాసరికి మరొక వరుణి ఎన్నుకుని
వుండవచ్చు. రాక్షసుడైన ఉగ్రా కుడికి
మానవులు పాటించే మంచి మర్యాదల
గురించి ఏమీ తెలియదు.

“ఉగ్రా! ఇప్పటి మనప్రయత్నంనాగ
వర్షును టుడించటం. ఆ ఎథంగా త్వరలో
మనకు పక్కలో బల్లెమైన ఒక దుష్టుడి
పీడ విరగడ అవు తుంది. కపిలపుర
రాజ్యానికి వీరసింహుణ్ణే తిరిగి రాజగా
పట్టాభిషేకం చేస్తాం. కాని, ఇవన్నీ సాధిం
చాలంటే ముందుగా మనం ఆ భయంకర
పత్తల్ని. వాటి రౌతుల్ని తుదముట్టించాలి.
వాళ్ళు ఆ రాజ్యం పాలిమేరలలో వుండగా
మనం ఎంత పెద్ద సైన్యంతో వెళ్ళినా
కపిలపురాన్ని ఆక్రమించుకోలేం సరి
గదా, మనమే వాళ్ళు చెతుల్లో తప్పక
సర్వనాశనం అవుతాం.” అన్నాడు చిత్ర
సేనుడు.

“ఆ బాధ్యత నా మీద పెట్టింది. మీరు
సైన్యాలతో అడవిలో దాగివుండి, భయం
కర పత్తలు కొట్టాల్లో మాడి చాపగానే,
కపిలపురం మీద దాడి చెయ్యివచ్చు,”
అన్నాడు అమరపాలుడు.

ఇందుకు చిత్రసేనుడూ, ఉగ్రాక్షుడూ అంగీకరించారు. వెంటనే అమరపాలుడికి తోడుగా ఇద్దరు రాక్షసులూ, నలుగురు చిత్రసేనుడి సైనికులూ బయలుదేరారు. అమరపాలుడు వాళ్ళను వెంటబెట్టికుని చూస్తూండగానే అడవిచెట్లలో మాయ మయాడు. చిత్రసేనుడూ, ఉగ్రాక్షుడూ తమ సైనాళ్లలనూ, అనుచరులనూ సమయ త్తం చేసేందుకు భటుల ద్వారా ఆజ్ఞలు పంపారు.

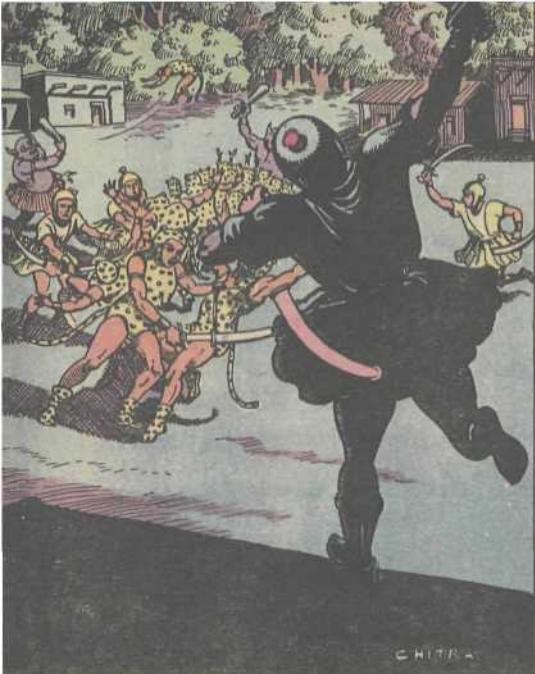
ఈలోపల అమరపాలుడు సైనికుల్ని వెంట పెట్టుకుని, అడవిదారుల వెంట ప్రయాణిస్తూ, మీటుమధ్యహ్నం వేళకు, కపిలఫురం సమీపానగల అదవిని చేరాడు. ఆ అడవిలోనే దాదాపు సూరు భయంకర పశులు పెద్ద పెద్ద కొట్టూలలో కట్టివేయబడి పున్నవి. వాటని కాపలా కాసేవాళ్లు ఆ సమీపంలోనే చిన్న చిన్న గృహాల్లో పుంటున్నారు.

అమరపాలుడు తన అనుచరు లందర్నీ ఒకచేట చేర్చి, వారికి కాపలావాళ్లుండే గృహాలు చూపుతూ, “నేను ఈ ప్రాంత మంతా బాగా ఎరిగినవాణి. ఆ కాపలా వాళ్లలో కూడా ప్రతి ఒకడ్చు నాకు తెలుసు. నేను ముందుగా వాళ్లు దగ్గరకు వెళ్లి అందర్నీ ఒకచేట చేర్చుకొను. ఆ సమయంలో మీరు హతాత్తుగా వాళ్లు

మీద పడి నిర్దాషిణ్యంగా చంపేయండి. ఆ తరువాత భయంకర పశులున్న కొట్టూలకు నిష్పు పెడదాం,” అన్నాడు. ఇందుకు అందరూ సరేనన్నారు. తరువాత అమరపాలుడు కాపలావాళ్లు గృహాలకేసి పరిగెతుతూ కేకలు పెట్టాడు. ఆ కేకలు వింటూనే కాపలావాళ్లు ఇళ్లులో నుంచి బయలుకి వచ్చి, అమరపాలుడి చుట్టూ ముట్టారు. వాళ్లు అందరూ కలిసి దాదాపు ఇరవైమందికన్న ఎక్కువ పుండరు.

“అమరపాలా! బతికి బయటపడ్డావా? నువ్వు ఆ రాక్షసుల చెతిలో చిక్కు చచ్చి పోయావని మేమంతా అనుకున్నాం.” అన్నారు వాళ్లు.

CHITRA

"చావవలసినవాళ్ళే, కాని భూమి మీద ఇంకా నూకలుండి ప్రాణాలతో పారి పొయి ఇక్కడికి రాగలిగాను. ఎన్న జిత్తులు ప్రయోగించి వాళ్ళ వలలో పడ కుండా బయటపడ్డానే, ఆ పరమాత్ముడికే ఎరుక. పక్కల్లో ఏ ఒకటీ చావకుండా, అన్ని కొట్టాలకు చేరినయ్యా?" అన్నాడు అమరపాలుడు.

"అన్ని సురక్షితంగానే పున్నవి. నాగ వర్ష మహారాజు ధవళగిరి మీదికి దండు వెడలాడు. ఇప్పుడు కపిలపురానికి రక్త కులం మనమే. కోటలో కొద్దిమంది భటులు మాత్రమే పున్నారు. వారైనా కోట రక్తణ కన్న రాజకుమారై కాంతి మతి పారి

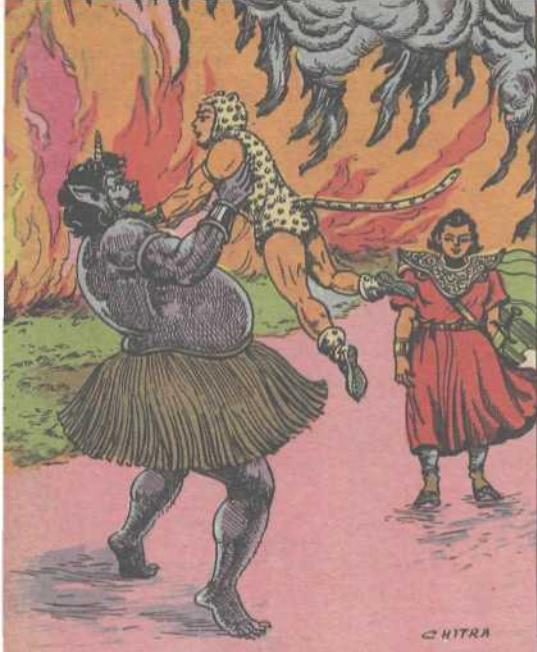
పొకుండా చూసిందుకే వుంచబడ్డారు. నాగవర్షరాజు సర్వసైనాయిల్ని వెంటబెట్టు కుని ముందు ధవళగిరినీ, ఆ తరవాత అడవిలో పున్న చిత్రసేనుడి కోటనూ ఆక్రమించుకుని—ఆంతా ఓ చుట్టుచుట్టి ఇక్కడికి పస్తారు. ఆ తరవాత మనలో ప్రతి ఒక్కడూ ఒక సామంతరాజుపు తాడనుకో." అన్నారు వాళ్ళు.

ఆ మాటలు వింటూనే అమరపాలుడు పరమాసందం చెందినవాడిలా పెద్దగా నవ్వి, గంతులు వేస్తూ చేతులు పైకెత్తి సంజ్ఞలు చేశాడు. మరుక్కణంలో చెట్ల చాటు నుంచి భయంకరంగా రంకెలు వేస్తూ రాక్షసులూ, సైనికులూ పరుగిత్తు కుని వచ్చి కాపలావాళ్ళు మీద పడ్డారు. అదే అడనులో అమరపాలుడు కూడా కత్తి దూసి, కాపలావాళ్ళయిన జ్యౌలా ద్వీపవాసుల్ని నరకసాగాడు. నిరాయుధులుగా పున్న ఆ క్రూరులు నిమిషాల మీద యమపురికి ప్రయాణం కట్టారు.

ఆ వెంటనే అ మరపాలుడూ, రాక్షసులూ ఇళ్ళలోకి - జోరపడి నూనెలో ముంచిన కాగడాలను వెలిగించి, భయం కర పక్కలు కట్టివేయబడి పున్న తాటాకు కొట్టాలకు అన్ని వైపుల నుంచి నిప్పు పెట్టారు. గాలి తాకిడికి క్షణాల మీద కొట్టాలన్ని ముట్టుకుని భగభగమంటూ

CHITR

CHITRA

మండసాగినై. బలమైన ఇనపగొలునులతో
కట్టివేయబడిన భయంకర పక్కలు అగ్ని
జ్యోలల నుంచి బయటపడేందుకు థీక
రంగా అరుస్తా. ముక్కుల తో కాళ్ళ
గొలునులను ఛెదించేందుకు ప్రయత్నిం
చినై. కానీ, ఈ లోపలే కొట్టూల కప్పులు
కాలి దభీమంటూ లోపలికి కూలటంతో,
ఆ మంటల్లో కొన్ని కాలిపోయినై. గొలును
లను ఛెదించుకోగలిగిన కొన్ని భయంకర
పక్కలు మండుతూన్న దేహాలతో ప్రైకిరి
అంతలోనే భూమి మీద పడిపోయి, గిల
గిల కొట్టుకుంటూ ప్రాణాలు వదిలినై.

అమరపాలుడూ, అతని అనుచరులూ
సంతోషం పట్టలేక కుప్రిగంతులు వేస్తా

పాటలు పాడసాగారు. ఉన్నట్టుండి దాపుల
వున్న ఒకానెక కొండప్రాంతాన్నంచి భేరీ
మోతలు వినబడినై. ఆ ధ్వని వింటూనే
అమరపాలుడు ఆ దిక్కుకేసి చూస్తూ,
“చిత్రసేన మహారాజు, ఉగ్రా కుఠు
సైన్యాలతో వస్తున్నారు. ఇక్కడ మనం
రేపిన మంటలు వాళ్ళకు కనబడి వుంటవి.
ఇక మనం కపిలపురాన్ని అక్రమించుకో
వటమే తరువాయి. మీలో ఒకరిద్దు రు
సైన్యాలకు ఎదురువెళ్ళి, ఇక్కడ పని
సాను కూలం అయినట్టు చెప్పండి,”
అన్నాడు అనుచరులతో.

అమరపాలుడు ఇలా చెప్పగానే రాక్షసు
లిద్దరు రాతి గదలను గిర్య గిర్య న
తిప్పుతూ, పాదల మీద నుంచి వెగంగా
దూకుతూ భేరీ ధ్వనులు వచ్చిన వైపుకు
పరిగెత్తారు.

కొద్దిసేపటి తరవాత చిత్రసేనుడూ,
ఉగ్రాకుఠు సైన్యాలతో అక్కడికివచ్చారు.
వాళ్ళకు అమరపాలుడు చేసిన బీభత్సం
కంటబడింది. ఇంకా అక్కడా ఇక్కడా
మంటలు లేస్తూ, ఆకాశం కేసి పాగలు
జిమ్ముతున్న భయంకర పక్కల కొట్టూలను
చూసి ఉగ్రాకుఠు పట్టలేని అనందంతో
అమరపాలుల్లో సమీపించి, అతట్టి చేతులు
పట్టుకుని లేవనెత్తి గాలిలో గిర్యన
తిప్పుతూ, “అహ, ఏరుడి వంటే నువ్వేయు

అమరపాల ! నా అడవిక శక్రుభయం లెకుండా చేశావ . ఏం కావాలో కోరుకో ! ” అన్నాడు.

“ నీ తిప్పుడికి గుండెల విని చావక ముందే , నస్సు వదిలి పెట్టు , అంతే చాలు ! ” అన్నాడు అమరపాలు దు ఆయాసపదుతూ .

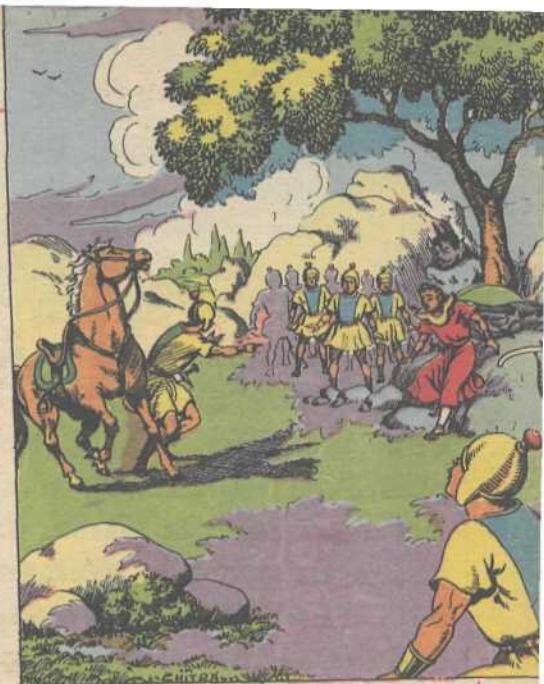
ఉగ్రాక్షుడు అతట్టి తిరిగి భూమి మీద నిలబెట్టి భుజం తడుతూ , “ ఒక క్రుభయం కరపడి కూడా పారిపోకుండా , అన్నిటనీ నిప్పులో మాడచ్చపుగదా ? ” అని అడిగాడు .

“ అప్పును , ఒక క్రుగానెక క్రుటి కూడా పారిపోలేదు . ఇక మిగిలిందల్లా వాటి రౌతుల్లో కొందరు . ఇక క్రుడ దాదాపు ఇరవైమంది చచ్చారు . తలమ్మావాళ్ళు కపిలపురం కోటలో వుంటారని నా అనుమానం , ” అన్నాడు అమరపాలుదు .

“ ఓఁ , ఇక వాళ్ళక్రుడికి పోతారు ? మనం సైన్యాలతో కోటను చుట్టుముట్టి భస్మిపటలం చేసేస్తాం . ” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు జబ్బులు చెరిచాడు .

“ అలా చేస్తే , రాజకుమార్తై కాంతిమతి కూడా ప్రమాదం కలుగుతుంది . ఆ కోటను పట్టుకునే పని నాకు వదులు , ఉగ్రాక్ష ! ” అన్నాడు చిత్రసేనుడు .

“ అప్పునపును , ఆ అమ్మాయి మాచే మరిచాను . కోటకు ఎలాంటి హనీ జర

కూడా కూడా , విన్నారా ? ” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు తన సేవకులకేసి గుడ్లురిమాడు .

“ విన్నాం , విన్నాం మహానాయకా ! ” అంటూ వాళ్ళు కేకలు పెట్టారు .

ఆ తరవాత అమరపాలుడి నాయకత్వం కింద , పదిమంది అశ్వసైనికులు వేగు చూసేందుకు కపిలపురం వైపుకు పంపించారు . మిగిలిన సైనికులు వంట తయారు చేసే పనిలో నిమగ్గుమయారు .

సూర్యుడు పడమటి దిక్కుకు వాలు తున్నాడు . సైనికులు భోజనాలు ముగించి చెట్ల నీడల్లో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారు . ఆ సమయంలో వేగు పంపబడిన ఆశ్వికుల్లో ఒకడు అక్రుడికి వచ్చి , “ మహ

రాజు ! ప్రమాదం. యాభై అరవైమంది పులిరాయుళ్ళు రాజకుమారేను మేనాలో ఎక్కుంచుకుని, కోటు వదిలి అడవిలో ఎక్కుడికో పోతున్నారు," అని చెప్పాడు.

ఈ వార్త వింటూనే చిత్రసేనుడూ, ఉగ్రాక్షిషూ కూడా తుళ్ళిపడ్డారు. ఇక్కడ భయంకర పక్కలు మరణించిన సంగతి, కపిలపురం కోటలో వున్న పులిరాయుళ్లకు తెలిసి వుంటుంది. ఇక్కడ లేచిన మంటలూ, పొగా ఆ ఏమయ్యాన్ని బయట పెట్టి వుంటవి. అందువల్ల ఇక కోట తమ రక్షణకు ఉపయోగించడని తెలుసుకుని, వాళ్ళు రాజకుమారేను ఎక్కుడే కొండలో దాచేందుకు తీసుకు పోతూ వుండి వుంటారు.

చిత్రసేనుడు ఇలా పూహించి, తన సైనికులో రాటుతేలన యోధులు యాభై మందిని, ఉగ్రాక్షిషీ అతడి అనుచరుల్లో కొద్దిమందినీ వెంట పెట్టుకుని. రాజకుమారే కోసం అర్థదారివెంట బయలు దేరాడు. తతమ్మా సైన్యం అమరపాలుడి

నాయకత్వాను కపిలపురం కోట పశపరచు కునేందుకు వెంటనే బయలుదేరపలసందిగా ఆజ్ఞాపించాడు.

వేగు వెళ్ళిన ఆశ్వికుడు దారి చూపగా కొద్దిసేపటికల్లా చిత్రసేనుడు తన ఆనుచరులతో పులిరాయుళ్ళు వున్న ప్రాంతానికి వచ్చాడు. వేగువాడు చెప్పినట్టుగానే ఒక మేనాను నలుగురు బోయాలు మోసున్నారు. దానికి ముందూ వెనకా కత్తులూ, కతార్లూ ధరించిన పులిరాయుళ్ళు నడుస్తున్నారు.

చిత్రసేనుడు తమను సమీపిస్తూ ఉటం చూస్తూనే, పులిరాయుళ్ళు నాయకుడు కత్తు పైకిత్తు భీకరంగా గరిస్తూ, "మేనాదించండి," అని బోయాలను ఆజ్ఞాపించి. తన ఆనుచరులతో, "మన గొంతులో ఊపిరి వుండగా, కాంతిమతి శత్రువుల చేజిక్కరాడు. మనలో ఆఖరివాడు చచ్చే ముందు, ఆమెను చంపి చావాలి, ఇది మహారాజు నాగవర్గాగు ఇచ్చిన ఆజ్ఞ!" అన్నాడు.

—(ఇంకాపుంది)

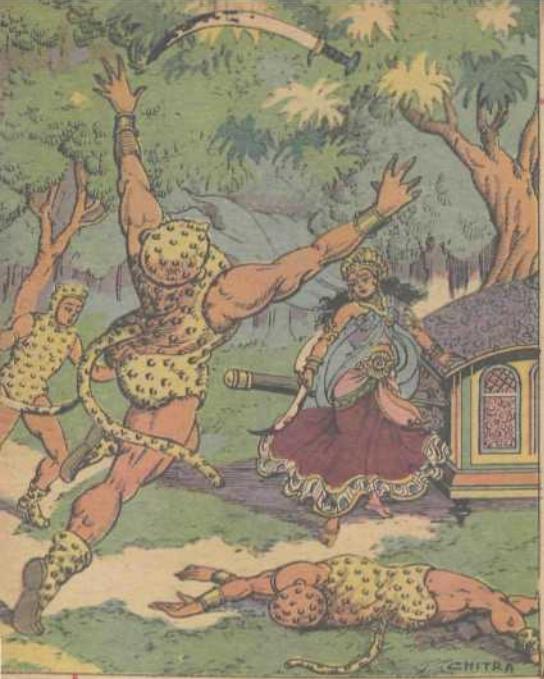
జ్యోలూద్విషపం

8

[ఆమరపాలుడి నాయక్త్వాన వెళ్లిన సైనికులు భయంకర పట్లల్ని నిలువునా దహించారు. తరవాత రాకుమారై కాంతిమతిని, పులిరాయుళ్లు మేనా ఎక్కుంచి ఎక్కుడికి తిముకు పొతుస్వర్షు వార్త పచ్చింది. చిత్రసేనుడూ, ఉగ్రాక్షుడూ సైనికులతో వెళ్లి, మేనాను అధ్యగించారు. పులిరాయుళ్లు నాయకుడు, రాజకుమారైను చంపమని ఆజ్ఞయాచ్చాడు. తరవాత—]

పులిరాయుళ్లు నాయకుడు, తన అను చరులకు చేసిన హాచ్చరిక వింటూనే, బకపైపు నుంచి చిత్రసేనుడూ, రెండవ పైపైపు నుంచి ఉగ్రాక్షుడూ అతడి సేవకులూ వాళ్లు మీద పడ్డారు. చూస్తూంటగానే పులిరాయుళ్లు రాకునుల రాతి గదలకూ, చిత్రసేనుడి ఆనుచరుల కత్తిదెబ్బులకూ నేల కారగసాగారు. ఇక విజయావకాశం ఏమాత్రం లేదని గ్రహించిన పులిరాయుళ్లు నాయకుడు, రాజకుమారై తుర్మాగ్గుల చేతిలో తప్పక మరణించ

‘చందుమా’

పున్న శత్రుసైనికుడి కత్తి ఒకటి తీసు కుని, మేనా పక్కికు వస్తున్న పులి రాయుళ్ళను ఎదురొక్కున్నది. ఇది చూసిన ఉగ్రాక్షిదు అడవి దద్దరిల్లెలా రంకె వేసి, “ఇదుగో, వస్తున్నాను, కాంతిమతి! క్షమియక న్యో వనిపించుకున్నావు!” అంటూ గదతో తనకు అద్దువచ్చిన పులి రాయుళ్ళను బంటులను కొట్టినట్టు గాలి లోకి ఎగరకొడుతూ మేనాను సమీపించాడు. ఈ లోపల చిత్రసేనుడు కూడా మేనాను సమీపించాడు. వాళ్ళకు రక్తం ఓదుతున్న కత్తి పట్టుకు నిలబడిపున్న కాంతిమతి కంట బడింది.

“ఈయన చిత్రసేనుపోరాజు, నేను ఉగ్రాక్షిణీ! ఈ అడవి అంతా నాదే!..” అన్నాడు ఉగ్రాక్షిదు, కాంతిమతితో.

కాంతిమతి ఉగ్రాక్షిది కేసి కోపంగా చూసి, చిత్రసేనుడి వైపుకు తలయినాతప్పకుండా గిర్యాన వెనుదిరిగి, మేనాలో ఎక్కు కూర్చున్నది.

రాజకుమారి కాంతిమతి ప్రవర్తన చిత్రసేనుడికి ఆగ్రహం కలిగించింది. తను ప్రాణాలకు తెగించి పులిరాయుళ్లతో పోరాడి, అమెను కాపాడాడు. అయినా, రాజకుమారి తనకు కృతజ్ఞత చెప్పక పోగా, ఈసడించినట్టు తన కేసి చూడటం అతడికి పెద్ద అపమానంగా తోచింది.

గలదని అతడు భావించాడు. తనకూ, రాజకుమార్తె పున్న మేనాకూ మధ్య దాదాపు పదిమంది శత్రువులు అన్నిటికి తెగించి అతి భీకరంగా పోరాడుతున్నారు. విళ్ళను చంపి గాని తను మేనాను సమీపించలేదు.

చిత్రసేనుడు మహాదేకంతో కత్తిని ఎదురుగా పున్న శత్రు పులి మీదికి విసురుతూ, తనను పక్కిల నుంచి ఎదురొక్కంటున్న శత్రువుల మాట్లాడు మరిచి, సూరీగా మేనాకేసి వెళ్లసాగాడు. అంతలో మేనా తలపులు ఫెళ్ళుమంటూ తెరుచు కున్నవి. కాంతిమతి మెరుపులా మేనా నుంచి కిందికి దూకి, దాపుల చచ్చి పడి

“ఉగ్రాక్ష, ఇక్కడ మన పని ముగిసింది. ఇక మనం సైన్యాలతో ధవళగిరి కేసి బయలుదేరటం మంచిది,” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

చిత్రసేనుడి మాటలు ఏం టూ నే ఉగ్రాక్షుడు అదిరిపడ్డాడు. తాము ముందు అనులున్న పథకం ప్రకారం, అంతా కలిసి కపిలపురం కోటను ముట్టడించ వలసి పున్నది. ఆ పని మీద అంతకు ముందే కొద్ది సైన్యాలతో అమరపాలుడు వెళ్ళాడు. కపిలపురం కోటను వశపరుచు కుని, ఆ తరవాత రాజుడేహి నాగవర్గము పూతమార్పాలని లోగడ నిర్దయం జరిగింది. కానీ, ఇప్పుడు చిత్రసేనుడి భేరణి చూస్తూంటే మరోలా పున్నది.

“చిత్రసేనా, మనం ముందుగా కపిలపురం కోటను వశపరుచుకోదలిచాం గదా? అద్యప్సవకాతూ, మార్గమధ్యంలో రాకుమారిని కాపాడాం,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు తడబడుతూ.

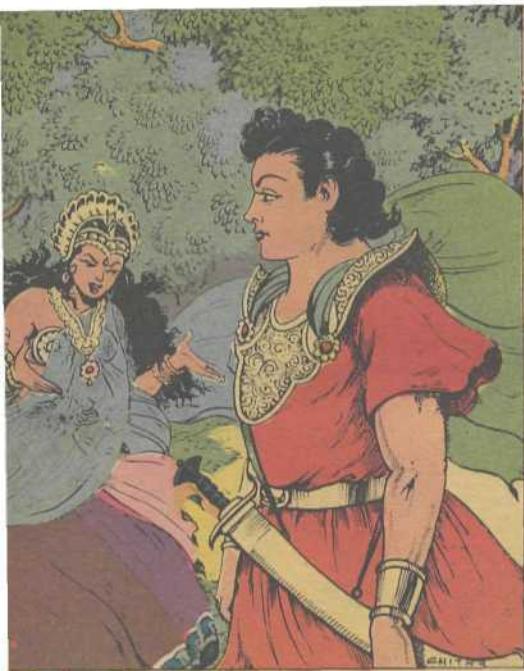
“మనం రాకుమారిని కాపాడామా? ఉపసం, ఆవిడే మనను రక్షించినట్టుగా ప్రవర్తిత్తున్నది. జ్యాలాద్వీపవాసులతో చెఱులు కలిపిన నాగవర్గ, వీరసింహమపూర్జాను బందీని చేసే జ్యాలాద్వీపం పంపినట్టు అమరపాలుడు లోగడే చెప్పాడు. అటువంటి పరిష్ఠేతుల్లో, మనం

యుద్ధం చేసి కపిలపురాన్ని వశపరుచు కుని ఎవరికి రాజరికం కట్టబెట్టగలం?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు కోపంగా.

చిత్రసేనుడు మాటలు ముగించే లోపలే. కాంతిమతి మేనాలో నుంచి బయటికి వచ్చింది. ఆమె చిత్రసేనుడి కేసి అనుమానంగా చూస్తూ, “నా తండ్రిగారిని ద్రోహి నాగవర్గ జ్యాలాద్వీపం పంపినట్టు మీతో చెప్పిన ఆ అమరపాలుడు ఎవరు?” అని ప్రశ్నించింది.

“అతడు కపిలపురంవాడే. నాగవర్గ సైన్యంలో చేరి, మాకు బందీగా చికిత్స, తరవాత కొన్ని రఘస్యాలు చెప్పి, మాకు సహాయపడ్డాడు,” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“ఆ అమరపాలుడు చెప్పింది అబద్దం, బహుళ, అతడికి నిజం తెలిసివుండు. నా తండ్రిగారు కోటలోనే ఏదో భూగృహంలో బంధించబడి వున్నారు.” అన్నది కాంతిమతి.

“అలాగా!” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“మనం ఆయన్ని రక్షించం, చిత్ర సేనా!” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు ఆత్రంగా.

“పెలవని పేరంటం మన కెందుకు? మన నుంచి అలాటి సహాయం కావాలని ఎవరు కోరారు?” అంటూ చిత్రసేనుడు ఉగ్రాక్షుడి మీద కన్పుపున్నాడు.

“సహాయం చేయివలసిందని నేను కోరుతున్నాను,” అన్నది కాంతిమతి.

“ఇంతకుముందు మీ ప్రపాతన మరో విధంగా వున్నది. నన్ను మీ సామంతరాజు కన్న కూడా హీనంగా చూశారు. బహుళ నన్ను గురించి మీకేమీ తెలియదేమో. ఇప్పుడు మీరున్న ఈ అదవిప్రాంతం అంతా నాది. ఇక్కడికి దాపులనే వున్న అహ్వార్య భవనం, దానికి అనుకునివున్న నగరం—నా రాజధాని.” అన్నాడు చిత్రసేనుడు గాంభీర్యం వృథిపడే గొంతుతో.

రాజకుమారి కాంతిమతి పెదాల మీద చిరునవ్య కదలాడింది. “ఈ అదవి అంతా తనదని, ఇంతకుముందు ఉగ్రాక్షుడు నాతో అన్నాడు.” అన్నదామె.

చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షుడి కేసి నిప్పులు చెరిగే కళ్ళతో చూశాడు. ఉగ్రాక్షుడు ఒక్క నిమిషం గజిబిజి పడిపోయాడు. అతడి నేటివెంట మాట పెగలలేదు. “ఈ అదవి నాదయినా, నేను చిత్రసేన మహారాజగారి మనిషిని. అందుపల్లి అదవి కూడా ఆయనదే.” అన్నాడతడు బిక్కుమొహం వేసి.

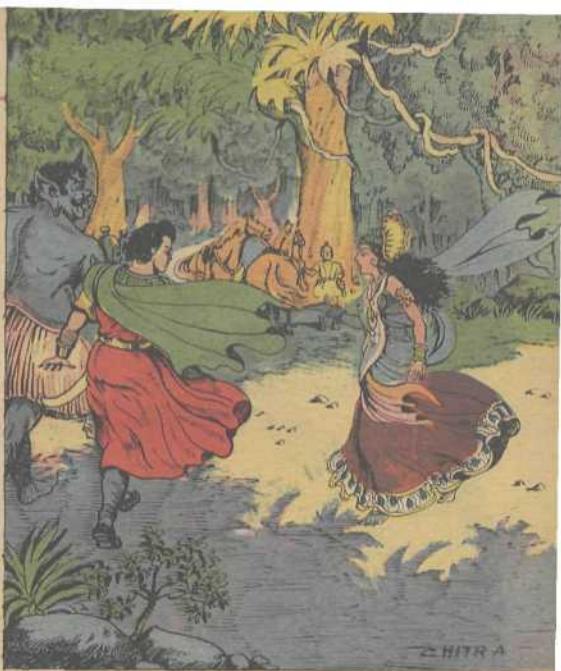
“ఇప్పుడు నాకు సంశయ నివారణ అయింది. కపిలపురం రాజైన పీరసింహుడి ఏకైక పుత్రుక అయిన నేను—కాంతిమతిని, చిత్రనగర మహారాజయిన చిత్రసేనులవారి సహాయం కోరుతున్నాను. రాజద్రోహి అయిన నాగవర్కవల్ల కారా

గారంలో బంధించబడిన నా తండ్రిని రక్షించి, ఆ ద్రోహిని తగు విథంగా శిక్షించ వలసిందని నా ప్రార్థన..” అన్నది కాంతి మతి ఎంతే గౌరవం వృథిపడే కంఠ స్వరంతే.

కాంతిమతి అలా అనేసరికి చిత్రసేనుడి హృదయం అనందంతే ఉప్పంగి పొయింది. అతడు ఉగ్రాక్షుడి కేసి తిరిగి, “ఉగ్రాక్ష ! నీ దూగరుబోతు మాటలు ఎన్న అపోహాలకు కారణం అపుతున్నవే, ఇప్పటికైనా గ్రహించావా ? ఇకనైనా ‘ఈ అదవి నాది,’ అనే బోల్లిమాటలు కట్టిపెట్టు. అంతేకాక, ఇంతకుముందు నువ్వున్నట్టు, నీవు మహారాజుగారి మనిషివి కాదు, రాక్షసుడివి—నా సేవకుడివి !’’ అన్నాడు కరినంగా.

“ఓఁ, సేవకుట్టే, సేవకుట్టే, ముమ్మా టిక్క !” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు కాంతిమతి కేసి తిరిగి ప్రణమం చేశాడు.

కాంతిమతి చిరునవ్వు నవ్వింది. చిత్ర సేనుడు ఇనుమదంచిన ఉత్సాహంతే తన అనుచరులకేసి తిరిగి, “మేనా వెంట పున్న పులిరాయుళ్ళలో ఎవరూ ప్రాణాలతో పారిపోలేదనుకుంటాను. సరే, ఇక మనం సరాసరి కపిలపురానికి బయలుదేరి వెళ్లాలి. మీలో నలుగురు మేనా ఎత్తు కోండి,” అని చెప్పి కాంతిమతితో,

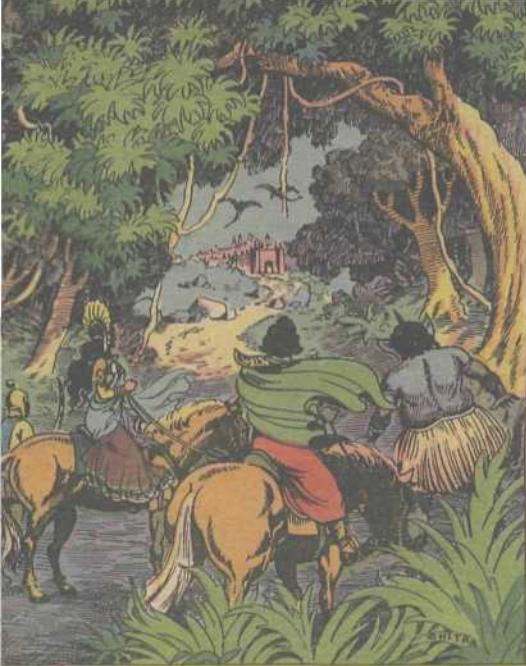

“రాకుమారి, మీరు మేనా ఎక్కుండి,” అన్నాడు.

కాంతిమతి తల అడ్డంగా తప్పుతూ, “మహారాజా ! ఇప్పుడు నేను బందిని కాను. కనుక, మీతోపాటు స్వేచ్ఛగా గుర్రం మీద ఎక్కు రానివ్వండి.” అన్నది.

“అప్పను, మహారాజా ! అదే భావుం టుంది. రాజకుమారి ఇందాక పులి రాయుళ్ళను కత్తితో ఎదుర్కొన్న తీరు చూశాలు గదా !” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు:

“అమే ఇక కత్తిపట్టి యుద్ధం చెయ్యా వలసిన అవసరం లేదు. గుర్రం ఎక్కు మన వెంట రావేచ్చు. కపిలపురం కోటను వశపరుచుకోవటం, వీరసింహ, మహా

రాజును బంధవిముక్తుణి చేయటం—
అదంతా మన పని. ఆ ప్రయత్నంలో
శత్రువులతో చేయవలసిన పోరు మన
సైనికులూ, మనం చేప్పాం,” అన్నాడు
చిత్రసేనుడు.

ఆ వెంటనే చిత్రసేనుడి సైనికులూ,
ఉగ్రాక్షిడి అనుచరులైన రాక్షసులూ జట్టు
జట్టుగా చేరి, అశ్వారూఢులైన చిత్రసేన,
కాంతిమతుల వెనకగా, కపిలపురం కేసి
బయలుదేరారు. ఒక గంట తరవాత
వాళ్ళు కొండదాపుల పున్న కపిలపురం
కోటును సమిపించారు. దూరాన వుండ
గానే వాళ్ళకు కోట బురుజుల మీద పున్న
శత్రుసైనికులూ, కోట మీద ఆకాశంలో

పహరా తిరుగుతున్న రెండు భయంకర
పక్కలూ కనిపించినె.

ఆ భయంకర పక్కల్ని చూస్తూనే చిత్ర
సేనుడి తో పాటు, ఉగ్రాక్షిడు కూడా
నివ్వేరపోయాడు. ఉగ్రాక్షిడు అత్రంగా
చిత్రసేనుడి దగ్గిరకు పరిగెత్తుకువచ్చి,
“మహారాజా! ఇక్కడ కూడా మన
పాలిటికి ఈ భయంకర పక్కలు దాప
రించినె. సైన్యంతే మీరు పంపిన అమర
పాలుడి అయిపూ ఆజా లేదు. అందర్నీ
శత్రువులు స్వాహ చేయలేదు గదా?”
అన్నాడు.

చిత్రసేనుడి కూడా ఇలాంటి అను
మానమే కలిగింది. అతడు కోట ద్వారాల
కేసి చూశాడు. ఆవి బంధించబడి పున్నావి.
వాటిముందు ఎక్కడా మర ణించిన
సైనికులు పడిపున్న సూచనలు లేవు.
బహుళా, అమరపాలుడు కోటను వశ
పరుచుకోవటం తన తలకు మీంచిన పని
అని గుర్తించి, ఈ ప్రాంతాల ఎక్కడి
కాపలా వేసి పుంటాడు.

చిత్రసేనుడు ఇలా ఆ లో చిస్తున్నం
తలో, అల్లంత దూరంలో చెట్ల మధ్య
కోలాహలం బయలుదేరింది. చూస్తూండ
గానే అమరపాలుడు గుర్రాన్ని దూకిస్తూ,
చిత్రసేనుడి దగ్గిరకు వచ్చి, “చూశారా
మహారాజా! నాగవర్మ ముఖ్య సైన్యంతో

కోట వదిలి భవళగిరి మీదికి దాది వెళ్లా, కోటకు తగిన రక్షణ ఏర్పాటు చేశాడు. ఇందాకటి నుంచి చూస్తున్నాను. ఆ భయంకర పక్కలు రెండే రెండు కోట మీద గస్తి తిరుగుతున్నవి. అంతకు మించి కోటలో మరి పక్కలు పున్నట్టు లేదు. బురుజుల మీద తాపలా పున్న వాళ్లు కూడా ఎక్కువమంది కాదు. అయినా, నా వెంట పున్న కొట్టిపాటి సైన్యంతో కోట మీదికి వెళ్లటం ప్రమాద మని మీ రాకోసం ఎదురు చూస్తా, ఇక్కడే కాపు వేశాను," అన్నాడు.

"మంచిపని చేశావు. దుస్సాహనం చేసి పున్నట్టయితే స్వల్ప సంఖ్యలో పున్న మీరందరూ సర్వనాశనం అయిపోయే వాళ్లు, వేచివుండటమే మంచిదయింది," అంటూ చిత్రసేనుడు ఉగ్రాక్షిడి కేసి తిరిగి, "ఉగ్రాక్షి, మనం కోట ద్వారా లను బద్దలుకొట్టి లోపల జోరబడు మొక్కలే మార్గం. అందుకు తగినవాళ్లు నీ అనుచరులు!" అన్నాడు.

ఉగ్రాక్షిడు ఉపారి చిత్రసేనుడి కేసి, కోట మీద ఎగురుతున్న భయంకర పక్కల కేసి చూసి, తల గోట్టుంటూ, "నా అను చరుల్లో కొందరిని కోట తలపులు బద్దలు కొట్టేందుకూ, మరి కొందర్ని కోట గోటల్లు పునాదులతో సహా తవ్వి పారేసేందుకూ నియోగించగలను. కాని....ఆ భయంకర పక్కలు...." అంటూ గుట్టు తెలవేశాడు.

"ఉగ్రాక్షి, నువ్వు భయపదకు! అవి మన మీద పడకుండా హడలకొట్టే పని నాది," అన్నాడు అమరపాలుడు.

"అది ఎలా సాధ్యం?" అని అది గాదు చిత్రసేనుడు ఆశ్చర్యంగా.

"ఇవ్వాళ ఉదయం వాటి కొట్టాలకు నిప్పి పెట్టినప్పుడు, అవి నిప్పంటే ఎంత తారుకుపొతవో తెలుసుకున్నాను. కనుక, మన పైనికుల్లో ప్రతి పదిమందిలోనూ ఒక డికి, మండుతున్న కాగడాలు ఇస్తి, వాటి రోతులు చచ్చి గీపెట్టినా అవి మన మీదికి దుమికేందుకు సాహసించవు." అన్నాడు అమరపాలుడు.

—(జంకాపుంది)

ష్వాలాద్విపం

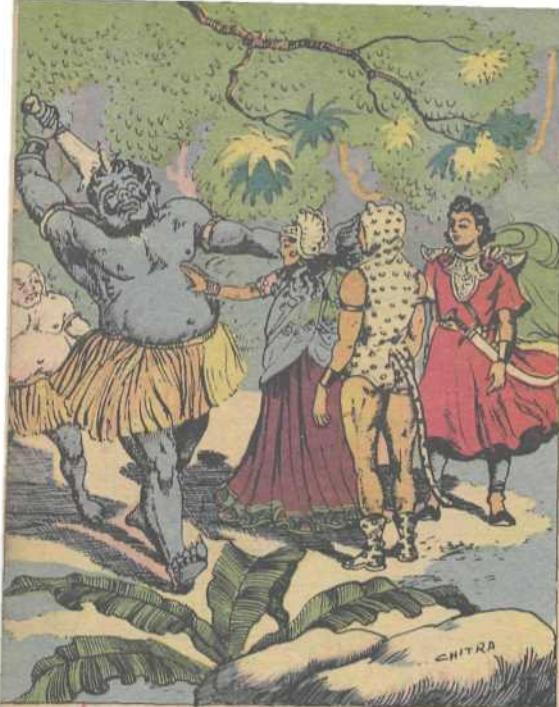
9

[రాజకుమారై కాంతిమతి చిత్రసేనుడితో తన తండ్రి కపిలవురం కోటలో ఖంధించబడి వున్నాడని చెప్పింది. చిత్రసేనుడు పైన్నాలతో అక్కడకి వెళ్ళినరి, బురుజుల మీద పైని కులూ, కోట మీద రెండు భయంకర పశులూ కనిపించినే. ఆ భయంకర పశులను బెదర కొట్టేందుకు మండుతూన్న కాగడాలు చూపితే చాలు అన్నాయ, అమరపాలుడు. తరవాత—]

అమరపాలుడి మాటల్లో చిత్రసేనుడికి చేయకుండా పారిపోత య్యా? ఇది పూర్తి విక్ష్యాసం కలిగింది. అనాటి నిజమా?" అన్నాడతడు ఎగిరి గంతెస్తూ. ఉదయం ఆతడు స్వయంగా భయంకర పశుల కొట్టాలకు నిప్పుపెట్టి, వాటిని సర్వ నాశనం చేసి వున్నాడు. కానీ, ఉగ్రాక్షిడికి మాత్రం ఆ పశులంటే వున్న బెదురు పోలేదు.

"మండుతూన్న కాగడాలు చూపితే, అ భయంకర పశులు మన మీద దాడి అమరపాలుడు వాళ్ళను చిత్రసేనుడికి చూపుతూ, "మహారాజా! మీరు ఆజ్ఞ

"చందుమామ"

ఉగ్రాక్షుడు తన సేవకులను ఆజ్ఞాపించి, చిత్రసేనుడితో, “మహారాజా ! మనం ఒక్క ముఖ్యరాన్నంచే కాక, అన్ని వైపుల నుంచి కోటలో జొరబడుడటం మంచిది. కోటలోనూ, బురుజులమీద పున్న కోద్దిమంది శత్రువులూ అందువల్ల ఒక్కటై మనను ఎదిరించలేదు. ఇక.... ఆ భయంకర పక్షులు మన మీద పడు కుండా చూసే బాధ్యత అమరపాలుడిది!” అన్నాడు.

“సువ్యోమీ భయపడకు, ఉగ్రాక్ష ! నీ రక్షణారం నాది,” అన్నాడు అమర పాలుడు తన అనుచరుల కేసి కన్న గీటుతూ.

“మానవాధముడివైననువ్వా. ఈ మహారాక్ష సుఖ్మి రక్షించేది ?” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు పణ్ణు కొరిక, రాత గదను పైకిత్తబోయాడు.

“ఆగు, ఉగ్రాక్ష !” అన్నది రాజు కుమారి కాంతిమతి ఆజ్ఞాపిస్తున్నదానిలా. “మీరూ మీరూ ఇక్కడ దెబ్బలాడి బలాబలాలు తేల్పుకునే లోపల, కోటలో బంధింపబడిపున్న నా తండ్రిగారికి శత్రువుల సుంచి అపాయం కలగవేచ్చు. మహారాజా ! నాను సహాయం చేస్తానని మీరు మాట యచ్చిపున్నారు,” అన్నది కాంతిమతి చిత్రసేనుడితో.

యిచ్చారంటే, వాటిని వెలిగించి సైనికులు కోటగోదలకేసి నడుస్తారు. వాళ్ళతో కలిసి తమిమ్మా సైన్యం కోటను ముట్టిడించ వచ్చు.” అన్నాడు.

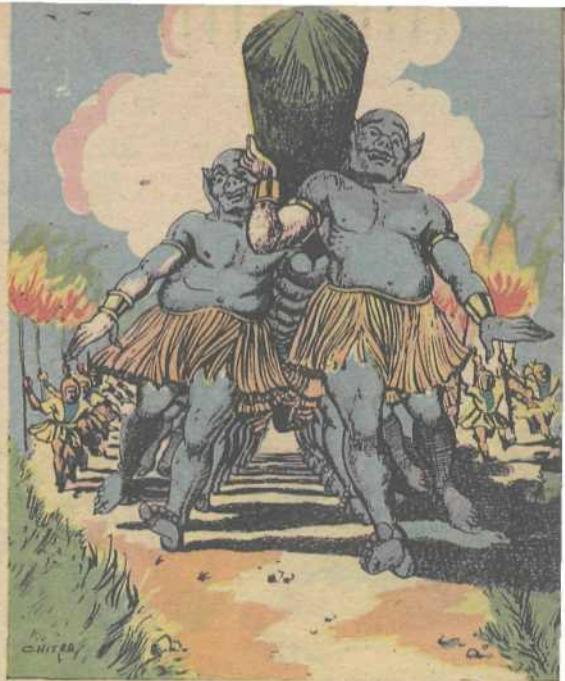
“హేయ !” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు తన రాక్షస బంటుకేసి చప్పట్లు చరిచాడు. “హేయ, మహానాయకా, వచ్చాం, వచ్చాం !” అంటూ రాక్షసులు అన్ని వైపులనించి ఉగ్రాక్షుష్టి చుట్టుముట్టారు.

“మీలో కొందరు మంచి జవ పున్న మానుల్ని పడగట్టి, వాటతో కోట ద్వారాన్ని థీకోట్టి బద్దలు చేయండి. మిగతావాళ్ళు గునపాలు తీసుకుని కోటగోదల్ని పునాదు లతో ఎత్తి, అపతలవేయండి,” అంటూ

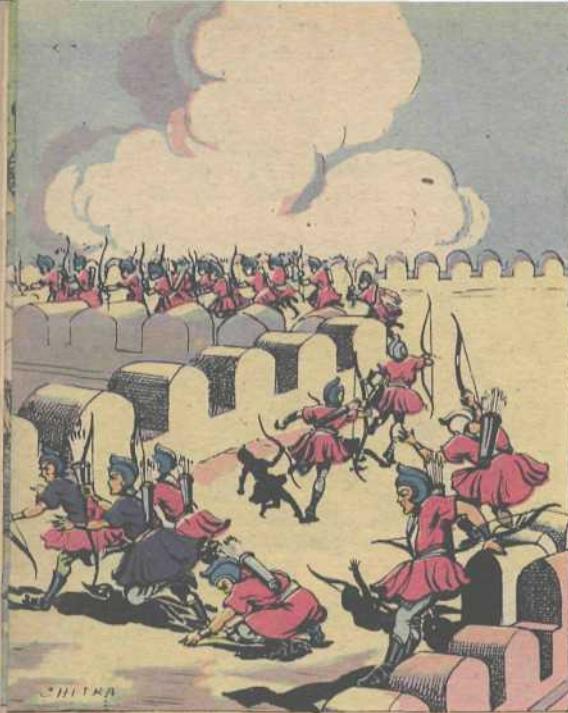
"అవును," అంటూ చిత్రసేనుడు తల శాపి. ఉగ్రాక్షుడితో, "నువ్వు రాక్షస శ్రేష్ఠుడివే, అందులో సందేహం లేదు. నీ ప్రతాపం అమరపాలుడి మీద కాదు చూపించవలసింది, ఆ కోటులో వున్న శత్రువుల మీదా. దాని మీద గస్తి తిరుగుతున్న భయంకరపకులమీదా," అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు ఇలా అనగానే ఉగ్రాక్షుడు ముఖంలో ఎక్కుడ లేని తెగువా, పొరుషం కనబరున్నా. "ఒరే బంటూ, ఊం!" అన్నాడు అడవి మార్కోలా. ఆ వెంటనే రాక్షసులు మానుల్లాంటి చెట్లు మీద పడి, వాటిని కూకటివేళ్ళతే పెళ్ళించి, కొమ్ములూ రెమ్ములూ చేతులతో దూసిని, పెద్ద పెద్ద బోధలను భుజాల మీద పెట్టుకొని, రంకెలు వేస్తూ కోటు గోడలకేసి పరిగెత్తపాగారు. అదే సమయంలో వారికి వెనకగా, చిత్రసేనుడి సైనికులూ, భగభగ మండుతున్న కాగడాలతో కొందరు భటులూ పరిగెత్తారు.

కనుమూసి తెరిచేంతలో కోటు ప్రాంతమంతా రణగొళి ధ్వనిలతో దిప్పుత్తి పోయింది. చిత్ర సేనుడూ, అతడికి వెనకగా కాంతిమతీ సైనికులను ఉత్సాహపరున్నా తమ తమ అశ్వాలను దూకించారు. ఉగ్రాక్షుడు రాతి గవను గాలిలో పూపుతూ భీకరంగా బొబ్బిరిస్తున్నాడు.

కోటు గోడలు నూరు గజాలా దూరంలో వున్నవనగా, కోటు బురుజుల మీద నుంచి ఒక్కమ్ముడిగా బాణాలు వచ్చి సైనికుల మీదా, రాక్షసుల మీదా పడినై. అదే సమయంలో చిత్రసేనుడి సైనికులలో బాణాలు వదల గలిగినవారు, మోకాళ్ళ మీద వంగినురి చూసి, బురుజుల మీద వున్న శత్రువుల మీదికి బాణాలు వడిలారు. ఈ గందరగోళంలో కొందరు రాక్షసులు కోటు ద్వారా లను సమిపించి, తమ భుజాల మీద వున్న చెట్లుబోధలతో తలుపులను ఢిక్కట్టిసాగారు. మరికొందరు పెద్ద పెద్ద గునుపాలతో కోటగోడలను పొడిచి బండరాళ్ళను బదాబదలు చేయసాగారు.

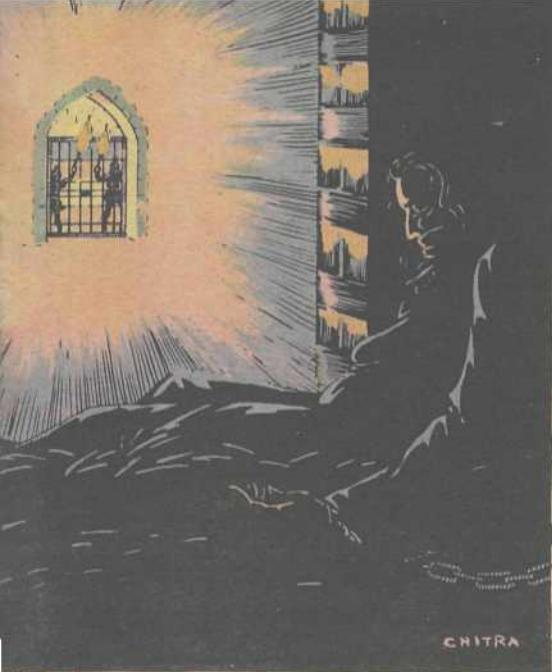
ఉన్నట్టుండి ఆకాశం పెళ్ళు మని
కురిమినట్టుయింది. అందరూ నివ్వేరపోయి
తెరుకునేలోపల నుడిగాలిలా భయంకర
పక్కలు రెండూ మహావేగంతో సైనికుల
కేసిరాసాగినై. అమరపాలుడు తన చేతిలో
మందుతూన్న కాగడాను పైకిత్తి పక్కల
కేసి రుశిపిస్తూ, “భయ పడ కండి!
కాగడాలను వాటి మీదికి గురిచేయండి!”
అంటూ పెచ్చరించాడు. మరుక్షలమే
కాగడాలు మంటలు కుత్తూ భయంకర
పక్కలకేసి లెచినై.

భయంకర పక్కలు చెవులు చిల్లలు
పడేశా విక్రుతంగా అరిచి, సైనికుల
మీదికి దూకబోయేదల్లా తరిగి ఆకాశంలోకి

లెచినై. వాటి మీద వున్న పులిరాయిల్పు
తమపద్ధ వున్న శూలాలతో వాటి మెదల
మీద పొడిచి, అవి సైనికుల మీద పడేలా
చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. కానీ, కింద
కాగడా మంటలను చూసిన పక్కలు తమ
రాతుల స్వాధినం తప్పినై. అందులో
ఒకటి రౌతు పొడిచిన శూలం పొటుకు
రచిపోయి ఆకాశంలో తలకిందుగా పశ్చి
కొట్టింది. పశ్చుతప్పిన రౌతు కిముంటూ
అరిచి, చేతిలో వున్న శూలాన్ని మరింత
గట్టిగా గుపెట్టో బిగించి పశ్చిలు కొడుతూ,
అంత ఎత్తు నుంచి సైన్యం మధ్య పడి
పోయాడు. సైన్యంలో విజయధ్వనాలు
మిన్నుముట్టినై. చూస్తూండగానే భయం
కర పక్కలు రెండూ ఆకాశంలో మాయ
మయినై.

భయంకర పక్కల సహయాన్ని నమ్ము
కుని, అంతవరకూ గుండె దిటపుతో కోట
బురుజాల మీద నిలబడిన నాగవర్మ
సైనికులు, ఒక రౌతు చావటం, పక్కలు
పలాయనం కావటం చూస్తానే, భయ
కంపితులై కోట బురుజాల మీద నుంచి
దూకి రాజప్రాసాదం కేసి పరిగెత్తసాగారు.
పైనుంచి బాణపర్వం అగటంతో చిత్ర
సేనుడి సైనికులంతా కోట గోదల్ని చేరి
కొండ మీద తలుపులను బద్దలుకొట్టారు.
ఈ లోపల గునపాలతో గోదలు బద్దలు

CHITRA

కొడుతున్న రాక్షసులు గోదలో ఒకచోట
పెద్ద కన్నం చేసి లోపలిక జూరబడ్డారు.

ఆ తరవాత పెద్ద పొరాటం లేకుండానే,
రాజుప్రాసాదం చిత్రసేనుడి హస్తగతం
అయింది. మొండిగా ఎదిరించ వ్యామ
కున్న కోద్దిమండి నాగవర్మ సైనికులను
రాక్షసులు రాత గదలతో దూడి కింద
ఏకేకారు.

కోదూ, అందులోని పెద్ద రాజుప్రాసాదం
చిత్రసేనుడి వశమైనా, రాజు వీరసింహుడు
ఎక్కుడ బంధించబడి పున్నది తెలియ
లేదు. అతట్టి ఒకవేళ శక్తువులు రహ
స్యంగా కోట బయటికి తీసుకుపాయ్యారా
అన్న అనుమానం కూడా అతడికి

కలిగింది. రాజుకు మూరి కాంతిమ తి
మాత్రం తన తండ్రి రాజుప్రాసాదంలోని
ఏ చికటి కొట్టులోనే బంధించబడి పుంటూ
దని, సైనికులు జట్టు జట్టుగా వెళ్లి అన్న
గదులూ, భూగృహాలూ వెదకటం మంచి
దని చెప్పింది.

ఆ ప్రకారం సైనికులూ, రాక్షసులూ
కలిసి రాజుప్రాసాదమంతా గాలించ
సాగారు. చికటి, నిశ్శబ్దం గూడు కట్టు
కున్నటున్న భూగృహాల్లోని ఒకానెక గది
నుంచి హారాతుగా మూలుగు వినిపిం
చింది. సైనికులు తమ చేతగల దివిటిల
వెలుగులో అక్కుడికి వెళ్లి చూశారు.
గది అంతా చికటి మయింగా పుంది.
లోపల ప్రవేశించేందుకు వీలు లేకుండా,
బయట ఇనప చువ్వుల ద్వారం తాళం
వేసి పున్నది. చువ్వులలోకుండా దివిటి
లను లోపలికి పొనిచ్చి చూసినప్పుడు ఆ
గుడ్లి వెలుగులో ఎక్కుడే దూరంగా గోద
నామకుని ఒక మానవాకారం పున్నట్టు
సూచనప్రాయంగా కనిపించింది.

“ఈయనే మహారాజు వీరసింహులు!”
అంటూ ఒక సైనికుడు కేక వేళాడు. ఆ
వెంటనే ప్రాసాదం అన్న మూలల నుంచీ
సైనికులూ, రాక్షసులూ గుంపులు
గుంపులుగా అక్కుడికి వచ్చారు. కాని గది
లోపలికి ప్రవేశించేందుకు మాత్రం ఎవరి

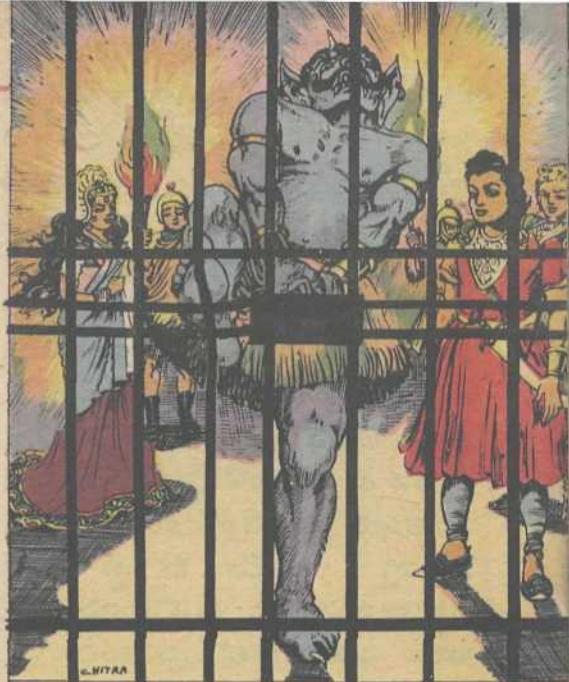
వల్లా కాలేదు. ముందు గదికి వున్న ఇనప చువ్యల తలుపుల తాళాన్ని బద్దలు కొత్తాలి.

సైనికుల కోలాహలం వింటూనే చిత్ర సేనుడూ, కాంతిమతీ అక్కదికి వచ్చారు. వాళ్ళకూ దివిటీల వెలుగులో గదిలో ఎవరో వ్యక్తి వున్నట్టు కనబడింది. చిన్నగా మూలుగు కూడా వినబడింది.

“మీరంతా ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నారు? ముందు తాళం బద్దలు కొట్టిండి.” అని ఆజ్ఞాపించాడు చిత్రసేనుడు.

సైనికులు గునపాలు తీసుకుని తాళం బద్దలుకొట్టిందుకు ప్రయత్నించారు. కానీ పెద్ద కొబ్బరికాయ ప్రమాణంలో తుప్ప పట్టివున్న ఆ తాళం వాళ్ళ దెబులకు ఖంగు ఖంగుమని ప్రతిధ్వనించింది తప్ప. బిసకలేదు. “తాళం తుప్ప పట్టి వున్నది. మహారాజా, చెవి వుంటే బాపుల్లు!” అన్నాడోక సైనికుడు ఆయాసపడుతూ.

“ఆ తాళంచెవికోసం నువ్వు ద్రోహి నాగవర్గము అశ్రయస్తావా?” అంటూ చిత్రసేనుడు ఆ సైనికుడి చేతి నుంచి గునపం తీసుకోబోయేంతలో, భూమి దర్శరిలై లాగా పెడబోబులు పెదుతూ ఉగ్రాక్తులు అక్కదికి వచ్చాడు. అతట్టి చూస్తూనే కాంతిమతి, “ఉగ్రాక్తా! నా తండ్రిగారిని శక్తివులు ఈ చీకటి కొట్టో

బంధించి వెళ్లారు. నువ్వు తక్కణం తాళం పగలకొట్టి సహాయపడాలి,” అన్నది.

“ఈ అదెంత పని,” అంటూ ఉగ్రాక్తుడు తాళాన్ని గుప్పెతుతో విగించి పట్టి గట్టిగా గుంజాడు. అది పూడి రాలేదు. ఈసారి రెండు చేతులతోనూ పట్టి బలంగా లాగాడు. తలపు చువ్యలు కిరకిరమన్నవి గాని, తాళం అలాగే వుండిపోయింది.

“ఈ నాగవర్గా వాడి భటులూ వింత మనుషుల్లా వున్నారు. తలు పులకం టు తాళం గట్టిది వేసిపట్టివున్నది!” అంటూ ఉగ్రాక్తుడు రెండు చేతులతోనూ ఇనప చువ్యల్ని పట్టుకుని బలంగా గుంజేసరికి; అవి మైనపువత్తుల్లా పక్కలకు వంగి

పోయినే. అక్కడ ఏర్పడ్డ ఖాళీలోంచి దివిటిలు పట్టుకున్న సైనికులు దూరి గది లోపలిక వెళ్లారు. చూ స్తుండగా నే దివిటిల వెలుగులో గది గోడలో బిగించి పున్న ఇనప కమ్ములకు గొలుసులతో కాళ్లా చేతులూ బంధించి పున్న ఏర సింహుడు కనిపించాడు. అతడి నేటికి అర్థంగా ఒక వస్తుం చుట్టబడి పున్నది. అతడు బాధతో మూలుగుతున్నాడు.

తన తండ్రిని ఆకష్మస్తోత్రలో చూస్తూ నే కాంతిమతి నిలువెల్లా కంపించిపోయి, “నాన్న!” అంటూ కెకపెట్టి అతడి దగ్గిరకు పరిగెత్తింది. చిత్రసేనుడు కూడా ఆమె వెంట గదిలో ప్రవేశించి, ఏర సింహుడి నేటికి కట్టిపున్న వప్తాన్ని విప్పే శాడు. ఈలోపల ఉగ్రాక్షుడు అతడి చేతులకూ, కాళ్లకూ బిగించి పున్న గొలుసు లను తెంచేశాడు.

“తల్లి, నిన్ను తిరిగి ఈ జన్మలో చూస్తా ననుకోలేదు,” అంటూ ఏర సింహుడు సీరసంగా గోడకు చేరగిలు

బడ్డాడు. ఇంతలో ఒక సైనికుడు మహారాజు కూర్చునేందుకు ఒక అసనం తెచ్చాడు, మరొక సైనికుడు దాహం తిర్చుకునేందుడు సీటపాత్ర అందించాడు.

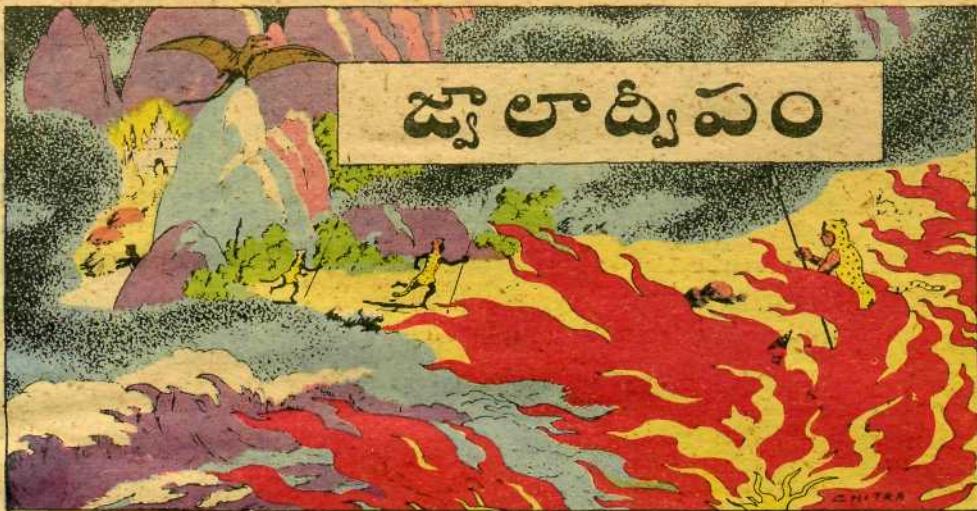
ఏరసింహుడు దాహం తిర్చుకుని సెదదేరి, అసనం మీద కూర్చుంటూ కాంతిమతితో, “అమ్మా, ఆ బ్రైఫానాగవర్క చచ్చాడా, లెక బందిగా చిక్కడా?” అని అడిగాడు.

కాంతిమతి జవాబు చెప్పబోయి తట పటాయించి చిత్రసేనుడికేసి చూసింది. చిత్రసేనుడు ముందుకు వచ్చి, “మహారాజా! నా పేరు చిత్రసేనుడు. నన్ను గురించి, నా రాజ్యం గురించీ వినే వుంటారు. ఈ రాక్షసుడి పేరు ఉగ్రాక్షుడు, నా సేవకుడు. నాగవర్క నా తండ్రిగారిదైన ధవళగిరి రాజ్యం మీదిక దాడి వెళ్లాడు. అతట్టి సాధ్యమైతే దారిలోనే అర్థగించి హతమార్చేందుకు సైన్యంతో నా సేనానాయకుట్టి పంపాను,” అని చెప్పాడు.

—(జంకావుదది)

చ్ఛోలాద్విషం

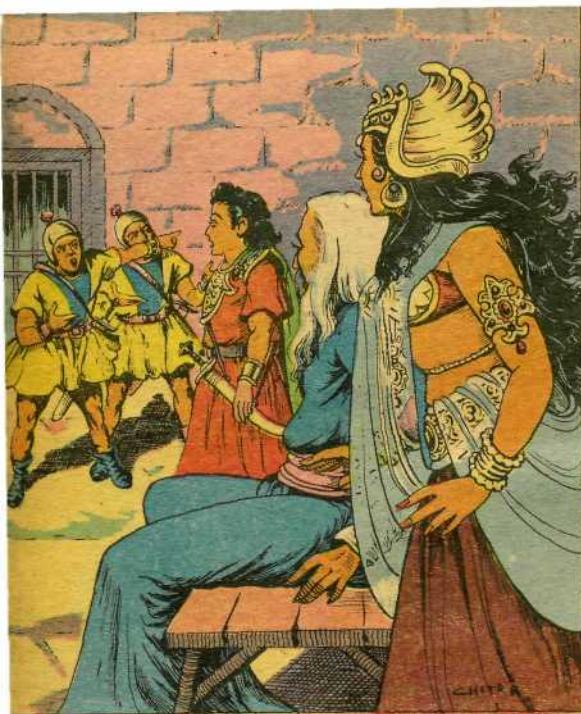
10

[చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షుడూ తమ ఆనుచరులతే కపిలపురం కోటను వశపరుచుకుని, చీకటి కొల్లో బింధింపబడి పున్న కపిలపురం రాజు విరసింహాష్టి బింధవిముక్తుష్టి చేశారు. [ద్రోహాగవర్య ఎక్కుడు? అని విరసింహాయు తన కుమారై కాంతిమతిని ప్రశ్నించాడు. అతట్టి పట్టు కునెందుకు తన సేవానాయకుష్టి పంపినట్టు చిత్రసేనుడు ఆయనతే చెప్పాడు. తరవాత—]

చిత్రసేనుడి మాటలు ఎంటూనే వీర తెలిసికూడా, పొరుగురాజువైనసినపాయం సింహుడు చాలా అశ్వర్యపడ్డాడు. అతడు కోరలేకపోయాను,” అన్నాడు.

ఉగ్రాక్షుడికేసి ఓమారు చూసి, చిత్ర సేనుడికేసి తల తిప్పుతూ, “ఈ ఉగ్రా మాట్లాడే ధౌరణి కొన్ని అపోహలకు కుదెకి నీకూ పున్న సంబంధం యజమాని కారణం అయింది. మీ కుమారై కూడా సేవకుల మధ్య పుండే సంబంధం అలాంటి అపోహకే గురి అయింది.” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.
వర్షమానం మరొకటి. అందువల్లనే, నాగ అతడి మాటలకు కాంతిమతి చిరునవ్వన వర్ష ద్రోహం చేయనున్నాడని ముందుగా న వ్యింది. ఉగ్రాక్షుడిలో ఏమాత్రం

“చంద్రమామ”

ఇద్దరు సైనికులు రిప్పుతూ అక్కడి పరిగెత్తుకు వచ్చి, “మహారాజా! నాగవర్గు పెద్ద సైన్యంతో మన కోటును సమిపిస్తు న్నాడు.” అని చెప్పారు.

నాగవర్గు పేరు వింటూనే వీరసిం హుడు ఉలిక్కుపడ్డాడు. చిత్రసేనుడికి కలిగిన ఆశ్చర్యం అంతా యింతా కాదు. అతడికి ఆ క్షణంలో అనేక అనుమానాలు కలిగినై. నాగవర్గు ధవళగిరిని జయించి తరిగి యిక్కడికి వస్తున్నాడా? అలా శాఖ అక్కడ జరిగిన యుద్ధంలో ఓడిపోయి యిక్కడికి పారిపోయి రావటం జరిగితే, తను సైన్యాలతో పంపిన తన సేనానాయ కుడు ఎక్కడ వున్నట్టు? ఏది ఏమైనా తను వెంటనే కోటరక్షణకు ఘ్రానుకోవటం అవసరం!

చలనంలేదు. అతడు స్థాణుపులా వీర సింహుడికేసి చూస్తూ అలాగే వుండి పోయాడు. వీరసింహుడు ఓ క్షణకాలం ఏడో అలోచిస్తున్నవాడిలా ఘ్రానుకుని, తరవాత ఉగ్రాక్షితితో, “చిత్రసేనుడు చెప్పినదాంట్లో ఆబద్ధం చిమీ లేదుకదా, ఉగ్రాక్ష ?” అన్నాడు.

“చిత్రసేన మహారాజు చెప్పినదంతా నిజం. అయిన వివాహం అడి. ఎప్పుడు మహారాణిని తెచ్చుకుంటాడా అని నేను ఎదురు చూస్తున్నాను.” అన్నాడు ఉగ్రాక్షటు.

వీరసింహుడు సిగ్గుతో తలవంచుకున్న తన కుమార్తెతో ఏమో అనబోయేంతలో

“ఉగ్రాక్ష! నువ్వు నీ సేవకులతో కోట ద్వారాలను కాపాడు. బురుజాలమీద రక్షణకు కొంతమంది విలు కాళ్ళను వుంచటం మంచిది. అమరపాలు డెక్కడ ?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

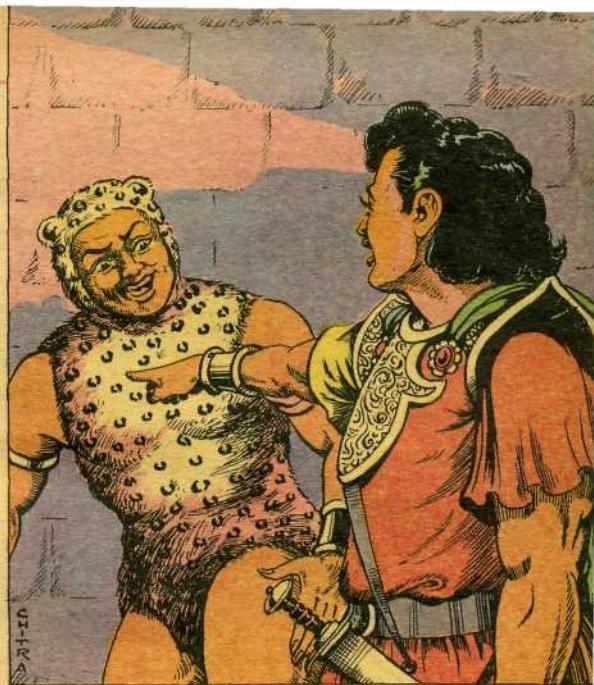
“అయిన స్వయంగా శత్రుసైన్యాల బలం ఏపాటో చూసేందుకు అడవిలోకి వెళ్ళాడు.” అని సైనికులు జవాబు చెప్పారు.

“ఉగ్రాక్ష, యిక నువ్వు నీ సేవకులతో కోట ద్వారాలను....” అని చిత్రసేనుడు

చెప్పబోయేంతలో, ఉగ్రాక్తుడు బిగ్గరగా నవ్వి. “మహారాజా! ఇంక కోటకు ద్వారాలూ, బురుజులూ ఎక్కుడ వున్నవి? ఇప్పుడు కోటగోడల్లో ఎక్కుడ చూసినా ద్వారాలే. నా సేవకులు గునపాలతో గోద అంతా కన్నాలు వేశారు. కొన్నిచేట్లు గోడను పునాదులతో కూడా ఎత్తివేశారు. ఇక బురుజులంటారా? అ పన్నీ రాళ్ళు రఘులుగా కింద భూమిసీద చెల్లాచెదురై వున్నవి. మనం కొండు వశపరుషు కునేందుకు చేసిన బీభత్సం మీరు గమ నించినట్టు లేదు.” అన్నాడు.

“అలాగా,” అంటూ చిత్రసేనుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. “మనం చిక్కులో పడ్డాం. శత్రువులు మనను అన్ని వైపుల నుంచి ఎదురోడ్డువచ్చు. నాగవర్క యింత త్వరలో ధవళగిరి వద్ద విజయం సంపా యించి యిక్కడిక తిరిగి వస్తాడని నేను పూపాంచలేదు.” అన్నాడు.

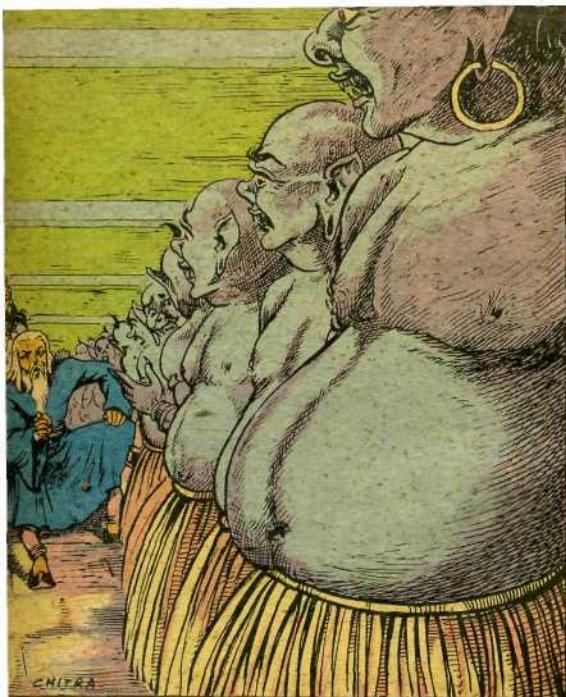
అంతలో అమరపాలుడు అక్కడికి పరిగెత్తుకుని వస్తూ, “ఆ ద్రోహి విజయుడై యిక్కడికి రావటంలేదు మహారాజా, పారిషాయి వస్తున్నాడు. ఆతడి వెంట వున్న సైన్యం కూడా ఏమంత పెద్దది కాదు. ఆ సైన్యాన్ని వెన్నాడిప్పు, దూరంగా కొండల్లో మరిక సైన్యం కనిపించింది. ఆ సైన్యం బహుశా మీ

తండ్రిగారిది గానీ, లేక మీరు సహాయం పంపిన మనసేన గానీ అయివుంటుంది,” అన్నాడు.

అమరపాలుడి మాటలు వింటూనే ఉగ్రాక్తుడు భవనం ప్రతిధ్వనించేలా నవ్వాడు. చిత్రసేనుడికి ఎక్కుడ లేని ఆనందం కలిగింది. ఆతడు అమర పాలుడితో, “అమరపాలా, నువ్వు సైనికు లందర్నీ ఒక చోట చెప్పి. నాకోసం వెచి వుండు. ఆ ద్రోహిని కోటముందు మైదానం లోనే సర్వాశానం చేధాం.” అన్నాడు.

“నాకొక మంచి యోచన కలిగింది, మహారాజా! మీరు అనుమతించితే చెప్ప తాను,” అన్నాడు ఉగ్రాక్తుడు.

“త్వరగా చెప్పు, ఏమిటది ?” అని ప్రశ్నించాడు చిత్రసేనుడు.

“నాగవర్గము తన అనుచరుల తో కోటలోకి అడుగు పెట్టినిప్పటం మంచిది. ఆ తరవాత అతణ్ణి చుట్టుముట్టి, ఒక గ్రామమైన పొక్కను ప్రశ్నించాడు మట్టు పెట్టివచ్చు.” అన్నాడు ఉగ్రాక్షితుడు ఎంతో ఉత్సాహంగా.

“ఇది మంచి ఉపాయమే మహారాజా! వెనక నుంచి తనను సైన్యాలు తరుము తున్నవని ఆ ద్రోహికి తెలియంది కాదు. ఈ కోట తనకు రక్షణ యివ్యగలదని అతడు యిక్కడికి పారిపోయి వస్తున్నాడు. ఇది మన ఆధినంలో వుండని అతడు

గ్రహించినప్పుడు, మనకు దౌరకుండా మరచువైపుకైనా పారిపోవచ్చు.” “అన్నాడు అమరపాలుడు.

“అది నిజమే!” అంటూ చిత్రసేనుడు ఉ క్షణకాలం ఆలోచిస్తూ పూరుతుని. తరవాత ఉగ్రాక్షితుడికేసి తిరిగి, “ఒకసారి ఆ శత్రువైనికుల్ని కోట ఆవరణలోకి ప్రవేశించనిస్తే, వాళ్ళలో కొందరైనా రాజు ప్రాసాదంలోకి జోరబడే ప్రమాదం కలగ వచ్చుగదా ?” అని అడిగాడు.

“అలాంటి చిక్కు రాకుండా చూసే బాధ్యత నాది, మహారాజా ! నా రాక్షస బంట్ల బలం మీకు సాంతం తెలిదు. ఆ నాగవర్గము ఎలాగైనా చేజిక్కించుకుని బలి పెడితే తప్ప లేకపోతే, ఈ ప్రాంతాలకు జాంతి వుండదు. వాడు మనకు దౌరకుండా పారిపోయాడో, వాడు ఎప్పటికి మనకు పక్కలో బట్టిమే !” అన్నాడు ఉగ్రాక్షితుడు.

“బాగా చెప్పాపు ఉగ్రాక్ష !” అంటూ వీరసింహుడు అతణ్ణి మెచ్చుకుని, చుట్టూ వున్న సైనికులతో, “మీలో ఎవరైనా సరే, ఆ ద్రోహి నాగవర్గము ప్రాణాలతో పట్టి నాకు ఒప్పచెపితే అర్థరాజ్యం యిస్తాను. తల తెచ్చినవాడికి తక్షణమే వెయ్యి బంగారు కాసులు యిస్తాను;” అన్నాడు ఉద్రేకంగా.

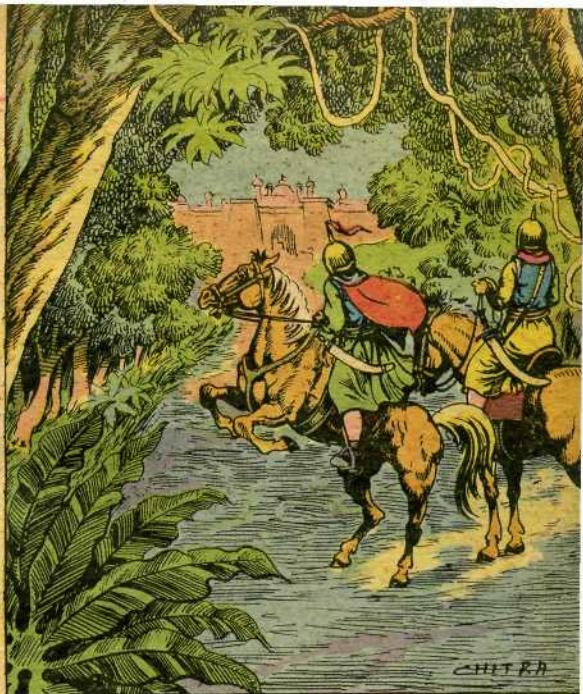
“ అర్జురాజ్యమా ? ” అంటూ రాజు
కుమారి కాంతిమతి ఆశ్చర్యపోయి, తన
తండ్రికేసి చూసింది.

“ అప్పను, అర్జురాజ్యమే ! ఆ ద్రోహి
నన్ను ఆసమర్థుడై చేసి యింతకాలంగా
రాజ్యాన్ని అల్లకల్లోలపరచటమే గాక,
నన్ను ఈ చికటికాల్లో బంధించి నానా
పాంసలపాలూ చేశాడు ” అన్నాడు వీర
సింహుడు.

“ అయితే, కోటలో శురుగు పున్నట్టు
కూడా ఆ నాగవర్షకు తెలియకూడదు.
సైనికులందర్నీ వారివారి స్థానాల్లో దాచి
వుంచి, వాడు సైన్యంతో కోటలో ప్రవేశించ
గానే ఒక్కమ్మడిగా మీద పడి అందర్నీ
యమపురికి ప్రయాణం కట్టించాలి.”
అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

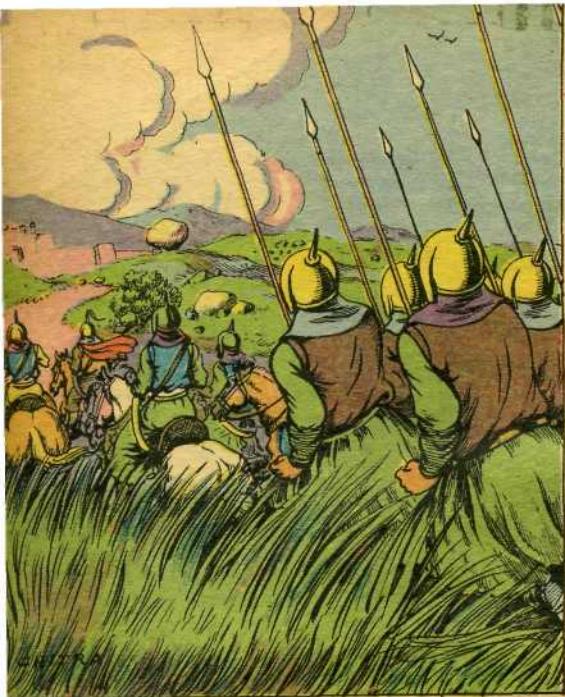
“ అప్పను మహారాజా ! ఆ పని నాకూ,
ఆ మరపాలు డికీ వదలండి. మీరూ,
వీరసింహ మహారాజుగారూ, రాజకుమారి
భవనం మీద ఎక్కువైనా వుండి. మా
ప్రతాపం తిలకించండి,” అంటూ
ఉగ్రాక్తుడు, తన సేవకులకేసి తిరిగి,
“ ఒరే, బంటూ, ఎక్కుడ ? ” అని
హంకరించాడు.

అమరపాలుడి, ఉగ్రాక్తుడీ నాయ
కత్వంలో సైనికులూ, రాక్షసులూ కోట
లోపలి భవనాల వెనకా, చెట్లచాటునా

దాగివుండే ప్రయత్నాలు చేస్తూండగా, కోట
సమీపంలోని అడవిని చేరిన నాగవర్ష.
గుర్రం మీద లేచి నిలబడి కోట బురుజాల
కేసి చూస్తూ, “ కరవీరా ! మనం ఈపొం
చిందే నిజమయింది. శత్రువులు కోట
మీద పడి నానా తీథత్వం చేసి ఎతో వెళ్లి
పోయారు,” అంటున్నాడు.

ఈ కరవీరు దనేవాడు జ్యోలాద్విపం
నుంచి వచ్చిన పులిరాయుళ్ళు నాయకులు.
నాగవర్ష వెంట కొందరు అనుచరులతో
భవళగిరి మీదికి దాడి వెళ్లి. ఆక్కడ
చిత్రసేనుడి తండ్రి అయిన తారకేశ్వర
మహారాజువల్ల చాపుదెబ్బులు తిని. కపిల
పురం కోటకు పారిపోయి వస్తున్నాడు.

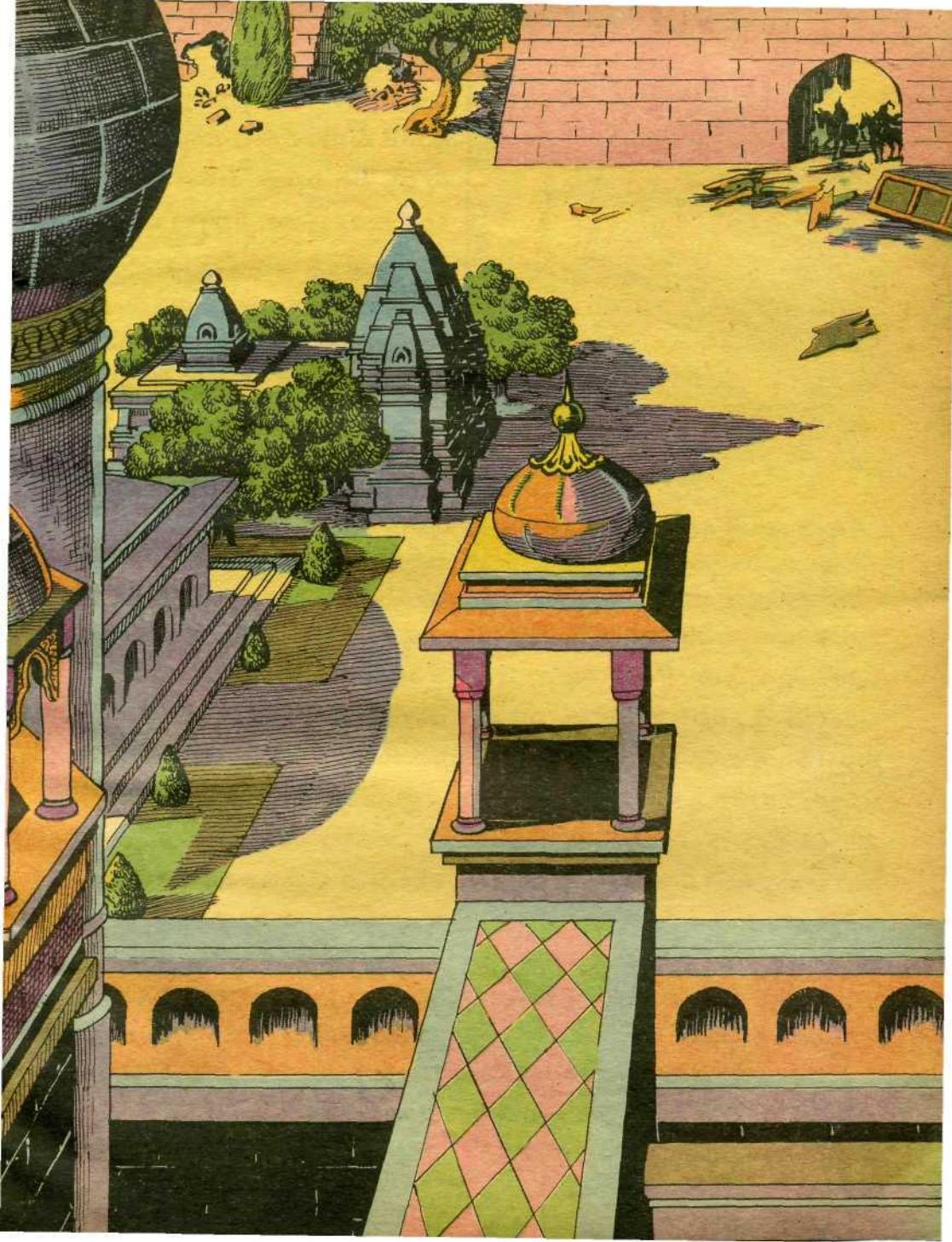
“అవును, మహారాజా! మీరు చెప్పింది నిజం. శత్రువులు కోటలో వున్న మన భటులను ఓడించి, దాన్ని ఆక్రమించు కున్నట్టు తెలుస్తూనే వున్నది. కానీ, ఇప్పుడు ఎక్కడా ఒక్క శత్రుసైనికుడైనా వున్నట్టు లేదు. కోటలో వున్నదంతా దోచు కుని వాళ్ళు తిరిగి చిత్రసేనుడి రాజధానికి వెళ్ళివుంటారు. నాకు కలిగే ఆశ్చర్యం అల్లా, నా అనుచరులూ, అ రెండు భయంకర పక్కలూ ఏమయాయని!” అన్నాడు కరవీరుడు.

“నేను పడే ఆశ్చర్యం అదికాదు; కోట లోని చీకటి గదిలో బింధించబడిన ముసలి రాజు వీరసంఖుడు ప్రాణాలతో

శత్రువులకు చిక్కడేమో అని. అలా జరిగితే మనకు ముందుముందు ప్రమాదం కూడా. ఏది ఏమైనా మనం కోటలో ప్రవేశించి తారకేశ్వరుడి సైన్యాలు వచ్చేలోపల రక్షణలను బలపరుచుకోవటం ఇష్టమం. కోట గోడల్ని రక్షణగా పెట్టుకునీ మనం శత్రువులను ఎంత కాలం ఆయినా ఎదిరించి నిలబడడవచ్చు.” అన్నాడు నాగవర్గు.

ఆ తరవాత నాగవర్గు, కరవీరుడూ తమ తమ అనుచరులకు హెచ్చరికలు చేశారు. “మనను వెనకసుంచి శత్రువులు తరుముకు వస్తున్నారు. అసంఖ్యాకులైన వాళ్ళ చెతుల్లో పడి చాపకుండా తప్పించు కోవాలంటే, మనకు కపిలపురం కోట ఒక్కటే రక్షణ యివ్వగలదు. ఊఁ, కదలంది!” అంటూ నాగవర్గు కేకలు పెట్టాడు.

నాగవర్గు, కరవీరుడూ గుర్రాలమీద ముందు బయలుదేరారు. వారికి వెనకగా కాల్పనిటులూ, వాళ్ళు వెనక మరికొందరు గుర్రపు రోతులూ కదిలారు. ఓ పాతుగంట గడిచేసరికి అందరూ కోటగోడల ముందున్న మైదానం చేరారు. నాగవర్గు, కరవీరుడూ సైన్యాలను ఆగమని హెచ్చరించి, కూతి పోయిన కోట ముఖద్వారాల దగ్గిరకు వెళ్ళి లోపలికి తెంగిమాశారు. లోపల

అంతా నిశ్చబ్దం, చీమ చిటుకుట్రమన్నా
వినబడెత నిశ్చబ్దం.

“ఇందులో ఏమయినా మోసం లేదు
గదా?” అన్నాడు నాగవర్ష కాస్త
అనుమానంగా.

“మోసం ఏముంటుంది? కోటులో
ఉన్న నగా నట్రా దేశుకుని శత్రువులు
వాళ్ళదారిన వాళ్ళు వెళ్ళారు. వాళ్ళకు
కావలసన ముసలిరాజు పీరసింహుడు
కూడా వాళ్ళకు దోరికి వుంటాడు,”
అన్నాడు కరపీరుడు.

“మన సైనికుల్లో కందరైనా యుద్ధంలో
చచిపుంటారు గదా? కానీ ఒక క్రిడి శవం
కూడా కనిపించటం లేదు. శవాలు కూడా
ఎలా మాయమయినే? ఉగ్రాక్షుడు తన
రాక్షస బంట్లను తెలేదుగదా?” అన్నాడు
నాగవర్ష.

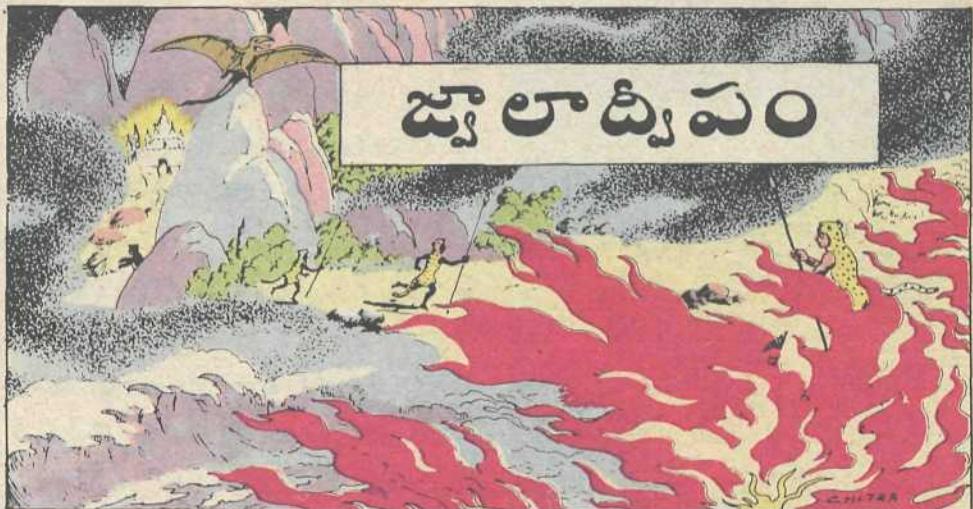
నాగవర్ష ఇలా అనేసరికి పులిరా
యుళ్ళు నాయకుడు కరపీరుడికి గుండె
బలం జారింది. వాడికి ఉగ్రాక్షుడి రాక్షసు
లంటె ఎక్కుత లేని భయం.

“మహారాజా, ఎందుకైనా మంచిది,
ఒక పని చేయాం.” అన్నాడు వాడు,
గుర్తాన్ని ముందుకు నడిపి, రహస్యం
చెప్పేవాడిలా నాగవర్షుకేసి మెడువంచి.
“ఏమిటదీ?” అని అడిగాడు నాగవర్ష.

“కోట ఇంత నిర్జనంగా, నిశ్చబ్దంగా
వుండటం నాకు ఆశ్చర్యమే కాక అను
మానం కూడా కలిగిస్తున్నది. ఆ
రాక్షసులూ, వాళ్ళు నాయకుడూ మనకోసం
ఏదైనా మాటు వేశారేమోసని నా భయం.
అట్లని మనకు రక్షణ యిచ్చే ఈ కోటను
ఆక్రమించుకోకుండా వదిలపో వటం
ప్రమాదకరం. మనను వెన్నంట వచ్చే
తారకేశ్వరుడి సైన్యాలు మనను ఈ
అడవిలో మృగాలను వేటాడినట్టు వేటాడ
గలవు. కనుక, మనం కోటలో ముందు
ప్రవేశించకుండా, మన సైనికులను
ముందు ప్రవేశపెట్టి, ఏమి జరుగుతుందో
చూసి, ప్రమాదం లేకపోతే, వెనగ్గా మనం
కోటలో జోరబడువచ్చు.” అన్నాడు
కరపీరుడు.

—(ఇంకాశుంది)

జ్యోలాద్విషం

11

[ద్రోహ నాగవర్మ పైన్యంతే కోటను సమీపిస్తున్నాడని తెలియగానే చిత్రసేనుడు తన సైనికులను కోటలో దాగి పుండవలసిందిగా అజ్ఞాపించాడు. నాగవర్మకు, అతడి వెంట రున్న కరవిరు ఉనే జ్యోలాద్విషపు పులిరాయుళ్లు నాయకులు, తమ భట్టులను ముందుగా కోటలో ప్రవేశపెట్టి, ఏమి జరుగుతుండే చూడటం మంచిదని సలహా యిచ్చాడు. తరవాత—]

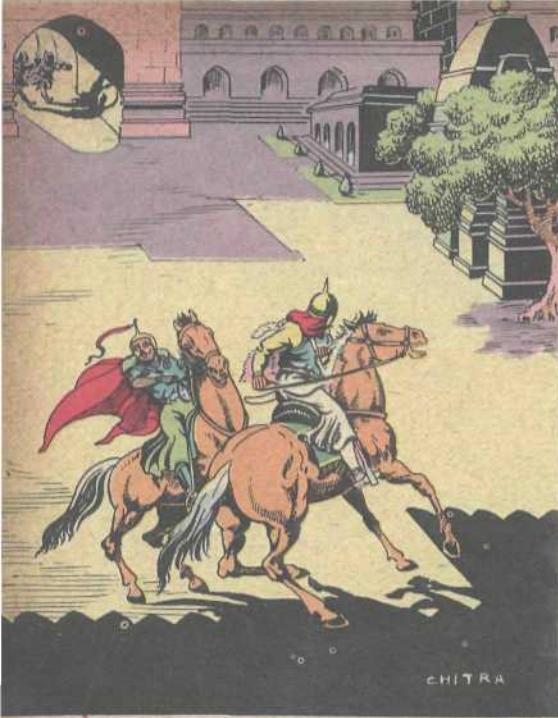
కరవిరుడిచ్చిన సలహా, నాగవర్మకు చాలా బావుందనిపించింది. అందుకాక్కరణం, అతడికూడా కోటలో ముందుగా ప్రవేశించటానికి భయంగా పుండటమే. నాగవర్మ కూలిపోయిన కోట ద్వారంకేసి ఓమారు పరిషకగా చూసి, తరవాత కరవిరుడికేసి తలకిప్పి. “భలె ఆలోచన.

అలాగే చేధాం!” అంటూ తన గుర్రాన్ని గిరుకున్న వెనక్కు మళ్ళించి, సైనికు

లతే. “హేయ, మీరంతా నిర్వయంగా కోటలో ప్రవేశించవచ్చు. యుద్ధం లేకుండానే మనం కోట ఆక్రమించుకోగలగటం, గిప్ప శుభ సూచన. న్యాయం, ధర్మం మన పడ్డాన రున్నది గనకే, దేవుడు మన కిలాంటి అవకాశం కల్పించాడు,” అని గంతెత్తి అరిచాడు.

ఆ వెంటనే సైనికులు గుంపులుగా పడిపోయిన కోట ద్వారాల

“చండమామ”

CHITRA

గుండా లోపల ప్రవేశించసాగారు.
నాగవర్షా, కరవీరుడూ గుర్రాలమీద
పుండి కత్తి రుథిపిస్తూ, "హాఁ, త్వరగా
పదాండి, కోటు గోదలో పడిన కన్నాలనూ,
బురుజుల్ని బాపుచేసి మనం యుద్ధ
సన్నద్ధులం కావాలి. త్వరలోనే తారకేశ్వ
రుడి సైన్యం మనను ముట్టడించవచ్చు,"
అని పొచ్చరికలు చేశారు.

సైన్యమంతా కోటలో ప్రవేశించింది.
నాగవర్షా, కరవీరుడూ ఒక క్షణకాలం
లోపలినుంచి ఏడైనా రణగణ ధ్వని
వినబడుతుండిమో అని చూసి, అలాంటి
దేమీ లెకపాపటంతో, ధైర్యం తెచ్చు
కున్నారు.

"మనం అనవసరంగా భయపడ్డాం.
కోటలో శత్రువు లెవరు లేదు. ఇక మనం
కోట రక్షణలు బలపరుచుకునే ప్రయ
త్సులు చేధ్యాం," అన్నాడు నాగవర్ష.

కరవీరుడు అపునన్నట్టు తల పూపాడు.
ఆ వెంటనే యుద్ధరూ కూతిపోయిన కోట
ద్వారాలనుంచి గుర్రాలను నడిపించారు.
వాళ్ళ విథంగా ద్వారాలు దాటి రెండు
మూడు గజాలు లోపలికి వెళ్ళారో లేదో,
పూర్తుగా సైన్యంలో సంక్షపం పుట్టంది.
"రాక్షసులు! రాక్షసులు!" అని గుండె
లవిసేలా కేకలు పెడుతూ, కొండరు
సైనికులు బయటికి పారిపోయేందుకు
పరిగెత్తుకు వస్తున్నారు.

"మోసం, మహారాజా, మోసం! మనం
నిలబడి వాళ్ళతో యుద్ధం చేయ్యాలేం.
ప్రాణాలుంటే మరోసారి, వాళ్ళను మట్టు
పెట్టవచ్చు. గుర్రాన్ని వెనక్కుతప్పండి!"
అంటూ కరవీరుడు తన గుర్రాన్ని
గిరుక్కున వెనుదిప్పాడు.

"హాఁ ద్రోహం, పరికిపందలు!"
అంటూ నాగవర్ష కూడా గుర్రాన్ని
వెనక్కుతప్పి కోటముందున్న మైదానం
కేసి దాన్ని పరిగెత్తించాడు.

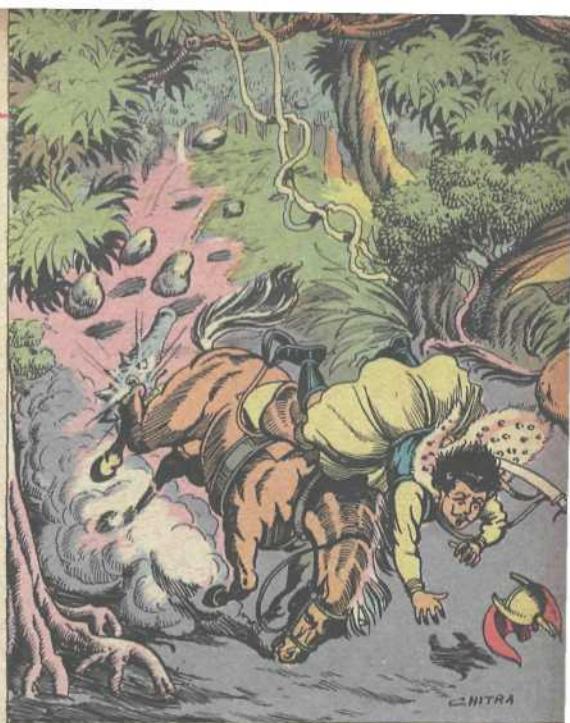
"ద్రోహ నాగవర్ష పారిపోతున్నాడు!
వాడు అడవి చేరే లోపలే పట్టుకోండి!"
అన్న చిత్రసేనుడి కేకలు నాగవర్షకు

వనిపించినై. ఆ వెంటనే రాక్షసుల అష్టహసాలతో పాటు, కొన్ని రాతి గదలు రిష్యురిష్యుమంటూ నాగవర్షా, కరవీరులు ఎకిస్తన గుర్రాల పక్కగా దూసుకుపో సాగినై.

“రాక్షసులు మనము ఎలాగూ ప్రాణాలతో పట్టుకోలేమని తెలుసుకుని, చంపేందుకు మనమీదికి రాతి గదలు విసురుతున్నారు, మహారాజా! మనం తొందరగా అడవిని చేరటం మంచిది.” అన్నాడు కరవీరుడు భయంతో వణికిపోతూ.

“ఎంత ద్రౌపాం, ఎంత ద్రౌపాం!” అంటూ నాగవర్ష పచ్చివాడిలా కేకలు పెడుతూ, గుర్రాన్ని మరింత వేగంగా అడవికేసే పరిగెత్తించాడు. అంత లో ఉగ్రాక్షుడు విసిరిన రాతి గద ఒకటి, పక్కనే పరిగెత్తి వస్తున్న కరవీరుడి గుర్రాన్ని బలంగా తాకంది. గుర్రం పెద్దగా సకిలించి దభీమంటూ మందుకు పడింది. పైనున్న కరవీరుడు కళ్ళెంపట్టు తప్పు, కిచుమని ఆరిచి, చేతులు అల్లల్లాడిన్ను, బంతిలా గాలిలోకి ఎగిరాడు.

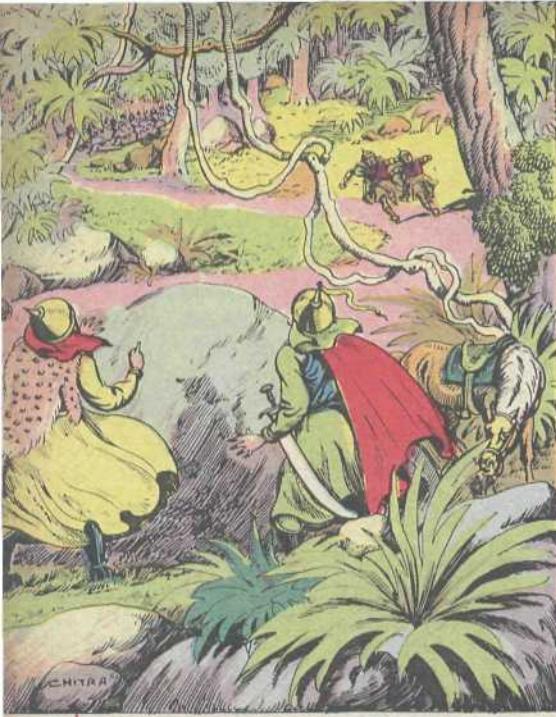
కరవీరుడు పెట్టిన కేక ఏంటూనే నాగవర్ష గుర్రాన్ని అపి, వెనక్కు తరిగి చూశాడు. ఉగ్రాక్షుడి రాతి గద దెబ్బకు వెనక కాళ్ళు రెండూ విరగబంతో తెవలెక, కరవీరుడెక్కన గుర్రం ఏలవిల తన్ను

కుంటూ, నేలమీద అటూ యిటూ దొర్లు తున్నది. అల్లంత దూరంలో చెట్ల పొదలలో పడిన కరవీరుడు, అంతలోనే విల్లంబులా లేచి నిలబడి, “మహారాజా, మహారాజా!” అని అరుస్తూ నాగవర్ష కేసి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు.

“మనం యిక్కుద ఏమాత్రం జాగు చేసినా ప్రమాదకరం. మన పైన్యుమంతా కోటలోనే నాశనం అయిసట్టున్నది. చాపగా మిగిలిన కొద్దిమంది మాత్రం మనకేసే పరిగెత్తి వస్తున్నారు.” అన్నాడు నాగవర్ష కోటకేసి చూస్తూ.

కరవీరుడు కూడా తల తిప్పు అటుకేసి చూశాడు. కొండరు సైనికులు గగ్గేలుగా

ఆరుస్తూ అదవికేసి పరిగెత్తుకు వస్తున్నారు.
వాళ్ళను వెన్నంటి కొండరు రాక్షసులూ,
చిత్రసేనుడి సైనికులూ రావటం కూడా
అతనికి కనిపించింది.

“కరవీరా ! మనం శత్రువుల నుంచి
తప్పించుకు పోగలవా ! నువ్వు గుర్రాన్ని
కూడా పోగట్టుకు న్నావు.” అన్నాడు
నాగవర్ణ.

“మనం గుర్రాల మీద ఎక్కి పారి
పోలేం మహారాజా ! శత్రువులు ముఖ్యంగా
మనను పట్టుకునెందుకే యింత ఎత్తు
గడా వేశారు. కనుక, మనం వాళ్ళు దృష్టిని
మరొకవైపుకు మరల్చాలి. ఆదుగ్, ఈ
వస్తున్న మన భట్ట లిద్దర్ని గుర్రం మీద

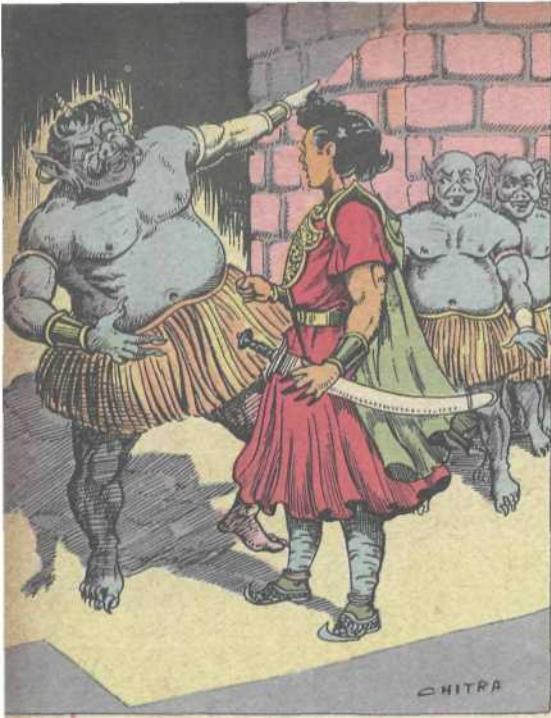
ఎక్కుంచి, అదవిలో వాళ్ళు యిష్టం వచ్చిన
వైపుకు పారిపొమ్మనమనది. శత్రువులు
వాళ్ళను చూసి తప్పక మనం అని పార
బడి వెంటబడతారు. ఆ సంఘలో మనం
మరో వైపుగా పారిపోపచ్చు.” అన్నాడు
కరవీరుడు.

— కరవీరుడు చెప్పిన ఈపాయం నాగ
వర్ణకు దివ్యంగా కనబడింది. అతడు
వెంటనే గుర్రం దిగి, సమీపానికి వచ్చిన
తన భట్ట లిద్దర్ని గుర్రం మీద ఎక్కుమని
ఆజ్ఞాపించి, వాళ్ళు తలల మీద కరవీరుడి
శిరస్తాణం, తన శిరస్తాణం పెట్టి, “ఒరే,
మీరు వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా పారి
పాండి. అరుగో, రాక్షసులూ, చిత్రసేనుడి
సైనికులూ వస్తున్నారు.” అంటూ గుర్రాన్ని
కత్తి ఒరతో గట్టిగా మోదాడు.

గుర్రం దెబ్బ తింటూ నే పెద్దగా
సకిలించి, అడవి చెట్ల కిందగా పారి
పోసాగింది. నాగవర్ణ పెద్దగా నవ్వి,
కరవీరుడితో, “కరవీరా ! ఇక మనం పారి
పోలసిన ధిక్కు ఏది ?” అని ఆడిగాడు.

కరవీరుడు గుంపులు గుంపులుగా
అడవికేసి వస్తున్న చిత్రసేనుడి సైనికుల
కేసి చూశాడు. సైనికుల్లో కొండరు నాగవర్ణ
భట్ట లెక్కి పారిపోతున్న గుర్రాన్ని చూసి,
“అరుగో, నాగవర్ణ, వాడి మిత్రుడు
కరవీరుడూ గుర్రం మీద పారిపోతున్నారు.

—CHITRA

పట్టుకోండి !” అంటూ గట్టిగా కేకలు పెట్టారు.

ఆ కేకలు వింటూనే కరవీరుడు చిరు నష్ట్యనవ్యి. “మన ఎత్తు పారింది, మహా రాజా ! మనం యిటు పదమటి దిక్కుగా పారిపోవచ్చు,” అన్నాడు.

ఆ వెంటనే నాగవర్మ, కరవీరుడు పొదలవాటున పక్కతూ, చిత్రసేనుడు సైనికుల కంటబడకుండా క్రమక్రమంగా కికారణ్యంలోకి పారిపోయారు.

చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షుడూ కోట ద్వారం దగ్గిర నిలబడి తమ సైనికులు పట్టి తెచ్చిన శత్రు భటులను, వాళ్ళ వాయుకుడెక్కడ అని ప్రశ్నించసాగారు.

శత్రుసైనికు లెవరికి నాగవర్మ, కరవీరులు వేసిన ఎత్తుగడ సంగతిగానీ, శ్రీమంగా వాళ్ళు అడవిలోకి పారిపోయిన విషయం గానీ తెలీదు. గుర్రాన్ని ఎక్కు పారిపోయే శత్రు భటులను చూసి నాగవర్మ, కరవీరుడూ అని భ్రమపడి వెంటబడిన సైనికులు కొంతసేపటిక తిరిగి వచ్చి, అడవిలో వాళ్ళుక్కడే మాయమయారని చిత్రసేనుడితే చెప్పారు.

“జంతుకి ఆ ద్రోహి నాగవర్మ మన చెతిలో పడకుండా పారిపోగలిగాదు !” అన్నాడు చిత్రసేనుడు ఎంతో నెస్పుహగా.

“మహారాజా, ఆ నాగవర్మనూ, వాడి వెంట పున్న పులిరాయిడు కరవీరుల్లే పట్టుకునే పని నాకు వదలండి. ఇష్టుడే నా బంటును అడవి అంతా గాలించేందుకు పంపుతాను,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

ఆతడు ఆజ్ఞాపించగానే కొందరు రాక్షసులు చెతికి దౌరికిన ఆ యిథ మర్లా పట్టుకుని అడవిలో నలు మూల లక్ష పరిగెత్తారు.

ఆతరవాత కొంతసేపటికి చిత్రసేనుడు తన తండ్రికి సహాయంగా పంపిన సేనా నాయకుడూ, ఆ వెనకగా తారకేశ్వరుడూ సైన్యాలతో సహావచ్చారు. తన కుమారుడు ఎవరి సహాయం లెకుండానే కపిలపురం కోటను పట్టుకున్న సంగతి విని తారకేశ్వర

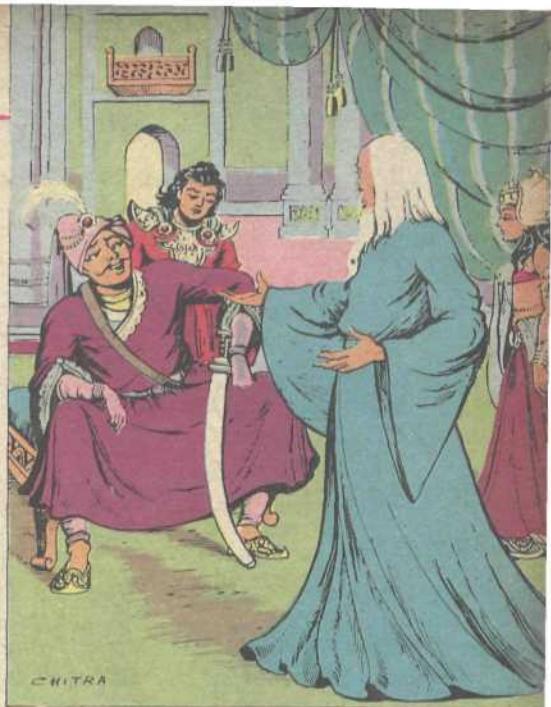
మహారాజు చాలా సంతోషించాడు. కానీ,
నాగవర్య ప్రాణాలతో పారిషోషటం అతడిక
బాధ కలిగించింది.

“ఆ ద్రోహ బ్రతికి వుండటం మన
కెప్పటికీ ప్రమాదకరమే. వాడికి, జ్యోలా
ద్వీపపు పులిరాయుళ్ళకూ వున్న స్నేహ
సంబంధాలవల్ల, ఏదో ఒకనాడు వాళ్ళు
భయంకర పటులతో మన మీద దాడి
చేయటానికి ప్రయత్నించకపోరు,” అన్న
దాయన.

ఈ భయం అక్కడున్న ప్రతి ఒక్కరికి
పుండనే వున్నది. అందరూ ఉగ్రాక్షించు
పంపిన రాక్షసబంట్లు ఆ ద్రోహు లిద్దరినీ
నివధంగానైనా పట్టి తెగలరని పెద్ద ఆశ
పెట్టుకున్నారు.

కపిలపురం రాజు వీరసంహండికి,
చిత్రసేనుడు తన తండ్రిని పరిచయం
చేశాడు. వీరసింహుడు తనకు చిత్రసేనుడు
చేసిన సహాయం సంగత తారకేశ్వరుడితో
వివరంగా చెప్పి. “ఇక నేను రాజ్యపాలనా
భారం వదులుకోదలిచాను. నాకు పుత్రులు
లేరు. ఉన్నది ఒక్కగా నేక్కు కుమారై
మీతో వియ్యమందాలని వున్నది,”
అన్నాడు.

తారకేశ్వరుడు అంతకు ఘ్రార్యమే
రాకుమారై కాంతిమతిని చూశాడు. చిత్ర
సేనుడు ఆమెను ప్రేమించివున్నట్టు కూడా

సైనికుల సంభాషణను బట్టి గ్రహించాడు.
ఒక్క దెబ్బతో తన కుమారుడు ప్రేమిం
చిన రాకుమారైను వివాహమాడటమేగాక,
తన రాజ్యాన్ని కూడా రెండింతలు చేసుకో
గలడు. ఈ కారణాలవల్ల తారకేశ్వరుడు
చిత్రసేన కాంతిమతుల వివాహానికి
పరమానందంగా వెంటనే అంగి కారం
తెలియపరిచాడు.

త్వరలోనే వివాహ ముహూర్తం నిర్ణయింపబడింది. వివాహం రేజున చిత్ర
సేనుడు సైనికులకూ, సైనానాయకులకూ
చక్కటి బహుమాన లిచ్చాడు. అతడు
ముఖ్యంగా తనకు మొదటి నుండి ఎన్నో
విధాల సహాయపడిన, ఉగ్రాక్షించి విదైనా

విలువైన బహుమానం యివ్వాలను
కున్నాడు.

“ఉగ్రాక్ష, నువ్వు నాకు చేసిన
సహయం అమృతామైనది. నేనూ,
కాంతిమతీ కూడా నీకు చాలా కృతజ్ఞులం.
ఈ వివాహ సందర్భంలో నీకు ఎలాంటి
బహుమానం కావాలో కోరుకో,” అన్నాడు
చిత్రసేనుడు.

“మహారాజా, మీరు మరోసారి ఆలో
చించుకుని వాగ్గానం చెయ్యండి. నేను
కోరబోయే బహుమానం మీకు కష్టం
కలిగించవచ్చు,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

“అలాంచిదేం వుండదు, కోరుకో!”
అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

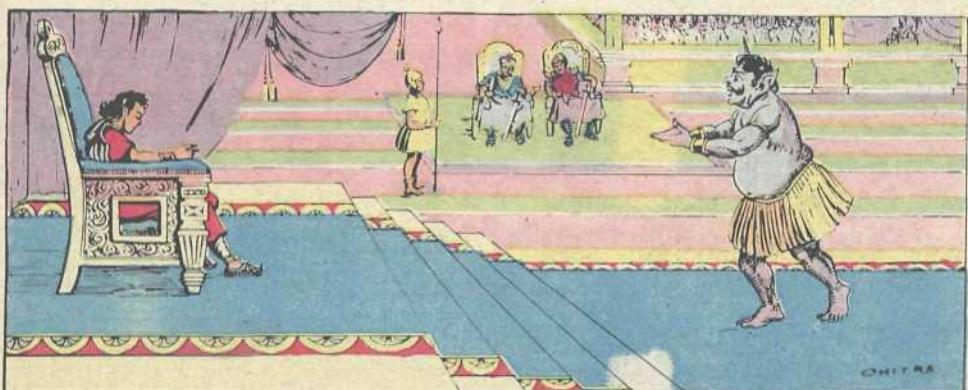
“మహారాజా, నేను మిమ్మల్ని మొట్ట
మొదటగా కోరినకోర్కె, మీకు పుట్టబోయే
పిల్లల్లో పెద్దవాళ్ళి పద్దెనిమిదో ఏదు రాగానే
నాపరం చెయ్యమని. ‘కాని, ప్రస్తుతం
కొన్ని కారణాలవల్ల నా మనస్సు మార్చి
కున్నాను. ఇప్పుడు నేను కోరేదేమిటంటే,
మీకు పుట్టబోయే ప్రథమ సంతానం మగ

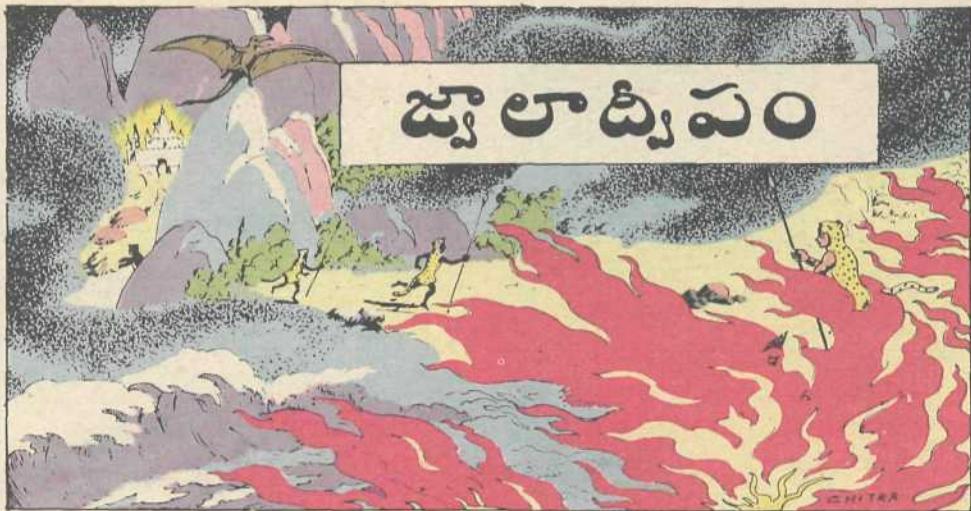
పిల్లవాడైనా, అడపిల్ల అయినాన రే—
అయిదో ఏటనే నా పరం చెయ్యాలని.”
అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

ఈ కోరిక వింటూ నే చిత్రసేనుడు
నిర్విష్టుడుయాడు. కాని, తంత లో నే
అతడికి ఒక శలోచన పచ్చంది. తన
ప్రథమ సంతానాన్ని ఏదో ఒకవాడు రాక్ష
సుడికి ఒప్పచెప్పవలసి రావటం తప్ప
నప్పుడు—అది పద్దెనిమిదో ఏట ఆయితే
నేం? అయిదో ఏట ఆయితేనేం?

“ఉగ్రాక్ష, నువ్వు కోరిన విధంగానే
జరుగుతుంది,” అన్నాడు చిత్రసేనుడు
గంభీరంగా

చిత్రసేనుడి మాటలు వింటూ నే
ఉగ్రాక్షుడు ఎక్కుడ లేని ఆనందంతే
ఉప్పాంగిపోతూ, “మహారాజా, నేను
సర్వదా తమ దాసానదాసుణ్ణి!” అంటూ
అతడికి ప్రణమిల్లి లెచి, తన సేవకుల
కేసి తరిగి, “బారే, బంటూ, అంతా
యిక్కడే వున్నారా?” అని గట్టిగా
పుంకరించాడు. — (జంకావుంది)

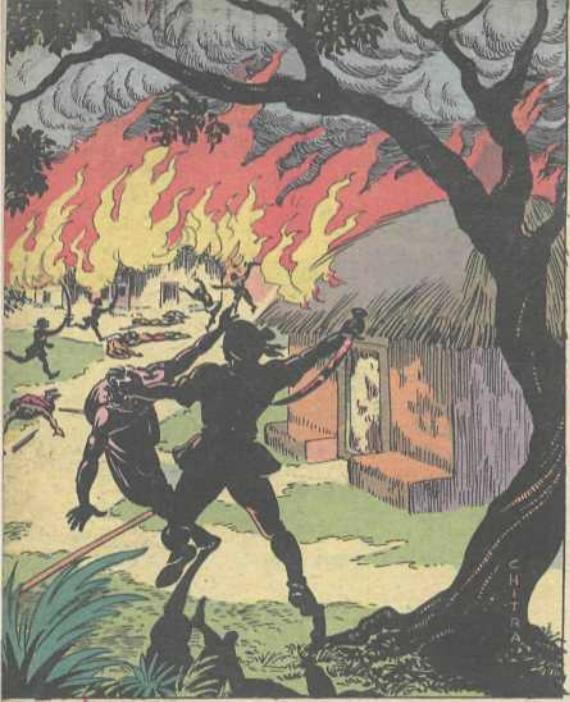
12

[నాగవర్గ కపిలపురం కోటలో తన సైన్యాన్వంతా పోగొట్టుకుని, మారువేషంతే, జ్యోలా ద్విషపుషులిరాయుళ్ళ నాయకుతైన కరవిరుడితే కలసి తప్పించుకుని అడవిలోకి పారిపోయాడు. తరవాత రాకుమారి కాంతిమతకి, చిత్రసేనుడికి వివాహం అయింది. వివాహం నాడు ఉగ్రాఖుడి కోత్త కోరికను నెవవేర్చుందుకు చిత్రసేనుడు అంగీకరించాడు. తరవాత—]

ఉగ్రాఖుడు తన రాక్షస బంట్లకోసం కేక వేయగానే, కోటలో ఎక్కుడెక్కుడ పున్న రాక్షసులూ ఒక్కమ్ముడిగా అతడి దగ్గిరకు పరిగెత్తుకు వచ్చారు. ఉగ్రాఖుడు వారం దరిని చిత్రసేనుడికి చూపుతూ, “మహా రాజు, మీరు ఏ క్షణాన ఎలాంటి సహాయం కావాలన్నా, నేనూ ఏథర్చు రాగలం. మీరు నా కోటకు శాకితో కబురంపితే చాలు.” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు చిరున ప్యు నవ్వాడు. “నీ నుంచి గానీ, నీ బంట్ల నుంచి గానీ ఏమాత్రం సహాయం కోరే అవసరం లేకుండా, నా రాజ్యపాలన ప్రశాంతంగా జరిగిపోవాలన్నదే నా కోర్కె. అడవిలో ఎక్కుడే మాయమైన ద్రోహి నాగవర్గునూ, అతని అనుచరుడు కరవిరుణ్ణి, నీ బంట్లు పట్టుకు రాగలిగితే బాపుండును. నాకూ, నీకూ కూడా ఏనాటికై నా ప్రమాదం

“చందమామ”

అంటూ కలిగితే—వాళ్ళిద్దరి నుంచే,"
అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

"మహారాజా, వాళ్ళు ప్రస్తుతానికి
అయిపూ అజా లేకుండా మాయమయారు.
కాని, వాళ్ళు ఎంతోకాలం ఈ అడవుల్లో,
కొండల్లో దాగిపుండలేరని నా నమ్మకం.
ఈనాటి నుంచినా సేవకుల్లో సగంమందిక
వాళ్ళను వెతిక పట్టుకునే పని ఒప్ప
చెపుతున్నాను," అన్నాడు ఉగ్రాక్షు
ఆవేశంగా.

చిత్రసేనుడిపక్కన చేరిన పులిరాయిడు
అమరపాలుడికి ఆ ద్రోహిలిద్దరూ ప్రాణా
లతో దొరుకుతారన్న నమ్మకం పోయింది.
అతడు నిరాశగా తల పూపుతూ, "మహ

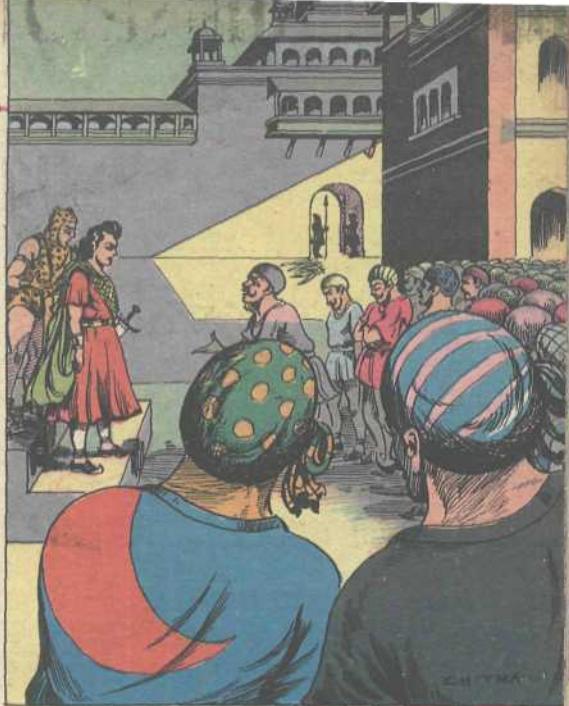
రాజు, వాళ్ళు ఈసరికే తూర్పు సముద్రంలో
పున్న జ్యాలాద్వీపానికి ప్రయాణం కదు
తూండి వుంటారని నా అనుమానం,"
అన్నాడు. చిత్రసేనుటి కూడా అలాంటి
అనుమానమే బాధిపున్నది. ఉగ్రాక్షుడు
అడవిలోని తనకోటకుప్రయాణమయాడు.

రెండు మూడు నెలలు గడిచినై.
ఉన్నట్టుండి హరాత్తుగా రాజ్యంలో
అక్కడా యిక్కడా దారిదేపిళ్ళు. గృహ
దహనాలూ ప్రారంభమయినట్టు చిత్ర
సేనుడికి వేగుల ద్వారా వార్తలు అందినై.
ఈ దేపిళ్ళు చేసేవాళ్ళు సుఖికితులూ,
అన్నింటికి తెగించిన పరమ దుష్టులని
కూడా తెలిసింది. వాళ్ళు అడవి దారుల
పక్కనా, కొండ కోసల్లోనూ దాగిపుండి,
హరాత్తుగా బాటసారుల మీదా, గ్రామాల
మీదా పడి నానా బీథత్తుం కలిగించి,
దౌరికిపడల్లా దేశుకుని పారిపోతున్నారు.
తమను ఎదిరించినవాళ్ళనూ, వాళ్ళు
గ్రామాలనూ నిలుపునా కాల్పెప్పున్నారు.
ఇంతవరకూ ఈ దుర్మాగ్దల్లో ఒక్కగా
సెక్కడైనా ప్రాణాలతో పట్టుబడుతేదు.
ఏ ఒక్కడైనా గాయపడిగాని, లేక గుంపు
నుంచి వేరైగాని దోరికనా, వాడు వెంటనే
ఏదో ఏమంమింగి ప్రాణాలు విడుపున్నాడు.
ఆ కారణంగా, ఆ దేపిడిగాళ్ళను ప్రశ్నించి
వాళ్ళు నాయకుడెవడో, వాళ్ళు నివాసస్థానా

లెక్కడెక్కడ పున్నవే తెలుసుకు నేందుకు
సాధ్యం కాలేదు.

చిత్రసేనుడు ఒక పని చేశాడు : ఆయన
తన మనములను రాజ్యంలోని గ్రామాలకూ, అడవుల మధ్య వుండే గూడెలకూ
పంపి; ఇప్పటివరకూ బందిపోట్లుగానూ
దారిదోషి గా శ్వస్తుగానూ పున్న వ్యక్తు
లందరూ కీమించబడతారనీ, వాళ్ళు తమ
తమ ఆయుధాలతో కపిలపురానికి వస్తే,
ప్రతి ఒక్కరికి వ్యవసాయ యోగ్యమైన
భూములు యి వ్యబడత వని చాటింపు
వేయించాడు.

చిత్రసేనుడి ఈ ఎత్తుగడ పారింది.
వారం తిరక్కుండానే, దాడాపు యాభై
మంది బందిపోట్లు కత్తులూ, కర్మాలతో
కపిలపురానికి వచ్చారు. వాళ్ళందరూ
రాజు భవనం ముందున్న ఆవరణలో
పోగవగానే, చిత్రసేనుడు తను కొత్తగా
నియమించిన సైనాయకుడు అమర
పాలుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని వాళ్ళు దగ్గిరకు
వచ్చాడు. బందిపోట్లను చూస్తానే అమర
పాలుడు వాళ్ళుల్లో కొండరిని గుర్తించి,
చిత్రసేనుడితో. “మహారాజా, వీళ్ళులో
కొండరైనా ద్రోషి నాగవర్ష సైనికు
లున్నారు. వీళ్ళను నమ్మి మడిమాన్యలు
యివ్యటం మనకు ప్రమాదం అవుతుం
దేమో,” అన్నాడు.

“మీ నాయకుడు నాగవర్ష ఎక్కడ ?
అతడే మిమ్మల్ని పంపాడా ?” అని అడి
గాడు చిత్రసేనుడు బందిపోట్లను.

“మాకు ఒక నాయకుడంటూ లేదు,
మహారాజా. మీరు అనుమానపడ్డట్లు మేము
బకప్పుడు నాగవర్ష కింద పని చేసిన
వాళ్ళు మే కాని, ఈ కోటలో మీరు మాటు
వేసి మా మీదకు రాక్షసుల్ని వదిలినప్పుడు
మేము తలా ఒక దారి అయిం. ఆ నాటి
సుంచి యి నా టిప్ప ర కూ ఆ నాగవర్ష
ఏమయాడి, మాటు తెలీదు,” అన్నాడు
బందిపోట్లకు నాయకుడైన ఒకడు.

“మీ మాటలు నమ్మటం ఎలా ?” అని
ప్రశ్నించాడు చిత్రసేనుడు.

“మీ చాటింపు విని, మీకు లొంగి పోయి, రాజు భక్తి గల పొరులుగా జీవించేందుకు అవకాశం కలుగుతుందని యిక్కడికి వచ్చాం. శేవలం పొట్టకోసమే మేము దోషించినికి పోయింది. దొంగతనాలకూ పాల్పడ్డాం. మా నెరాలు ఈ మించి ముమ్మల్ని మీ పొరులుగా స్వీకరించాలని కోరుతున్నాం.” అన్నాడు బంధిపోట్ల నాయకుడు.

“సరే, మీ మాటలు నమ్మి మీకు సేద్యానికి పొలాలు యిస్తాను, కానీ మీరు యాభైమంచికన్న ఎక్కువ పున్నట్టులేదు. తత్త్వితమ్మా దొంగల మాటమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు చిత్రసేనుడు.

“ముమ్మల్ని మీరు కమించి, దయగా చూకారని తెలియగానే ఆ మిగిలినవాళ్ళా మీ శరణు జొచ్చేందుకు వస్తారు. మహారాజా!” అన్నాడు బంధిపోట్ల నాయకుడు.
ఆమరపాలుడు, చిత్రసేనుడి చెవిలో రహస్యంగా, “మహారాజా, వీళ్ళ మాటలు నమ్మేందుకు లేదు. ద్రోహానాగవర్య వెనక పుండి వీళ్ళచేత యిం నాటక మంత్రా ఆదిస్తున్నాడే లేదే మనం తెలుసుకునే వరకూ వీళ్ళను కారాగారంలో బంధించి పుంచటం బాపుంటుం దనుకుంటాను,” అన్నాడు.

“అది సాధ్యం కాదు. నేను మాట తప్పినట్టపుతుంది. ఆ తరవాత ప్రజల్లో నా వాగ్దానాలకు విలువేం పుంటుంది?” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“అయితే మీరో కణం ఆగండి. వీళ్ళకో చిన్న బెదురు పెట్టి చూస్తాను,” అంటూ ఆమరపాలుడు బంధిపోట్లకే సితిరిగి, “మీలో కొండరికైనా నాగవర్య, జ్యోతి ద్వీపపు పులిరాయుళ్ళ నాయకుడు కరవీరుడూ ఎక్కుడ పున్నదీ తెలుసునని మహారాజుగారి అభిప్రాయం. మీరు నిజం బయట పెట్టుక పోయారో, చిత్రవథ చేయించుతారు,” అన్నాడు కరినంగా.

ఆమరపాలుడు యిలా అనగానే బంధిపోట్ల నాయకుడు గుప్పెట ముందుకు

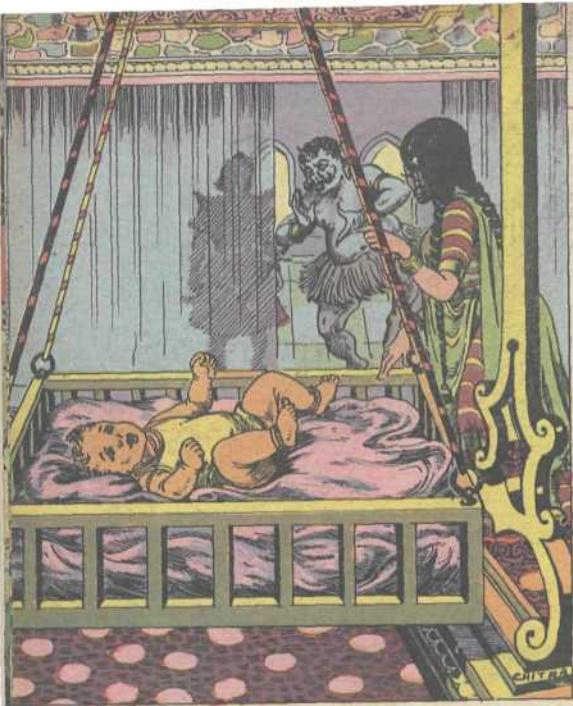
చాచాదు. అతడితోపాటు అతడి అను చరులు కూడా గుప్పెట్లు చాచారు. బంది పోట్లనాయకుడు దృఢమైనకంరస్వరంతో, “మహారాజా! మేము మేలుకూ, కిడు కుగ్రుడా సద్గవదే యిక్కడికి వచ్చాం. జడిగో, మా గుప్పెటలకేసి చూడండి. ఇందులో చిటికెల మీద ప్రాణం తీసే కాలకూట విషం వున్నది. మీ సైనికులు మా దరికి వచ్చే లోపలే, మేం యా విషం మింగి మరణించగలం, మరోసారి ప్రమాణం చేసి చెపుతున్నాను. ఆనాగవర్మ గురించిగానీ, కరవీరుణ్ణే గురించిగానీ మాకేమీ తెలియదు.” అన్నాడు.

బందిపోట్ల నాయకుడు అలా అనగానే చిత్రసేనుడికి, అమరపాలుడికి కూడా అతడి మాటల్లో నమ్మకం కలిగింది. చిత్రసేనుడు బందిపోట్ల కేసి చిరునవ్వు నప్పుతూ, “సరే, ఈనాటి నుంచి మీరు రాజ్యంలోని తక్కునవారితోపాటు అన్ని హక్కులూ గల పారులు. మీకు ఈ రాజు ధాని నగరం దాపులనే వ్యవసాయ యోగ్య మైన భూములు ఇప్పిస్తాను,” అన్నాడు. చిత్రసేనుడు ఇలా అనగానే బందిపోట్ల నుంచి ఒక్కసారిగా జయజయ ధ్వనాలు వినిపించివై. “చిత్రసేన మహారాజుకూ, జై!” అంటూ వాళ్ళు దిక్కులు పిక్కటల్లేలా నినాదాలు చేశారు.

తమ తోటి బందిపోట్లను చిత్రసేన మహారాజు కి క్రించలేదనీ, వాళ్ళకు భూములు యివ్వటం జరిగిందనీ తెలియగానే, రాజ్యంలోని బందిపోటు ముతాలన్నీ కపిలపురం వచ్చి రాజుగారిక లొంగి పోయాయి.

చిత్రసేనుడికి యిక తన పరిపాలన ఏ ఒడుదుడుకు లైకుండా సాగిపోతుందన్న నమ్మకం కలిగింది. కాని, అతడి కప్పుడప్పుడు ద్రోహి నాగవర్మ ఏమయాడు? ఇంకా బతికే వున్నాడా? వుంటే ఎక్కడ వున్నట్లు? అన్న అనుమానాలు కలుగుతూండేవి. అమరపాలుడు మాత్రం, నాగవర్మ కరవీరుడితో కలిసి జ్యోతాద్విషం

ఎన్న పుంటాడని చెపుతూండేవాడు. అలా జరిగిపుంటే, ఏదో ఒకనాడు వాళ్ళు తిరిగి భయంకర పక్కలతో రాజ్యం మీద ప్రత్యక్ష మపుతారు.

ఇలాంటి చిన్నచిన్న భయాండోళనలతో పున్న చిత్రసేనుడు, తన భార్య గర్వపతి అయినదని తెలిసినప్పుడు మరింతగా అందోళన పడ్డాడు. ఆ పుట్టబోయే శశివు మగపిల్లవాడైనా, అడపిల్ల అయినా, అయి దేళ్ళు పెంచి రాక్షసుడైన ఉగ్రాక్షది పరం చెయ్యాలి.

నెలలు గడిచాయి. రాత్రి కాంతిమతి ఒకనాటి సూర్యోదయం వేళ ఒక మగ పిల్లవాడై కన్నది. రాజ్యంలో అనందోత్సా

హల వెల్లివిరిశాయి. ప్రజలు ఉత్సవాలు చేసుకున్నారు. ఆ ఉత్సవాల నడుమ ఉగ్రాక్షదు రాజ్యప్రాసాదానికి వచ్చి, పొత్తిళ్ళలో పున్న రాజకుమారుడై అంత ఎడంలో నిలబడి చూసి, చిన్న పిల్లవాడిలా కేరింతలు కౌడుతూ గంతులు వేళాడు.

“మహారాజా, ఈనాటి నుంచి ఆయి దేళ్ళు ముగియగానే, ఈ పిల్లవాడు నావాడపుతారు,” అన్నాడు ఉగ్రాక్షదు.

ఎల్లు గడుస్తున్నాయి. కపిలపుర రాజ్యంలో రాత్రివేళల అక్కడక్కడా ఆకాశంలో ఎగేరే మంటలు కనపిస్తున్నవసి, అవి అగ్నిపక్షలేననీ ప్రజలు చెప్పకోసాగారు. క్రమంగా యా వార్తలు చిత్రసేనుడికి అందిన్నాయి. రాజ్యంలో నలుమూలల పున్న వేగులవాళ్ళు, ఆ ఎగేరేవి అగ్నిపక్షలేనని ధృవపరిచారు.

ఇదో కొత్త బెడద, అనుకున్నాడు చిత్రసేనుడు. ఇంతలో రాకుమారుడికి అయి దేళ్ళు నిండిన్నాయి. ఒకనాటి ఉదయం ఉగ్రాక్షదు తుఛానులా రాజ్యప్రాసాదం ముందుకు వచ్చి పడ్డాడు.

“మహారాజా, వచ్చాను! ఏదో రాకుమారుడు?” అని అడిగాడు రాక్షసుడు.

“ఇప్పుడే వస్తున్నాడు, కొత్త దుస్తులూ అపీ....అలంకరిస్తున్నారు, అగు!” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

చిత్రసేనుడి ముఖంలో ఏ మాత్రం విచారచాయిలు లేక పోవటం చూసి. ఉగ్రాక్షుడు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. తన ప్రథమ సంతానాన్ని యింత నిర్యికారంగా అతడు తన పరం చేస్తున్నాడేం? కుర్రవాడు కుంటగాని, గుద్దిగాని కాదుగదా?

ఉగ్రాక్షుడు యిలా అలోచిస్తున్నంతలో దాసిలు పుష్టిగా, అరోగ్యంగా వున్న ఒక కుర్రవాణ్ణి తెచ్చి, ఉగ్రాక్షుడి ముందు నిలబెట్టారు. ఉగ్రాక్షుడు ఆ కుర్రవాణ్ణి చూసి ఉత్సహంగా చప్పట్లు చరిచి. రెండు చేతులతో పట్టి భుజం మీదికి ఎత్తుకుంటూ, "మహారాజా, మీరు అన్న మాట మీద నిలబడ్డారు. మీ మేలు మరవను," అంటూ కోటు ద్వ్యారం దాటి అషవిలో ప్రవేశించాడు.

ఉగ్రాక్షుడు అడవి చేరగానే, అతడి భుజం మీద వున్న కుర్రవాడు, దూరంగా చేయి చూపుతూ, "అయ్యా, అయ్యా. ఆ చెట్టుకింద వున్న ఎండు కుర్రవుల్ల నాక్కావాలే!" అని మారాం చేశాడు.

ఉగ్రాక్షుడు భుజం మీది నుంచి కుర్రవాణ్ణి దించి, కుర్రవుల్ల తెచ్చి అతడి కిస్తూ, "ఈ కుర్రతో ఏం చేస్తావు, బాబూ?" అని ముద్దుగా అడిగాడు.

"వంటింట్లోకి కుక్కలూ, కోళ్ళా రాకుండా తరు మూతాను," అన్నాడు కుర్రవాడు.

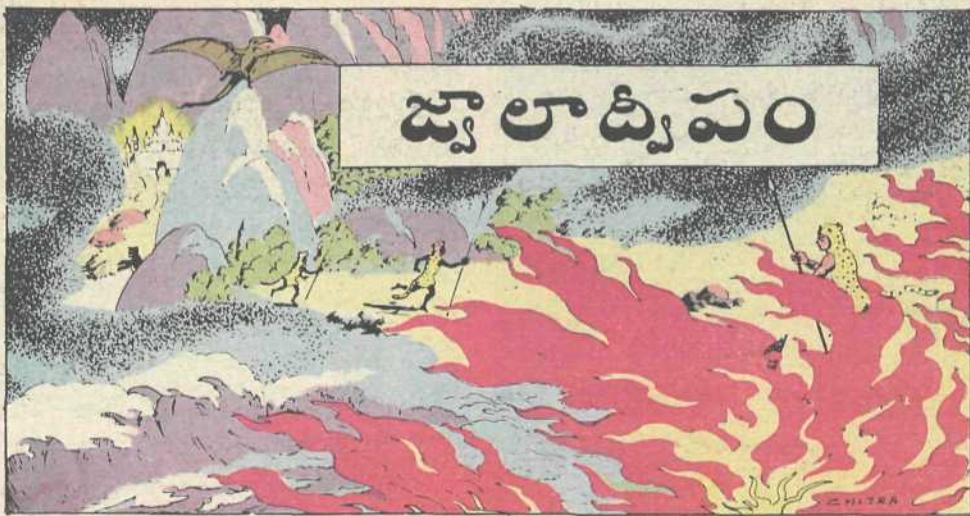
ఉగ్రాక్షుడు ఉలికిస్తపడ్డాడు. రాజు కుమారుడు వంటింట్లోకి కుక్కలూ, కోళ్ళా రాకుండా తరుమటం ఏమిటి?

"మీ అయ్య ఏం చేస్తాంటాడురా, బాబూ?" అని అడిగా దతడు.

"వంటింట్లో మాంసం, అన్నం వండు తుంటాడు. ఏదైనా కుక్క, మాంసం ఎత్తుకు పోయేందుకు వచ్చిందో, ఈ కుర్రతో నడుం యిరగేస్తాను," అన్నాడు కుర్రవాడు.

"ఇంత మోసమా, మఱ! వంటవాడి కొడుకును, రాజుకుమారుడని నాకిస్తారా?" అంటూ ఉగ్రాక్షుడు కుర్రవాణ్ణి భుజాన వేసుకుని హుంకరిస్తూ, కపిలపురం కోటకు బయలుదేరాడు. —(ఇంకాపుంది)

ష్వాలాద్విషం

13

[చిత్రసేనుడు రాజ్యంలో తల ఎత్తిన బందిపొట్టనూ, దారిదేపిడిగాళ్ళనూ ఎంతో చాకచక్కంటే లొంగళినుకున్నాడు. ఈలోపల రాణి కాంతిమతి కుమారుడై కన్నది. వాడికి ఐదేళ్ళు నిండగానే ఉగ్రాక్షుడు వచ్చాడు. చిత్రసేనుడు అతడికి ఒక బాలుణ్ణి యిచ్చాడు. ఆ బాలుడు రాకుమారుడు కాదని ఉగ్రాక్షుడు తెలుసుకున్నాడు. తరచాత—]

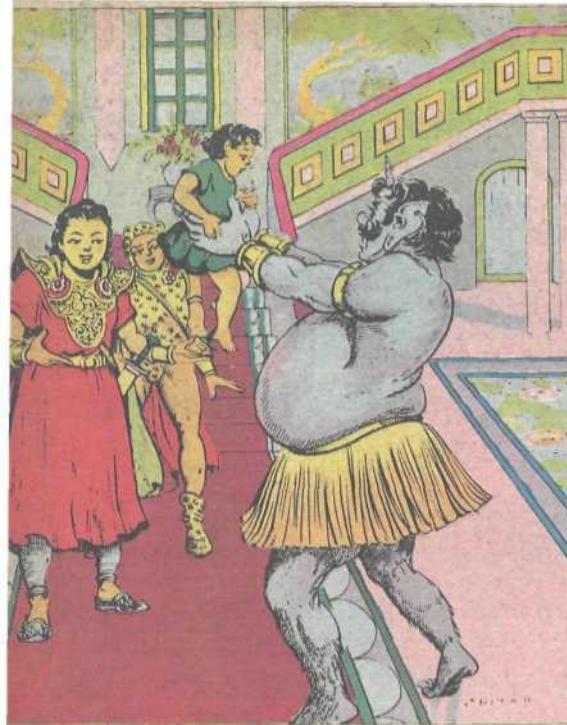
ఉగ్రాక్షుడు కోటద్వారం దగ్గిరసు రావటం చూస్తూనే అమరపాలుడు, చిత్రసేనుడి పద్ధకు పోయి, “మహారాజా! ఆ రాకు సుడు భూమి దద్దరిల్లేలా అడుగులు వేస్తూ, కోటలోకి వస్తున్నాడు.” అని చెప్పాడు.

చిత్రసేనుడు నివ్యోరపోయాడు. రాణి కాంతిమతి వెలవెలపోయింది. “అయితే, ఆ కుర్రవాడెవడైందీ ఉగ్రాక్షుడు గ్రహించాడన్నమాట!” అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

“వాణీ మనం అంత ను లభంగా మోసగించలేం, మహారాజా!” అన్నాడు అమరపాలుడు.

“ఆలాగే తోస్తున్నది.” అంటూ చిత్రసేనుడు కాంతిమతి కేసి ఓ కుణకాలం చూసి, “మనం విచారించి లాభం లేదు. నేను అతడికి వాగ్గానం చేసిన ప్యాడు పరిష్టితులు యూ విథంగా పరిణమిస్తవని పూర్ణాంచలైకపోయాను,” అన్నాడు.

“చందమామ”

"వాణీ పూతమార్సీనే, మహారాజా?"
అన్నాడు అమరపాలుడు.

"అది అంత తెలిగ్గా సాధ్యమయేది కాదు. ఒకవేళ సాధ్యం అయినా, రాజ్యం అల్లకట్టోలం కావటం, నేను మాట తప్పాననే అపకీర్తి పొందటం జరిగి తీరు తుంది," అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

రాణి కాంతిమతి చప్పున ఆసనం మీది సుంచి లేచి, "మహారాజా! ఆ రాక్షసుడి సంగతి నాకు వదలండి," అంటూ తన గది కేసి వెళ్ళిపోయింది.

జంతలో ఉగ్రాక్షుడు రాజుప్రాసాదం సమిపించి, "మహారాజా, మహారాజా!" అంటూ గాపుకేకలు పెట్టాడు. ఆ కేకలు

వింటూ సే చిత్రసేనుడూ, అమరపాలుడూ మేడమెట్లు దిగి కందిక వచ్చారు. చిత్రసేనుడు ఉగ్రాక్షుడి కేసి చెరున ప్యునప్యుతూ, "ఏం జరిగింది ఉగ్రాక్ష?" అన్నాడు.

"మోసం మహారాజా! మీరీ విధంగా ఆడితప్యుతారని నేనుకోలేదు," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు భుజం మీది సుంచి కుర్రవాణ్ణి కందకు దింపుతూ.

"దాసీలవల్ల పొరపాటుజివిగిపోయింది. వాళ్ళు హడావిచిలో నీకు రాజకుమారుడి బదులు చుంత్రి కుమారుణ్ణీ యిచ్చారు," అన్నాడు అమరపాలుడు.

"పీడు మంత్రికుమారుడా? అహ్మాహ్మా," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు పెద్దగా నవ్వి, కుర్రవాణ్ణి రెండు చేతులతో పట్టి పైకెతుతూ, "పీడు వంట వాడి కొడుకు, మంత్రికుమారుడు కాదు. అసలు నాకు కావలసింది చిత్రసేన మహారాజుగారి మొదటి సంతానం. దానికి బదులు ఈ రాజ్యమంతానా కిస్తానన్నా తీసుకోను," అన్నాడు.

"కొంచెం ఆగు. కుర్రవాడికి మంచిదుస్తులు తెడిగి యిప్పుడే తీసుకువస్తారు," అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

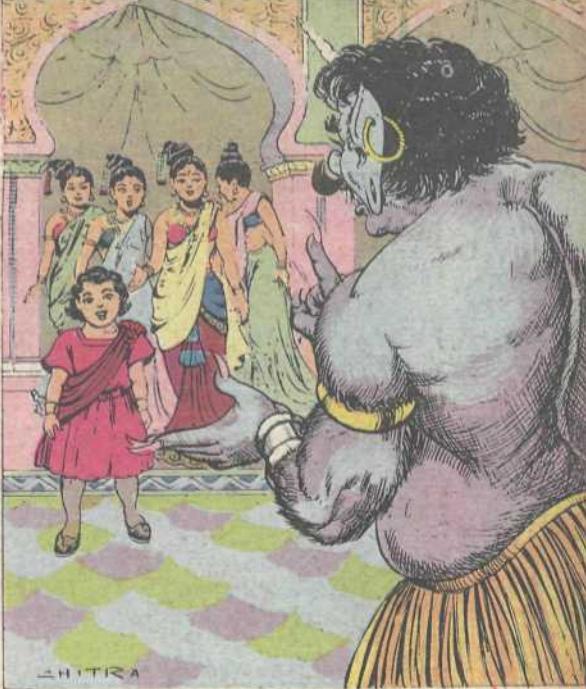
క్షణాల మీద దాసీలు చక్కని పట్టుదుస్తులతో అలంకరించిన ఒక కుర్రవాణ్ణితెచ్చి, ఉగ్రాక్షుడి ముందు నిలబెట్టారు.

ఉగ్రాక్షదు ఆ కుర్రవాడి కేసి, దాసీల కేసి ఒకటి రెండుసార్లు పరిక్షగా చూసి, దాసీలతో, "అమ్మాయిలూ, మీరు హడా ఏపిలో రాజకుమారుడికి మరెపరినైనా తిసుకురాలేదుగదా ?" అని అడిగాడు.

"సీకు అంత అనుమానం అయితే అబ్బాయినే అడుగు," అన్నారు దాసీలు. ఈలోపల చిత్రసేనుడు అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు. ఉగ్రాక్షదు కుర్రవాణ్ణి సమిపంచి, వాణ్ణి చేతుల్లోకి తిసుకుంటూ, "నీ పేరేమీచి బాబూ ?" అని అడిగాడు.

"యుపరాజు," అన్నాడు కుర్రవాడు. దాసీలు పెద్దగా నశ్వరు, "అదెం ప్రశ్న ఉగ్రాకా ? నీ ఎవరి కొడుకువు ?" అని కుర్రవాణ్ణి ప్రశ్నసే నిజం బయట పడేదిగదా ?" అన్నారు.

"నన్ను మోసం చేయదలుచుకుంటే, అలాంటి ప్రశ్నకు వీడు ఎలాంటి జవాబివ్వాలో ముందుగానే మీరు నేర్చి పుంటారు. అందుకనే నేను మరోరకం ప్రశ్న అడిగాను. వీడు రాజకుమారు డపునే శాదో తెలుసుకునేందుకు. అడవిలో వీడి కొక పరిక్ష పున్నది. ఈసారి కూడా మీరు నన్ను మోసం చేసినట్టు బయటపడిందో, మీ దాసీ లంందరీ ఎత్తుకుపోయి, నా బంటుకు యిచ్చి పెళ్ళి చేసేస్తాను," అన్నాడు ఉగ్రాక్షదు.

ఉగ్రాక్షదు అన్న మాటలు విని కొందరు దాసీలు నశ్వరున్నారు, కొందరు భయ పడ్డారు. ఉగ్రాక్షదు కుర్రవాణ్ణి భుజాన ఎక్కుంచుకుని వెగంగా అడుగులు వేసు కుంటూ అడవిలో ప్రవేశించాడు.

ఉగ్రాక్షదు అడవిలో కొంతదూరం నడిచిన తరవాత, కుర్రవాణ్ణి రాజకుమారు డపునే కాదో పరిక్ష చేయ్యాలనుకున్నాడు. అతడికి దారిమధ్య వంటవాడి కొడుకు జార విడిచిన కర్రపుల్ల కనబడింది. ఉగ్రాక్షదు కుర్రవాణ్ణి భుజం మీది నుంచి దించి, కర్రపుల్లను అతడి చేతకి అందిస్తూ, "ఈ కర్రపుల్ల సీకస్తే. ఏం చేస్తావు. బాబూ ?" అని ప్రశ్నించాడు.

ప్రాన్తికిస్తే, ఏంచేస్తావురా, బాబూ?" అని ప్రశ్నించాడు.

"ఇది నాకెందుకు? మా అయ్యకిస్తాను," అన్నాడు కుర్రవాడు. ఉగ్రాక్షిడు ఉలిక్కి పడ్డాడు. మళ్ళి తనను మోసగించి వుంటారన్న అసుమానం అతడికి కలిగింది.

"మీ అయ్య ఈ కర్తతో ఏంచేస్తాడు?" అని అడిగాడు అతడు.

"మంద విడివి వివన్న దౌరై పారిపోవాలని చూస్తే, ఈ కర్తతో దాని కాళ్ళ విరగేస్తాము," అన్నాడు కుర్రవాడు.

"అరె కుంభకర్ణు! నువ్వు రాజుగారి గొర్రెలు కాచేవాడి కొడుకువన్నమాట! ఎంత

మోసం, ఎంత మోసం! గొర్రెలు కాచేవాడి కొడుకును, రాజుకుమారుడని నాకిస్తారా?" అంటూ ఉగ్రాక్షిడు కథ్యారచేసి, కుర్రవాణ్ణి ఘుజాన వేసుకుని, హుంకరిస్తూ కపిలపురం కోటకు బయలుదేరాడు.

ఉగ్రాక్షిడు అడవి దాటి కోటముందున్న మైదానంకేసి చూసేనరికి, అక్కడ కొందరు గుర్రపు రెతులూ, సైనికులూ నిలబడి వున్నారు. వాళ్ళను చూస్తానే ఉగ్రాక్షిడు, "వీళ్ళందర్నీ చిత్రసేనుడు నామీద యుద్ధానికి పంపలేదుగద," అనుకున్నాడు. కాని, అతడు వాళ్ళను సమీపిస్తున్నకోదీ అతడికి రాజు భటులముందు నిలబడిన అమరపాలుడూ, అతడి పక్కన పట్టపస్తాగు ధరించి ధగధగ మెరిసిపోతున్న ఒక ఇద్దలు కుర్రవాడూ కనిపించారు. "పీడు, రాజుకుమారుడయి వుంటాడు," అనుకున్నాడు ఉగ్రాక్షిడు తృప్తిగా.

ఉగ్రాక్షిడు అల్లంత దూరంలో వుండగానే అమరపాలుడు పెద్దగా కేకపెట్టి, "ఉగ్రాక్షి! ఇడుగో రాజుకుమారుడు. రెండవసారికూడా దాసిలప్పల్లనే పారబాటు జరిగిపోయింది. ఏమీ అనుకోలు," అన్నాడు.

"ఈ పారబాట్లన్నీ దాసిలు చేస్తున్నవా?" అంటూ ఉగ్రాక్షిడు హెళ్నగా నవ్వి,

ఎవరబ్బయిని యి వ్యాహో తున్నావు ?”
అని అడిగాడు.

“ఈ కుర్రవాడు ఎవరో కాదు, యువ
రాజు, చిత్రసేన మహారాజు ప్రథమ
సంతానం !” అన్నాడు అమరపాలుడు
కోపంగా.

ఉగ్రాఖుడు ఆ కుర్రవాణీ పరీక్షగా
చూసి, వీడు తప్పక రాజకుమారుడే అని
దృఢపరుచుకుని, “నన్నింత ఆయస
పెట్టి, మీరింత ఆ యాసపడే కన్న—
మొదటిసారిగానే యువరాజును నాకిస్తే
సరిషాయేదిగదా ?” అన్నాడు.

“నువ్వు రాక్షసుడివి గనక కన్న కటుఫు
తిపి ఎలా పుంటుందో నీకు తెలియదు.
రాణి మూర్ఖపోయింది. మహారాజు
దుఃఖంతో తన గదిలో పదుకుని పున్నాడు.
ఆయన ముందూ వెనకలు అలోచించ
కుండా నీకు చేసిన వాగ్దానం, ఈనాడు

ఎంత విచారకారణం అయిందో నీకు
తెలియదు. సరే, నువ్వు వచ్చిన పని
అయిందిగదా ?” అన్నాడు అమరపాలుడు.
“అపునపును,” అంటూ ఉగ్రాఖుడు
బిక్కుమొహం వేసి, రాజకుమారుణ్ణి
భుజం మీదికి ఎత్తుకుంటూ, “ఏదో ఒక
నాడు వచ్చి మహారాజుగారి దర్శనం చేసు
కుంటాను,” అంటూ అడవికేసి బయలు
దేరాడు.

“ఇక మీదట రాజకుమారుడికి ఎటు
వంటి కష్టం కలగుండా చూస్తూ, పెంచి
పెద్దవాణీ చేసే భారం నీది, జాగ్రత్త !”
అంటూ అమరపాలుడు వెనక నుంచి
కేక వేళాడు.

ఉగ్రాఖుడు ఆ కేక వింటూనే నడుస్తున్న
వాడల్లా అగి, వెను దిరిగి, “ఈనాటి
నుంచి వీడు చిత్రసేన మహారాజు
కుమారుడు కాదు, నా కుమారుడు—
ఉగ్రదత్తుడు ! తెలిసిందా ?” అంటూ
పుంకరించాడు.

ఉప్పాంగుతున్న ఉత్సాహంతో ఉగ్రా
ఖుడు అరణ్యానికి అర్థంపడి తన కోట
కేసి నడుస్తూ, భుజం మీద వున్న రాజ

రాకుమారుడితో, "బాబూ, ఇవాళ్లటి నుంచి నుప్పునా కుమారుడివి. నీ పేరు ఉగ్రదత్తుడు. ఈ అడవి అంతా నీదే. నీకు సేవ చెయ్యిఉనికి, నీ ఆజ్ఞల్ని పాలించేందుకూ వందలకొలది బంటు మన కోటలో పున్నారు," అన్నాడు.

ఉగ్రాక్షుడు తన కోటను సమీపించాడు. కోటముందు తమ తమ కుటుంబాలతో రాకునబంట్లు సోలు పులుగా నిలబడి పున్నారు. వాళ్లు ఉగ్రాక్షుస్తే, రాకుమారుణీ చూస్తూనే జయజయ ధ్వనాలు చేశారు.

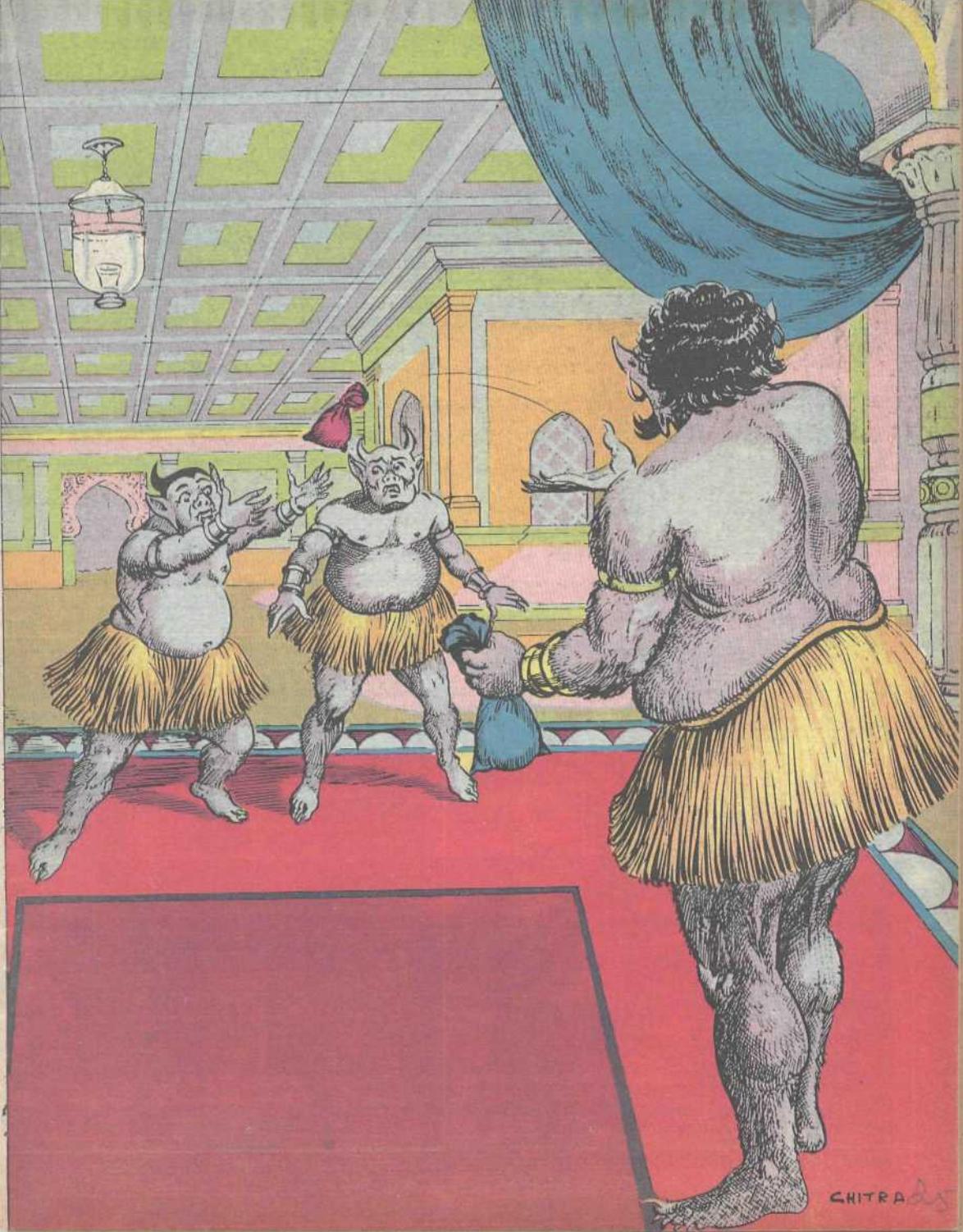
ఉగ్రాక్షుడు తన సేవకులకు రాకుమారుణీ చూపుతూ, "ఏదు మీ కాబోయే

నాయకుడు, పేరు ఉగ్రదత్తుడు!" అన్నాడు. వెంటనే 'ఉగ్రదత్తుడికి జై!' అన్న కేకలు వినిపించినె. ఉగ్రాక్షుడు కోటలో ప్రవేశించి, అక్కడ చక్కగా అలంకరించిన ఒక గదిలో ఉగ్రదత్తుస్తే ఖజం మీదినుంచి దింపుతూ, "ఉగ్రదత్తా, ఈ గది నీది. నీతో కలిసి అడుకునేందుకు నీవయనువాళ్లై అయిన యిద్దరు బాలుర్ని తెప్పిస్తాను," అన్నాడు.

ఉగ్రాక్షుడు తన బంట్లలో ముఖ్యాలైన వారిని నలుగురినిపిలచి, "మీరు యిప్పుడే బయలుదేరి వెళ్లి, ఉగ్రదత్తుడి వయను వాళ్లుయిన యిద్దరు మగపిల్లల్ని పట్టుకు రండి. ఇది కొంత రహస్యంగా జరగాలి. మనం పట్లెల మీద పడి పిల్లల్ని ఆపహరిస్తు న్నట్టు చిత్రసేన మహారాజుకు తెలియ కూడదు," అన్నాడు.

"అయితే, ఈ పని రాత్రివేళ జరగటమే మంచిది," అన్నాడిక బంటు.

"అలాగే చెయ్యండి. కానీ, చికట్లో తెలియక ఏ గుడ్చివాళ్లైనే, కుంటివాళ్లో పట్టుకునివ స్తే మాత్రం మీ చర్చలు వెలుస్తాను. ఇదుగో, మీరు పిల్లల్ని దెంగి లించిన జంటో ఈ బంగారు కానుల సంచులు పదిలి రండి," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు తన బంట్లకు బంగారం పున్న రండు సంచులు ఇచ్చాడు.

క్షద్ది రోజులు గడచినే. ఒక నాటి ఉదయం ఉగ్రాక్షుడు ఉగ్రదత్తుణి కోటి ముందున్న ఆవరణలో ఆడిస్తూ వుండగా నలుగురు రాక్షసబంట్లు పాటలు పాడుతూ, ఈలలు వేస్తూ అక్కుడికి పరిగెత్తుకు వచ్చారు. వాళ్ళ చెలుల్లో ఉగ్రదత్తుడి వయసువాళ్ళే అయిన యిద్దరు కుర్ర వాళ్ళున్నారు.

వాళ్ళను చూస్తూనే ఉగ్రదత్తుడు ఉత్సాహంగా గంతులు వేయసాగాడు. కానీ, ఆ కుర్రవాళ్ళిద్దరు భయంతో బిక్కు బిక్కు మంటున్నారు. ఉగ్రాక్షుడు తన బంట్లతో, “ఎవరికి తెలియకుండా రహస్యంగానే ఈ జిద్దర్నీ పట్టుకొచ్చరా?” అని అడిగాడు.

“పరాయి కంటికి తెలీదు, మహానాయకా, ఇద్దర్నీ ఊరిబయట చెరువుగట్టు నున్న ఇళ్ళలో నుంచి పట్టుకొచ్చాం. ఆ సమయంలో పెద్దవాళ్ళేవరూ లేరు. మిరిచ్చిన బంగారు కాసుల సంచలు ఇళ్ళల్లో వదిలాం,” అన్నారు రాక్షస బంట్లు.

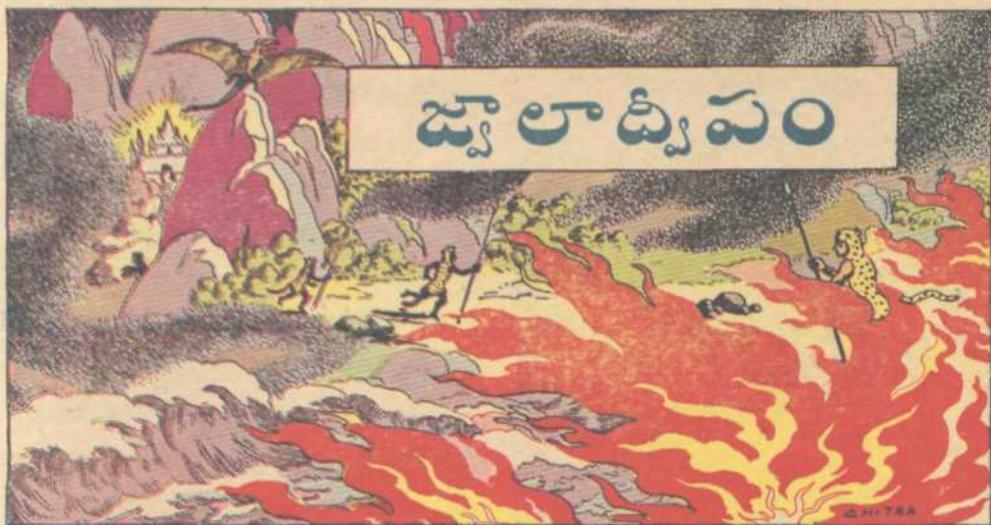
ఇంతలో కొత్తగా పట్టుకొచ్చిన కుర్ర వాళ్ళిద్దరూ ఒక్కసారిగా గొంతులెత్తి ఏడవ సాగారు. వాళ్ళిద్దరిని చూసి ఉగ్రదత్తుడు కూడా కెవ్వుమని ఏడుపు ప్రారంభించాడు.

ఉగ్రాక్షుడు ముగ్గుర్నీ సముదాయం చేందుకు ప్రయత్నిస్తూ తన బంట్లతో, “వీళ్ళను తోటలోకి తీసుకుపోయి ఆడించండి. అక్కుడ పున్న పులిపెల్లల్లి, ఎలుగు కూనల్ని చూస్తే ఏడుపు మానిచ్చు. వీళ్ళు ముగ్గురు పెరిగి పెద్దవాళ్ళయ్యేవరకూ, వీళ్ళను గురించిన సమాచారం అడవిలో పున్న గ్రామవాసు లెవరికి తెలియ కూడదు;” అన్నాడు.

వెంటనే రాక్షసబంట్లు కోటి వెనక పున్న తోటలోకి ముగ్గురు బాలుర్నీ తీసుకుపోయారు. అక్కుడ పులి, ఎలుగుబంటి మొదలైన క్రూరమ్మగాల పిల్లలు చెట్లకింద ఆడుకుంటున్నవి. వాటిని చూస్తూనే ఉగ్రదత్తుడూ, తతమాన్మి యిద్దరు కుర్రవాళ్ళూ ఏడుపు మానారు. —(ఇంకాపుండి)

ష్వాలాట్టిపం

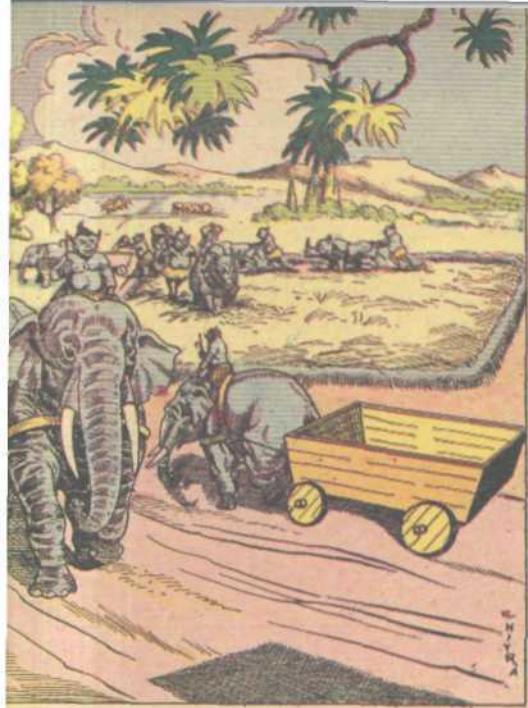

14

[చిత్రసేనుడు తన వ్యాఘరం చేసిన ప్రకారం ఉగ్రాక్షదిక తన ప్రథమ నంజాని యివ్వు కుండా, ఇతర్ల పిల్లల్ని యివ్వాడు. ఉగ్రాక్షదు ఈ హోనం గ్రహించాడు. చివరకు చిత్ర సేనుడు తన పిల్లవాళ్లి ఉగ్రాక్షదిక పరం చేశాడు. ఉగ్రాక్షదు ఆ పిల్ల వాడిక ఉగ్రదత్తుడని పేరుపెట్టి, మరిద్దు కుర్రవాళ్లుపే, అతణ్ణి తన కోటలో పెంచసాగాడు. తరవాత—]

ఐదేళ్ల వయసు వరకూ, రాజభోగాలతే నుకుమారంగా పెరిగిన చిత్రసేనుడి కుమా రుడు, రాక్షసుడైన ఉగ్రాక్షదిక కోటలో ఉగ్ర దత్తుడనే పేరుతో పెరగసాగాడు. అతడిక తోడుగా వుంటూ ఆటపాటుల్లో పాల్గొనెందుకు దెంగిలించుకురాబడిన పల్లెలొలుర కు, ఉగ్రాక్షమ రుదుమ ఆమ్రము అని పేర్లు పెట్టాడు. ఈ ముగ్గుమా రాక్షసుల నయిను తకిమ్మా రాక్షస బాయురతోపాటు పెరిగి పెద్ద వారముతున్నారు.

రోజులూ, వారాలూ, నెలలూ, సంవత్సరాలూ గడిచిపాతున్నే. చూస్తూండగానే పది హేను సంవత్సరాలు గిర్యన తిరిగినే. ఉగ్రాక్షదు తన నాముఁత్యంకింద వున్న రాక్షసులను హాసాచ్చుత్తి మాని నాగరికులను చెసేంచుకు. వాళ్లవేత అడవి సరికించి వ్యవసాయపు పనులు చేయించసాగాడు. కాని, వాళ్లకు భూములు దున్చేందుకూ, పంచిన పంచలను ఇళ్లకు చేర్చేందుకూ మామూలు ఎడ్డూ, దున్నాపోతులూ పనికి

కారణాలవల్ల చిత్రసేనుడు పాలిస్తున్న కపిలపురరాజ్యం సర్వసంపదంతో తుల్తుగ సాగింది.

ఆప్యుడు ఉగ్రదత్తుడూ, అతడి చెలి కాళ్లయిన రుద్రారుద్రులూ ఇరవై ఏట్లు నిందిన నష్టయవ్యనులు. వాళ్లు కత్తిసామూ, గుర్రపుస్వారీ, ఊపె విషరటం, థను ర్మణాలు ప్రయోగించటంలో గాప్ప నిపుణు లైయ్యారు. వాళ్లు ఉగ్రాక్షి ద్వారా ఒకప్పుడు కపిలపుర రాజ్యంలో పెద్ద సంక్షభం కలిగించిన, జ్యోలాధ్విషపు ఘరి రాయుళ్లను గురించి విన్నారు.

“ ఈనాటకి ఆ ఘరిలిరాయుళ్లు భయంకర పక్కలమీద ఎకిక్కి, అప్పుడప్పుడు రాత్రి వేళల మన రాజ్యంలో కనిపిస్తావుంటారు. గత పదిహాను సంపత్సురాలుగా వాళ్లు రాజ్యంలో చేసిన దుండగం ఏమీలేదు. వాళ్లు నాయకుడుగా యిక్కడికి వచ్చిన కరవీరుడూ, ద్రేష్ణా నాగవర్మ మనకు చిక్కు కుండా పారిపోయారు,” అని చెప్పాడు ఉగ్రాక్షిడు.

ఉగ్రాక్షిడి ఈ మాటలూ, పౌచ్చరికా ఉగ్రదత్తుడి మనసులో బాగా హతుకు పోయాన్ని. ద్రేష్ణా నాగవర్మ, అతడి అను చరుడు కరవీరుడూ జ్యోలాధ్విషపంలో

పున్నారో లేదో అన్న సంగతి యిదమిత్తంగా తెలుసుకుంటే తప్ప, రాజ్యానికి క్షేమం లెదని అతడు నిర్లయించుకున్నాడు. ఈ నాటిక రాజ్యంలో జ్యోలాద్వీపవాసులు అప్పు దప్పుడూ కనిపిస్తూ పున్నారంటే—చాని ఆర్థం ఆ క్రూరులు ఈ కచిలప్పర రాజ్యాన్ని గురించి హృత్రిగా మరిచిపాలెదన్నమాట.

ఉగ్రదత్తుడు తన స్వేచ్ఛకులైన రుద్రా రుద్రులతో సంప్రదించి ఒక పథకం వేశాడు. అదే మిటం టే, రాజ్యంలో రాత్రివేళల చెదుచుగా అక్కుడా యిక్కుడా కనబడే జ్యోలాద్వీపవాసుల్లో ఒకటిపై ప్రాణాలతో పట్టు కోపటం. అలా ఒకడు దొరికినన్నాడు వాడి ద్వారా ప్రపుత జ్యోలాద్వీపపు స్థితిగతులు తెలుసుకోవచ్చు. ద్రేష్టా నాగవర్మ, కర వీరుడూ సజీవులో కాదే గ్రహించవచ్చు.

ప్రాణాలతో ఒక జ్యోలాద్వీపపు పుల రాయుష్టి పట్టుకోవాలంటే, అరణ్యంలో పున్న ప్రజలూ, రాక్షసులూ సహకరించాలి. ఏదైనా పెద్ద బహుమానం ప్రకటిస్తే వాట్లు అన్నిటికి తెగించి, రేబవలు కాపలా వేసి, ఒక్క పులిరాయుష్టయినా తప్పక పట్టుకు తీరుతారు.

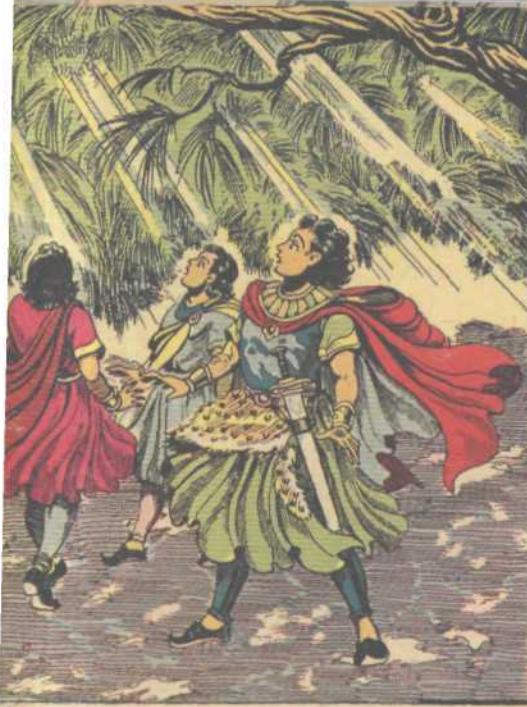
ఉగ్రదత్తుడు ఈవిషయం తన పెంపుడు తండ్రి అయిన ఉగ్రాక్షండితే మాట్లాడాడు.

ఉగ్రాక్షుడు వెంటనే అంగికరించాడు. "పులి రాయుష్టి ప్రాణాలతో పట్టి తెవ్వినవాళ్ళకు ఒక లక్ష బంగారు కాండలు యిస్తామని చాటింపు వేయించు. పోయిందెమిటి? మన కోటలోని నెల మాళిగలలో బంగారం మూలుగుతున్నది," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

ఉగ్రదత్తుడు అడవిలోని జనవాసాల్లో రాక్షసులు నివసించే కొండ చెరియల్లో చాటింపు వేయించాడు. అది మొదలు రోజా జ్యోలాద్వీపపు పులిరాయుళ్ళను గురించిన సమాచారం ఉగ్రాక్షుడి కోటకు తెలియు వస్తుండేది. పులిరాయుళ్ళు తమ భయంకర పట్లలమీద ఎక్కు రాత్రివేళ చాలాచాలా

చంద మా మ

ప్రదేశాలో కనిపిస్తున్నారు. కాని, నిక్కుడా వాళ్లు కిందికి దిగటంలేదు.

ఈరకమైన వార్తలు ఉగ్రదత్తుష్ణి నిరుత్సాహ పరిచినె. పులిరాయుళ్లు రాజ్యంలో ఎలాంటి కళ్లోలం కలిగించాలనే ప్రయత్నంలో, ఈవిధంగా రాత్రివేళల వేగు వస్తున్నారో అతడికి అర్థంకాలేదు. ఒకవేళ ఆక్రూరులు ప్రజల కంటబడుకుండా. ఏ మారు మూలసున్న అడవి ప్రాంతాల్లోన్నయినా కిందికి దిగుతున్నారా?

“ఈ అనుమానం తీరాలంటే ఈనే స్వయంగా రాత్రివేళల్లో అడవిలోకి పోయి, ఏదే ఒక ఎత్తయిన ప్రదేశాన్నంచి కావలా

కాయాలి. ఉగ్రదత్తుడు యా నిర్మయానికి రాగానే, రుద్రుడూ ఆరుద్రుడూ కూడా అతడి వెంట వచ్చేందుకు ఉత్సాహం కనబరిచారు. ఒకనాటి సూర్యోదయం వేళ ముగ్గురు కోటు పదిలి గుర్రాలమీద అరజ్యంలోకి బయలుదేరారు. వాళ్లు జనులు నివసించే గ్రామాలను వదిలి, నిర్మనంగా పుండే అరజ్య ప్రాంతాల వెంట నడిరేయపరకూ ప్రయాణం చేశారు.

ఆసరికి ముగ్గురు అలసిపోయారు. గుర్రాలు బాగా డస్సిపోయి వున్నాయి. తెల్లపారేపరకూ ఆక్రూర పున్న ఒక దేవదారు వృక్షం కింద విక్రాంతి తీసుకోవాలని వాళ్లు నిశ్చయించుకున్నారు. ముగ్గురు గుర్రాలు దిగి, వాటిని విడివిడిగా చెట్లకు కట్టివేసి, తాము పటుకోదలుచుకున్న చెట్లకిందికి వచ్చేసరికి, చెట్లు పైభాగమంతా వెలుగుతో మెరిసిపోవటం వాళ్లు కంటబడింది.

అందరికన్న ముందు తలవిత్తి చూసిన ఉగ్రదత్తుడు, ఎక్కుడలేని ఆశ్చర్యంతో, “భయంకర పక్కి! దానిమీద పున్న పులిరాయుడి చెతిలో వెలుగు నిస్తున్న పసువేదె పున్నది,” అన్నాడు.

రుద్రారుదులుకూడా తలలు ఎత్తిచూశారు. ఆసరికి భయంకర పక్కి పడమటి

రుద్రారుద్రులు కూడా తలలు ఎత్తి చూశారు. అసరికి భయంకరపక్కి పదమటి దికగా చాలా దూరం వెళ్ళిపోయింది. వాళ్ళు కూడా పక్కి పొతున్న వైపు నుంచి వెలుగు రావటం గమనించారు.

“నేను ఈ దేవదారు చెట్లు చిచారు కొమ్ముకు ఎక్కు. మనం ప్రస్తుతం ఎలాంటి పరిసరాల్లో పున్నామో చూస్తాను.” అన్నాడు రుద్రుడు.

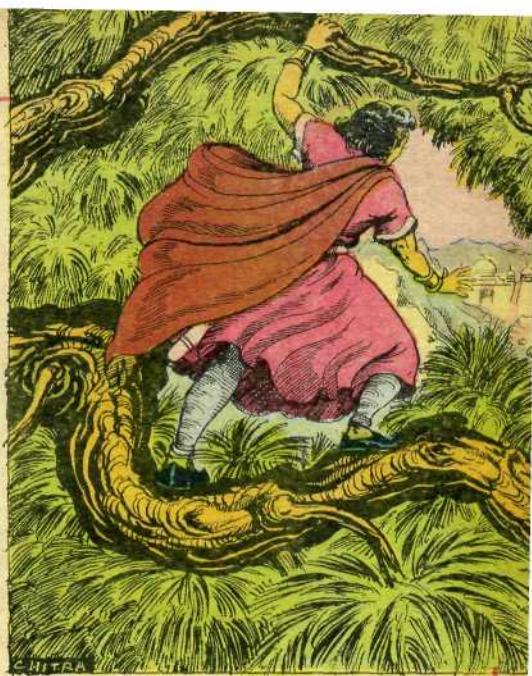
జందుకు ఉగ్రదత్తుడూ, ఆరుద్రుడూ సరేనన్నట్టు తలలు పూపారు.

రుద్రుడు దేవదారు చెట్లు పైకి గబగబా పొకిపోయి, కొద్దిసేపటికల్లా పగరుస్తూ కిందికి దిగి వచ్చాడు.

ఉగ్రదత్తుడు ప్రశ్నించే లోపలే రుద్రుడు పదమటి దిక్కు కేసి చెయి పూపుతూ, “ఇక్కడికి దాపులనే ఎవరిదో పెద్ద కోట పున్నది. కోటలో ఎక్కు శా వెలుగు లేదు. బురుజుల మీద ఎవరూ కాపలా పున్న సూచనలు కూడా కన బడటం లేదు.” అన్నాడు.

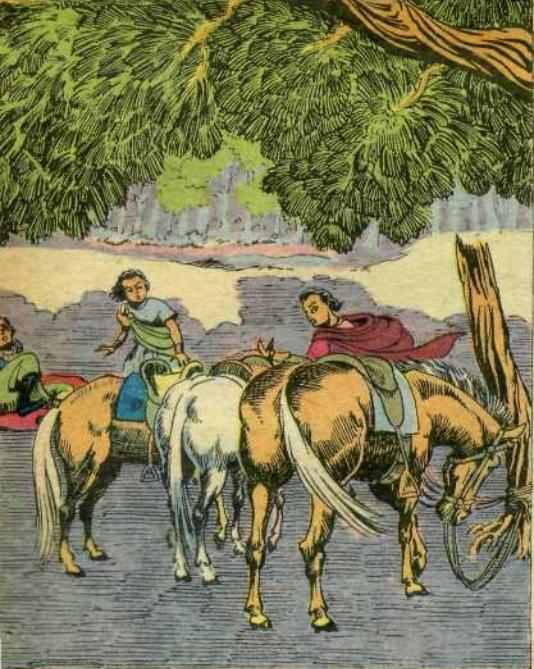
రుద్రుడి మాటల్లోని ఆదుర్లూ గమ నించిన ఉగ్రదత్తుడు, “ఆయితే, సీ అభి ప్రాయం, పులిరాయిళ్ళు ఆ కోటలో ఏమైనా దిగి పుంచారనా?” అని అడిగాడు.

“ఆ సంగతి తేల్చి చెప్పటం కష్టం. ఆ కోటలో పుంటున్న వాళ్ళువరైనా—

వాళ్ళు ఏమాత్రం జాగ్రత లేకుండా పుంటున్నారన్నదే నా పుద్దేశం. ఇంతకు ముందు మనం చూసిన పులిరాయిలు, ఆ కోటలోగాని దాని పరిసరాల్లోగాని దిగి పుంటే, చూసి హెచ్చరిక చేసే నాటు దెవడూ పున్నట్టు లేదు.” అన్నాడు రుద్రుడు.

రుద్రుడికి కలిగిన సంశయం లాంటిదే ఉగ్రదత్తుడి కూడ్రూడా కలిగింది. తన కోట రక్షణను గురించి యింత నిర్లక్షణగా పుంటున్న. ఈ కపిలపురం సామంతు దెవడా అని అతడు కొంచెం సేపు ఆలోచించాడు. తెల్లివారితేగాని, ఈ ప్రశ్నకు జవాబు దిరకదు. సూర్యోదయంతేపాటే లేచి,

జప్పుడు అరణ్యమంతా తెల్లని వెలుగుతే నిండిపోయి వుంది. ఆకాశాన్వంటుతూన్న పెద్ద పెద్ద మానులూ, వాటి నుంచి వేలాడు తున్న పాడుగాటి ఉడలూ, వాటిని ఆధారం చేసుకుని ఒక చెట్టు మీది నుంచి మరొక చెట్టు మీదికి ఉరుకుతూన్న కోతులూ, రంగురంగుల పక్కలూ — అంతా ఎంతో మనేహరంగా వున్నది.

“ఈ ప్రాంతం మనం వుండే అరణ్య ప్రాంతంకన్న ఎంతో అంవంగా వున్నది.” అన్నాడు ఉగ్రదత్తుడు.

“అందుకనే, ఈ సామంతరాజువరో యిక్కుడ కోట కట్టుకుని వుంటాడు. వులి రాయుళ్ళకు కూడా ఈ మారుమూల నున్న అరణ్యప్రాంతం మరివరి కంటా పడకుండా దాక్కువటం కష్టం కాదు,” అన్నాడు రుద్రుడు.

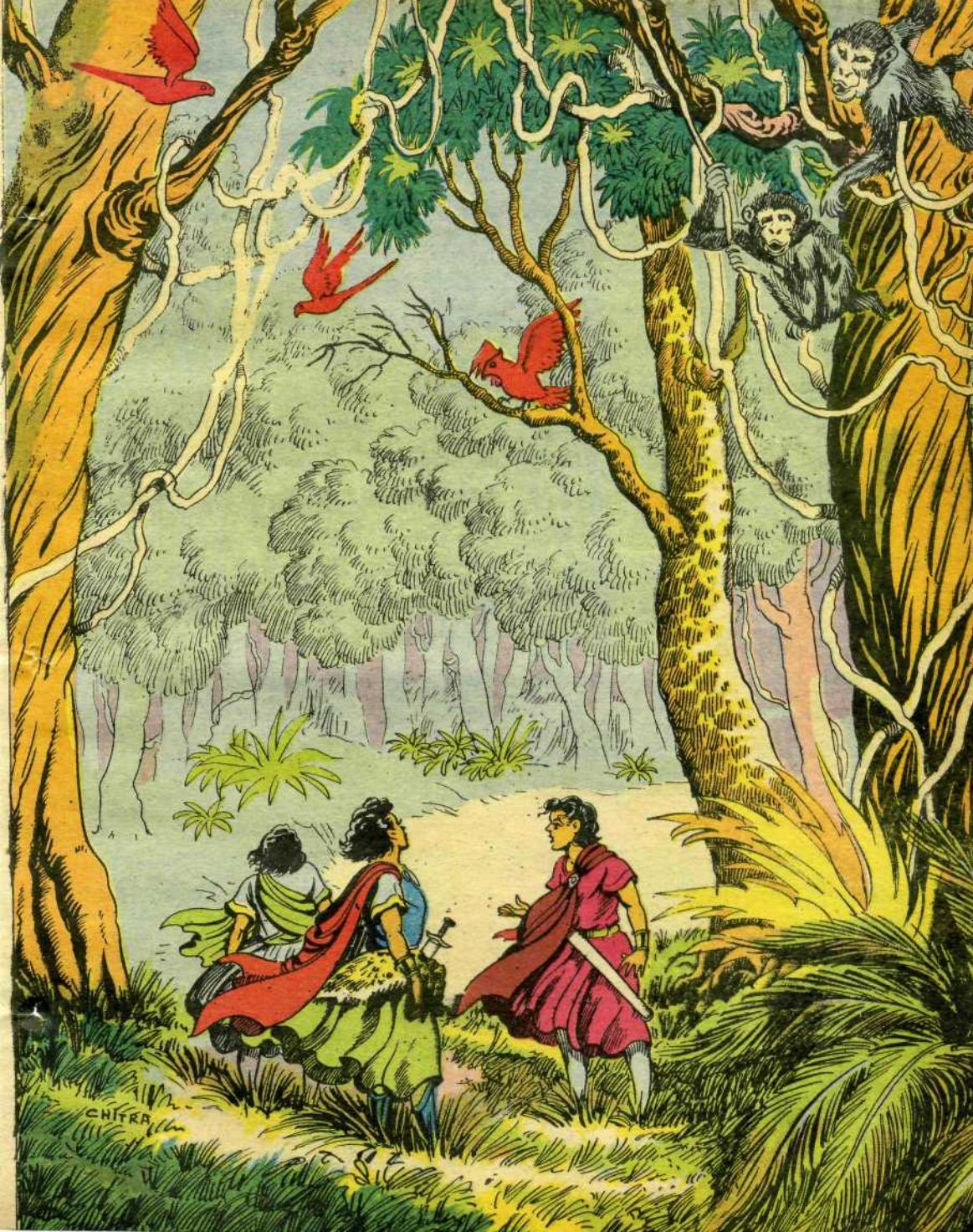
పులిరాయుళ్ళ పేరు వింటూనే ఉగ్ర దత్తుడు లేచి నిలబడ్డాడు. అతడితోపాటు స్నేహాతులిద్దరూ కూడా లేచి నిలబడి, “కోటకేనా ప్రయాణం? గుర్రాన్ని తెమ్మం టావా?” అని అడిగారు.

“గుర్రా లెందుకు! కోట నుమారుగా ఎంత దూరంలో వుంటుంది?” అని అడిగాడు ఉగ్రదత్తుడు.

“పాశుకోసెడు దూరం కూడా వుండదని నా నమ్మకం. అయినా, నేను చీకట్లో

తాను మొట్టమొదటగా చేయవలసిన పని ఈ సామంతరాజుకు, పులిరాయుళ్ళ నుంచి రాబోయే ప్రమాదాన్ని గురించి చెప్పి, హెచ్చరించటం.

తరవాత కొద్ది సేపటికల్లా ప్రయాణ బడలికతో సీరసించి వున్న ఉగ్రదత్తుడు. అతడి స్నేహాతులూ చెట్టు కింద ఒళ్ళు మరిచి నిద్రపోయారు. సూర్యోదయం కాగానే ఆడవిలో జంతువులూ, పక్కలూ చేసే కలకలం ఎంటూనే వాళ్ళ గుర్రాలు పెద్దగా సకలించి, గిట్టలతో భూమిని మోద పొగించే. ఆ చప్పుడుకు ఉగ్రదత్తుడు, రుద్రారుద్రులూ ఉలిక్కి పడి లేచి ఉర్చున్నారు.

చెట్లు మీద నుంచి చూశాను. నేను ఈపొందిన దానికన్న ఎక్కువ దూరం వుండినా పుండవచ్చు," అన్నాడు రుద్రుడు.

"ఎంత దూరం అయితే మనకేం? గుర్రా లెక్కండి," అన్నాడు ఆరుద్రుడు.

ముగ్గురూ గుర్రాలు కట్టివేసి వున్న చెట్లు దగ్గిరకు వెళ్లి, వాటి తాళ్లు విష్ణుతూన్నంతలో, అల్లంత దూరాన్నంచి పెద్దగా ఆర్తనాదం వినబడింది.

అది వింటూనే స్నేహితులు ముగ్గురూ నిశ్చేష్టలయ్యారు. ఆ ఆర్తనాదం చేసినది ఒక స్త్రీ కంఠం.

"ఎవరో స్త్రీ ప్రమాదంలో చిక్కు కున్నట్టున్నది!" అన్నాడు రుద్రుడు.

"ఊఁ, త్వరగా రండి, పరిగెత్తండి!" అంటూ ఉగ్రదత్తుడు కత్తి దూసి ఆర్తనాదం వచ్చిన దిక్కు కేసి వేగంగా పరిగిత్త సాగాడు.

స్నేహితులు ముగ్గురూ కొంత దూరం పరిగెత్తిపరికి, చెట్ల వెనకగా కొన్ని మానవాలు కుట్టిపోయారు.

కారాలు కనిపించినే, మరి కొంత దూరం ముందుకు వెళ్లేస్తారిక, పట్టువప్పాలు ధరించి, సర్వాభరణాలతే వున్న ఒక యోవనవతిని, నలుగురు పులిరాయుళ్లు పట్టుకునేందుకు చేసే ప్రయత్నం వాళ్లు కంటబడింది. ఆమె, ఆమె వెంట వున్న దాసీలూ పులిరాయుళ్లుకు చిక్కుకుండా పారిపోయేందుకు ప్రయత్నిస్తూ, "రక్షించండి! రక్షించండి!" అని కేకలు పెడుతున్నారు.

"భయం లేదు, వస్తున్నాం!" అంటూ ఉగ్రదత్తుడూ, రుద్రారు ద్రులూ కేక పెట్టారు. ఆ మరుక్షణం చెట్ల కొమ్మల మీద నుంచి బిలబిలమంటూ కొందరు పులిరాయుళ్లు వాళ్లు మథ్యకు దూకారు. ఉగ్రదత్తుడూ, అతడి స్నేహితులూ, ఈ అనుకోని దాడికి నిశ్చేష్టలై తెపురిలే లోపతే, పులిరాయుళ్లు వాళ్లను నిరాయందుల్ని చేసి, తాళ్లతే తాళ్లు చేతులూ బిగించి, భయంకర పక్కల కేసి లాక్కుపోయారు. —(ఇంకాపుండి)

ష్వాలాద్యపం

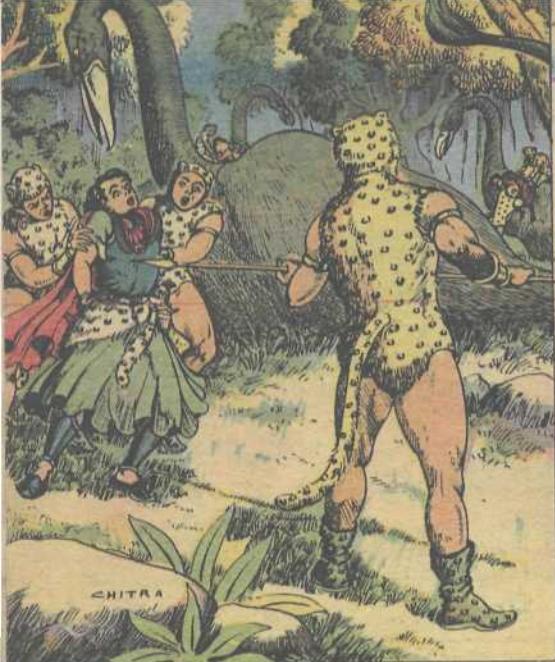

15

[పదిహెను నంపత్సరాల కాలం గడిచిపోయింది. ఇప్పుడు ఉగ్రదత్తుడూ, అతడి స్నేహాతు లైన రుద్రార్థములూ ఇరై ఏళ్ళ యువకులు. వాళ్ళు ఒకనాడు అధవిలో తిముగురూండగా, ఒక స్త్రీ అర్తనాదం వినిపించింది. వాళ్ళు ఆమె రక్షణకోపం పరిగెత్తి వాళ్ళుపరికి, పులి రాయుళ్ళు వాళ్ళును వచ్చికుని బందించి భయంకర పట్టలకైని లాక్ష్మిపాయారు. తరవాత—]

పూతూగా కనురప్పిపాటు కాలంలో తప్పించుకుని కోటు కేసి పారిపోయి జరిగిపోయిన ఈ దుస్సంఘటన ఉగ్ర వుంటుందా ?
 దత్తుణ్ణి నిశ్చేషప్పుడ్చి చేసింది. తనూ, తన స్నేహాతులూ ముందువెనుకలు ఆలోచించ కుండా సరాసరి శత్రువులు పన్నిన ఉచ్చుల్లో తల దూర్చు. వాళ్ళు చేజికాగ్రరు. ‘రక్షించండి’ అంటూ అర్తనాదం చేసిన, ఆ యువతి కూడా ఈ దుర్మాగ్నిల పాలబడి వుంటుందా ? లేక ఏళ్ళ బారి నుంచి ఆ యువతి సురక్షితంగా యిక్కుణ్ణించి తప్పించుకు పొగలగటం అనంభవం అని ఉగ్రదత్తుడికి వెంటనే తేచింది. అవిడ పెట్టిన కెకలూ, పులిరాయుళ్ళు చేసే అట్టపూసాలూ విని, ఎవరైనా కోటలో నుంచి బయటకు వస్తే తప్ప, తమకు ఈ దుర్మాగ్నిల నుంచి రక్షణ లేదు.

“చందమాము”

ముచ్చటగా దెరికిన ఈ ముగ్గురూ మహపనందైన మూర్ఖుల్లా వున్నారు. ఇక ఆసామంతరాజు సుదర్శనుడి కూతురు చిత్రసేన తెలివితెట లెలాంటపే తెలుసుకోవాలి," అంటూ హెళనగా నవ్వాడు.

ఆ పురీరాయుడి మాటలువల్ల ఉగ్రదత్తుడికి ఆ యువతి ఎవరో తెలిసి పోయింది. వాడు విజయగర్వంతే ఒళ్ళు మరిచి, తనకు అడక్కుండానే అర్థనాదం చేసిన యువతి సమాచారం అంతా చెప్పే కాడు. బహుశా ఈ పులి రా యుడూ మూర్ఖుడే ఆయి వుంటాడు, అనుకున్నాడు ఉగ్రదత్తుడు.

"రుద్రా!" అంటూ ఉగ్రదత్తుడు కేక పెట్టాడు. అతడికి తన స్నేహితు లెక్కడున్నారో తెలియటం లేదు. ఇద్దరు పులి రాయుళ్ళు అతణ్ణి కొయ్యడుంగ మాదిరిగా ఖుజాన వేసుకుని పక్కి మీదికి ఎకిక్కం చెందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

"ఉగ్రదత్తా! నా కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి నన్ను భయంకర పక్కి మీదికి ఎకిక్కం చారు. అరుదుడు కూడా, ఈ దుర్మార్గులకు దెరికిపోయాడు. సుశ్వా చికిత్సాయావా?" అంటూ రుద్రుడు కేక పెట్టాడు.

"నేళ్ళు ముయ్యండి!" అంటూ ఒక పులిరాయుడు పెద్దగా అరిచి, "మనకు

ఇంతలో కోటవైపు నుంచి పెద్ద కలకలం వినబడింది. గుర్రాల సకలింపులూ, రౌతులు పెట్టే కేకలూ వింటూనే, ఉగ్రదత్తుడు తమకు పశ్చయం వస్తున్నదను కున్నాడు. రాజకుమార్తె చంద్రసేనకేకలు కోటలోవాళ్ళకు వినబడి వుంటవి. తనను బంధించిన తాళ్ళు తెగగట్టుకేగలిగితే ఎంత జాపుండును!

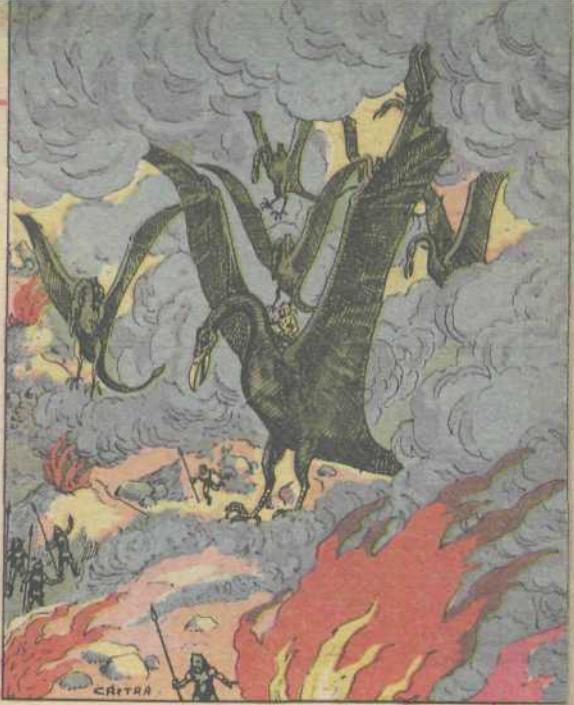
ఉగ్రదత్తుడు, కాళ్ళూ, చేతులూ అడిస్తూ పెనగులాడటంప్రారంభించేసరికి, ఒక పులిరాయుడు భీకరంగా అరుస్తూ, అతడి గుండెల మీద ఈలు అనించి, "కదిలావే, ఈలు గుండెలోకి దిగుతుంది, జాగ్రత్త!" అన్నాడు.

ఆ వెంటనే భయంకరపక్కి రివ్యున గాలిలోక లెచింది. ఈ గ్రదత్తుడు అ సౌప్రకు పక్కి మీద అటూ యిటూ పూగిస లాయతూ, “సమయం మించిపోయింది. ఈ క్రూరులు మమ్మల్ని జ్యోతిష్యపం తినుకుపోతున్నారు.” అనుకున్నాడు.

చూస్తూండగానే భయంకర పక్కలు అకాశంలోకి చాలా ఎత్తు ఎగిరి మేఘాల మీదుగా తూర్పుడికికేసి పోసాగినై. పక్కల వేగానికి గాలి రివ్యురివ్యుమంటూ ఈ గ్రదత్తుణ్ణి తాకసాగింది. అతడు పక్కి వెన్ను మీద అటూ యిటూ ఒరుగుతున్నాడు. జారి కిందికి పడిపోకుండా ఒక పులిరాయుడు అతడి నడుం గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

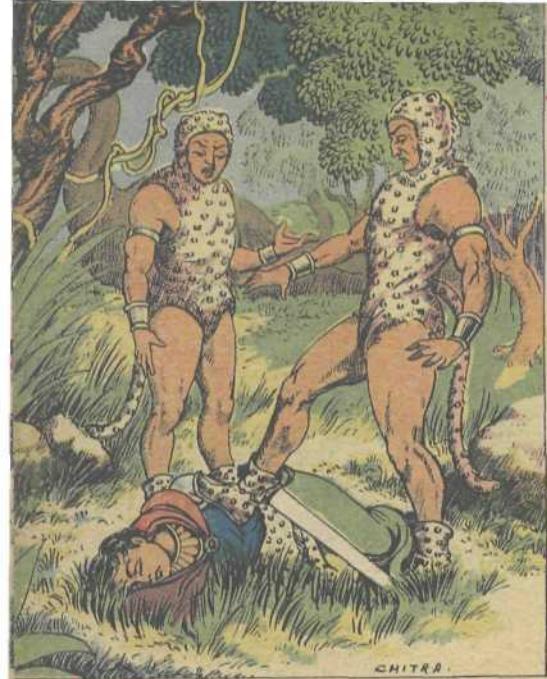
ఇలా కొద్దికాలం జరిగింది. పక్కలు క్రమంగా కిందికి దిగుతున్నట్టు ఈ గ్రదత్తుడికి తేచింది. గాలిహాత్మగా వేడక్కు పోయింది. శరీరాన్ని ఏవే మంటలు తాకుతున్నట్టుగా అతడు భ్రమపడ్డాడు. అంతలో, “శత్రువులు! భల్లాకరాయుల్లు! చంద్రసేనా, ఇతర బంధితులు వున్న పక్కల్ని జాగర్తగా కిందికి చేర్చంది. తతమాన్మావాళ్లు భల్లాకరాయు శ్వసు ఎదురోక్కండి!” అన్న కేక వినబడింది.

“ఓహో! జ్యోతిష్యపంలో కూడా రెండు శత్రు పడ్డాలున్నవన్న మాట!” అనుకున్నాడు ఈ గ్రదత్తుడు. ఈ సంగతి

తెలియగానే అతడికి ఎక్కుడ లేని ఉత్సాహం కలిగింది. కాని, వాళ్లు వాళ్లు భయంకర పక్కల మీద అకాశంలో చేసే యుద్ధంలో, నేనూ, నా మిత్రులూ కిందపడి ముక్కలు ముక్కలైమరణించం గదా? అన్న భయం కూడా అతడికి కలిగింది.

హాత్మగా ఈ గ్రదత్తుడున్న భయంకర పక్కి మెదసాచి భూమి మీదికి వేగంగా దిగసాగింది. ఈ గ్రదత్తుషు తల ఎత్తి పైకి చూశాడు. ఎలుగ్గొద్దు చర్చలు ధరించి. పెద్ద పెద్ద ఈ పైలు పట్టుకుని వున్న కొందరు, తాము ఎక్కువున్న భయంకర పక్కలను పులిరాయుల్ల మీదికి ఉసికొల్పు

CHITRA.

తున్నారు. చూస్తూండగానే ఆకాశంలో పులిరాయుళ్ళకూ భల్లాకరాయుళ్ళకూ భయంకర యుద్ధం ప్రారంభమయింది. ఈ లై దెబ్బలు తిని, బాధతే మూలుగుతూ కొందరు రౌతులు పక్కల మీద నుంచి కిందికి పడసాగారు. రౌతులన్నె కోల్పో యిన పక్కలు, రెక్కలు టపటపలాడిస్తూ, కేకలు పెడుతూ అన్ని దిక్కులకూ పారి పోతున్నవి.

ఇంతలో ఉగ్రదత్తుడున్న పక్కి ఒక కొండ పైభాగాన దిగింది. ఆ పక్కి మీద వున్న ఇద్దరు పులిరాయుళ్ళూ కిందికి దిగి, ఉగ్రదత్తుణ్ణి పక్కి మీద నుంచి ఎత్తి. చాప చుట్టిను పార వేసినట్టు కిందికి విసిరి

వేశారు. అదృష్టపూతూ ఆతడు ఎత్తుగా పెరిగిన పచ్చగడ్డి, దుబ్బుచెట్టూ వున్న చేట పడటంతో, ఇరీరానికి పెద్ద గాయాలేమీ తగలాశేడు. కానీ, ఆతడికి ప్రాణం కడబట్టినంత పనయింది.

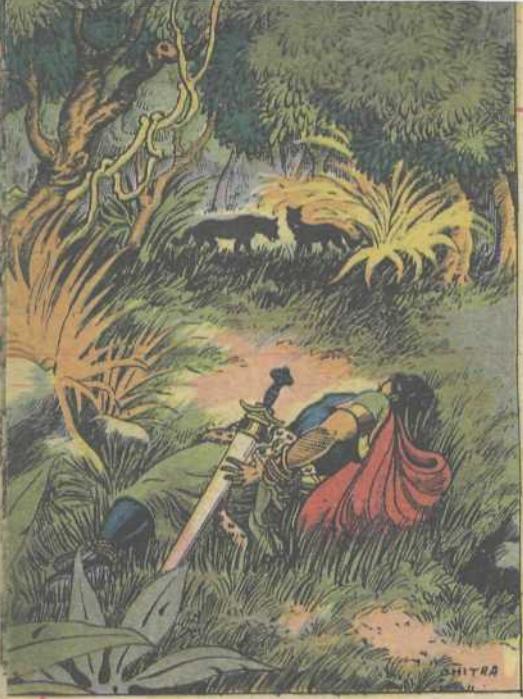
ఒక పులిరాయుడు ఆతణ్ణి సమీపించి కాలితో అటూ యిటూ కదిలించి చూస్తూ, “వీడు చచ్చినట్టున్నది!” అన్నాడు. అందుకు రెండవ పులిరాయుడు పెద్దగా నవ్వి, “వీడు బతికిపున్నా, చచ్చినా మనకు ఒక టే. రాజకుమారె సురక్షితంగా మన నాయకుడి భవనం చేరింది. వీడి సంగతి తరవాత చూద్దాం. ముందు కంఠుడి అనుచరుల పని తేల్పాలి, రా,” అంటూ భయంకర పక్కి కేసి పరిగెత్తాడు.

పులిరాయుళ్ళూ సంబాషణ ఆలకిస్తూ, ఉగ్రదత్తుడు కడలా మెదలక పూరు కున్నాడు. తను బతికి వున్నట్టు వాళ్ళకు అనుమానం కలిగితే, ఒకవేళ వాళ్ళు తనను చంపవచ్చి. కంఠుడనేవాడు ఈ పులిరాయుళ్ళకు శత్రు వులైన భల్లాకరాయుళ్ళకు నాయకుడు. సామంతరాజు సుదర్శనుడి కుమారె చంద్రసేనను పులిరాయుళ్ళు కైమంగా తమ నాయకుడి, ఇంటికి చేర్చారు.

తన కాళ్లూ చేతుల్ని కట్టిపున్న తాళ్లను తెగగొట్టుకునేందుకు ఉగ్రదత్తుడు గట్టి

CHITRA

సూర్యుడు క్రమంగా ఆకాశం మధ్యకు వచ్చాడు. ఎంద తీవ్రమయింది. ఉగ్ర దత్తుడి నాలుక దాహంతే పెదచకట్టుకు పోసాగింది.

“ఆకలితే, దాహంతే బాధపడి నేనిక్కుడ మరణించక తప్పదు.” అనుకున్నాడు ఉగ్రదత్తుడు. తనను అక్కుడ పదిలిపాయిన శత్రువులు వచ్చినా, తన ప్రాణానికి కొంత రక్షణ కలగవవ్వన్న భావం అతడికి కలిగింది. వాళ్ళు తన సంగతే మరిచిపోయారా? లేక భల్లాకరాయుళ్ళతే జరిగిన యుద్ధంలో మరణించారా?

ప్రయత్నం చేశాడు. కానీ, అతడి పెనగు లాటవల్ల తాళ్ళు మరింతగా బిగుసుకు పోయి, ఎక్కుడ లేని బాధా కలిగించివై. “ఇక నేను చేయగలిగిందే మీ లేదు. ఎవరైనా వచ్చి నన్ను రక్షించవలసిందే. బహుళా రుద్రారుద్రులు కూడా నేనున్న నిస్సహయ స్తుతిలోనే వుండి వుంటారు.” అనుకున్నాడు ఉగ్రదత్తుడు నిస్సుహాగా.

ఆకాశంలో మరో పాపుగంట కాలం ఇరుపక్షల మధ్య భయంకర యుద్ధం సాగింది. చివరకు కొన్ని పశులు పడమటి ది క్కుగా పారిపోతూండటం, వాటిని తరుముతూ మరికొన్ని వెళ్ళటం ఉగ్ర దత్తుడు చూశాడు.

ఉగ్రదత్తుడు యిలా మధనపదు తూన్నంతలో, పక్కనే వున్న చెట్లలో ఏదే అలికిడి అయినట్టు అతడికి అనుమానం కలిగింది. ఉన్నచోటు సుంచి, ఆ ధ్వని వచ్చిన వైపుకు పూర్తి, చెట్లలోక పరికగా చూశాడు. అక్కుడ కనిపించిన దృష్టిం అతడికి భీతి కలిగించింది. నిలువెల్లా పణికిపోయాడు.

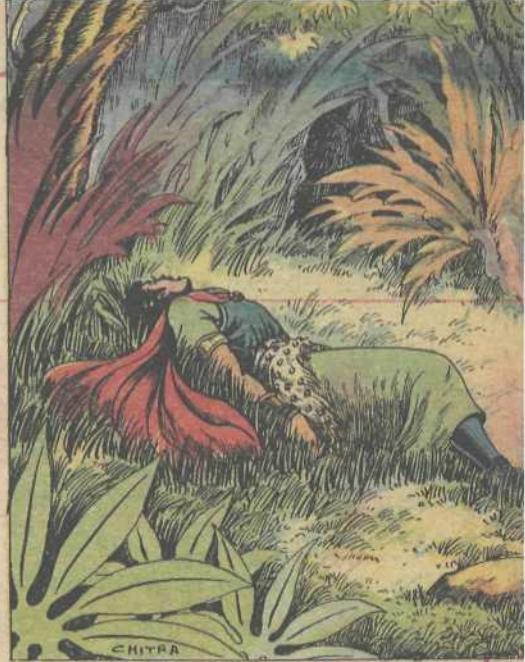
రెండు తేడేళ్ళు చెట్లచాటున నిలబడి అతడి కేసి చూస్తూ డెక్కులు ఎగర వేస్తున్నావి, నాలుకలు చూస్తున్నావి. అతడిలో యింకాజీపం వున్నదా, లేక మరణించాడా అన్న సంశయంలో ఆచి కొట్టుమెట్టాడు తున్నట్టు ఉగ్రదత్తుడికి తోచింది. తను

నిస్పహయ స్థితిలో పున్నట్టు అవి
గ్రహాస్తే, తన మీదకు తప్పక లంఘించి
తీరుతవి.

ఉగ్రదత్తుడు ఎక్కడ లేని సత్తువా
తెచ్చుకుని, మోచేతుల బలంతో నెల
మీది నుంచి కొంచెం లేచి, పెద్ద గంతుతో
కేక పెట్టాడు. ఆ కేక వింటూనే తేడేళ్ళు
చెట్లలోకి పారిపోయాన్ని. ప్రత్యుత్తానికి ఆపద
గడిచింది, అనుకుని ఉగ్రదత్తుడు పెద్దగా
నిట్టూర్చాడు.

సూర్యుడు క్రమంగా పదమటిదికుక్కు
దిగి కొండ శిఖరాల వెనుకకు పోయాడు.
ఉగ్రదత్తుడున్న ప్రదేశం కొంచెం కొంచెమే
చల్లబడుసాగింది. అతడి కిప్పుడు దాహంతో
పాటు ఆకలి కూడా ప్రారంభమయింది.
విదే మత్తులాటిది తన శరీరాన్ని కమ్ము
కుంటున్నట్టు అతడు భావం చాడు.
షైకంలో వుండగా తేడేళ్ళు తప్పక నన్ను
కబ్బించగలవు అనుకున్నాడు ఉగ్ర
దత్తుడు. కానీ, మెలకువగా వుండాలన్న
అతడి ప్రయత్నం వృధా అయింది. అతడు
మగతనిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

ముఖాన్ని, నడుమునూ ఏచే బలమైన
గోళ్ళు తాకినట్టయి ఉగ్రదత్తుడు ఉలిక్కి
పడి లేచాడు. ఆ మరుక్కణం దూరంగా
కేకలు వినిపించిన్నాడు. ఉగ్రదత్తుడు కూడా
అప్రయత్నంగా కిచుమని అరిచాడు.

మసకవెలుతురులో అతడికి తన మీది
నుంచి తుప్పించి ఎగిరి అల్లంత దూరంలో
పున్న చెట్లలోకి పారిపోతున్న నల్లని
ఆకారం ఒకటి కనిపించింది. అది
ఎలుగుబంటి!

ఉగ్రదత్తుడు నిశ్చేషపుడయాడు. ఎవరో
దూరం నుంచి వేసిన కేకలు విని, భయ
పడి ఎలుగు తనకు చౌని చేయకుండా
పారిపోయింది. ఆ కేకలు పెట్టినవాళ్ళు
ఎవరై వుంటారు ?

"ఇదుగో, రండి, రండి. ఇక్కడ
పొదల మధ్య పడివున్నాడు. ఎలుగుబంటి
భయపడి పారిపోయింది," అంటూ ఒకడు
ఉగ్రదత్తుడి దగ్గిరకు పరిగెత్తుకు వచ్చాడు.

అతడి చేతలో పెద్ద తుటి ఒకటి పున్నది. వారు ఎలుగుబంటి చర్యలు ధరించి పున్నాడు.

ఉగ్రదత్తుడు మూలుగుతూ తల ఎత్తి. “ఈ కట్టు విష్పండి. దాహం తీర్చుకునేందుకు నీరు ఏమైనా పుంటి యివ్వండి.”

అని అడిగాడు బొంగురుపోయినగింతుతో.

భల్లాకరాయుడు మారు మాటడ కుండా ఉగ్రదత్తుడి కట్టు విష్పసాగాడు. జంతలో మరిద్దరు భల్లాకరాయుల్లు అక్కడికి వచ్చారు. వాళ్లులో ఒకడి దగ్గిర భుజానికి వేలాదుతున్న సారకాయబుర్ర పున్నది. ఉగ్రదత్తుడు దాని కేసి వేలు చూపుతూ, దాహం అని సాంజ్ఞ చేశాడు. భల్లాకరాయుడు సారకాయ బుర్రకు పున్న బెండును పూడిసి, బుర్రను ఉగ్రదత్తుడి నేటిక అందించాడు. ఉగ్రదత్తుడు అత్రంగా గటగట నీరు తాగి, యిక చాలు నన్నట్టు తల అడించాడు.

దాహం తీర్చుకోవటంతోనే ఉగ్రదత్తుడికి ప్రాణం తిరిగి వచ్చినట్టుయింది.

జంతలో అతడి కాళ్లకూ, చేతులకూ పున్న కట్టు కూడా విష్పబడినే. ఉగ్రదత్తుడు కాళ్లు, చేతులను ఆటగా యిట్టాసాగదినుకున్నాడు. వాళ్లులో రక్తప్రసారం తిరిగి ప్రారంభమై, అవి స్వాధినానికి వచ్చినే.

“లేచి నడవగలవా?” అని ఒక భల్లాకరాయుడు అతష్టి అడిగాడు.

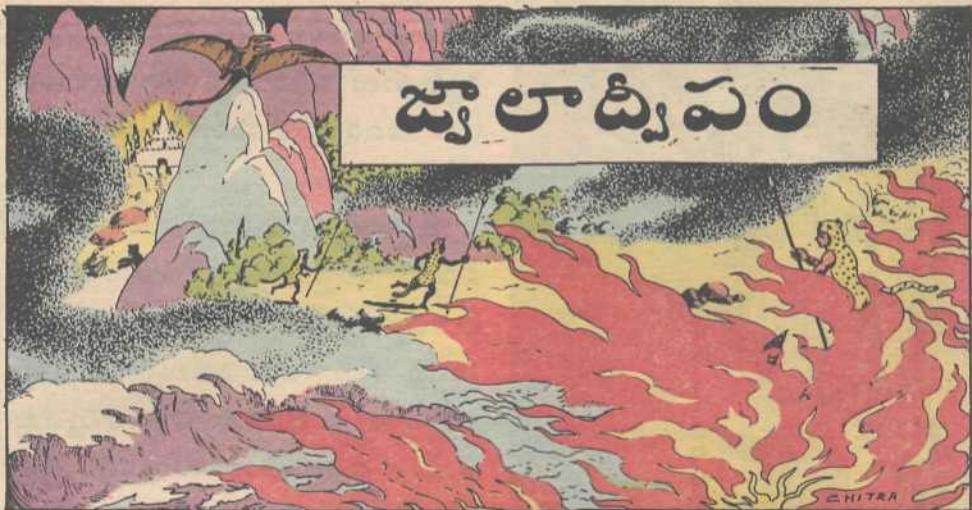
“మీరు శత్రువులా, మిత్రులా?” అని అడిగాడు ఉగ్రదత్తుడు.

“ఆ సంగతి నువ్వు మా నాయకుడికిచ్చే జవాబులను బట్టి ఆయనే నిర్దియస్తాడు.” అన్నాడు భల్లాకరాయుడు.

“సరే, పదంది!” అంటూ ఉగ్రదత్తుడు లేచి నిలబడ్డాడు. భల్లాకరాయుల్లు ముగ్గురూ అతష్టి వెంటబెట్టుకుని, చెట్లలో కొంతదూరం నడిచి, ఎగుడు దిగుడుగా పున్న కొండరాళ్లు మధ్య గల ఒక బల్లపరుపు రాతిని ఎత్తి, బిలంలోపలకు దిగి, తిరిగి రాతిని ఎప్పటిలా జాగ్రత్తగా మూసేశారు. —(జంకాపుంది)

జ్యోలాద్విషం

16

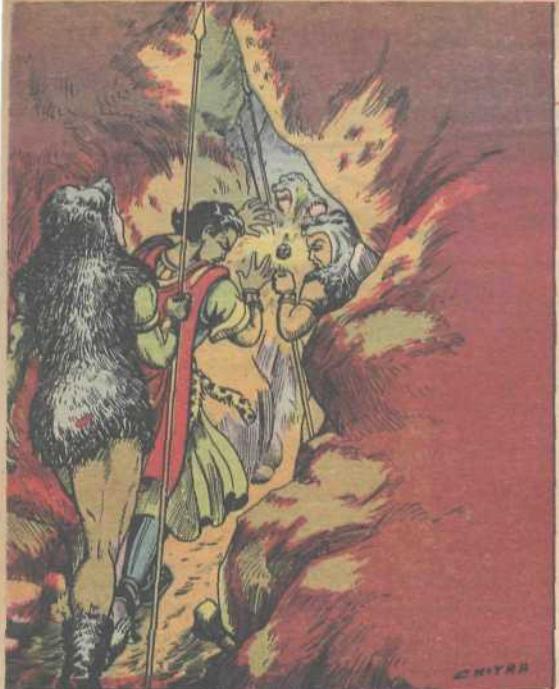
[ఉగ్రదత్తుష్ట, అతడి స్నేహితులైన రుద్రార్థుద్రుల్ని తినుకుని పులిరాయుశ్చు, భయంకర వష్టుల మిద జ్యోలాద్విషపానికి బయలుదేరారు. వాళ్ళను ఆకాశంలో భల్లాకరాయుశ్చు చీకరంగా ఎదు ర్షున్నారు. ఉగ్రదత్తుడును భయంకర వష్టు ఒక కొండ మిద దిగింది. ఆక్కుడ కొండరు భల్లాకరాయుశ్చు అతణ్ణి వెంటకెట్టుకుని, ఒక రఘుస్వ విలంగుండా బయలుదేరారు. తరవాత—]

భల్లాకరాయుశ్చు విల ద్వారా న్ని మూయగానే, లోపల అంతా గాధాంధ కారమయింది. ఉగ్రదత్తుడు అడుగు వేయబోయి కాలు ఖారటంతో ముందుకు పడచోయాడు. కానీ, అంతలోనే ఒక భల్లాకరాయుడు అతడి భుజం పట్టుకుని అపుతూ, “తొందరపడకు, మనం యిరవై మెట్లు దిగిగాని, విలం అడుగు ఖాగాన్ని చేరలేం. ఇదుగో, మనకు దారి చూపే దత్తుడు ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డాడు. చీకటిలో

వెలుగు!” అంటూ కట్టుకున్న ఎలుగు చర్మాల్లో నుంచి థగథగ ప్రశాంతున్న ఒక మణిని బయటికి తీశాడు. ఆ వెంటనే, అతడి అనుచరు లిద్దరూ కూడా తమవద్ద శున్న మణిలను బయటికి తీసి, మెట్లు దిగసాగారు.

భల్లాకరాయుశ్చు చేతుల్లో మెరిసి పొతున్న మణిలను చూస్తూనే ఉగ్ర చెరలేం. ఇదుగో, మనకు దారి చూపే దత్తుడు ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డాడు. చీకటిలో

“చందుమామ”

అతడికి పులిరాయుళ్లు చేజిక్కిన తన స్వేచ్ఛతులు రుద్రారుద్రులూ, సామంత రాజు సుదర్శనుడి కుమారై చంద్రసేనా గుర్తుకువచ్చారు.

“గ్రగదత్తుడు వాళ్లను గురించి ఆలోచిస్తూనే, ఇరవై మెట్లు దిగి, బిలం అడుగు భాగాన్ని చేరాడు. బిలం ఏమంత విశాల మైనది కాదు. దాని వెడల్పు ఒక గజం కన్న ఎక్కువ పుండరు. ఎత్తు కొన్నిచోట్ల అయిద రుగులూ, మరికాన్ని చోట్ల పదయగుల వరకూ పుంటుంది.

“ఈ బిలం ఎక్కుడికి పోతుంది? జంతకూ మీరు నన్ను పులిరాయుళ్లు నుంచి కాపాడింది, మరొక భల్లాక రాయుడికి బానిసగా అమ్ముందుకాగ్గు గదా?” అన్నాడు ఉగ్రగదత్తుడు.

భల్లాకరాయుళ్లులో ఒకడు నవ్వాడు. మరొకడు కోపంగా గద్దించాడు, మూడవ వాడు, ఉగ్రగదత్తుడికేసి చూస్తూ, “నిన్ను బానిసగా చేసేందుకే తీసుకుపోతున్నవాళ్లు మయితే, నీకి బిల మార్గం తెలియకుండా కళ్లుకు గంతలు కట్టి పుండేవాళ్లుం, మనుషుల్ని బానిసలుగా పుపయోగించు లునేవాళ్లుం మేం కాదు. పులిరాయుళ్లు. అయినా మీ దేశం వాళ్లనందర్నీ నమ్ముం దుకు లేదు. మీవాళ్లే కొండరు బానిసల్ని పట్టుకొచ్చేందుకు, పులిరాయుళ్లు నాయకు

దారి చూసుకునేందుకు కాగడాలూ, కొవ్వెత్తులూ లేనందున, ఈ వెల లేని మణులను వీళ్లు కాగడాలుగా వాడు కుంటున్నారున్నమాట.

“ఈ ద్వీపంలో చమురు దొరకదా? వెలుగు కావాలంటే, ఈ మణులు తప్ప మరో సాధనం లేదా?” అని అడిగాడు ఉగ్రగదత్తుడు.

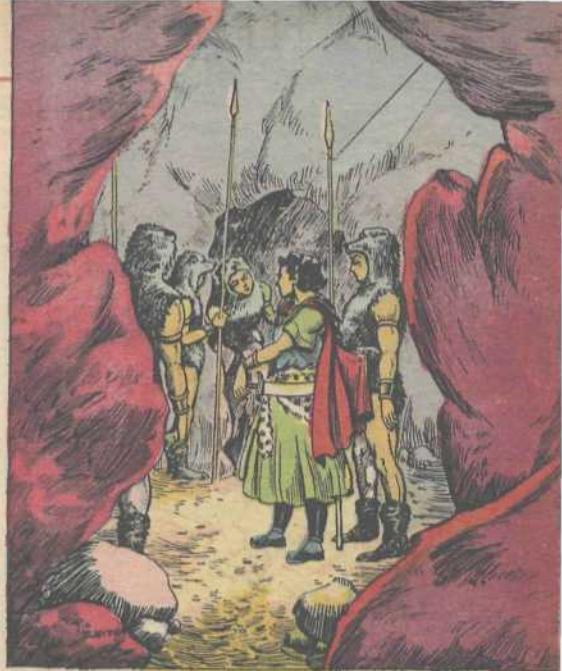
“చమురా? ఏమిటది? ఓహోః, దాన్ని గురించి యిక్కుడకు బానిసలుగా వచ్చిన మీ దేశంవాళ్లు చెప్పగా విన్నాం.” అన్నాడేక భల్లాకరాయుడు.

“ఇది చాలా చిత్రమైన ద్వీపం,” అనుకున్నాడు ఉగ్రగదత్తుడు. అంతలోనే

క్రైన వికపాదుడిక సహయం చేస్తున్నారు.
నాగవర్ష అనెవాడు నీకు తెలుసా?'' అని
అడిగాడు.

“తెలుసు. వాడు....” ఉగ్రదత్తుడు
మాట ముగించేలోపలే, మరొక భల్లాక
రాయుడు మొదటివాట్టి గట్టిగా కనురుతూ.
“మహ్య చాలా అధిక ప్రసంగి
వశ్వతున్నాను. మన నాయకుడు చెప్పి
పంచిన దెబుటి? మరిచిపోయావా?''
అన్నాడు తీవ్రంగా.

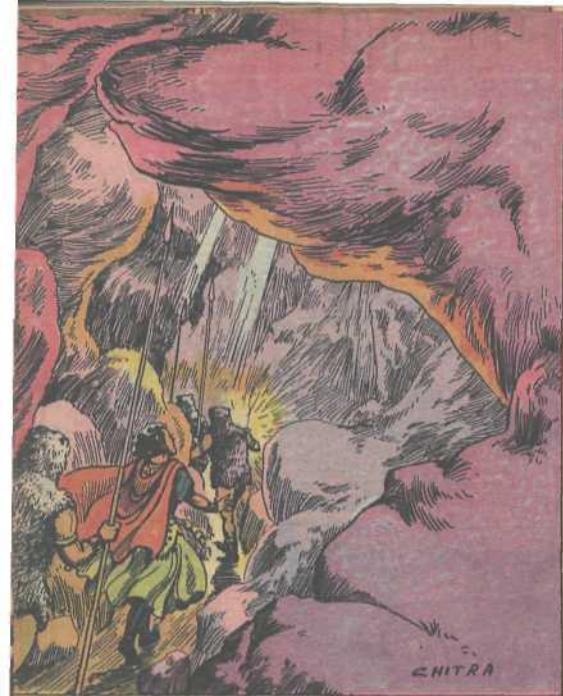
మొదట మాట్లాడిన భల్లాకరాయుడు
కుక్కినపేసులా అయిపోయాడు. మణు
లను అరచేతిలో పెట్టుకుని ముందు
ఇద్దరు భల్లాకరాయుళ్ళు, మధ్య ఉగ్ర
దత్తులూ, అతడికి వెనకగా మరొక భల్లాక
రాయుడూ మౌనంగా బిలం వెంట నదవ
సాగారు. రెండు మూడు నిమిషాల కాలం
అలా నడిచే నరిక, ఎదురుగా బిలం
మూనుకుపోయినట్టు, ఆడ్డుంగా నిలువెత్తు
రాయి ఒకటి కనిపించింది. ముందు
నదుపున్న భల్లాకరాయుడు, అక్కడ
అగి, రాతిలో కొంచెం పల్లంగా పున్నచేట
చూపుడు వేలితో నేకాడ్డు. రాయి కొంచెం
కదిలిసట్టయింది. ఆ వెంటనే దాని వెనక
నుంచి, ‘శరభం! ’ అన్న పిలుపు విన
వచ్చింది. దానికి జవాబుగా ముందున్న
భల్లాకరాయుడు, ‘భల్లాకం! ’ అన్నాడు

పెద్దగా. రాయి తలుపులా కిర్చుమంటూ
కొద్దిగా తెరుచుకున్నది. ఎలుగుబంటి
చర్చాలు థరించి, పెద్ద కత్తి నెకదాన్ని
పట్టుకొనిపున్న భటుడైకడు రాతి తలుపు
పక్కనుంచి తెంగి చూశాడు.

‘శరభం’, ‘భల్లాకం’ అన్న మాటలు
ఆ రాత్రికి భల్లాకరాయుళ్ళు నిర్ణయించు
కున్న సంకేతాలని ఉగ్రదత్తుడు గ్రహిం
చాడు. వీళ్ళు కూడా ఇరవైనాలుగ్గంపులూ
శత్రుభయంతే సతమతమైపోతున్నారని
అతడు ఊహించాడు.

“బక్కడేనా దేరికంది! తతమ్మావాళ్ళు
మయారు? ” అన్నాడు కావలి భటుడు
కోపంగా.

మాటలాడుతున్నట్టు కూడా అతడికి అను మానం కలిగింది. ఈ భల్లాకరాయుళ్ళ నాయకుడు కంధుడు పులిరాయుళ్ళ ధాటికి తట్టుకోలేక, ఇలాంటి రహస్య ప్రదేశాల్లో కాలం గడుపుతున్నాడని ఉగ్ర దత్తుడు అనుకున్నాడు.

పూర్తుగా ముందు నడుస్తున్న భల్లాకరాయుడు ఆగి, తన అరచేతిలో పున్న మతిని గట్టిగా గుప్పెటలో లిగించి, దాన్ని వేలబాయగా నాలుగైదుసార్లు పూపాడు. ఆ వెంటనే భూమి బద్దలపుతున్నట్టు పెద్ద ధ్వని అయింది. చూస్తూండగానే భల్లాకరాయుడి పాదాల దగ్గిర భూమి విచ్చి నట్టయి, అందులో నుంచి ఉన్నట్టుండి కళ్ళను మెరుమిట్లు కొలిపేలా వెలుగు పైకి వచ్చింది.

“వాళ్ళు సంగతి మాకేమీ తెలియదు. అయినా, గబ్బిలాయిలా విలాన్ని అంటి పెట్టుతుని పుండె నీకు ఈ వైనాలన్ని ఎందుకు ?” అంటూ ముందున్న భల్లాకరాయుడు, రాత తలుపును సాంతం తెరిచి ముందుకు వెళ్ళాడు.

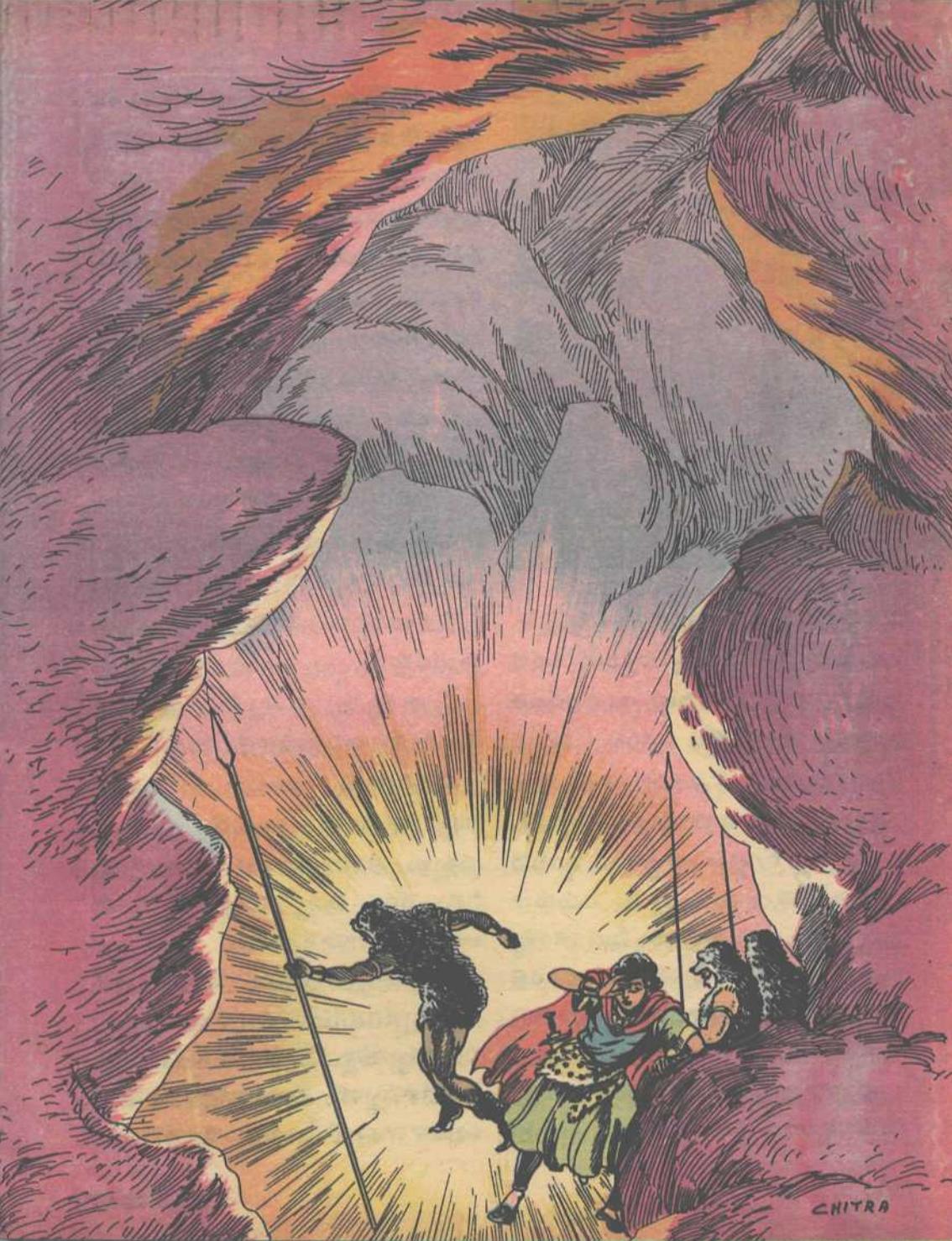
అతడి వెనకగా మిగిలినవాళ్ళు కూడా బయలుదేరారు.

ఉగ్రదత్తుడు, భల్లాకరాయుళ్లో వెంట విలంలో చాలా డూరం నుడిచాడు. అయినా, దానికి అంతం పున్నట్టు కనబద లేదు. విలంలో అనెకచోట్ల పైనుంచి వెలుగు పడుతున్నట్టూ, కొన్ని కొన్ని ప్రాంకాల్లో ఎవరో, విలం గోడల వెనుక

“ఇక్కడ ఇరవైబక్క మెట్లున్నవి ! జాగర్త, కాలు జారిందో...” అంటూ ఒక భల్లాకరాయుడు ఉగ్రదత్తుపై పొచ్చరించి, మెట్లు దిగపాగాడు. ఉగ్రదత్తుడి ఆశ్చర్యానికి అంతలేదు.

చిలం మధ్యలో ఒక పెద్ద ఆగాధం, అందులో నుంచి పట్టపగలులా వెలుగు !

ఉగ్రదత్తుడూ, అతడి వెంట పున్న వాళ్ళు మెట్లు దిగి, సమతలంగా పున్న ప్రదేశాన్ని చేరారు. ఆ ప్రదేశానికి చుట్టూ పున్న గోడలలో తాపదం చేసిన మణుల

సుంచి దెదీప్యమానంగా కాంతి వస్తున్నది. ఎదురుగా నిలువెత్తున ద్వారం ఒకటి పున్నది. దాని తలుపులు బంధించబడి పున్నవి. ఉగ్రదత్తుడి వెంట వచ్చిన భల్లాకరాయుళ్లో ఒకదు, అ తలుపుల దగ్గరకు వెళ్లి. వాటి మీద గుప్పెటతో. మూడుసార్లు గట్టిగా కొట్టాడు. వెంటనే ద్వారాలు తెరుచుకున్నవి. ఎదురుగా పున్న ఒక ఉన్నతాసనం మీద శిరస్తాణంలో ఎలుగుబంటి చెప్పలు థరించి పున్న. ఒక దృఢకాయుడు కూచుని పున్నాడు.

భల్లాకరాయుడు అతడి దగ్గరకు వెళ్లి. మందస్వరంలో ఏడే చెప్పాడు. అసనం

మీద కూచున్న వ్యక్తి. ఉగ్రదత్తుడి కేసి దృష్టి సారించి, తల పంకిష్టా భల్లాకరాయుడితో ఏమో అన్నాడు. వెంటనే భల్లాకరాయుడు ఉగ్రదత్తుడున్నచో టుకు వచ్చి. “అయిన, మా నాయకుడు కంధుడు. నిన్ను దగ్గిరకు తీసుకు రావలసిందిగా చెప్పారు,” అన్నాడు.

ఉగ్రదత్తుడు నిర్వయంగా, కంధుడి ఎదుటకు వెళ్లి నిలబడ్డాడు. కంధుడు అతటి నిశితంగా చూస్తూ, “సికోబాటు మీ దౌస్తుంచి పులిరాయుళ్లచే అపహరించుకు రాబడిన వాళ్లందరు?..” అన్నాడు.

“నలుగురం. ఒకామె ప్రీ..” అన్నాడు ఉగ్రదత్తుడు.

“వాళ్లక్కడున్నారో. నీకమైనా తెలుసా?” అని అడిగాడు కంధుడు.

“తలియదు.” అంటూ ఉగ్రదత్తుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. కంధుడు యిలాంటి ప్రశ్నలు తనను ఎందుకడుగుతున్నాడే. ఏటి వెనక పున్న రహస్యం ఏమిలో అతడికి అపగాహన కాలేదు.

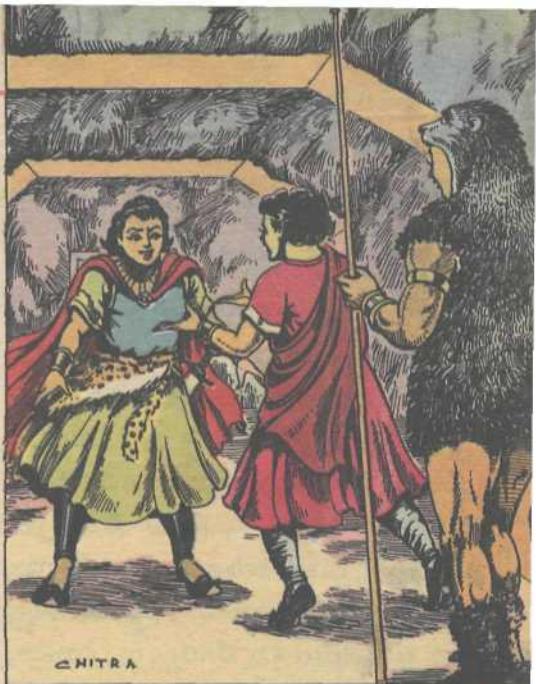
ఉగ్రదత్తుడు తనను గురించే అలోచిస్తున్నాడని గ్రహించినవాడిలా కంధుడు చిరునష్టనవ్యాప్తి. “నేను, మీకు మిత్రులై. మీ దౌస్తుంచి మనుషుల్ని అపహరించుకురావటంలో నా కెలాంటి ప్రమేయం

లేదు. పులిరాయిళ్ళు మీ కెంత శత్రువులో, నాకూ అంతే శత్రువులు. కొండగుహల్లో, బిలాల్లో నేనూ, నా అనుచరులూ ఎంత రఘుస్వంగా కాలం గడపవలసి వస్తున్నదే నువ్వే చూకావుగదా? మీ దేశానికి, ఈ జ్యోలాద్విషపానికి మహమ్మారిలా దాపురించిన ఏకపాదుట్టి. అతడి భటులనూ సర్వనాశనం చేయటానికి, నేనూ, మీ దేశపుడైన మరొక వ్యక్తి ఒక పథకం తలోచించాం. బహుళ ఆ వ్యక్తిని నువ్వు గుర్తించగలవేమో చూడాం.” అంటూ తన అనుచరులలో ఒకడికి సాంజు చేశాడు.

కంధుడి అనుచరుడు తమ నాయకుడి అసనానికి వెనకగా వున్న ఒక తలుపు తెరిచాడు. ఆ వెంటనే రుద్రుడు నవ్వుతూ ఉగ్రదత్తుట్టి సమీపించి, “నిన్న ప్రాణాలతో చూడగల ననుకోలేదు, ఉగ్రదత్తా!” అన్నాడు ఆప్యాయంగా.

“రుద్రుడు!” అంటూ ఉగ్రదత్తుడు పర మానంద భరితుడై, “ఆరుద్రు దెక్కుడ? చంద్రసేన ఏమయింది?” అని ఆత్రుతగా ప్రశ్నించాడు.

“ఆ యిద్దరూ ఇలిరాయిళ్ళు అధిసంలోనే వున్నారు. నేను మాత్రం ఈ కంధుడి అనుచరులవల్ల రక్షించబడ్డాను,” అన్నాడు రుద్రుడు నిస్పృహగా.

CHITRA

కంధుడు లేచి నిలబడి ఉగ్రదత్తుడితో, “నీ గురించి రుద్రుడి ద్వారా సర్వం తెలుసుకున్నాను. ఈనాటికి ఏకపాదుట్టి. అతడి మూకసూ నాశనం చేసి అవకాశం కలిగింది. నేనూ నీ స్నేహితుడైన రుద్రుడూ వేసిన పథకం మరెం లేదు. నీ పెంపు తండ్రి అయిన ఉగ్రాతుట్టి. అతడి సేవకులనూ ఈ దీపిం చెర్చి. వాళ్ళ సహయంతో ఏక పాదుడి కోటను ముట్టి దించటం,” అన్నాడు.

“మీ స్వాధీనంలో వున్న భయంకర పత్తులు మహా కాయులైన రాక్షసులను మోయగలవా?” అని అదిగాడు ఉగ్రదత్తుడు అనుమానంగా.

"అంత పెద్ద మహాకాయుల్ని మోసే శక్తి వాటికి లేదు. నీ బంధు గణమంతా పదవల్లో బయలుదేరి ఇక్కడికి రావల సిందే," అన్నాడు కంఠుడు.

"నేను బంధిగా వచ్చేప్పుడు. ఈ ద్వీపాన్ని, దిని చుట్టూ సముద్రం అంచుల పరకూ వున్న అగ్ని పర్వతాలనూ చూశాను. అగ్ని పర్వతాల సుంచి వెలువడిన లావా ద్రవం సముద్రతీరాన్నంతా మంటల మయం చేస్తున్నట్టు నాకు కనబడింది. అలాంటి స్థితిలో పదవలు తీరాన్నెలా చేరగలపు?" అని అడిగాడు ఉగ్రదత్తుడు.

ఈ ప్రశ్న ఎంటూనే కంధుడు నవ్యి, తన అనుచరులకేసి నేగర్యంగా చూస్తూ, "సముద్రతీరంలో మంటలపాలు కాకుండా, పదవలను ఒడ్డుచేర్చే కొన్ని ప్రదేశాలు నా అనుచరులకు తెలుసు. అనలు ప్రమాదం ఏకపాదుడి కోటను ముట్టిడింపటంలో వున్నది. ఆ తరవాత వాడు దీరికినా వాళ్ళి చంపటంలో మరింత పెద్ద ప్రమాదం వున్నది!" అన్నాడు.

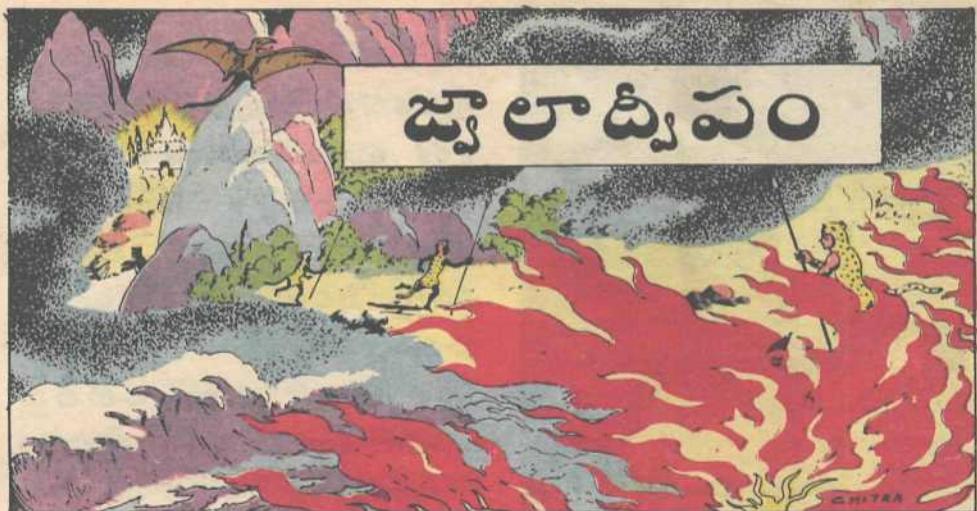
కంధుడి మాటలు ఉగ్రదత్తుడికి సంభ్రమశ్చర్యాలు కలిగించినే. అది గ్రహించిన కంధుడు అతజ్ఞి తన వెంట పెట్టుకుని, ఒక రహస్య మార్గం గుండా బిలంలో సుంచి కొండ పైభాగానికి తిపుకుపోయా. "అదుగో, ఆ మంటల మధ్య వున్నట్టు కనబడే ఏకపాదుడి కోట. ఇక్కడించ్చి చూసిన ప్పుడు అది మంటల మధ్య వున్నట్టు కనబడినా, నిజానికి దాని చుట్టూ అగ్ని పర్వతాలు లేవు. దాన్ని చేరేందుకు సురక్షితమైన ఒక మార్గం వున్నది. కాని, కోట మనం ఆక్రమించుకున్న ఏకపాదుడి చంపటమే పెద్ద సమస్య!" అన్నాడు.

"మన చేతిలో వాడు చిక్కటమంటూ జరిగితే, వాళ్ళి చంపటం ఎంతసేపు!" అన్నాడు ఉగ్రదత్తుడు.

"వాడికి తిరుగులేని ఒక అద్భుత శక్తి వున్నది. అదేమిటంటే: వాడెవరి నెత్తురు చూసినా, లేక వాడి నెత్తురు ఎవరు చూసినా—తప్పకమరణిస్తారు!" తీన్నాడు కంధుడు.

—(ఇంకాపుండి)

17

[భల్లాకరాయుళ్ళ ఉగ్రదత్తుణ్ణి తమ నాయకుడైన కంధుడి దగ్గిరకు తినుతుపోయారు. కంధుడు ఉగ్రదత్తుడితో వికపాదుణ్ణి చంపిందుకు రాక్షసుల సహాయం కావాలని చెప్పుతూనే, వికపాదుణ్ణి చంపటం అంత సులభంగా సాధ్యమయే వని కాదనీ; వాడెవరి నెత్తురు చూసినా, దేక వాడి నెత్తురు ఎవరు చూసినా—మరుక్కణ మే తప్పక మరణిస్తారనీ అన్నాడు. తరవాత—]

పులిరాయుళ్ళ నాయకుడైన వికపాదుడికి గల అపూర్వక క్రిని గురించి వినగానే ఉగ్రదత్తుడు నిలువెల్లా కంపించి పోయాడు. వికపాదుణ్ణి పాతమార్పకుండా తనుగాని, తన స్నేహితులుగాని ఈ జ్యోలాద్యోపాన్ని వదలటం సాధ్యం కాదు. అంతేకాక సామంతరాజున సుదర్శనుడి కుమారై చంద్రసేన కూడా అదుర్మార్గుడి అధినంలోనే వున్నది.

“ఆ దుర్మార్గుణ్ణి చంపటం ఆనేదిచాలా గద్దుసమస్య, ఒకసారి వాళ్ళి, నా భట్టులు బంటరిగా దేరకపుచ్చుకున్నారు. కాని, వాళ్ళు ఈటెలు ఎత్తి వాళ్ళి గుండెల్లో పాడవబోయ్యెలోపలే, వాడు తన కత్తితో ముఖం మీద గాటు వేసుకున్నాడు. ఆ నెత్తురు చూస్తానే, నా భట్టులందరూ అక్కడే మరణించారు.” అన్నాడు కంధుడు.

“చంద్రమామ”

“అయితే, మనం వాడి ఎదట పడటం లోనే ప్రమాదం పున్నదన్నమాట ! అయితే యిక వాళ్లి చంపటం ఎలా ?” అన్నాడు ఉగ్రదత్తుడు నిస్సుహా.

రుద్రుడు, ఏకపాదుడికి కోట కేసి సాలోచ నగా చూస్తూ, “ఒకసారి మనం ఆ కోటను చుట్టుముట్ట గలిగితే, తరవాత వాళ్లి చంపటం ఎలాగో అలోచించవచ్చు. ఆ సమయానికి ఏదో ఒక ఉపాయం తోచక పోదు. ఉగ్రాఖుడు పెద్ద జిత్తులమారి !” అన్నాడు.

“బహుకానా పెంపుడు తండ్రి చచ్చినా ఘర వాలేదనుకుంటున్నట్టున్నది, ఈ రుద్రుడు !” అనుకున్నాడు ఉగ్రదత్తుడు

తన మనస్సులో. కానీ, కంధుడు చెప్పి నట్టు తను తన పెంపుడు తండ్రి సహాయం కోరక తప్పదు. బలవంతులూ, ప్రాణ భయం లేనివాళ్లు అయిన తన రాక్షస బంట్లు వచ్చి పాగ్లొననిదే భయంకర పక్కల్ని, పులిరాయుళ్లనూ ఓడించటం సాధ్యం కాదు.

“ఉగ్రదత్తుడు యిలా ఆ లో చిష్టా వుండగా కంధుడు అతణ్ణి సమీపించి, “ఉగ్రదత్తు, నీ నిర్దయం ఏమిటి ? నీ పెంపుడు తండ్రి నుంచి సహాయం కోరుతూ వార పంపటమా, లేదా ?”” అని అడిగాడు.

“అక్కడికి ఎవరు వెళ్లేటట్టు ? నేనే వెళ్లిరానా ?” అని అడిగాడు ఉగ్రదత్తుడు.

కంధుడు జవాబు యిచ్చే లోపలే, రుద్రుడు ముందుకు వచ్చి. “కపిలపురం వెళ్లి, యిక్కడి సంగతి సందర్భాలు చెప్పి సహాయం నేను తీసుకుపస్తాను. నన్న పోనివ్వండి,” అన్నాడు.

జందులు కంధుడూ, ఉగ్రదత్తుడూ కూడా ఒప్పుకున్నారు. తరవాత కంధుడు తన అనుచరుల్లో ఒకణ్ణి పెలిచి, రుద్రుణ్ణి భయంకర పక్కి మీద ఎక్కించుకుని కపిలపుర రాజ్యంలోని అడవుల్లో దింబాలని చెప్పాడు. దానికి వాడు అయిష్టంగా ముఖం పెట్టి, “అయ్యా, మీకు తెలుసు గదా ?” ఈ ఉగ్రదత్తుణ్ణి యితర్లనూ

పుత్రిలూ రాయి శ్వాస అపహరించి ఈ దీన్యపానికి
తెచ్చినప్పటి నుంచి, రాక్షసులూ, ప్రజలూ
కూడా రేయింబవశ్వాస భయింకర పక్కల
కోసం కాపలా కాస్తున్నారు. మేము ఆ
ప్రాంతాల దిగామో, వచ్చినపని చేస్తే
ముందే ముఖ్యాల్ని వాళ్ళు చంపిస్తారు !”
అన్నాడు.

“ఉగ్రగదత్తుడు ఓ కీలకాలం ఆలోచించి,
“అయితే, రుద్రుడు ఒక పని చేస్తే
పోతుంది. అడవిలో దిగేముందు తనెవరో
అక్కుడి కాపలావాళ్ళు తెలుసుకునేందుకు
విలుగా, తన దుస్తుల్లో ఏదో ఒకదాన్ని
పైనుంచి కిందకు పడవెయ్యటం బావుం
చుంది. నేను నా పెంపురు తండ్రికి రాసే
లేఖ నేకదాన్ని కూడా, ఆ దుస్తుల్లోపాటు
పడవేస్తే, సంగతి సందర్శాలు వాళ్ళు
తెలుసుకుంటారు,” అన్నాడు.

ఈ ఉపాయం అందరికి నచ్చింది.
ఉదయం కాగానే ప్రయాజం అయ్యేందుకు
చేయవలసిన ఏర్పాట్లు చేసుకోవలసిందిగా,
తన అనుచరుడికి, రుద్రుడికి చెప్పి,
కంఠుడు ఉగ్రగదత్తుడై వెంట బెట్టుకు
వెళ్లి, ఆతడికోసం ఏర్పాటు చేసిన
శయనాగారాన్ని చూపించాడు.

* * *

తన కొటముందున్న ఆవరణలోని ఒక
పెద్ద రాకి మీద తల రెండు చెక్కల

మధ్య పెట్టుకుని విచారంగా కూచుని
పున్న ఉగ్రాక్షుడి వద్దకు, అతడి బంట్లు
యిద్దరు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “మహా
నాయక, ఏదో ప్రమాదం, అంతా అయో
మయం, వాడికి మతిపోయన్నావుండాలి!”
అంటూ వగరుస్తా నిలబడ్డారు.

“ఏమిటి ప్రమాదం ? ఏమిటి అయో
మయం ? ఏమిటి వాగుడు ? మీకేనా మతి
పోయింది !” అంటూ ఉగ్రాక్షుడు కళ్పిర
చేసి తన బంట్లకేసి చూశాడు.

తమ నాయకుడి ముఖంకేసి చూస్తానే,
జిద్దరు రాక్షస బంట్లూ తల్పిబ్బు పడి
పోయి, తదబడుతూ, “ఎవడో ఒక జ్యులా
దీపం వాడు పట్టిపగలే మన అడవి మీద

ఎగురుతూ, కిందికి దిగాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. మన కాపలావాళ్లు వాడి మీదికి బాణాలూ, గదలూ విసిరారు. వాడు మూటలూ కట్టిన ఏదో పత్తును కింద పడవేసి, ఇంకా అక్కడే ఎగురుతున్నాడు," అన్నారు.

"ఆ పత్తువేది? వెంట తెచ్చారా?" అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు కోపంగా.

"అది ఎక్కడే చెట్లలో పడింది. మన వాళ్లు దానికోసం గాలిస్తున్నారు." అన్నారు రాక్షస బంట్లు.

"అయితే, ఈ లోపల మీకు మతులు పోయి పలవరిస్తూ, నా దగ్గిరకు పరిగెత్తు కొచ్చారన్న మాట! అక్కడికి పదండి!"

అంటూ హుంకరించి ఉగ్రాక్షుడు తన భటులవెంట బయలుదేరాడు.

ఉగ్రాక్షుడు అడవిలో కొంతదూరం వెళ్లిసరికి ఒక ఎత్తయిన రాతిగుట్ట పక్కనే పున్న చెట్లుకింద కొందరు రాక్షసులూ, ప్రజలూ గుంపుగా కూడి రణగాణధ్వనిచేస్తున్నారు. ఒక భయంకర పక్కి పైన చెట్ల మీద వలయాకారంగా ఎగురుతున్నది. ఉగ్రాక్షుడు తమ కేసి రావటం చూస్తూనే గుంపులో నుంచి ఒక రాక్షసుడూ, ఇద్దరు ప్రజలూ పరిగెత్తు కుంటూ అతడికి ఎదురు వచ్చారు రాక్షసుడి చేతిలో ఒక చిన్న రంగుప్రస్తం, గుండ్రంగా కర్రకు చుట్టివున్న ఒక పత్రం పున్నాయి.

"మహానాయకా, ఆ భయంకర పక్కి మీద ముగ్గురు మనుషులున్నారు. అయితే వాళ్లు పులిరాయుళ్లు మాత్రం తాదు. వాళ్లుల్లో యిద్దరు ఎలుగ్గొడ్డు చర్చాలు థరించి పున్నారు. ఒకవేళ అవి మను మోసగించేందుకు ఆ దుర్మాగ్గులు వేసిన మారువేషాలేమో! వాళ్లు వీటిని మూటలా కట్టి, కింద పడవేళారు," అంటూ పత్రాన్ని ఉగ్రాక్షుడికిచ్చాడు.

ఉగ్రాక్షుడు వాటిని అందుకుని పత్రాన్ని తెరించి చూస్తూ, "ఈ మానవ భాష చదవ

మనా నాకిస్తున్నావ ? బుద్ధిలేదా ? ఒరె,
సరమానవా, ఈ గిలుకుడెంతో చదువు!''
అంటూ పక్కన వున్న మనిషికి యిచ్చాడు.
వాడు అంతా చదివి ఆ శృంగారపోతూ,
''మహారాక్షస ! ఇది నీ పెంపుదు కొడుకు
ఉగ్రదత్తుడుజ్యాలాద్యిపాస్నుంచిరాశాడు.
ఆ భయంకర పక్షి మీద వున్న ముగ్గురిలో
ఒకడు రుద్రుడట. తతిమ్మా యిద్దరూ
భల్లాకరాయుళ్ళు. మనకు మిత్రులు,''
అన్నాడు.

''అహ్మ, నా ఉగ్రదత్తుడు బతికే
పున్నాడా ? నాకు మొదటి నుంచి వాడు
విదో ఒకనాడు తిరిగి, నా అరణ్యరాజ్యం
వస్తాడని నమ్మకం ప్రీస్తుది. అరె ! వాడే
రాక, ఈ రుద్రుణ్ణీ ఎందుకు పంపినట్టు ?
సరే, ఆ భయంకరపక్షి మీద వున్నవాల్లకు
కిందికి దిగమని సొంజ్జలు చేయండి,''
అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు సంశయిస్తున్న
వాడిలా.

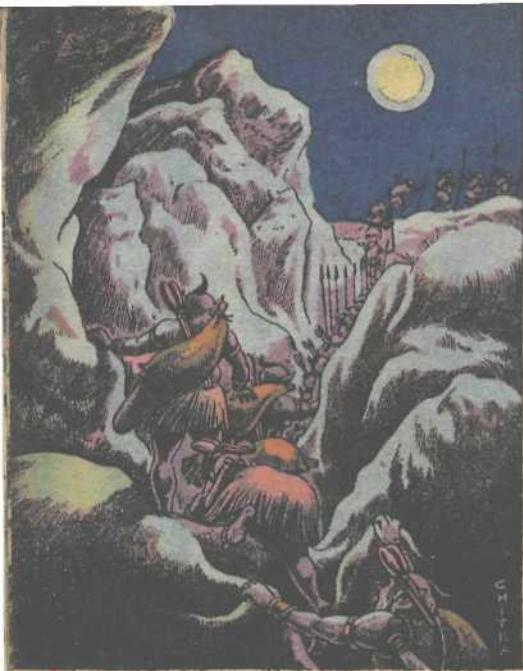
కొందరు రాక్షసులూ, ప్రజలూ కలిసి
చెట్ల మీది నుంచి, గుట్టల మీది నుంచి
భయంకర పక్షి కేసి చేతులూ, ఓడుగాటి
చెట్ల కొమ్మలూ పూపుతూ దిగవలసిందిగా
సొంజ్జలు చేశారు. భయంకరపక్షి ఏట
వాలుగా ఎగురుతూ వచ్చి ఉగ్రాక్షుడిక
అల్లంత దూరంలో దిగింది. ఆ వెంటనే
పక్షి మీది నుంచి రుద్రుడు చెంగున

కిందికి దూకి, కేకలుపెడుతూ ఉగ్రాక్షుడి
దగ్గిరకు పరిగెత్తుకు వచ్చాడు.

రుద్రుణ్ణీ చూస్తూనే ఉగ్రాక్షుడికి ఎంతే
అనందం కలిగింది. అతడు రుద్రుణ్ణీ
రెండు చేతులతో ప్రికెత్తి, అప్యాయంగా
అటూ యిటూ పూపి కిందికి దించుతూ,
''ఉగ్రదత్తుడు కైమంగా పున్నాడా ?
వాడు నీతోపాటు ఎందుకు రాలేదు ?
అరుద్రుడేమయ్యాడు?'' అని అడిగాడు,
అవేశంగా.

''ఉగ్రదత్తుడు కైమంగానే పున్నాడు.
అరుద్రుడూ, సామంతరాజు సుదర్శనుడి
కూతురు చంద్రసేనా పులిరాయుళ్ళవద్ద
బందిలగా పున్నారు. ఆ పులిరాయుళ్ళు

నాయకుడు ఏకపాదుడనే వాళ్లి చంపితే తప్పి, వాళ్లు, ఉగ్రదత్తుడు కైమంగా యిక్కడికి రాలేదు. అందుకు నిన్ను సహాయం రావలసిందిగా ఉగ్రదత్తుడు కోరాడు," అన్నాడు రుద్రుడు.

"నా కొదుకు నన్ను సహాయం రావల సిందని కోరటమా? ఏమిటి మాటలు! వాడు నా నుంచి పారిపోవాలని చూసినా, పథ్ఫ్ఱులుగు లోకాలూ గాలించి పట్టుకుని కాళ్లు చెతులూ కట్టి, కోటలో పడ వేస్తాను. నా తరవాత ఈ అరబ్బురాజ్యానికి నాయకు లెవరు?" అంటూ పట్టురాని అగ్రహంతో అడవి మార్గేగేలా ఉగ్రాక్షుడు మంకరించాడు.

ఉగ్రాక్షుడు కొంత కాంతించిన తరవాత రుద్రుడు, జ్యోలాద్విషంలో వున్న రెండు శత్రువుల సంగతి, భల్లాకరాయుళ్లు నాయకుడైన కంధుడు తనకు చేసిన సహాయం సంగతి చెప్పాడు.

"పదవలో బయలుదేరి రావాలి. మీరు జ్యోలాద్విషం చేరేందుకు రెండు పగల్లూ, రెండు రాత్రులూ పదుతుంది. దారి చూపేందుకు ఒక భల్లాకరాయుడు నావెంట పచ్చాడు." అంటూ అతణ్ణి ఉగ్రాక్షుడికి పరిచయం చేశాడు. తరవాత రుద్రుడు దారి చూపవచ్చిన భల్లాకరాయుళ్లి ఉగ్రాక్షుడి దగ్గిర వదిలి, తాను మరుక్షణమే తిరిగి జ్యోలాద్విషం వెళ్లి పోయాడు.

ఉగ్రాక్షుడు తన బంట్లలో మెరికలవంటి వారిని అయిదు వందలముందిని ఏరి, వాళ్లతో జ్యోలాద్విషం వెళ్లిందుకు ప్రయాణం కట్టాడు. వాళ్లు మహారణ్యాల్లో పడి, కొండలూ, నదులూ దాటుతూ, వారం రోజుల తరవాత సముద్రతీరం చేరాడు.

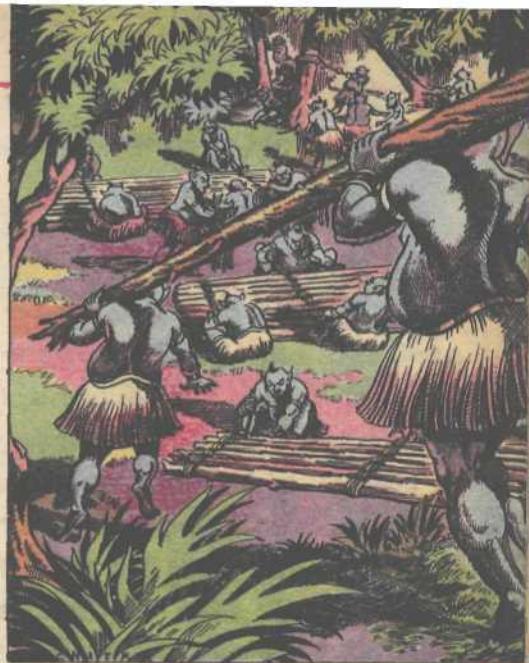
రాక్షసుల్లో చాలామంది సముద్రాన్ని యిదే మొదటిసారిగా చూడటం. కంటి కానినంతవరకూ వున్న అమహాప్రవాహాన్ని చూస్తానే వాళ్లు చెప్పులేనంతగా నివ్వేర పోయారు. "జంత మహాసముద్రం మధ్య

నేల ఎలా పుంటుంది? ఇందులో ఏడో మొసం పున్నది. ఎలాగయినా మనకు నీచి గండం తప్పదు." అని వాళ్ళు గుసగుసలు ప్రారంభించారు.

ఈ సంగతి తన చెవిని పడగానే ఉగ్రా క్షుడు రౌద్రరూపం దాల్చి. "అడవి చెట్లు నరికి, వాటి బాధులతో ఒక్కప్పుటి యాత్రెమందిని మాయగలగేట్లుగా పది పడవలు కట్టండి. వాటిని జాగర్తగా కట్టుకున్నారా, మీరు నముద్రం దాట జ్యోతిష్టాంపం చేరుతారు. లేదా మీరు భయపడుతున్నట్టు మీకు నీ తిగండం తప్పదు!" అన్నాడు.

ఉగ్రాక్షుడి పెచ్చరిక రాక్షసుల్లో ఒక చెంప భయాన్ని, మరో చెంప అత్మవిక్యా సాన్ని, తెగువనూ కలిగించింది. వాళ్ళు మహావృక్షాలను వేళ్ళకంటా ఉడబెరికి, ఉడలతో ఒక మానుకూ ఇంకొక మానుకూ బంధాలు బిగించి పెద్దపెద్ద తెప్పుపడవలు తయారు చేశారు.

అన్ని స్థానమై ఒకవాటి సూర్యోదయం వేళ ఉగ్రాక్షుడు సముద్రం మీద బయలు దేర పోతూండగా, చిత్రసేనుడి దగ్గిర నుంచి ఒక దూత అక్కిడికి వచ్చాడు. అతడి ద్వారా, జ్యోతిష్టాంప పరిస్థితులు చిత్రసేనుడికి తెలుసునన్న విషయం ఉగ్రాక్షుడు తెలుసుకున్నాడు. తన దూత

ద్వారా చిత్రసేనుడు, ఉగ్రాక్షుడికి. కొంత సైనిక సహాయం చేస్తానని కబురు పంపాడు.

"తన కుమారుల్లో పు లి రా యు ఇల్లు ఎత్తుకుపోయారని తెలిసి, మహారాజు, మహారాణీ దుఃఖసాగరంలో మునిగి పోయారు. ఈ వార్తతోపాటు సామంతుడి కుమారై చంద్రసేన కూడా అపహారించ బడిందని తెలిసి మరింత బాధపడ్డారు. ఆ సామంతరాజు సుదర్శనుడు లోగద్రోహి నాగవర్కుతో జరిగిన యుద్ధాల్లో మహారాజుకు ఎంతగానే సహాయపడ్డాడు. ఆయన మహారాణికి, బంధువు కూడా రాకుమారి చంద్రసేనతో యువరాజుకు

వివాహం జరపటం భావుంటుందని కూడా వారు భావిస్తున్నారు." అని చెప్పాడు దూత.

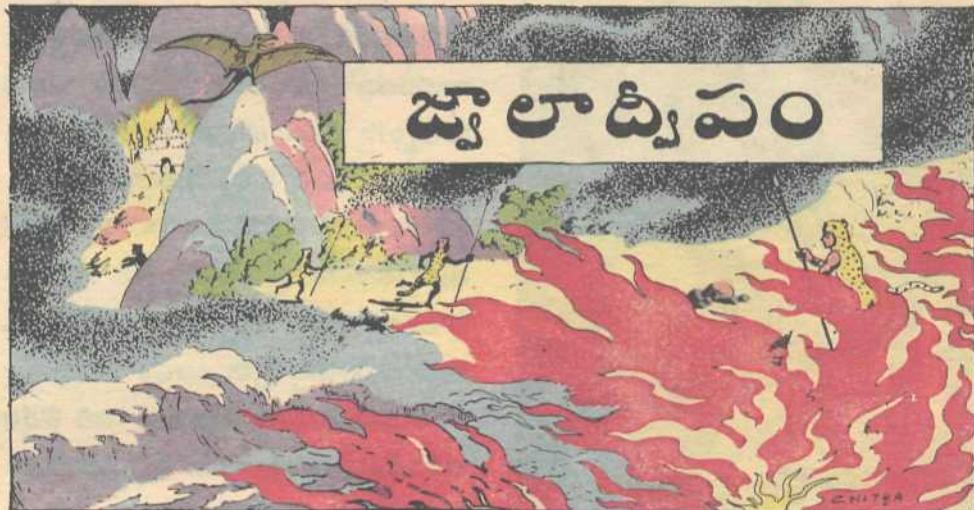
దూత మాటలు వింటూనే ఉగ్రాక్షు కోపంతో నిలువెల్లా కంపించిపోయాడు. రాత్రి గడను దూత పైకి ఎత్తబోయిన వాడల్లా తమాయించుపుని, "వాడు యువరాజు కాదు, ఉగ్రదత్తుడు, నా కుమారుడు! నా కుమారుడి కోసం దుఃఖించే హక్కు ఏమి రాజుకూ, రాణికి లేదన్నానని చెప్పు. ఈ సామంతుడెవడు? సుదర్శనుడెవడు? వాడి పేరు కూడా ఎన్నదూ ఎనిలేదే! వాడి కుమార్తె చంద్రసేన ఉగ్రదత్తుడికి తగునే తగదే తెల్పువలసినవాళ్లి, నేను! తెలిసిందా? ఇక వెళ్లు!" అంటూ హంకరించాడు.

ఉగ్రాక్షుడితో యింకేమి చెప్పునా తన ప్రాణానికి ముప్పు రావేచ్చుని భావించిన దూత తఱిగి చూడకుండా అక్కడి నుంచి పారిపోయాడు. తరవాత ఉగ్రాక్షుడి ఆజ్ఞ కాగానే రాక్షసులు పడవలను సముద్రం

లోపలికి కొంతదూరం లాగి, పశువుల చర్చలతో కుట్టిన తెరచాపలను గాలి వాలుకు ఎత్తారు. అన్నిటికన్నా ముందున్న పడవలో దారి చూపేందుకు వచ్చిన భల్లాకరాయుడు ఎక్కాడు.

రాక్షసు లెకిప్పిన పడవలు ఏ ప్రమాదం లేకుండానే ఆ పగలూ, రాత్రి సముద్రంలో ఎక్కుడా అగకుండా తూర్పు దిక్కుగా ప్రయాణించినై. కాని, మర్మాటి సూర్యు దయం వేళకు వాళ్లకు దూరంగా సముద్రంలో ఆకాశం ఎత్తు భయంకరమైన మంటలు కనిపించినై. "జ్యోలా దీపం! జ్యోలా దీపం!" అంటూ కొంత భయంగా, కొంత ఉత్సాహంగా రాక్షసులు గట్టిగా కేకలు పెట్టారు. ఆ తరవాత కొద్దిసేపటి కల్లా, దీపం వైపు నుంచి తమకేసి పట్టున్న నల్లని నలుసంత చిన్న ఆకారం ఒకటి వాళ్లకు కనిపించింది. అది చూస్తూండ గానే క్రమక్రమంగా పెరిగి పెద్దదే— భయంకరపడిగా పడవల మీద ప్రత్యక్ష మైంది. —(ముగింపు వచ్చే సంచికలో)

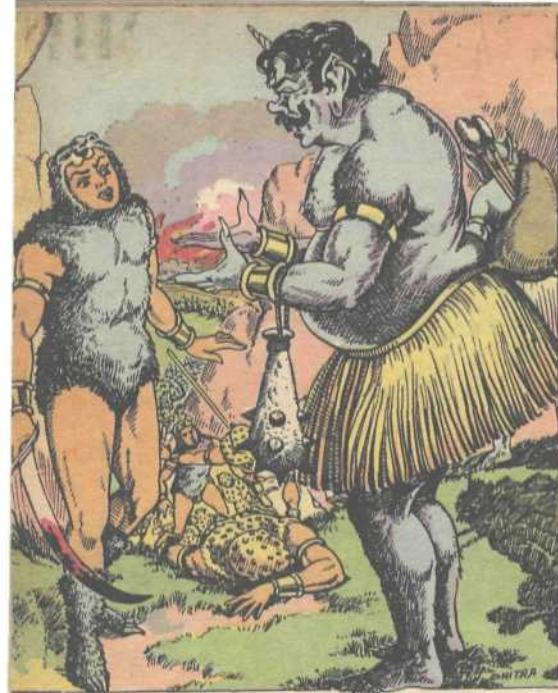
జ్యోలాద్విషం

18

[జ్యోలాద్విషం నుంచి ఉగ్రదత్తుడు తన పెంపుదు తండ్రి అయిన ఉగ్రాక్షుడికి సహాయం రావటసిందిగా వార్త పంపారు. వెంటనే ఉగ్రాక్షుడు తన రాక్షస బంట్లతో పదవల మీద జ్యోలా ద్విషానికి ఖయలుదేరాడు. పదవలు ఒక పగలూ, రాత్రి ప్రయాణం చేసి నమ్ముద మధ్యంలో పుండగా, ఒక భదుంకరపక్కి వాళ్ళ మీద దాడి చేసేందుకు వెగంగా వచ్చింది. తరవాత—]

భయంకర పక్కిని చూస్తూనే రాక్షసులు సాగారు. ఈ విథంగా ఓ పాపుగంట కాలం పుడలెత్తిపోయారు. ఉగ్రాక్షుడు ఉరుము పొరాటం జరిగిన తరవాత భయంకరపక్కి లాంటి పెద్ద గొంతుతో, “కాగడాలను మీద వున్న పులిరాయుట్టు. పదవల చమురులో తడిపి, వెలిగించండి!” అని మీద దిగబోతున్నవాళ్ళలా పక్కిని సూటిగా తేక పెట్టాడు. వెంటనే రాక్షసులు కాగడాలు కిందికి దూకించి, అంతలోనే వైకి ఎగిరి వెలిగించారు. భయంకర పక్కి మీద వున్న పుత్తులు జ్యోలాద్విషం దికుగ్గా వెళ్ళి పోయారు. కొరణం వల్లనే ఆ పగలూ, రాత్రి మిదికి తుటెలూ, పెద్ద పెద్ద రాళ్ళూ విసర కూడా పులిరాయుట్టు మళ్ళీ రాక్షసుల

“చందుమామ”

చనిపించింది. కాని, ఉగ్రాకులు, భల్లాక రాయుడు ఆశించినట్టు లోయ నిర్వస్తు మధ్యంగా లేదు. లోయ ముఖద్వారాన్ని ఆక్రమించుకుని వున్న పులిరాయుళ్ళతో, భల్లాకరాయుళ్ళు పోరాచు తున్నారు. కొన్ని భయంకర పటలు లోయకు చివర వున్న భల్లాకరాయుళ్ళు ఏద దాడి చేస్తున్నవి.

రాక్షసులందరూ పదవలు దిగి తీరం చేరేసరికి, పులిరాయుళ్ళు లోయలో పోరాచుతూ భల్లాకరాయుళ్ళు మధ్యగా దారి చేసుకుని ద్వీపం లోపలిక పారి పోసాగారు. భల్లాకరాయుళ్ళు అందిన వాళ్ళను అందినట్టు చంపుతూ, రాక్షసులున్న చేటుకు చేరారు. అందరికన్న ముందున్న భల్లాకరాయు డెకణ్ణే చూస్తునే, ఉగ్రాకులు అదిరిపడి, "ఉగ్ర దత్తా! ఏమిటి వేషం?" అంటూ అతడి చేతులు పట్టుకుని పైకిత్తి భుజం ఏద కూర్చుపెట్టుకున్నాడు.

“పదవల్ని మరికొంతదూరం పడుమటి దిక్కుగా పోనివ్యండి. అక్కడ మండుతున్న రెండు అగ్నిపర్వతాల మధ్యగా ఒక లోయ వున్నది. ఆ ప్రాంతాన మనం తీరం చేరి, ఆ లోయకుండా ద్వీపం మధ్యకు వెళ్ళవచ్చు.” అన్నాడు రాక్షసులకు దారి చూపవచ్చిన భల్లాకరాయుడు.

భల్లాకరాయుడు చెప్పినట్టే పదవలు తీరాన్ని అంటిపెట్టుకుని మరి కొంచెం ముందుకు వెళ్ళిపరికి, రెండు అగ్నిపర్వతాల మధ్యగా పాడవైన లోయ ఒకటి

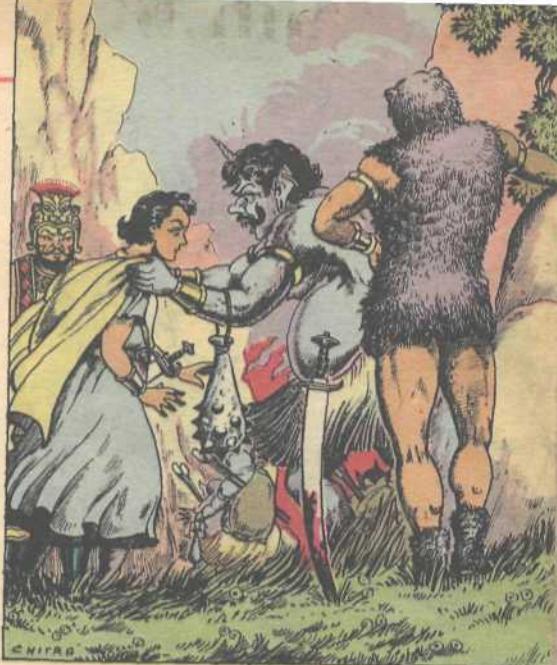
తమ ప్రభల శత్రువైన ఏకపాదుడితో పోరాడేందుకు రాక్షసులు సహాయం రావటం భల్లాకరాయుళ్ళకందరికి ఎంతో ఉత్సాహాన్ని కలిగించింది. ఉగ్రదత్తుడు నాలుగు మాటల్లో శత్రువక బలాన్ని గురించి, తన పెంపుడు తండ్రితో చెప్పి, భల్లాకరాయుళ్ళు నాయకుడైన కంధుణ్ణి

పరిచయం చేస్తూ, "ఈయనే ఏట్లు నాయకుడు. నన్ను పులిరాయి ఈ నుంచి తపాదాదు," అన్నాడు.

కంధుడు ఉగ్రాక్షందికి ప్రణమం చేసి, "ఉగ్రాక్ష! నీ రాకపల్లి మారు కొండగుహల్లో, బిలాల్లో చికటిబతుకు తప్పింది. ఏకపాదుడి వంటి మహాకృతారుడు యిక పుట్టబోడు. కేవలం బానిసలు చేసే కాయకష్టం మీద బతుకుతూ, ప్రపంచం మీద అధికారం చెలాయించాలని చూసే, ఏకపాదుజీ అతడి మిత్రులైన కరవిరుడూ, నాగవర్షులను నాశనం చేయగలిగితే, మీదే శానికి, ఈ జ్యులాద్వాపానికూడా ఎంతే శైమం కలుగుతురది," అన్నాడు.

"దానికి అలస్యం ఎందుకు? వాడికోటును ముట్టిడ్దాం. మీరు దారి చూపితే చాలు," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు, తన పెంపుడు కొడుకును భుజం మీది నుంచి దించుతూ.

"అది అంత తొందరపడి చేసే పనికాదు. నిదానంగా ఆలోచించాం. ఇప్పుడు వాడి చేతలో చంద్రసేన అనే రాకుమార్త్ర పున్నది. అమెకు హని కల్కుండా చూడాలి. అంతేకాక, అరుద్రుడనే మీవాడికాడు, ఎప్పుడూ వాళ్లు అంటిపెట్టుకు తిరుగుతూ, మీ గుట్టు మట్ట న్నీ వాడికి చెపుతున్నట్టు, అక్కణించి పారిపోయి

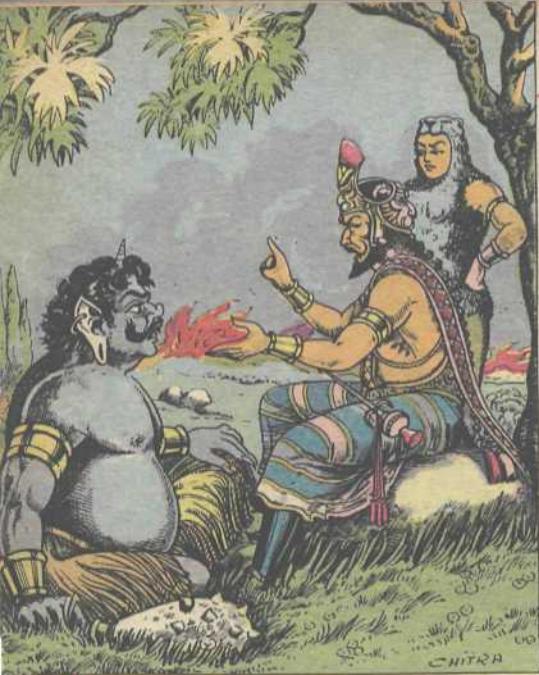
వచ్చిన మీ దేశం వాళ్లు చెపుతున్నారు," అన్నాడు కంధుడు.

అరుద్రుడు ద్రేషిగా మారాడని వింటూనే ఉగ్రాక్షుడు కళ్ళెక్కు ప్రచేసి. "రుద్రుడెక్కడ?" అని పుంకరించాడు.

రుద్రుడు భయపడుతూ ఆతడి ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

"నిమిరా, అరుద్రుడు యింత ద్రేషిఎలా అయిడు? వాడూ నీపూ ప్రాణస్నేహితులు గదా?" అని అడిగాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"వాడికి నేనెక్కణ్ణే నిమిట, ఉగ్రదత్తుడుకూడా ప్రాణస్నేహితుడే! బహుశా, చంద్రసేనను పెళ్ళాడాలనే అశతే, వాడు

మనకు ద్రేహం తలపెట్టి, పులిరాయుళ్వ నాయకుడి పక్షం అయి వుంటాడు,” అన్నాడు రుద్రుడు బెదురుగా.

“చంద్రసేన నా కొదుకును పెళ్వాడ వలనిందే! దానికి తిరుగు లేదు. ఆ ఆరుద్రుణ్ణి నరిక ఉప్పుపాతట్టో వేస్తాను,” అంటూ ఉగ్రాహుడు రంకెలు పెట్టసాగాడు.

“శాంతించు, ఉగ్రాకా! ఇంతవరకూ నీకు చెప్పకుండా దాచిన రహస్యం ఒకటి పున్నది. ఏకపాదుణ్ణి చంపటం తెలిక కాదు. వాడికో శక్తి పున్నది. వాడెవరి నెత్తురు చూసినా. లెక వాడి నెత్తురు ఎవరు చూసినా—తప్పక మరణిస్తారు!” అన్నాడు కంధుడు నిస్సిహగా.

కంధుడి మాటలు వింటూనే ఉగ్రాహుడు తికమకపడ్డాడు. అతడికి వెంటనే వాటి భావం అర్థం కాలేదు. కాని, ఆ అర్థం స్వర్చించగానే అతడు నివ్వేరపోయాడు. “కంధా, యిలాంటిది నే నెక్కుడా విన లేదు. అయితే, ఆ ఏకపాదుణ్ణి నెత్తురు చిందించకుండా చంపటం ఎలా?” అన్నాడు.

“మనలో కొందరు చావటానికి సిద్ధ పడాలి. కొండ శిఖిరాన పున్న వాడి కోటలో జౌరపడటం పెద్ద సమస్య కాదు. మనకూ కొన్ని భయంకరపక్ష లున్నవి గనక, శత్రువులు మనను వాటితో అర్థగించలేరు. నీ బంట్లలో ఒక్కుక్కడు నూరుమంది పులిరాయుళ్వను అవలీలగా చుట్టు చుట్టీ దూరంగా పారవెయ్యగలడు. కాని, మనం కోటను వశపరు చుకుని, ఏకపాదుణ్ణి పట్టుకు నేందుకు ప్రయుత్తించటంలోనే ప్రమాదం పున్నది. వాడు కత్తితో శరీరం మీద కొన్ని గాట్లు పెట్టుకుని ఎదురయ్యాడంటే—మనలో ఒక్కురు కూడా ప్రాణాలతో అక్కడి నుంచి తిరిగి రాలేం,” అన్నాడు కంధుడు.

“వాడుచాలా బలవంతుడు కూడానా?” అని అడిగాడు ఉగ్రాహుడు.

“బలవంతుడా, చీ, చీ! పట్టి అర్వకపు వెధవ, పైగా ఒంటకాలువాడు! చేతక

దెరికకే పదెళ్ళ కుర్రవాడు వాళ్లి, కోట గోడల మీద నుంచి కిందిక దీర్ఘించ వచ్చు." అన్నాడు కంఠుడు.

"అయితే, నా బంట్లలో కొండరు చావ బానికి సిద్ధపడతారు. మనం వాడి కోట లోక వెళ్లిన తరవాత, వాడు ఎక్కుడ పున్నాడే చూస్తూ, ఒకడు ముందుకు నడుస్తాంటాడు. మనం ఆందరం తలలు ఎత్తకుండా నేలవంక చూస్తూ, వాడి వెనక నడుస్తాం. ముందున్నవాడు. ఆ దుర్మాగ్ని చూస్తూనే ఎక్కుడ పున్నది కేక పెట్టి, చచ్చినా ఘరవాలేదు. మనం కళ్ళు మూసులునే వాళ్లి మట్టు ముట్టి, కళ్ళు మూసుకునే వాడి ప్రాణాలు తీటాం." అన్నాడు ఉగ్రాక్షిడు.

"ఆ తరవాత, మనం కళ్ళు తెరవగానే రక్తం కనబడుతుంది గదా?" అని ప్రశ్నించాడు కంఠుడు తల అడ్డంగా తిప్పుతూ.

"జిది చాలా గడ్డు నమస్య! ఇక్కుడ పుండి ఆలోచించలేం. వాళ్లి చంపిన తరవాత అదంతా చూద్దాం. వాడి కోటకు దారి తీయిండి," అంటూ ఉగ్రాక్షిడు చకచక ముందు నడిచాడు.

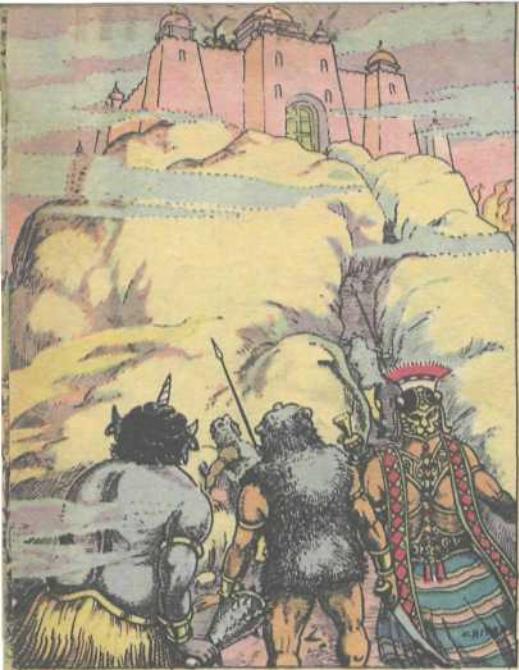
భల్లాకరాయుళ్ళు దారి చూపగా అందరూ లోయలో కొంత దూరం నడిచి, అక్కుడ ఎడమపక్కగా కొండపాదంలో

వున్న ఎగుడు దిగుడు రాళ్ళ మీదుగా ఎక్కు, ఇఖరాన పున్న కోటకేసి పొసాగారు. ఆకాశంలో ఎక్కుడా భయంకర పక్కల జాడగాని, కొండ మీద పులిరాయుళ్ళ అచూకి గానీ లేదు. అంతా నిశ్శబ్దంగా, నిర్మానుష్యంగా పున్నది.

"ఏకపాదుడేదే ఎత్తు వేళాడు! శరీర మంతా నెత్తురు చేసుకుని, హతాత్తగా వాడు కోట గోడ మీద కనిపించి, మనము చంపాలని పథకం వేసి పుండొచ్చు." అన్నాడు కంఠుడు.

"ముందు నడిచేవాడు తప్ప, తతిమ్మా వాళ్ళావరూ కోట గోడలకేసి చూడకండి!" అని ఉగ్రగదత్తుడు కేక వేళాడు.

ఆ వెంటనే, “ఉగ్రదత్తా! చంద్రసేన జారవిదిచిన శాఖ్య అధారంతే పైకి రండి! ఏకపాదుష్టి తేలు నుంచిలో పెట్టి మూత బిగించాను, భయం లేదు. కానీ, ద్రేషి నాగవర్గా, కరవీరుడూ, ఈ ప్రాంతాన ఎక్కుడే పొంచి వున్నారని నా భయం!” అంటూ అరుద్రుడు కేక పెట్టాడు. ఆ వెంటనే కత్తులు ఒకదాన్నెకటి తాకిన శబ్దమైంది. చంద్రసేన ఒక చేత్తే కత్తి పైకితి, గోద మీది నుంచి, “అరుద్రుడు కరవీరుడితో పొరాదుతున్నాడు. ఇదుగో, ద్రేషి నాగవర్గా!” అంటూ కోటు లోపలి ఆవరణలోకి దూకింది.

ఆ విథంగా అందరూ కోటు గోదలను నమిపించేనరికి, వాటి మీద ఏడో కలకలం వినబడ సాగింది. అయినా ఎవరూ తలలు ఎత్తలేదు. కొద్దిసేపటికల్లా గోదల మీది నుంచి ఏకపాదుడి గొంతు కంచులా మార్గాగించి; “ఇదుగో, అందరూ చూడండి! సుదర్శనుడి కుమారె చంద్ర సేనను యింత ఎత్తు నుంచి అమాంతం కిందికి పడవేస్తున్నాను.”

ఏకపాదుడి బెదిరింపు వింటూ నే ఉగ్రాక్షితోపాటు అందరూ నివ్వేర పోయారు. కానీ, ఎవరూ తలలు ఎత్తలేదు. ఇంతలో కోటు గోదల మీది నుంచి, “ద్రేషం! మోసం!” అన్న అరుపూ,

ఉగ్రదత్తుడూ, ఉగ్రాక్షితూ తమ వాళ్యను పొచ్చరిస్తూ కేకలు పెట్టి, కోటు గోద నుంచి కిందికి చంద్రసేన జార్చిన శాఖ్య పట్టుకుని గబగబా పైకి పొకారు. వాళ్య కోటు ఆవరణలోకి దిగేసరికి, కర పీరుడితో అరుద్రుడూ, ద్రేషి నాగవర్గతో చంద్రసేనా కత్తియుద్ధం చేస్తున్నారు. ఉగ్రాక్షితు అదృశ్యం చూస్తూనే పొంగి పోయి, “ఇదుగో, వస్తున్నాను, చంద్ర సేనా! క్షత్రియ కన్య వనిపించుకున్నావు. నీ కాబోయే అత్తగారు లోగడ ఈ విథంగానే కత్తి దూసి మేనా దిగి, పులి రాయుళ్యతో యుద్ధం చేయటం నా కల్గారా చూకాను!” అంటూ నాగవర్గ కేసి రాతి

గద ఎత్తబోయేంతలో, వాడు చంద్రసేన చూకాడు. ఇలాంటి అవకాశం కోసమే విసిరిన కత్తి గుండెల్లో తగలగా. “అబ్బా!” అంటూ వెనక్కు పడిపోయాడు. రాక్షసుల్ని చూసి పారిపోయిన కర ఏరుడి వెన్నులో ఆరుద్రుడు విసిరిన కత్తి దిగింది. వాడు “అమ్మా!” అంటూ ముందుకు పడిపోయాడు.

కంధుడు మహేశాత్మాహంతో ఏకపాదు రున్న తోలు సంచిన పైకెత్తి. “ఏకపాదా! లోపల ఉక్కగా పున్నదా? ఇదుగో. ఇప్పుడే నిన్ను ఆ మండె అగ్ని పర్వత ముఖంలో జారచినుస్తాను! నీకూ, లోకాని కూడ్రాడా హయిగా పుంటుంది.” అంటూ దాపులనే పున్న అగ్ని పర్వతం కేసి పరిగెత్తాడు.

“నేను, మీపట్లు ద్రోహిగా నటించబట్టే, ఏకపాదుడు నన్ను నమ్మాడు. చంద్ర సేనకు ప్రాణాపాయం కలగనున్నదని బెదిరించి, మీరు కోట గోదలకేసి చూడగానే, తన శరీరం మీద గాట్లు పెట్టుకుని మొమ్మల్ని దర్శి చంపాలని వాడు

చూశాడు. ఇదురుచూస్తున్న నేను. వెనక నుంచి మీద పడి, వాట్లి తోలు సంచీలో పెట్టి మూతించిగించాను.” అన్నాడు ఆరుద్రుడు. అతడి తెలివితెటల్ని అందరూ మెచ్చుకున్నారు.

* * *

ఉగ్రాక్షుడూ, ఉగ్రదత్తుడూ, చంద్ర సేనా తమ పరివారంతో కలిపి తమ దేశం చేరగానే, చిత్రసేనుడూ, సామంతరాజు నుదర్చునుడూ పొందిన ఆనందం అంతా యింతా కాదు. ఒక శుభ ముహూర్తాన ఉగ్రదత్తుడికి, చంద్రసేనకూ వైభవంగా వివాహం జరిగింది. ఆ వివాహానికి కంధుడు వెలలేని కానుకలు తీసుకుని, కపెలపురానికి వచ్చాడు. ఉగ్రదత్తుడు తన మామగారయిన నుదర్చునుడి సామంత రాజ్యానికి, తన పెంపుడు తండ్రి అయిన ఉగ్రాక్షుడి అరణ్య సీమకూ రాజైచాలా కాలం నుఖంగా రాజ్య పాలన చేశాడు. —(ఆయిపోయింది)

